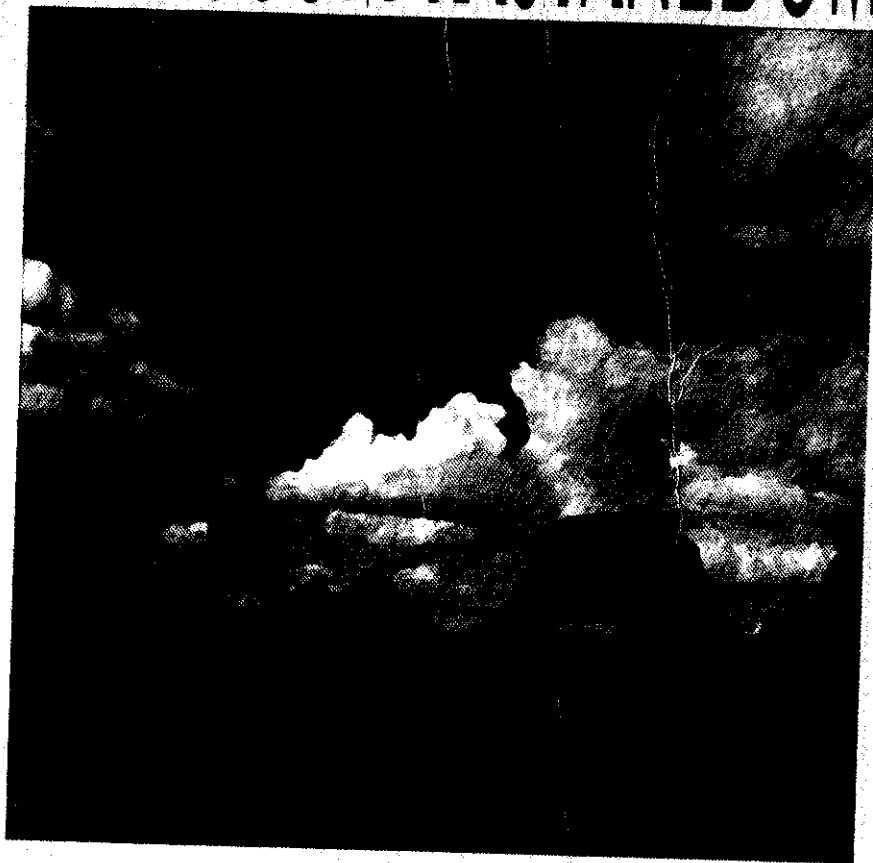

INTERVJU SA KARLOM KASTANEDOM

NAJKONTRAVERZNIJI AUTOR DANAŠNJICE
GOVORI O SEBI I SVOM DELU, A TU SU JOŠ:
TAIŠA ABERLAR, FLORINDA DONER, KEROL TIGS

ESOTHERIA

PRVI DEO

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
DON HUAN: ČAROBNIJAK – <i>Radio intervju sa Karlosom Kastanedom, 1968. godina – Kastanedin opis prvih pet godina obuke kod don Huana.</i>	10
VIĐENJE KASTANEDE – <i>Karlos Kastaneda u intervjuu za časopis Psychology Today, 1972. godina – Kastaneda priča o iskustvima opisanim u prve tri knjige.</i>	21
DON HUAN: ČAROBNIJAKOV UČENIK – <i>Karlos Kastaneda, naslovna priča za časopis Time, 1973. godina – Kastanedin biografija i komentar prve tri knjige od strane Tajmovog reportera, kao i kraći intervju sa Kastanedom.</i>	37
BITI U SANJANJU, UVOD U TOLTEČKO ČAROBNIJAŠTVO – <i>Florinda Doner, intervju u časopisu Magical Blend, 1992. godina – Florinda priča o energiji i skupnoj tački.</i>	55
BITI U SANJANJU – <i>Florinda Doner, intervju za Dimensions Magazine, 1992. godina – Florinda priča o sanjanju, nameri i rekapitulaciji.</i>	64
TAIŠA ABELAR, radio intervju, 1993. godina – <i>detaljno objašnjenje rekapitulacije.</i>	55
SANJANJE – <i>Karlos Kastaneda, predavanje o sanjanju, 1993. godina – Kastaneda priča o sanjanju, povodom objavljivanja svoje devete knjige ("Umetnost sanjanja").</i>	127
SAMO DVA PUTA SE ŽIVI – <i>Karlos Kastaneda, intervju za Details Magazine, 1994. godina – Kastaneda, Florinda, Taiša i Kerol Tigs pričaju o don Huanu, slobodi, sanjanju, smrti i o smešnim stvarima koje se dešavaju na putu ka beskonačnosti.</i>	132

Sadržaj

UMETNOST PRIKRADANJA PRAVOJ SLOBODI – <i>Taiša Abelar, intervju za Dimensions Magazine, 1994. godina – Taiša priča o prikradanju i rekapitulaciji.</i>	166
TENSEGRITI – <i>Karlos Kastaneda, 1994. godina – Intervju u kome Kastaneda objašnjava kako je nastao Tensegriti.</i>	186
TENSEGRITI KREATIVNA RADIONICA – <i>Florinda Doner i Taiša Abelar, kreativna radionica u Mauiju, 1995. godina – priča o Letačima.</i>	194
PLAVI SKAUT – <i>Florinda Doner, Taiša Abelar i Kakmoli, kreativna radionica na Omega institutu – Priča o Plavom Skautu.</i>	201
MISTIČNI ČOVEK – <i>Karlos Kastaneda, intervju za LA Times, 1995. godina – opis jedne kreativne radionice Tensegritija od strane LA Tajm-sovog reportera i kraći intervju sa Kastanedom.</i>	214
SREĆA MASKIRANA KAO OBIČAN ŽIVOT – <i>Karlos Kastaneda, Sun Magazine, 1996. godina – priča o Kastanedinu i njegovim doživljajima sa La Gordom na kraju 70-ih.</i>	223
LOS VOLADORES: LETAČI – <i>Karlos Kastaneda, predavanje o Letačima, 1996. godina – Detaljna priča o Letačima.</i>	235
KASTANEDIN KLAN – <i>Florinda Doner, Taiša Abelar i Kerol Tigs, intervju – tri Kastanedine saradnice pričaju o energiji i svesti.</i>	251
NAVIGACIJA U NEPOZNATO – <i>Karlos Kastaneda, intervju za časopis Uno Mismo, 1997. godina – poslednji Kastanedin intervju.</i>	258
POSLEDNJA POŠTA ČAROBNJAKU	270

PREDGOVOR

Život i rad Karlosa Kastanede (1925, Karamajka, Peru? – 1998, Los Angeles, SAD?) puni su znakova pitanja. Kako je to napisao reporter časopisa "Tajm", Karlos Kastaneda je enigma umotana u misteriju umotan u tortilju. Činjenica je da je Kastaneda svoju privatnost štitio na nekoliko nivoa i da je pri tome koristio različite metode. Nije dozvoljavao fotografisanje ni snimanje svog glasa na traku. U knjigama je često ono što mu se dešavalo i ono čega se kasnije prisećao opisivao na različite načine, što je objašnjavao promenom svog pogleda na učenje koje mu je prenosio don Huan, meksički Indijanac iz plemena Jaki. U intervjuima je uglavnom davao protivrečne informacije o svom životu, a neki detalji su se menjali od intervju do intervju, što je izgleda zavisilo od njegove trenutne inspiracije. Neko ko je pažljivo pratio Kastanedin rad mogao bi da primeti da su nesaglasnosti u onome što je on pričao i pisao svakako namerne, međutim, on sâm je često isticao da "ništa nije izmislio", i da je sve opisivao onako kako se zaista dogodilo.

Priča počinje 1960. godine kada je mladi antropolog Karlos Kastaneda počeo da traži informacije "iz prve ruke" o upotrebi psihotropnih biljaka u pustinji Arizone. Poslednjeg dana svog terenskog rada upoznaje se sa don Huanom, brujom iz plemena Jaki, koji ubrzo posle toga postaje njegov izvor informacija, a godinu dana kasnije i učitelj. Od 1961. do 1965. godine don Huan prenosi Kastanedi svoje znanje o korišćenju psihotropnih biljki, da bi Kastaneda na kraju odustao od dalje obuke, smatrajući da to učenje prevazilazi njegove mogućnosti. Međutim, 1968. godine izlazi Kastanedin prva knjiga, "Učenje don Huana", i tada on ponovo odlazi u posetu don Huanu, čime počinje drugi krug njegove obuke. Slede još tri knjige: "Odvojena stvarnost" (1971),

"Putovanje u Ištlan" (1972) i "Priče o moći" (1974), u kojima se pored don Huana pojavljuje i don Henaro, čarobnjak koji je u međuvremenu postao Kastanedin drugi učitelj. Međutim, posljednja u tom nizu knjiga završava se don Huanovim i don Henarovim odlaskom. To je, kako je Kastaneda jednom izjavio, trebalo da bude i kraj njegovog opisivanja don Huanovog sveta. U međuvremenu, rastu sumnje u autentičnost Kastanedinog dela. Dobronamerni kritičari uglavnom tvrde da su njegove knjige "podvala", a oni zlonamerni ga proglašavaju "lažovom". Postepeno, i profesori na odseku antropologije na Kalifornijskom univerzitetu u Los Angelesu (UCLA), koji su mu 1973. godine dodelili doktorsku disertaciju za knjigu "Put u Ištlan", počinju da se distanciraju od njega. Kastaneda se povlači u potpunu anonimnost. Prestaje da daje intervju i da se pojavljuje u javnosti, pa čak i da drži predavanja na univerzitetu. Ipak, knjige i dalje izlaze: "Drugi krug moći" (1977), "Orlov dar" (1981), "Unutrašnji oganj" (1984) i "Moć tišine" (1987). Kastanedu su za to vreme uglavnom prestali da smatraju antropologom, njegov rad je svrstan u fantastiku, a neki čitaoci kojima su se uglavnom svidеле prve dve-tri knjige su se i razočarali u njegov rad.

Iznenadna promena dolazi 1991. godine kada je izašla knjiga Florinde Doner "Biti-u-sanjanju", u kojoj ona opisuje svoju obuku kod don Huana i saradnju sa Karlosom Kastanedom. Zatim se 1993. pojavljuju još dve knjige, "Umetnost sanjanja" Karlosa Kastanede i "Prelazak čarobnjaka" Taiše Abelar, još jedne učenice don Huana. Onda članovi grupe, kojoj se pridružila i Kerol Tigs, žena nagual, počinju da drže predavanja i seminare, često pristaju na intervju, a ubrzo se u njihovom radu pojavljuje i sasvim nova aktivnost: Kreativne radionice Tensegritija – učenje serija magičnih pokreta koji dovode do povećanja lične energije i fizičkog blagostanja. Magične prelaze ili pokrete na kreativnim radionicama demonstriraju Kakmul, tri osobe koje su se pridružile Kastanedi i njegovoj grupi. Početkom 1998. godine izlazi Kastanedin knjiga "Magija pokreta", a onda je u aprilu mesecu objavljena vest da je Karlos Kastaneda umro od raka jetre u Los Angelesu, da je kremiran i da je pepeo odnesen u Meksiko.

Ubrzo posle toga je stigao i demanti ostalih članova njegove grupe, koji nisu negirali Kastanedin odlazak, već "činjenicu" da je on umro, tvrdeći da je Karlos Kastaneda otišao, na isti način kao i don Huan, u *treću pažnju*. Sâm Kastaneda je nekoliko godina ranije u jednom intervjuu rekao da neprekidno lupa "obe svoje glave" baveći se prelaskom u *treću pažnju*, ali da ima neko osećanje da, "pošto je on glupan", neće uspeti. U svakom slučaju, njegova grupa nastavlja sa radom i kreativne radionice Tensegritija se i dalje održavaju širom Amerike.

Što se tiče verodostojnosti Kastanedinog dela i dileme da li je ono dokumentarni, autobiografski prikaz onoga što mu se dešavalo, ili je reč o nekoj vrsti "Guliverovih putovanja", mnogo je lakše dokazati da su Kastanedinе knjige plod mašte nego ih prihvatiti kao objektivni opis antropologa uvučenog u svet šamanizma. Međutim, treba imati u vidu da je glavna ograničavajuća okolnost Kastanedinog majstorskog rada bilo poštovanje semantike, sintakse i ostalih gramatičkih pravila engleskog jezika. Zbog toga su mnogi čitaoci, donoseći sud o njegovom radu, "mislili da on piše romane". Sa druge strane, ako se pravila jezika ne poštuju, moguće je da nečiji rad liči na nečitljivi, nepristupačni jezički eksperiment, kao što je slučaj sa Džojsovim "Fineganovim bdenjem". Mada je pristup potpuno različit, i Kastaneda i Džojsovi zahtevaju veliki rad i visok stepen "učestvovanja" samih čitalaca, a osnovna priča i krajnji rezultati su u suštini isti. Jedan od tih rezultata može da bude i svest o tome da Kastaneda zaista ništa nije izmislio.

Ova knjiga sadrži intervju i predavanja Karlosa Kastanede, Florinde Doner, Taiše Abelar, Kerol Tigs i Kakmola. Obuhvaćen je period od 1968. do 1997. godine. Izostavljen je period iz 80-ih godina kada je Kastaneda bio uglavnom nepristupačan, mada će i to verovatno biti tema neke sledeće knjige. Knjiga se ne bavi utvrđivanjem "istinitosti" Kastanedinog rada navođenjem činjenica iz njegovog života, već predstavlja pokušaj rasvetljavanja kako koncept *ratništva* funkcioniše u realnosti savremenog sveta, van meksičkih planina i pustinje Arizone, i daje još jedan, možda potpuno nov pogled na Kastanedu i njegov rad.

DON HUAN: ČAROBNJAK

Radio intervju sa Karlosom Kastanedom 1968. godine

PITANJE: Šest godina, od 1960 – 1966, Karlos Kastaneda bio je učenik bruja iz plemena Jaki, ili čarobnjaka pod imenom don Huan. Tada je gospodin Kastaneda bio student antropologije na UCLA (Kalifornijskom univerzitetu u Los Angelesu). Njegovo iskustvo sa don Huanom ga je odvelo u čudni svet šamanskog znanja i psihodeličnih iskustava i avantura u onome što gospodin Kastaneda zove stanjima neobične stvarnosti, od kojih su neka bila ekstremno zastrašujuća, a sva su bila fascinantna. Ta iskustva sa don Huanom su opisana u knjizi koja je objavljena ove godine u izdavačkoj kući Kalifornijskog univerziteta pod naslovom "Učenje don Huana: Jaki put ka znanju". Gospodin Kastaneda je danas sa nama na KPFA i razgovaraćemo o knjizi i njegovim iskustvima sa don Huanom. Za početak da vas pitam kako vam je uspjelo da sretnete tako izuzetnu ličnost, don Huana, i da li možete da nam pružite neku ideju o tome kakva je on osoba?

KASTANEDA: Sreo sam don Huana gotovo slučajno. 1960. sam radio, skupljao etnografske podatke o upotrebi medicinskih biljaka među Indijancima u Arizoni. I moj prijatelj koji mi je bio vodič u tom poduhvatu je čuo za don Huana. Znao je da je don Huan vrlo učen čovek u oblasti medicinskog bilja, i nameravao je da me upozna sa njim, ali nikako mu to nije uspevalo. Jednog dana, kada sam se pripremao da se vratim u Los Angeles, desilo se da smo ga videli na autobuskoj stanici, i moj prijatelj je otišao da porazgovara sa njim. Onda me je predstavio, i ja sam počeo da pričam don Huanu da su moja interesovanja biljke, a posebno peyotl, zato što mi je neko rekao da taj starac mnogo zna o peyotlu. Razgovarali smo petnaestak minuta dok je on čekao autobus ili,

tačnije, samo sam ja pričao, dok on uopšte nije govorio. Samo je povremeno gledao u mene i to mi je bilo vrlo neprijatno jer nisam ništa znao o peyotlu, a izgleda da je on to prozreo. Posle petnaestak minuta, ustao je i rekao da bih možda mogao da dodem kod njega kući, jednom prilikom, gde bismo mogli lakše da razgovaramo, i onda je otišao.

Mislio sam da je taj pokušaj bio neuspešan jer nisam izvukao ništa iz njega. Moj prijatelj je smatrao da je to uobičajena starčeva reakcija, jer je vrlo ekscentričan. Ali ja sam se vratio posle otprilike mesec dana i počeo da ga tražim. Nisam znao gde živi, ali kasnije, kada sam saznao, otišao sam da ga posetim. Znate, u početku sam otišao kao prijatelj. Iz nekog razloga mi se svideo način na koji me je gledao na autobuskoj stanici. Postoji nešto vrlo specifično u načinu na koji on zuri u ljude. On zapravo ne zuri, obično ne gleda nikome u oči, ali ponekad to uradi, i to je vrlo neobično. Mene je više privukao taj njegov pogled nego interesovanje za antropološki rad. I tako sam odlazio kod njega i razvili smo neku vrstu prijateljstva. On ima mnogo smisla za humor, i to je olakšalo stvari.

Koliko je godina imao starac kada ste ga upoznali?

Oh, on je bio u poznim šezdesetim, 69 ili tako nešto.

Vi ga u knjigama opisujete kao bruja. Možete li da nam objasnite šta to znači, i uolikoj meri je don Huan povezan, ako je povezan, sa nekom vrstom etničke pozadine, plemenske pozadine ili je bio više vuk samotnjak?

Reč brujo, španskog porekla, može da se prevede na različite načine, u engleskom može da znači čarobnjak, veštac, mag, travar, lekar i, naravno, šaman. Don Huan nije sebe povezivao niti se definisao ni na jedan od tih načina. On misli o sebi, možda, da je čovek od znanja.

To je termin koji koristi, čovek od znanja?

On kaže čovek od znanja ili neko ko zna. On to koristi naizmenično. Što se tiče njegovih plemenskih veza, mislim da ih ima

vrlo mnogo, mislim da je emotivno vezan za Jakije iz Sonore jer je njegov otac bio Jaki iz jednog od gradova u Sonori, jednog od Jaki gradova. Ali njegova majka je iz Arizone, tako da on ima mešovito poreklo, što ga čini prilično marginalnim čovekom. Trenutno ima porodicu u Sonori, ali on ne živi tamo. Provodi tamo deo svog vremena, rekao bih.

Ima li on neki standardan život? Kako zarađuje za život?

Nisam u stanju da diskutujem o tome, tačnije, ne mogu u ovom trenutku.

Želeo bih da raščistim jednu stvar – to je nešto što sam se pitao kada sam čitao knjigu. Knjiga se dobrim delom sastoji od zapisa vaših iskustava o korišćenju biljaka i pečuraka, sa kojima vas je upoznao don Huan, i dugih razgovora sa don Huanom. Kako ste mogli, čisto tehnički, da pratite vaša iskustva tako dugi period vremena? Kako ste sve to uspevali da zabeležite?

To izgleda teško, ali pošto je jedan deo učenja bio proces rekapitulacije svakog vašeg iskustva, da biste se setili svega što se dogodilo, pravio sam mentalne beleške svih koraka, svih stvari koje sam video, svih događaja koji su se desili za vreme stanja, recimo, proširene svesti, ili bilo kada. I onda je bilo lako da se to kasnije prevede u pisanje, zato što sam sve to imao precizno sređeno, na neki način, u svom umu. To je što se tiče samog iskustva, a pitanja i odgovore sam jednostavno beležio.

Mogli ste da hvatate beleške, dok ste bili...

Ne, u samom početku naše veze nikada nisam hvatao beleške. Beležio sam, ali krijući. Imao sam blokčiće u velikim džepovima svoje jakne. Obično sam pisao unutar mojih džepova. To je tehnika koju etnografi ponekad koriste kada skrivaju beleške. Kasnije, naravno, morate veoma mnogo da radite da biste dešifrovali ono što ste napisali. Ali to mora da se uradi vrlo brzo. Čim imate vremena; ne smete ništa da odlažete. Ne možete da ostavite za sledeći dan, jer gubite sve. Pošto sam intenzivno radio, bio sam sposoban da zabeležim sve što se dešavalo odmah nakon samih događaja.

Moram da kažem da su mnogi dijalozi izuzetno fascinantni kao dokumenti. Don Huanove primedbe, kao što ste приметili u svojim beleškama, imaju određenu količinu elokvencije i mašte.

Postoji nešto važno: on je umetnik sa običnim rečima i misli o sebi kao o govorniku, iako ne voli da govori. On misli da je pričanje njegova posebna sklonost, kao što drugi ljudi od znanja imaju posebne sklonosti za pokret, ravnotežu. Njegova je pričanje. Imao sam sreće da nađem čoveka koji ima istu posebnu sklonost kao i ja.

Jedna od najimpresivnijih stvari što se tiče knjige su izuzetni rizici koje ste preuzeli pod don Huanovim vodstvom; to jest, on vas je upoznao sa raznim hemikalijama, supstancama od kojih su neke, pretpostavljam, mogle da budu fatalne za vas, ako se ne koriste pažljivo. Kako ste došli do toga da imate dovoljno poverenja u tog čoveka, s obzirom na sve napitke koje vam je davao?

Način na koji se to u knjizi predstavlja izgleda da preuveličava neke dramatične sekvence koje, plašim se, ne odgovaraju realnom životu. Ima ogromnih međuprostora u kojima su se dešavale obične stvari koje nisu opisivane. One se nisu našle u knjizi jer nisu spadale u sistem koji sam želeo da opišem, tako da sam ih jednostavno izbacio, razumete. Praznine između tih vrlo intenzivnih stanja govore samo o tome da sam izbacio stvari koje nisu vodile ka krešćendju. Pratio sam onaj redosled događaja koji je vodio ka dramatičnom razrešenju. Ali, u stvarnom životu, meseci i godine su prolazili između događaja, a u međuvremenu smo radili najraznovrsnije stvari. Čak smo išli i u lov. Učio me je kako da ulovim divljač, postavim zamke, i to vrlo starim metodama, kao i to kako da ulovim zvečarke. Učio me je da pripremam zvečarke. I to umanjuje, vidite, nepoverenje i strah.

Vidim. Dakle, imali ste šansu da izgradite ogromno poverenje u tog čoveka.

Da, proveli smo mnogo vremena zajedno. Nikada mi nije govorio šta će da uradi, nikako. Kada sam shvatio, bilo je prekasno da se vratim.

Srce knjige, najfascinantniji deo, što se mog čitanja tiče, u vezi je sa vašim iskustvima sa onim što vi zovete neobična stvarnost. Mnoga od tih iskustava opisujete vrlo ubedljivo. To su iskustva koja izgleda da su vrlo blizu demonstriranja vrednosti radnji kao što su predskazanja. Sa druge strane, imali ste vrlo živa iskustva leta ili transformisanja u različite životinjske oblike, i često sugerirate smisao nekog krajnjeg otkrića koje se dešava. Kakav smisao vidite sada u tim iskustvima kada ih posmatrate u celini? Šta je bilo vredno u njima i kako je don Huan bio sposoban da kontroliše ili predvidi kakva će to iskustva biti?

Pa, što se tiče njihovog smisla, mogao sam, zbog načina na koji sam sve to radio, da ih koristim kao temelj za, recimo, postavljanje problema u antropologiji, ali to ne znači da sam ih ja razumeo ili da ih koristim na bilo koji način. Mogu samo da ih upotrebim da bih možda konstruisao sistem. Ali, ako bih ih posmatrao sa tačke gledišta nekog ne-Evropljanina, možda šamana ili Jakija... Mislim da su iskustva dizajnirana da stvore znanje da je realnost konsenzusa samo mali deo ukupnog opsega onoga što možemo da osetimo kao stvarno. Ako bismo mogli da kodiramo stvarnost ili stimulans, kao što to radi šaman, možda bismo proširili opseg onoga što zovemo stvarnost.

Šta hoćete da kažete time, kako to šaman, kao don Huan, kodira stimulans?

Na primer, u ideji da čovek stvarno može da se pretvori u cvrčku, pumu ili pticu, to je, prema mojim zaključcima, način za uzimanje stimulansa i njegovo prilagođavanje. Mislim da je stimulans tu, bilo ko da uzme halucinogenu biljku ili hemikaliju proizvedenu u laboratoriji, doživeće manje-više istu distorziju. Mi to zovemo distorzija stvarnosti. Ali šamani su, mislim, kroz hiljadugodišnju praksu, naučili da reklasifikuju kodirani stimulans na drugi način. Jedini način na koji mi možemo to da klasifikujemo je halucinacija, ludilo. To je naš sistem kodifikacije. Ne možemo da zamislamo da neko može da se pretvori, na primer, u vranu.

To je bilo vaše iskustvo pod don Huanovim vodstvom.

Da. Kao Evropljanin, odbijam da verujem da neko to može da uradi, vidite. Ali...

Ali to je bio izuzetno živ doživljaj za vas...

Pa, to je teško reći, bilo je stvarno, to je moj jedini način da to opišem. Ali ako sada posmatrate stvar, ako bi mi bilo dozvoljeno da je analiziram, ono što je on pokušavao da me nauči je drugi način kodiranja stvarnosti, drugi način za stavljanje tog doživljaja u odgovarajući okvir koji bi sve to mogao da pretvori u drugačiju interpretaciju.

Mislim da je mesto u knjizi gde se najjasnije vide vaše i don Huanove različite orijentacije prema stvarnosti ono gde ga vi pitate o svom iskustvu letenja. I vi na ga na kraju pitate da li bi, da ste bili lancem vezani za stenu, don Huan imao osećanje da ste leteli, a njegov je odgovor bio da biste, u tom slučaju, morali da letite sa lancem i stenom.

Mislim da je želeo da kaže da se čovek nikada stvarno ne menja. Kao Evropljaninu, moje jedinice shvatanja podešene su tako mogu da priznam samo totalnu promenu. Za mene bi promena značila da osoba totalno mutira u pticu, i to je jedini način na koji mogu to da razumem. Ali mislim da on želi da kaže nešto drugo, da misli na nešto mnogo sofisticiranije od toga. Moj sistem je vrlo primitivan, vidite, nedostaje mu sofisticiranost koju ima don Huan, i ja ne mogu tačno da shvatim šta on hoće da kaže. Na primer, čovek se nikada stvarno ne menja, ima tu još nešto, dešava se neki drugi proces.

Da, drugačije je kada se usredsredi na to. Mislim da se sećam da je don Huanova rečenica bila: leteo si kao što čovek leti. Ali on je insistirao na tome da ste leteli.

Da.

Postoji još jedna njegova izuzetna izjava. U diskusiji o realnosti te epizode, on kaže: stvarnost je samo ono što si osetio.

Uh-huh. Jea, on, don Huan, vrlo je sofisticiran mislilac. Stvarno, nije lako nositi se sa njim. Vidite, više puta sam pokušao

da se rvem sa njim intelektualno, i on je uvek pobeđivao. Vrlo je lukav. Jednom mi je predstavio ideju da je sve, celokupan univerzum, samo percepcija. Kako mi percipiramo stvari. I nema činjenica, samo interpretacija. To je približno, ja ga samo parafraziram što bolje mogu. I možda je u pravu, činjenice nisu ništa drugo nego interpretacije koje naš mozak pravi od stimulansa. Tako da je sve što sam osetio, naravno, važna stvar.

Jedan od aspekata onoga što mi zovemo stvarnost, i koji nam izgleda najznačajniji, jeste koherentnost i postojanost od iskustva do iskustva; bio sam impresioniran činjenicom da su iskustva koja ste imali pod dejstvom peyotla i koja ste opisali bila veoma koherentna. Hteo bih da vas pitam u vezi sa tim. Postoji jedan lik koji se pojavljuje tokom iskustva i koji vi zovete Meskalito. Izgleda da se taj lik stalno pojavljuje, i to konzistentno, tako da je opšte osećanje tog iskustva, njegov zvuk, osećaj, uglavnom isti. Da li je to tačno?

Da, sasvim tačno.

Pa, kakav smisao vi vidite u tome?

Pa, imao bih dve interpretacije. Ona koja mi je bliža jeste da je to rezultat indoktrinacije kroz koju sam prošao, tih dugih perioda diskusija, kada su mi davane instrukcije.

Da li vam je don Huan rekao kako Meskalito treba da izgleda?

Ne, ne na tom nivou. Kada sam jednom konstruisao, mislim, sliku u svojoj glavi, ideja da je to homogen i potpun zaštitnik i veoma jako božanstvo mogla me je navesti da mislim da taj mentalni lik, ili možda božanstvo, postoji van nas, kao što on kaže. Potpuno van mene, kao čoveka, kao nekoga ko oseća, i da sve što radi jeste da se manifestuje.

Imao sam utisak da je vaš opis Meskalita vrlo živ i impresivan. Mislite li da ste mogli, da biste istakli jedan aspekt knjige, da opišete kako vam je izgledala ta figura?

To je zaista bio antropomorfan lik, kao što kažete. Ne baš kao čovek, više je ličio na cvrčka, i bio je vrlo krupan, možda veći od

čoveka. Nekako je izgledao kao površina kaktusa, peyotl kaktusa. I vrh je bio kao istaknuta glava, ali je imao ljudske crte, imao je oči, lice. Mada nije bio baš sasvim ni ljudski. Bilo je tu nešto drugačije, i pokreti su, naravno, bili sasvim čudni, jer je skakao.

I kada ste opisali taj lik don Huanu, kako je on reagovao, da li je to bio pravi lik?

Ne, ne. On uopšte nije mario za moj opis. Nije ga ni najmanje interesovalo. Potpuno je zanemario moju priču. Ja sam to zapisao jer je to za mene bilo vrlo značajno iskustvo. Izuzetno. Stvarno šokantno iskustvo. I tako sam se podsećao svega kroz šta sam prošao ali, što se njega tiče, on nije hteo ništa da zna o tome. Rekao je da je to nevažno. Jedino što je želeo da zna je koliko sam blizu prišao tom antropomorfnom kompozitu kada sam ga video i, znate, on me je pustio da mu priđem vrlo blizu i gotovo da ga dodirnem. I to je, u don Huanovom sistemu, pretpostavljam, bio vrlo dobar predznak. I želeo je da zna da li sam bio uplašen ili ne. Ali što se tiče lika, nije napravio nijedan komentar niti je pokazao bilo kakvo interesovanje.

Hteo bih da vas pitam o jednoj grupi iskustava. Ne moramo da ulazimo u detalje. Možemo samo da navedemo slušaoce da pogledaju knjigu i pročitaju o tim iskustvima. Ali vaše poslednje iskustvo sa don Huanom je ekstremno zastrašujuće. Šta vi mislite, zašto vas je doveo u tu krajnju situaciju, u najmanju ruku krajnju u vašoj vezi, i u kojoj vas je, tako mislim, nasmrtno uplašio. Kakva je bila svrha toga? To liči na gotovo namernu surovost. Šta je on želeo time da postigne?

Pre tog incidenta, učio me je položaju koji šamani zauzimaju u trenucima velike krize, možda u trenutku njihove smrti. To je stav koji oni zauzmu. I to je nešto što koriste kao neku vrstu potvrde, potpisa ili dokaza da su bili ljudi. Pre nego što umru, oni se suoče sa svojom smrću i odigraju taj ples. I onda viknu na smrt i umru. I ja sam pitao don Huana kakve to ima veze, znate, pošto ćemo svi da umremo, kakva je razlika da li igramo ili plaćemo, ili vrištimo ili bežimo. On je smatrao to pitanje vrlo glupim zato što

imajući oblik, čovek može da potvrdi svoje postojanje, može stvarno da dokaže da je bio čovek, jer to je sve što imamo. Ostalo je nevažno. I u tom poslednjem trenutku, vidite, jedina stvar koju čovek može da uradi jeste da ponovo potvrdi da je bio čovek. I tako me je naučio tom stavu, i tokom događaja, tog vrlo zatrašujućeg niza okolnosti, ili akcija, morao sam gotovo da vežbam taj stav i da ga upotrebljavam. To mi je donelo veliku snagu. I događaj se završio "uspešno". Bio je uspešan. Možda sam izbegao smrt, ili tako nešto.

Sledećeg dana, odnosno noći, odveo me je u žbunje, i trebalo je da me nauči kako da usavršim taj stav za koji sam mislio da je skladan. I dok me je učio, odjednom sam shvatio da sam sâm. I tu me je zadesio zaista strašan strah. Mislim da je hteo da iskoristim taj stav, taj položaj koji me je upravo naučio. On me je namerno uplašio, pretpostavljam, da bi me isprobao. Bio je to moj krah, naravno, jer sam stvarno podlegao strahu, umesto da stojim i suočim se sa svojom smrću, kao što bi trebalo kao učenik tog puta znanja da učinim. Međutim, postao sam potpuni Evropljanin i podlegao sam strahu.

Kako se, u stvari, završio vaš odnos sa don Huanom?

Završio se te noći, mislim. Znate, doživio sam potpuni kolaps ega zato što je strah bio suviše veliki za moje resurse. I bili su potrebni sati da me vrati. I mislim da smo stigli u slepu ulicu, i da nikada više neću govoriti o tom znanju. Prošlo je skoro tri godine, više od tri godine.

Osećate da vas je konačno doveo do iskustva koje je van vaših mogućnosti da se nosite sa njime?

Mislim da je tako. Iscrpeo sam svoje resurse i ne mogu da idem dalje od toga, i to je u skladu sa idejom američkih Indijanaca da je znanje moć. Vidite, ne možete da idete okolo i da se zezate sa tim. Svaki novi korak je ispit i morate da dokažete da ste sposobni da idete dalje. Tako je to bio moj kraj.

Da, i više od šest godina vas je don Huan vodio kroz mnogo veoma napornih i teških iskustava.

Da, rekao bih. Ali nije učinio ništa što bih ja završio. Ne znam, iz nekog čudnog razloga nikada nije delovao kao da sam završio. Uvek je mislio da je to period razjašnjavanja.

Da li vam je ikada stvarno razjasnio šta je to bilo u vezi sa vama što ga je navelo da vas izabere za taj teški put?

Pa, on svoje delovanje prilagođava predznacima, omenima, ako vidi nešto što je neobično, neki događaj koji ne može da uskladi sa svojom, recimo šemom kategorizacije, ako se to tu ne uklapa, on to zove upozoravajućim događajem, ili izuzetnim događajem, i smatra to omenom. Kada sam prvi put konzumirao taj kaktus, peyotl, igrao sam se sa psom. Bilo je to izuzetno iskustvo u kome smo se taj pas i ja razumeli veoma dobro. I to je bilo interpretirano od strane don Huana kao omen, da se božanstvo, Meskalito, peyotl, igralo sa mnom, što je bio nešto što on nikada nije video u svom životu. Niko se nikada, koliko on zna, nije igrao sa božanstvom, rekao mi je. To je bilo izuzetno, i nešto je pokazivalo na mene, i on je to interpretirao da sam ja pravi čovek kome će da prenese svoje znanje ili deo njega.

I posle šest godina učenja kod don Huana, kakvu je promenu ta velika avantura donela vama lično?

Svakako mi je dala drugi pogled na život. Povećala mi je osećaj za to koliko je važan današnji dan, pretpostavljam. Mislim, znate, da sam ja proizvod moje socijalizacije. Ja, kao i svaka druga osoba u zapadnom svetu, živim uglavnom za sutra, ceo svoj život. Na neki način se čuvam za veliku budućnost, nešto tog tipa. I samo zbog strašnog dejstva don Huanovog učenja počeo sam da shvatam koliko je važno biti ovde, sada. I to čini ideju ulaska u stanje, koje sam nazvao neobična stvarnost, umesto prekid stanja obične stvarnosti, vrlo značajnom. Nisam izgubio osećaj za ono što se danas dešava. Ne mislim da je to farsa. Dok sam, rekao bih, težio da to ranije smatram farsom. I mislio sam da nemam iluzija, pošto sam bio umetnik i bavio se nekom vrstom umetnosti. I osećao sam, znate, da nešto nedostaje u mom vremenu, da nešto nije kako treba. Ali, kako ja to vidim, znate, sve je u redu. Danas

ne mogu više da zamislim šta to nije u redu. To je u startu bilo neodređeno, nikada stvarno nisam razmišljao šta nije u redu. Ali aludirao sam da je postojala ogromna oblast koja je bila bolja nego danas. I mislim da je to potpuno nestalo.

Shvatam. Da li planirate da ikada ponovo vidite don Huana?

Ne, sada ga viđam kao prijatelja. Stalno ga viđam.

Oh, još uvek ga vidate?

Da, viđam ga. Bio sam sa njim mnogo puta od poslednjeg iskustva o kome pišem u knjizi. Ali što se tiče njegovog učenja, mislim da ne bih... Iskreno mislim da nemam mehaniku.

Poslednje pitanje: napravili ste herojski napor da date u knjizi smisao don Huanovim pogledima na svet. Da li imate ikakvu predstavu o tome da li don Huan pokazuje neko interesovanje za vaš svet, svet Evropljanina?

Pa, ja mislim da je on upućen, don Huan je veoma upućen u ono što nas, Evropljane, zanima. On nije hendikepiran, u tom smislu, on koristi, on je ratnik i on to koristi, postavlja svoj život kao stratešku igru, koristi sve što može, vrlo je upućen u to. Moj napor u razumevanju njegovog sveta bio je, recimo, moj način vraćanja duga njemu za tu veliku mogućnost. Mislim da ako ne bih pokušao da prikažem njegov svet kao koherentni fenomen, on će nastaviti da bude viđen kao što je bio stotinama godina, kao besmislena aktivnost, a on nije besmislen, nije prevrtljiv, to je vrlo ozbiljno nastojanje.

Da, Pa, rezultat vaših iskustava sa don Huanom je stvarno fascinantna knjiga i, nakon što sam je pročitao, zaista mogu da je preporučim našim slušaocima. To je avantura u vrlo različitom svetu od onoga u kome mi živimo. Želeo bih da vam se zahvalim, gospodine Kastaneda, za vaše vreme i razgovor o knjizi i vašim avanturama. Ovo je Teodor Rozak.

Hvala vama.

VIĐENJE KASTANEDE

Karlos Kastaneda u intervjuu sa
Semom Kinom

Psychology Today, 1972. godina

SEM KIN: Dok sam pratio don Huana kroz vaše tri knjige, posumnjao bih, povremeno, da je on kreacija Karlosa Kastanede. On je gotovo suviše dobar da bi bio istinit – mudri stari Indijanac sa superiornim poznavanjem ljudske prirode.

KARLOS KASTANEDA: Ideja da sam ja izmislio osobu kao što je don Huan je apsurdna. On teško da je figura koju bi mogao da proizvede moj svet evropske intelektualne tradicije. Istina je mnogo čudnija. Ja čak nisam bio ni spreman da napravim promene u svom životu koje je zahtevalo moje druženje sa don Huanom.

Kako i gde ste sreli don Huana i postali njegov učenik?

Završavao sam svoje studije na UCLA (Kalifornijskom univerzitetu u Los Angelesu) i planirao da uradim diplomski rad iz antropologije. Želeo sam da postanem profesor i mislio sam bi pravi put ka tome bio da objavim kratak rad o medicinskim biljkama. Uopšte me nije interesovalo da sretnem čudaka kakav je bio don Huan. Stajao sam na autobuskoj stanici u Arizoni sa prijateljem sa fakulteta. On mi je pokazao jednog starog Indijanca i rekao da on zna dosta o pejtlu i medicinskim biljkama. Ja sam se potrudio da se predstavim u najboljem svetlu i rekao don Huanu: "Mislim da vi znate dosta o pejtlu. Ja sam jedan od eksperata u toj oblasti (pročitao sam Veston La Barov "Kult Pejtotla") i možda će za vas biti od koristi da ručate i popričate sa mnom." A on je samo pogledao u mene i moj govor se istopio.

Jezik mi se zavezao, a telo otupelo. Obično sam veoma agresivan i govornjiv, tako da je bilo vrlo čudno da me ućutka jedan pogled. Posle sam počeo da ga posećujem i, otprilike godinu dana kasnije, on mi je rekao da je odlučio da mi prenese znanje čarobnjaštva koje je dobio od svog učitelja.

Znači da don Huan nije izolovan fenomen. Da li postoji grupa čarobnjaka koja ima tajno znanje?

Naravno. Ja poznajem tri čarobnjaka i sedam učenika, a postoji ih mnogo više. Ako pročitate istoriju španskog osvajanja Meksika, videćete da su katolički inkvizitori pokušali da unište čarobnjaštvo jer su ga smatrali delom đavola. A ono je već postojalo stotinama godina. Većina tehnika kojima me je naučio don Huan je vrlo stara.

Neke od tehnika koje čarobnjaci koriste su u širokoj upotrebi u drugim okultnim grupama. Ljudi često koriste snove da pronađu izgubljene stvari, i odlaze na vantelesna putovanja u snovima. Ali kada ste opisali kako su don Huan i njegov prijatelj don Henaro učinili da vaš automobil nestane usred dana, ja sam se počeo glavi. Znam da hipnotizer može da stvori iluziju prisustva ili odsustva nekog objekta. Mislite li da ste bili hipnotisani?

Možda, tako nešto. Ali mi moramo da počnemo sa shvatanjem, kao što don Huan kaže, da je svet mnogo više od onoga što mi obično prihvatamo. Naša normalna očekivanja od stvarnosti stvorena su društvenim konsenzusom. Mi smo naučeni kako da vidimo i razumemo svet. Trik socijalizacije je da nas ubedi da opisi oko kojih se slažemo određuju granice stvarnog sveta. Ono što mi zovemo stvarnost je samo način viđenja sveta, način koji je podržan društvenim konsenzusom.

Znači da čarobnjak, kao i hipnotizer, stvara alternativni svet gradeći drugačija očekivanja i manipulišući nagoveštajima proizvodi društveni konsenzus.

Upravo tako. Ja sam počeo da razumevam čarobnjaštvo u terminima Talkot Personsve ideje o totalnom sistemu per-

cepcije i jezika koju on naziva 'glos'. Na primer, ova soba je 'glos'. Mi smo skupili serije izolovanih percepcija – pod, plafon, prozor, svetla, tepihe, itd. – da bismo stvorili totalitet. Ali mi moramo da budemo naučeni da sastavimo svet na taj način. Dete doživljava svet sa svega nekoliko početnih koncepcija dok ne nauči da vidi na način koji je u saglasnosti sa opisom sa kojim se mi svi slažemo. Svet je stvar saglasnosti. Tako je i sistem koji u osnovi ima 'glos' nešto kao hodanje. Mi moramo da naučimo da hodamo, ali kada jednom naučimo, podložni smo sintaksi i jeziku koji sadrži taj oblik percepcije.

Tako nas čarobnjaštvo, kao i umetnost, uči novom sistemu 'glosovanja'. Kada je, na primer, Van Gog raskrstio sa umetničkom tradicijom i naslikao "Zvezdanu noć", zapravo, on je rekao: "Evo ga novi način gledanja na stvari. Zvezde su žive i one se kovitlaju unaokolo u svojim energetskim poljima."

Delimično. Ali postoji razlika. Umetnik obično samo preuređuje stare 'glosove' koji odgovaraju njegovom 'članstvu'. Članstvo se sastoji od veštine snalaženja u nagoveštajima značenja koji su sadržani unutar kulture. Na primer, moje primarno članstvo kao veoma obrazovanog Zapadnjaka je u evropskom intelektualnom svetu. Ne možete da prekinete sa jednim članstvom a da ne budete upoznati sa nekim drugim. Vi samo možete da preuređujete 'glosove'.

Da li vas je don Huan resocijalizovao ili desocijalizovao? Da li vas je on naučio novom sistemu značenja ili samo metodu da se oslobodite starog sistema kako biste videli svet kao začuđeno dete?

Don Huan i ja se ne slažemo u vezi s tim. Ja kažem da mi je on dao nove 'glosove', a on kaže da me je oslobodio glosova. Učeći me čarobnjaštvu, on mi je dao novu grupu 'glosova', novi jezik i nov način viđenja sveta. Jednom sam pročitao don Huanu deo lingvističke filozofije Ludviga Vitgenštajna a on se nasmejao i rekao: "Tvoj prijatelj Vitgenštajn je suviše stegao omču oko svog vrata tako da ne može nikud da ode."

Vitgenštajn je jedan od nekoliko filozofa koji bi mogli da razumeju don Huana. Njegovo shvatanje da postoji mnogo različitih

jezičkih igara – nauka, politika, poezija, religija, metafizika, svaka sa svojom sintaksom i pravilima – dozvolilo bi mu da razume čarobnjaštvo kao jedan alternativni sistem percepcije i značenja.

Ali don Huan misli da je ono što on zove *videnje*, shvatanje sveta bez bilo kakve interpretacije. To je čista lutajuća percepcija. Čarobnjaštvo je sredstvo za dostizanje tog cilja. Da bi se raskinula ubeđenost da je svet onakav kakvim ste naučeni da ga doživljavate, morate da naučite drugačiji opis sveta – čarobnjaštvo – i onda da držite ta dva opisa sveta zajedno. Onda ćete videti da ni jedan opis nije konačan. U tom trenutku, vi skliznete između opisa, zaustavite svet i *vidite*. I ostaje vam čuđenje, istinsko čuđenje koje prati *videnje* sveta bez interpretacije.

Da li mislite da je moguće otići iza interpretacije korišćenjem psihodeličnih droga?

Ja ne mislim tako. Tu je moj sukob sa ljudima kao što je Timoti Liri. Mislim da on improvizuje unutar svog evropskog 'članstva' i da samo preuređuje stare 'glosove'. Ja nikada nisam uzimao LSD, ali, kako sam shvatio don Huanovo učenje, psihotropne biljke se koriste da se zaustavi tok uobičajenih interpretacija, poveća kontradikcija unutar 'glosova' i razbije sigurnost. Ali droge same po sebi ne mogu da vam omoguće da *zaustavite svet*. Da biste to postigli, potreban vam je alternativni opis sveta. Zato je don Huan morao da me uči čarobnjaštvu.

Postoji ta obična stvarnost za koju smo mi Evropljani ubeđeni da je 'jedin' svet i postoji odvojena stvarnost čarobnjaka. Kakva je suštinska razlika između njih?

U evropskom 'članstvu' svet je izgrađen uglavnom na onome što oči prenose umu. U čarobnjaštvu se za percepciju koristi celo telo. Kao Evropljani, mi vidimo spoljni svet i stalno u sebi pričamo o tome. Mi smo ovde, a svet je tamo. Naše oči hrane naš razum i mi nemamo direktno znanje o stvarima. Čarobnjaštvo smatra da je taj teret nepotreban. Mi znamo celim telom.

Zapadni čovek počinje sa pretpostavkom da su subjekat i ob-

jekat odvojeni. Mi smo odvojeni od sveta i treba da predemo preko neke pukotine da bismo došli do njega. Za don Huana i čarobnjačku tradiciju, telo je već u svetu. Mi smo ujedinjeni sa svetom, a ne otuđeni od njega.

To je tačno. Čarobnjaštvo je drugačija teorija postojanja. Problem u čarobnjaštvu je da pripremite i dovedete u sklad svoje telo da bi ono postalo dobar prijemnik. Evropljani se odnose prema svojim telima kao da su objekti. Mi ih punimo alkoholom, lošom hranom i brigama. Kada nešto nije u redu, mi mislimo da su nas napale klice iz spoljnog sveta i koristimo lekove da to izlečimo. Bolest nije deo nas. Don Huan nije verovao u to. Bolest je za njega nesklad između čoveka i njegovog sveta. Telo je oblik svesti i prema njemu moramo da se odnosimo besprekorno.

To zvuči slično kao ideja Normana O. Brauna da su deca, šizofreničari, i ona obolela od jedne vrste ludila zvane Dionizijska svest, svesna stvari i drugih osoba kao proizvedenih sopstvenog tela. Don Huan nagoveštava nešto slično kada kaže da čovek od znanja ima vlakna svetlosti koja ga povezuju sa svetom.

Moj razgovor sa kojotom je dobra ilustracija različitih teorija postojanja. Kada mi je prišao, rekao sam: "Zdravo, mali kojote. Kako si?" A on je odgovorio: "Ja sam dobro. A kako si ti?" Ali ja nisam čuo reči na uobičajen način. Moje telo je znalo da kojot nešto govori i prevelo je to u reči. Kao intelektualac, imam duboku vezu sa rečima i dijalogom, tako da je moje telo automatski prevelo u reči osećanje da životinja komunicira sa mnom. Mi uvek vidimo nepoznato u terminima poznatog.

Kada ste u tom magičnom stanju svesti u kome kojot govori i sve je u skladu i puno svetlosti, izgleda da je ceo svet živ i da su ljudska bića u zajednici koja uključuje životinje i biljke. Ako napustimo naše arogantne pretpostavke da smo mi jedini misleći i komunicirajući oblik života, možemo da čujemo kako razni drugi oblici postojanja komuniciraju sa nama. Džon Lili je razgovarao sa delfinima. Možda bismo se

osećali manje otuđeno kada bismo mogli da verujemo da nismo jedini inteligentni oblik života.

Mogli bismo da pričamo sa bilo kojom životinjom. Za don Huana i druge čarobnjake nije bilo ništa neobično to što sam razgovarao sa kojotom. Štaviše, rekli su da sam mogao da nađem neku pouzdaniju životinju za prijatelja. Kojoti su varalice i ne treba im verovati.

Koje su životinje bolji prijatelji?

Zmije su izuzetni prijatelji.

Ja sam jednom razgovarao sa zmijom. Jedne noći sam sanjao da se u potkrovlju kuće u kojoj sam živeo kao dete nalazi zmija. Uzeo sam štap i pokušao da je ubijem. Ujutro sam ispričao svoj san prijateljici i ona me je podsetila da nije dobro ubijati zmije, čak i ako se one nalaze u potkrovlju sna. Ona mi je predložila da, sledeći put kada se zmija pojavi u snu, pokušam da je hranim ili da se sprijateljim sa njom.

Otprilike sat kasnije, dok sam vozio motor duž malo korišćenog puta, bila je tamo čekajući na mene – metar dugačka zmija, ispružena na suncu. Proveo sam se pored nje i ona se nije pomerila. Nakon što smo se jedno vreme gledali, odlučio sam da joj stavim do znanja da mi je žao što sam ubio njenog brata u snu. Pružio sam ruku i dotakao njen rep. Ona se skupila i pokazala mi da sam narušio njenu intimu. Tako sam se ja povukao i samo gledao. Posle pet minuta, otišla je u žbunje.

Niste je uzeli u ruku?

Ne.

To je veoma dobar prijatelj. Čovek može da nauči da priziva zmije. Ali morate da budete u vrlo dobroj formi, mirni, sabrani – prijateljski raspoloženi, bez sumnji i sporednih misli.

Moja zmija me je naučila da sam oduvek imao paranoična osećanja o prirodi. Smatrao sam životinje i zmije opasnim. Posle tog susreta, nikada više nisam mogao da ubijem neku zmiju, i

postala mi je verovatnija mogućnost da smo mi u nekoj vrsti veze. Naš ekosistem bi lako mogao da podrazumeva i komunikaciju između različitih oblika života.

Don Huan ima veoma interesantnu teoriju: biljke, kao i životinje, uvek utiču na vas. On kaže da ćete se, ako se ne izvinete biljkama kada ih berete, verovatno razboleti ili doživeti nesreću.

Američki Indijanci imaju slična verovanja u vezi sa životinjama koje ubiju. Ako se ne zahvalite životinji što je dala svoj život da biste vi živeli, njen duh može da vam donese nevolje.

Mi smo u zajednici sa celokupnim živim svetom. Nešto se menja svaki put kada namerno povredimo život biljke ili životinje. Ubijamo da bismo živeli, ali moramo da budemo spremni da damo svoj život bez žaljenja kada kucne naš čas. Mi smo tako važni i uzimamo sebe tako ozbiljno da zaboravljamo da je svet velika misterija koja će nas učiti ako slušamo.

Možda psihotropne droge trenutno brišu izolovani ego i dozvoljavaju mistično sjedinjenje sa prirodom. Većina kultura koje su zadržale osećaj jedinstva između čoveka i prirode takođe ceremonijalno koriste psihodelične droge. Da li ste vi koristili pejotl kada ste razgovarali sa kojotom?

Ne. Uopšte ne.

Da li je to iskustvo bilo intenzivnije od sličnih iskustava koje ste imali kada vam je don Huan davao psihotropne biljke?

Mnogo intenzivnije. Svaki put kada sam uzimao psihotropne biljke, znao sam da sam uzeo nešto i uvek sam mogao da sumnjam u pravovaljanost svojih iskustava. Ali kada je kojot pričao sa mnom, nisam imao nikakvu odbranu. Nisam mogao to da izbrišem nekim objašnjenjem. Ja sam stvarno zaustavio svet, za kratko vreme, i potpuno izašao iz mog evropskog sistema 'glosova'.

Da li mislite da don Huan živi u tom stanju svesti najveći deo svog vremena?

Da. On živi u magičnom vremenu i povremeno dolazi u obično vreme. Ja živim u običnom vremenu i povremeno uranjam u magično vreme.

Svako ko putuje tako daleko od utabanih staza društvenog dogovora, mora da je veoma usamljen.

Mislim da je tako. Don Huan živi u zastrašujućem svetu i ostavio je obične ljude daleko iza sebe. Jednom, kada sam bio sa don Huanom i don Henarom, video sam usamljenost koju oni dele i njihovu tugu zbog napuštanja zamki i pokazatelja običnog sveta. Mislim da don Huan pretvara svoju usamljenost u umetnost. On obuzdava i kontroliše svoju moć, čudesnost i usamljenost i pretvara ih u umetnost. Njegova umetnost je metaforički način njegovog života. Zbog toga njegova učenja imaju takvu dramatičnu iznijansiranoost i jedinstvenost. On svesno konstruiše svoj život i svoj način učenja.

Na primer, kada vas je don Huan poveo u brda da lovite životinje, da li je on svesno hteo to da pretvori u alegoriju?

Da. Njega ne zanima lov iz zabave ili da dođe do hrane. Za deset godina, koliko sam sa njim, don Huan je ubio samo četiri životinje, koliko ja znam, i to samo onda kada je video da je njihova smrt poklon njemu, isto kao što će njegova smrt biti poklon nečemu drugom. Jednom smo uhvatili zeca u zamku koju smo postavili i don Huan je mislio da ja treba da ga ubijem, jer je njegovog vreme isteklo. Bio sam očajan, jer sam imao osećaj da sam ja taj zec. Pokušao sam da ga oslobodim, ali nisam mogao da otvorim zamku. Onda sam je zgazio nogom i slučajno slomio zecu vrat. Don Huan je pokušavao da me nauči da moramo da preuzmemo odgovornost za postojanje u ovom čudesnom svetu. On se nagnuo i šapnuo mi u uvo: "Rekao sam ti da ovaj zec nema više vremena da luta u ovoj divnoj pustinji."

On je svesno napravio metaforu da me nauči putevima ratnika. Ratnik je čovek koji lovi i skuplja ličnu snagu. Da bi to uradio, on mora da razvije strpljenje i volju i da se promišljeno kreće

kroz svet. Don Huan je upotrebio dramatičnu situaciju stvarnog lova da me pouči jer se obraćao mom telu.

U vašoj poslednjoj knjizi, "Putovanje u Istlan", vi poništavate utisak iz vaših prvih knjiga da je upotreba psihotropnih biljki glavni metod koji je don Huan koristio da vas nauči čarobnjaštvu. Kako sada vidite upotrebu psihotropnih biljki u njegovom učenju?

Don Huan je koristio psihotropne biljke samo u srednjem periodu mog učenja zato što sam bio tako glup, sofisticiran i uobražen. Držao sam se svog opisa sveta kao da je to jedina istina. Psihotropne biljke su stvorile pukotinu u mom sistemu 'glosova'. One su uništile moju dogmatsku sigurnost. Ali sam platio strašnu cenu. Kada se rastopio lepak koji je držao moj svet na okupu, moje telo je oslabilo i mesecima se oporavljalo. Bio sam zabrinut i funkcionisao sam na vrlo niskom nivou.

Da li don Huan redovno koristi psihotropne biljke da zaustavi svet?

Ne. On može da ga zaustavi kada god poželi. On mi je rekao da je za mene beskorisno da pokušavam da *vidim* bez upotrebe psihotropnih biljki. Ali, ponašao sam se kao ratnik i preuzeo sam odgovornost, i sada mi nisu potrebne; one bi samo oslabile moje telo.

To je priličan šok za mnoge vaše poštovaloce. Vi ste neka vrsta duha zaštitnika psihodelične revolucije.

Ljudi imaju neke čudne ideje u vezi sa mnom. Išao sam na predavanje na Kalifornija Stejtu, Long Bič, jednog dana, i tip koji me je poznavao je pokazao na mene svojoj devojci i rekao: "Hej, to je Kastaneda." Ona mu nije verovala jer je imala ideju da bi trebalo da budem veoma mističan. Jedan prijatelj je sakupio neke priče koje kruže o meni. Opšte je mišljenje da ja izgledam kao mistik.

Kao mistik?

Da, da hodam bos kao Isus i da nemam nikakve belege na koži. Pretpostavlja se da sam najveći deo vremena drogiran.

Takođe sam izvršio samoubistvo i poginuo na nekoliko različitih mesta. Moji studenti su odlepili kada sam počeo da pričam o fenomenologiji i članstvu i da istražuju percepciju i socijalizaciju. Oni su želeli da im se kaže da se opuste, napale i naduvaju. Ali, za mene, važno je razumevanje.

Glasine bujaju u informacionom vakuumu. Mi znamo nešto o don Huanu, ali vrlo malo o Karlosu Kastanedi.

To je promišljeni deo života ratnika. Da biste klizili kroz različite svetove, morate da budete neupadljivi. Što vas više znaju i prepoznaju, to je više ograničena vaša sloboda. Kada ljudi imaju potpunu predstavu o tome ko ste i kako ćete da delujete, onda ne možete da se pokrenete.

Jedna od prvih stvari kojima me je don Huan naučio je da moram da izbrišem svoju ličnu istoriju. Ako malo-pomalo napravite maglu oko sebe, onda vas neće uzimati zdravo za gotovo i imaćete više prostora za promenu. To je razlog zašto izbegavam da snimaju moja predavanja na kasetofonu, i fotografisanje.

Možda možemo da pričamo o ličnim stvarima a da ne ulazimo u ličnu istoriju. Vi sada umanjujete značaj psihodeličnog iskustva koje je povezano sa vašim učenjem. I ne izgleda da idete unaokolo koristeći trikove koje ste opisali kao deo čarobnjačkih veština. Koji su elementi don Huanovog učenja važni za vas? Da li su vas oni promenili?

Za mene su ideje ratništva i čoveka od znanja, sa eventualnom nadom da ću moći da *zaustavim svet* i *vidim*, najprimenljivije. One su mi dale mir i poverenje u mogućnost da kontrolišem svoj život. U vreme kada sam sreo don Huana imao sam vrlo malo lične snage. Moj život bio je pun grešaka.

Prošao sam dug put od mog rodnog mesta u Brazilu. Spolja sam bio agresivan i uobražen, ali unutra neodlučan i nesiguran u sebe. Stalno sam nalazio opravdanja za svoje postupke. Don Huan me je jednom optužio da sam profesionalno dete zato što sam bio pun sažaljenja prema sebi. Osećao sam se kao list na ve-

tru. Kao i svi intelektualci, držao sam svoja leđa uza zid. Nisam imao kuda da odem. Nisam mogao da sagledam ni jedan način života koji bi mi stvarno bio zanimljiv. Mislio sam da je sve što mogu da uradim da se prilagodim životu dosade ili da nađem kompleksnije oblike zabave, kao što su psihodelične droge, marihuana i seksualne avanture. Sve je to bilo pojačano mojom navikom introspekcije. Stalno sam gledao unutra i pričao sa samim sobom. Unutrašnji dijalog se retko zaustavlja. Don Huan je otvorio moje oči ka spoljnjem svetu i naučio me da skupljam ličnu snagu.

Mislim da i ne postoji drugi način, ako neko želi da živi punim životom.

Izgleda da vas je on "upecao" pomoću starog filozofskog trika držeći smrt ispred vaših očiju. Bio sam zapanjen koliko je don Huanov pristup klasičan. Čuo sam eho Platonove ideje da filozof mora da studira smrt pre nego što bude u mogućnosti da dobije bilo kakav pristup stvarnom svetu i definicije Martina Hajdegera o čoveku kao biću okrenutom ka smrti.

Da, ali don Huanov pristup ima čudnu crtu zato što dolazi iz tradicije čarobnjaštva u kojoj je smrt fizičko prisustvo koje može da se oseti i vidi. Jedan od 'glosova' u čarobnjaštvu je: smrt se nalazi sa leve strane. Smrt je nepristrasni sudija koji vam govori istinu i daje odgovarajuće savete. Osim toga, smrt se ne žuri. Uloviće vas sutra ili sledeće nedelje ili za pedeset godina. Za nju ne postoji razlika. U trenutku kada se setite da morate da umrete, svedete se na pravu meru.

Mislim da nisam tu ideju učinio dovoljno živom. 'Glos' – "smrt se nalazi sa leve strane" – nije intelektualna stvar u čarobnjaštvu; to je percepcija. Kada je vaše telo dobro usklađeno sa svetom i kada pogledate na levu stranu, možete da budete svedoci izuzetnog događaja, prisustva vaše smrti koje liči na senku.

U egzistencijalističkoj tradiciji, diskusije o odgovornosti obično slede diskusije o smrti.

Onda je don Huan dobar egzistencijalista. Kada nema načina da znate da li imate još jedan minut da živite onda morate da živite kao da vam je to poslednji trenutak. Svaki postupak je ratnikova poslednja bitka. Tako da se sve mora raditi besprekorno. Ništa ne sme da ostane nezavršeno. Ta ideja bila je veoma oslobađajuća za mene. Ja sam ovde i pričam sa vama, i možda se nikada neću vratiti u Los Angeles. Ali to nije važno, jer sam se pobrinuo za sve pre nego što sam došao.

Taj svet smrti i odlučnosti je veoma daleko od psihodeličnih utopija u kojima vizije beskonačnog vremena uništavaju tragični kvalitet našeg izbora.

Kada vam smrt stoji sa leve strane, morate da kreirate vaš svet kao seriju odluka. Nema velikih ili malih odluka, postoje samo odluke koje morate da učinite odmah. I nema vremena za sumnje i kajanje. Ako trošim vreme na žaljenje zbog onoga što sam uradio juče, izbegavam odluke koje treba da donesem danas.

Kako vas je don Huan učio da budete odlučni?

On je govorio mom telu svojim postupcima. Moj stari način bio je da ostavim sve nedovršeno i da nikada ništa ne odlučujem. Za mene su odluke bile nešto ružno. Izgledalo je da nije fer da senzibilan čovek mora da odlučuje. Jednog dana me je don Huan upitao: "Da li misliš da smo nas dvojica jednaki?" Bio sam student na univerzitetu i intelektualac, a on stari Indijanac. Ja sam mu povlađivao i rekao sam: "Naravno da smo jednaki." Rekao je: "Ne mislim da jesmo. Ja sam lovac i ratnik, a ti si ništarija. Ja sam spreman da sumiram svoj život u bilo kom trenutku. Tvoj slabašni svet neodlučnosti i tuge nije jednak mome."

Naravno, bio sam vrlo uvređen i otišao bih da nismo bili u nekoj divljini. I tako sam seo i prepustio se svom egu. Nameravao sam da čekam dok on ne reši da idemo kući. Posle mnogo sati video sam da će don Huan da ostane tu zauvek ako bude trebalo. Zašto da ne? Za čoveka koji je završio sve svoje poslove, to je njegova moć. Konačno sam shvatio da taj čovek nije kao moj otac koji je imao običaj da napravi 20 novogodišnjih odluka i da ih

onda sve poništi. Don Huanove odluke bile su neopozive, što se njega tiče. One su mogle biti poništene samo drugim odlukama. I tako sam mu prišao i dodirnuo ga, a on je ustao i otišli smo kući.

Dejstvo tog čina bilo je strahovito. To me je ubedilo da je ratnikov put ispunjen i moćan način života.

Nije bitan sadržaj odluke koliko je važno da se bude odlučan.

To je ono što je don Huan zvao napraviti gest. Gest je namerno delovanje koje se preduzima zbog moći koja proizilazi iz donošenja odluke. Na primer, ako ratnik nađe zmiju koja je ukočena i hladna, on može da pokuša da pronade način da ugrije zmiju a da ga ona ne ujede. Ratnik može da napravi gest samo zato da bi ga napravio. Ali on će ga savršeno izvesti.

Izgleda da ima mnogo paralela između egzistencijalističke filozofije i učenja don Huana. Ovo što ste rekli o odluci i gestu navodi na to da don Huan, kao i Niče ili Sartr, veruje da volja, pre nego razum, predstavlja osnovnu moć čoveka.

Mislim da je to tačno. Govoriću u svoje ime. Ono što ja želim da učinim, i možda to mogu da postignem, jeste da oduzmem kontrolu mom razumu. Moj razum je kontrolisao ceo moj život i radije bi me ubio nego što bi prepustio kontrolu. U jednom trenutku mog učenja postao sam duboko deprimiran. Bio sam preplavljen strahom i sumornošću, i mislima o samoubistvu. Onda me je don Huan upozorio da je to jedan od trikova razuma da zadrži kontrolu. On je rekao da moj razum čini da moje telo oseća da život nema smisla. Ali od trenutka kada je moj um vodio svoju poslednju bitku i izgubio, razum je počeo da zauzima svoje odgovarajuće mesto kao oruđe tela.

"Srce ima svoje rezone o kojima razum ništa ne zna", a tako i ostatak tela.

To je poenta. Telo ima svoju sopstvenu volju. Ili, tačnije: volja je glas tela. Zato je don Huan stalno davao svome učenju dramatičnu formu. Moj intelekt je lako mogao da odbaci njegov svet čarobnjaštva kao besmislicu. Ali moje telo je privukao taj svet i

njegov način života. I kada je jednom telo prevladalo, uspostavljena je nova i zdravija vladavina.

Don Huanove tehnike za postupanje u snovima su me zainteresovale zato što pretpostavljaju mogućnost namerne kontrole snevanjskih slika. To je kao da on tvrdi da je moguće uspostaviti stalnu, stabilnu opservatoriju u unutrašnjem svemiru. Pričajte mi o don Huanovom snevanjskom treningu.

Trik u sanjanju je da zadržite snevanjske slike dovoljno dugo da ih pažljivo gledate. Da biste postigli tu vrstu kontrole, treba da unapred izaberete jednu stvar i da naučite da je nadete u vašim snovima. Don Huan je predložio da upotrebim svoje ruke kao stabilnu osnovu i da idem napred-nazad između njih i slika. Posle nekoliko meseci naučio sam da nađem svoje ruke i da zaustavim san. Postao sam toliko očaran tom tehnikom da sam jedva čekao da idem na spavanje.

Da li je zaustavljanje slika u snovima slično zaustavljanju sveta?

Slično je. Ali postoje razlike. Kada jednom naučite da nalazite svoje ruke kada god to poželite, shvatite da je to samo tehnika. A ono što vi želite je – kontrola. Čovek od znanja mora da akumulira ličnu snagu. Ali to nije dovoljno da se zaustavi svet. Neka vrsta prepuštanja je takođe neophodna. Morate da utišate brbljanje koje se odvija u vašem umu i da se predate spoljašnjem svetu.

Koju od mnogobrojnih tehnika kojima vas je naučio don Huan još uvek koristite?

Moja glavna sadašnja preokupacija je da prekinem svoje rutine. Uvek sam bio vrlo rutinirana osoba. Jeo sam i spavao tačno u određeno vreme. 1965. sam počeo da menjam svoje navike. Pisao sam u tihim noćnim satima i spavao i jeo kada sam osećao potrebu za tim. Sada sam toliko raskrstio sa svojim uobičajenim ponašanjem da verujem da ću uskoro postati nepredvidiv i čudan čak i samome sebi.

Vaše učenje me podseća na zen priču o dva učenika koji se

hvališu svojim čudesnim moćima. Jedan učenik tvrdi da osnivač njegove sekte može da stoji na jednoj strani reke i da napiše ime Bude na papiru koji drži njegov učenik na drugoj strani. Drugi učenik je odgovorio da takvo čudo nije ništa naročito. "Moje čudo", rekao je on, "sastoji se u tome da jedem kada sam gladan i pijem kada sam žedan."

Taj element učešća u svetu bilo je ono što me je zadržalo na putu koji mi je pokazao don Huan. Nema potrebe za transcendentacijom sveta. Sve što treba da znamo je upravo ispred nas, ako obratimo pažnju. Ako uđete u stanje neobične stvarnosti, kao što ulazite kada koristite psihotropne biljke, to je samo zato da odande izvučete ono što vam treba da biste videli čudesnu prirodu obične stvarnosti. Za mene način života – put srca – nije introspekcija ili mistička transcendencija nego prisustvo u svetu. Ovaj svet je ratnikovo lovište.

Svet koji ste vi i don Huan oslikali je pun magičnih kojota, začaranih vrana i lepih vračara. Lako je razumeti kako je mogao da vas privuče. Ali šta je sa svetom moderne urbane osobe? Gde je tu magija? Kada bismo svi mi mogli da živimo u planinama, možda bi mogli da sačuvamo čudesnost u životu. Ali kako je to moguće kada živimo pored autoputa?

Jednom sam postavio don Huanu isto pitanje. Sedeli smo u kafeu u Jumi i izneo sam pretpostavku da bih mogao da zaustavim svet i da vidim, ako bih došao da živim u divljini sa njim. On je pogledao kroz prozor na automobile u prolazu i rekao: "To, tamo napolju, to je tvoj svet." Ja sada živim u Los Angelesu i uspevam da koristim taj svet da zadovolji moje potrebe. Izazov je živeti bez rutina u svetu koji je pun rutina. Ali, to može da se postigne.

Nivo buke i stalni pritisak mase izgleda da uništava tišinu i samoću koja je neophodna za zaustavljanje sveta.

Nikako. U stvari, buka se može koristiti. Možete da upotrebite brujanje autoputa da naučite da slušate spoljni svet. Kada zaustavimo svet, zaustavljamo onaj koji obično održavamo svo-

jim unutrašnjim dijalogom. Kada ste sposobni da zaustavite unutrašnje brbljanje, prestajete da održavate vaš stari svet. Opisi se ruše. Tada počinje promena ličnosti. Kada se skoncentrišete na zvuke shvatite da je mozgu preteško da kategorizuje sve što čuje, i uskoro prestajete da pokušavate. To je različito od vizuelne percepcije koja neprekidno stvara kategorije i razmišljanje. Veoma je umirujuće kada isključite govor, kategorizaciju i rasuđivanje.

Unutrašnji svet se menja, ali kako je sa spoljašnjim? Mi možemo revolucionarno da promenimo našu individualnu svest ali da pri tome ne dodirnemo društvene strukture koje kreiraju našu otuđenost. Ima li, po vašem mišljenju, mesta za socijalnu ili političku reformu?

Ja potičem iz Latinske Amerike gde intelektualci stalno pričaju o političkoj i socijalnoj revoluciji, i gde je bačeno mnogo bombi. Ali revolucije nisu mnogo promenile. Ne treba vam mnogo da dignete zgradu u vazduh, ali da prestanete sa pušenjem ili da prestanete da brinete, ili da prekinete unutrašnje brbljanje, vi morate ponovo da izgradite sebe. Tu počinje prava reforma.

Don Huan i ja smo bili u Tusonu pre izvesnog vremena, tamo su imali Nedelju planete Zemlje. Neki čovek je držao predavanje o ekologiji i zlu vijetnamskog rata. Sve vreme je pušio. Don Huan je rekao: "Ne mogu da zamislim da se on brine o telima drugih ljudi kada ne voli svoje."

Naša prva briga treba da budemo mi sami. Ja mogu da volim nekog drugog čoveka samo ako sam na vrhuncu snage i ako nisam u depresiji. Da bih bio u takvom stanju, moram da održavam svoje telo u dobroj formi. Svaka revolucija mora da počne ovde, unutar ovog tela. Ja mogu da menjam svoju kulturu, ali samo ako mi je osnova moje telo koje je besprekorno prilagođeno ovom čudnom svetu. Za mene, stvarno dostignuće je umetnost čovekovog života kao ratnika, što je, kako don Huan kaže, jedini način da se uravnoteži užas i čudesnost postojanja kao čoveka.

DON HUAN I ČAROBNAČOV UČENIK

Naslovna priča u "Tajm magazinu"

5. mart 1973. godine

Glendauer: "Ja ih zovem duhovi iz mračne dubine."

Hotspar: "To mogu i ja, ili svaki drugi čovek;

"Ali, da li će oni da dođu kada ih ne budeš zvao?"

Henri IV

Meksička granica je mesto velike podele. Iza nje, nagomilane strukture zapadne "racionalnosti" počinju da se kolebaju i tonu. Uobičajene društvene forme – zemljoposjednik i seljak, sveštenik i političar – postavljene su preko čudnovatije podloge okultnog Meksika, sa svojim brujima, karizmatikosima, vračevima i prorocima. Neke njihove prakse datiraju od pre 2.000 ili 3.000 godina, uključujući kultove peyotla, pečurki i jutarnje slave drevnih Asteka i Tolteka. Četiri veka katoličkog gušenja tih kultova u ime vere i razuma su pretvorile stare prakse u subkulturu, ismejavanu i progonjenu. Ipak, u zemlji sa 53 miliona stanovnika, gde mnoge seoske pijace imaju svoje prodavce lekovitih trava, plodova peyotla ili osušenih ptica pevačica, čarobnjački svet je još uvek živ. Njegovi kultovi su dugo vremena bili predmet interesovanja antropologa. Ali pre pet godina, bilo je teško pogoditi da će predmet doktorske disertacije o toj skrovitoj temi, štampane od strane konzervativnog Kalifornijskog univerziteta, postati jedan od bestselera u ranim sedamdesetim.

STARI JAKI

Knjiga se zvala "Učenje don Huana: Jaki put ka znanju" (1968). Sa svojim nastavcima, "Odvojena stvarnost" (1971) i najnovijom "Putovanje u Ikstlan" (1972), pretvorila je svog autora i antropologa Karlosa Kastaneda i misterioznog starog Jaki Indijanca iz Sonore zvanog Huan Matus u kultne figure. U suštini, Kastanedin književni svijet su priče o tome kako je evropski racionalista iniciran u praksu indijanskog čarobnjaštva. One pokrivaju raspon od deset godina, tokom kojih, pod čudnim, nametljivim i ponekad duhovitim don Huanovim vođstvom, mladi akademik pokušava da proдре i shvati "paralelnu stvarnost" čarobnjakovog sveta. Učenje prosvetljenja je uobičajena tema i omiljeno štivo današnjih mladih Amerikanaca (primer: roman "Sidarta" Hermana Hesea). Razlika je u tome što Kastaneda ne predstavlja svog don Huana kao fikciju već kao neulepšanu dokumentarnu činjenicu.

Lukavi stari brujo obučen u kožu i njegov akademski čovek od razuma prvo su našli svoju publiku među mladim buntovnicima, od kojih su mnogi bili zainteresovani za Kastanedinu zabeležena iskustva sa halucinogenim (ili psihotropnim) biljkama: đavolja trava, magične pečurke, pejotl. "Učenje don Huana" je prodato u više od 300.000 primeraka, a i danas se prodaje tempom od 16.000 knjiga nedeljno. Ali Kastanedin književni svet nisu propagiranje droga i sada ga uglavnom čitaju ljudi srednje klase, prosečnih interesovanja. "Putovanje u Ikstlan" je izašlo u tvrdom povezu, postalo bestseller, a prodaja džepnog izdanja ove knjige će, prema Kastanedinom agentu Nedu Braunu, napraviti od njegovog autora milionera.

Za desetine hiljada čitalaca, mladih i starih, prvi susret Kastanede i Huan Matusa koji se desio 1960. na prašnjoj autobuskoj stanici u Arizoni je poznatiji literarni događaj od susreta Dantea sa Beatrice pored Arnoa. "Učenje don Huana" je izašlo baš u trenutku kada je više Amerikanaca nego ikada ranije počelo da raz-

matra "ne-racionalni" pristup stvarnosti. Ta nova otvorenost uma se prikazuje na mnogim nivoima, od ESP eksperimenata koje finansira indirektno vlada SAD do plaćuće mase kalifornijskih trinaestogodišnjaka koji doživljavaju prosvetljenje kada vide svoga gurua kako izlazi iz aviona iz Bombaja. Čovek koji se bavi akupunkturom je sada pod reflektorima zajedno sa Markusom Valbijem, M. D., i vidi se kako radi sa svojim iglama – niko ne zna zašto. Međutim, sve veću Kastanedinu slavu su počele da prate sve veće sumnje. Don Huan nema ni jednog drugog svedoka koji bi mogao da potvrdi priču, a Huan Matus je isto tako uobičajeno ime među Jaki Indijancima kao što je Džon Smit nešto severnije. Da li je Kastaneda stvaran? Ako jeste, da li je izmislio don Huana? Da li Kastaneda samo zamajava ozbiljan svet?

Između tih mogućnosti, jedna stvar je sigurna. Nema sumnje da Kastaneda, ili čovek koji se tako naziva, postoji: on je živ i zdrav u Los Angelesu; govorljivi antropolog tamnog tena, okružen konkretnim dokazima svog postojanja kao što su folkswagenov minibus, "Master čerdž" kartica, apartman u Vestvudu i kuća na obali. Njegova slava je takođe konkretna. Ona mu sada pričinjava teškoće prilikom predavanja, naročito nakon incidenta na Kalifornija univerzitetu prošle godine kada je profesor po imenu Džon Valas uzeo "Kseroksovu" kopiju rukopisa "Putovanje u Ikstlan", zalepio je zajedno sa nekim citatima sa predavanja i prodao Penthaus magazinu. To je toliko naljutilo Kastaneda da sada teško prihvata da drži predavanja. Trenutno živi "onoliko nepristupačno koliko je to moguće" u Los Angelesu, puneći povremeno svoje baterije na onome što don Huan zove "mesto moći" na vrhu planine severno od obližnjeg Malibua: prsten stena koje gledaju na Pacifik. Do sada je uspevao da se odbrani od poplave ponuda za pravljenje filma. "Ne želim da vidim Entoni Kvina kao don Huana", oštro kaže on.

Svako ko pokušava da proдре u Kastanedin život dospeva u lavirint kontradikcija. Ali za Kastanedin obožavaoce to nema veze. "Gledajte to ovako", kaže jedan od njih. "Ili Karlos govori dokumentovanu istinu o sebi i don Huanu, u kom slučaju je on ve-

liki antropolog. Ili, sa druge strane, on govori izmišljenu istinu, što znači da je veliki pisac. Glava ili pismo, Karlos uvek pobeđuje."

Zaista, iako je taj čovek enigma umotana u misteriju, a ona zavijena u tortilju, njegov rad je divno razumljiv. Kastanedina priča se razvija sa narativnom energijom bez konkurencije među drugim antropološkim studijama. Njegov teren pun kaktusa, od blistavih masiva stvrdnute lave u meksičkim pustinjima do klimave unutrašnjosti don Huanove kolibe, postaje savršeno stvaran. U detaljima, to je isto tako potpuno artikulisan svet kao, recimo, Foknerova 'Yoknapatawpha Country'. U svim knjigama, ali naročito u "Putovanju u Ikstlan," Kastaneda postiže da čitalac iskusi pritisak misterioznih vetrova i podrhtavanje lišća u sumraku, lovčevu naročitu budnost da čuje i omiriše, bedu i nemaštinu indijanskog života, oštri miris tekile i snažni, vlaknasti ukus pejtla, prašinu u kolima i visinu vraninog leta. To je vrhunski postavljen okvir pun živopisnog značenja, kao i krajnje čudnovatosti događaja koji se u njemu dešavaju.

Obuka čarobnjaka je, kako ga Kastaneda opisuje, naporna. Ona je podrazumevala destrukciju interpretacije sveta koju je imao mladi antropolog, od strane don Huana; onoga što može i ne može da se nazove "stvarno". "Učenje don Huana" opisuje prve korake u tom procesu. Oni su uključivali prirodne droge. Jedna je bila *Lophophora williamsii*, pejtla kaktus, koji je, po don Huanu, otkrivao entitet nazvan Meskalito, moćnog učitelja koji "pokazuje pravi način života". Druga je đavolja trava (Jimson weed), o kojoj je don Huan pričao kao o besprekornom ženskom prisustvu. Treća je "humito", ili "dimčić" – preparat od trunčica *Psilocybe* pečurki koje su osušene i ostavljene da odstoje godinu dana, a onda pomešane sa pet drugih biljaka, uključujući biljku iz roda *Salvia*. Ta smesa se onda puši u ritualnoj luli i koristi za dobijanje vizija.

Takve droge, insistirao je don Huan, omogućuju pristup "moćima" ili bezličnim silama kojih ima veliki broj i koje "čovek od znanja" – njegov termin za čarobnjaka – mora da nauči da vidi. Droge su, pripremljene i date iz ruke don Huana, dovele Kastaneda u niz zastrašujućih i ekstatičnih konfrontacija. Nakon što je

sažvakao plodove pejtla, Kastaneda je sreo Meskalita kao crnog psa, stub pevajuće svetlosti, i biće nalik na cvrčka sa zelenom glavom punom bradavica. Čuo je zastrašujuću i neobjašnjivu grmljavinu koja je poticala iz brda okamenjene lave. Nakon pušenja "humita" i razgovora sa dvojezičnim kojotom, video je kako se "čuvar drugog sveta" diže ispred njega kao sto stopa visoki komarac sa štrčecim čupercima kose i balavim čeljustima. Pošto je istrlljao svoje telo mašću napravljenom od dature, zaprepašćeni antropolog iskusio je sva osećanja letenja.

Kroz sve to, Kastaneda je imao vrlo malo ideja o tome šta se dešava. Nije mogao da bude siguran šta to znači, čak ni da li se išta od toga "zaista" dogodilo. Ta interpretacija je morala da bude data od strane don Huana.

Zašto bi onda, u vremenu koje je puno opisa dobrih i loših 'tripova', Kastanedina osećanja bila interesantnija nego bilo koga drugog? Prvo, zato što su se ona, izgleda, odvijala unutar sistema – iako ga on u to vreme nije razumevao – koji je rigoroznom disciplinom nametao njegov indijanski vodič. Drugo, zato što je Kastaneda sačuvao obimne i izuzetno žive beleške. Primer opisa efekta pejtla: "... Za nekoliko trenutaka oko mene se formirao tunel, vrlo nizak i uzan, čvrst i čudnovato hladan. Kada sam ga dođirnuo, izgledao je kao zid od čvrstog lima... Sećam se da sam morao da puzim prema nekoj vrsti okruglog mesta na kome se tunel završavao; kada sam konačno stigao, ako sam stigao, zaboravio sam sve o psu, don Huanu, i samome sebi..." Ono što je možda najvažnije, Kastaneda je ostao do kraja racionalan, običan čovek. Jedini njegov resurs bila su pitanja: istrajni, često nespretni napor da se održi sokratski dijalog sa don Huanom:

"Da li sam poleteo kao ptica?"

"Ti mi uvek postavljaš pitanja na koja ne mogu da odgovorim. Ono što ti želiš da znaš nema nikakvog smisla. Ptice lete kao ptice a čovek koji je uzeo đavolju travu leti kao čovek koji je uzeo đavolju travu."

"Znači da ja nisam zaista leteo, don Huane. Leteo sam u svojoj mašti. Gde je bilo moje telo?" I tako dalje.

Po njegovom izveštaju, prva faza Kastanedinog učenja je trajala od 1961. do 1965, kada je, uplašen da gubi osećaj za stvarnost – i do tada skupivši hiljade strana beleški – raskinuo vezu sa don Huanom. Godine 1968, kada se pojavilo "Učenje don Huana", on je ponovo otišao u Meksiko da bi starcu dao primerak knjige. Tada je počeo drugi krug obuke. Postepeno, Kastaneda je shvatio da don Huanova upotreba droga nije cilj sâm po sebi, i da se čarobnjakovim putem može ići i bez droga.

Ali to je uključivalo savršeno brušenje volje. Don Huan je govorio da neko može da postane čovek od znanja jedino ako za početak postane "ratnik"; ne bukvalno profesionalni vojnik, nego čovek potpuno u skladu sa svojom okolinom, okretan, neopterećen osećanjima ili "ličnom istorijom". Ratnik zna da sve što radi može biti ujedno i poslednje što radi. On je sâm. Smrt se nalazi u korenu njegovog života, i zahvaljujući njenom stalnom prisustvu on se uvek "besprekorno" ponaša. Taj egzistencijalni stoicizam je ključna ideja njegovih knjiga. Ratnikova je namera, dok se formira kao "čovek od znanja" i dok tako postiže članstvo u svetu čarobnjaka, da "vidi". "Viđenje" u don Huanovom sistemu znači direktan doživljaj sveta, shvatanje njegove suštine, bez interpretacije. Kastanedinu druga knjiga, "Odvojena stvarnost", opisuje don Huanove napore da ga uputi u tajne "viđenja" uz pomoć dima pečurki. Iako mnoge pustinjske avanture koje opisuje "Putovanje u Ikstlan" prethode Kastanedinom inicijaciji u upotrebu pejtola, dature i pečurki, tema te knjige je drugačije stanje: "viđenje" bez droga.

Kastaneda kaže da je "teškoća da se nauči viđenje celim telom, ne samo očima i razumom. Svet postaje tok izuzetno brzih, jedinstvenih događaja. Zbog toga morate da doterate svoje telo da bude dobar perceptor; telo je svest, i prema njemu moramo besprekorno da se odnosimo". To je lakše bilo reći nego učiniti. Deo obuke bilo je precizno, čak pobožno prilagođavanje čula pustiniji, životinjama i pticama koje žive u njoj, zvucima i senkama, promenama vetra i mestima na kojima šaman može da se sretne sa njenim entitetima iz sveta duhova: mestima moći, mestima na kojima može da nađe utočište. Kada Kastaneda opisuje

svoju lovačku obuku, skupljanje biljaka i učenje njihovih tajni, hvatanje zečeva, njegovo pripovedanje postaje veoma zanimljivo. Don Huan i pustinja mu povremeno omogućavaju, i to bez upotrebe droga, da "vidi" ili, kao što kaže Jaki, da "zaustavi svet". Ali takva vrsta slobodnog interpretacionog iskustva ne može da se opiše čak ni onima koji svim srcem veruju Kastanedi.

MUDRACI

Nije to za svakoga. Ali pojedini delovi Kastanedinih dela se ekstravagantno smatraju oživljavanjem načina shvatanja koji je uglavnom zapušten na Zapadu i još od vremena renesanse zapan materijalizmom i Paskalovim očajanjem. Majk Marfi, osnivač Esalen instituta kaže: "Suštinske lekcije koje daje don Huan Matus su one bezvremenske koje su predavali i veliki mudraci Indije i spiritualni učitelji modernog vremena." Pisac Alen Vets ističe da Kastanedinu knjige nude alternativu i judeohrišćanskoj religiji opterećenoj krivicom i slepo mehaničkim pogledima modernog čoveka: "Don Huanov put posmatra čoveka kao nešto centralno i značajno. Ne odvajajući sebe od prirode, mi se vraćamo na položaj dostojanstva."

Ali takve pohvale i paralele ne doprinose osnovnoj vrednosti Kastanedinih knjiga koja leži u činjenici da su one pre svega antropološke, da su specifičan i istinit izveštaj o jednom aspektu meksičke indijanske kulture prikazane govorom i delima jedne osobe, šamana po imenu Huan Matus. Taj dokaz se zasniva na kredibilitetu don Huana kao bića i Karlosa Kastanede kao svedoka. Ipak, nema pouzdanih dokaza, osim Kastanedinih knjiga, da je don Huan radio ono što je Kastaneda opisivao, pa čak ni da je uopšte postojao.

Od kada se pojavilo "Učenje don Huana", učenici i mladi radikalni turisti pročešljavaju Meksiko u potrazi za tim starcem. Čovek može da očekuje prvu Konvenciju Don Huanovih posetilaca u Brujo baru Meskalito motela. Mladi Meksikanci su toliko uzbuđeni da će vlasti možda zabraniti prodaju knjiga na španškom. Jedan meksički student, i sâm u potrazi za don Huanom je

rekao: "Ako se knjige ipak pojave, potraga za njim može da se pretvori u stampedo nalik na zlatnu groznicu."

Kastaneda tvrdi da je njegov učitelj rođen 1891. i da je prošao kroz patnje svih Jakija prilikom revolucije od 1890-ih do 1910. godine. Njegove roditelje ubili su vojnici. On je postao nomad. To pomaže da se objasni zašto elementi don Huanovog čarobnjaštva predstavljaju kombinaciju šamanskih verovanja iz različitih kultura. Neka od njih uopšte nisu "zastupljena" kod Jakija. Mnoga indijanska plemena, kao, na primer, Huičoli, koriste ritualno pejtli, i severno i južno od granice – neka čak u religijskoj mešavini hrišćanstva i šamanizma. Ali Jakiji ne koriste pejtli.

Don Huana je onda teško naći zato što mudro izbegava svoje dosadne obožavaoce. Ili je on možda kompozitni Indijanac, kombinacija mnogih drugih. Ili bi on mogao da bude, jednostavno, izmišljeni šaman.

Mišljenja se veoma razlikuju, čak i među velikim poštovaocima Kastanedinih knjiga. "Da li je moguće da te knjige nisu fantastika?" – upitala se književnica Džojls Kerol Outs. "Meni one liče na izuzetna umetnička dela o Heseovoj temi mladog čoveka iniciranog u 'drugi vid' stvarnosti. One su divno smišljene. Lik don Huana je nezaboravan. Postoji pripovedački zamah, uspinjanje, suzdržana akcija, postepeno otkrivanje karaktera."

GULIVER

Istina, Kastanedinе knjige mogu da se čitaju kao precizno smišljeni vaspitni romani. Ali antropolozi manje brinu o literarnom savršenstvu nego o šamanovom izvrdavanju, kao i o njegovoj očiglednoj nepovezanosti sa Jakijima. "Ja verujem da, u suštini, taj rad sadrži veoma visok procenat mašte", kaže Hezus Ohoa, direktor odeljenja etnografije u Meksičkom nacionalnom muzeju antropologije. Doktor Frensis Hsu sa Nortvestern univerziteta kaže oštro: "Kastaneda je nova izmišljotina. Uživao sam u njegovim knjigama isto kao što sam uživao u Guliverovim putovanjima." Ali Kastanedinе starije kolege sa UCLA, koje su dodelile svom bivšem studentu doktorsku disertaciju za "Putovanje u Ikstlan", empa-

tično izražavaju svoje neslaganje: Kastaneda je, kao što reče jedan profesor, "rođeni genije" i na njega se odnosi pravilo i birokratska priča: njegova istina kao svedoka ne dovodi se u pitanje.

I, na kraju, jasno je da je "Huan Matus" pseudonim upotrebljen da bi se zaštitila učiteljeva privatnost. Potreba da se bude nepristupačan je centralna tema njegovih knjiga. Don Huan neprekidno podstiče Kastanedu da se oslobodi ne samo svakodnevnih rutina koje otupljuju percepciju, nego i od ograničavajuće prošlosti. "Niko ne zna moju ličnu istoriju", starac objašnjava u "Putovanju u Ikstlan". "Niko ne zna ko sam ja ili šta ja radim. Čak ni ja... mi ili sve uzimamo za sigurno i stvarno, ili ne. Ako sledimo prvi put, počinjemo da se smrtno dosađujemo svetom i samima sobom. Ako sledimo drugi put i izbrisemo ličnu istoriju, mi stvaramo maglu oko sebe, jedno vrlo uzbudljivo i misteriozno stanje".

Na žalost mnogih koje interesuju detalji o životu Karlosa Kastanede, don Huanov učenik je vrlo ozbiljno shvatio njegovu lekciju. Nakon što je "Učenje don Huana" postalo bestseler, autora su uglavnom zamišljali kao El Frika Kiselog Akademca, sa kosom nalik na bikovu dlaku i očima kao bilijarske kugle, kako sa mozgom pretvorenim u ugljenisani lavirint natopljen alkaloidima luta pustinjom sa vranom na šeširu. Ali, Kastaneda znači šumarak sa kestenovim drvećem i taj čovek pomalo liči na kesten: zdepasti, prijatni Latinoamerikanac, visok oko 165 cm, naizgled pun vitamina. Tamna, kovrdžava kosa je kratko podšišana, a oči blistaju sa vlažnom živahnošću. Kastaneda je konzervativan do granice anonimnosti, oblačeći se ili u tamna poslovna odela ili u sportske košulje tipa Li Trevino. Njegovo perje su reči koje sipaju iz njega u neprekidnom, samopodsmešljivom i opčinjavajućem toku. "Oh, ja sam serator!" brblja on, šireći svoje kratke, zadebljane ruke. "Oh, kako ja volim da mlatim praznu slamu!"

MAGLA

Kastaneda kaže da ne puši i da ne pije jaka alkoholna pića; ne koristi marihuanu; čak mu i kafa smeta. Kaže da više ne uzima pe-

jotl, i da su njegova jedina iskustva sa drogama bila ona sa don Huanom. Njegovi susreti sa esid kulturom bili su neproduktivni. Pozvan 1964. godine na žurku u Ist Vilidžna kojoj su bili takvi prosvetitelji kao Timoti Liri, on je zatekao sebe kako priča apsurdne stvari. "Oni su bili deca prepuštena nekoherentnim otkrićima. Čarobnjak uzima halucinogene droge iz drugih razloga, i nakon što ode tamo gde želi da ode, prestaje da ih uzima."

Ne bi trebalo da ostane neprimećeno da Kastanedino predstavljanje kao 'Gospodin čistunac' savršeno odgovara svrsi sprečavanja onih koji žele da znaju njegovu ličnu istoriju. Kakav je, u stvari, njegov bekgraund? "Istorijski" Karlos Kastaneda, antropolog i šamanski učenik, počinje da se sreće sa don Huanom 1960. godine; knjige i dobro dokumentovana karijera na UCLA se odnose na period od tada pa do danas. Pre toga – magla.

Provodeći sa njim mnogo sati tokom nekoliko nedelja, dopisnik "Tajma", Sandra Barton je našla da je Kastaneda privlačan, ubedljiv, i sklon da pomogne – do određene granice – ali da je veoma čvrst što se tiče upozorenja da će prilikom razgovora o svom životu pre don Huana menjati imena, mesta i datume, ali bez menjanja emocionalne istine o svom životu. "Nisam lagao ni izmišljao", rekao joj je. "Izmišljanje bi bilo povući se i ne reći ništa ili davati dokaze koje svako traži." Kako se razgovor nastavljao, Kastaneda je ponudio nekoliko verzija svog života, koje su nastavile da se menjaju kada mu je Bartonova rekla da njegove informacije nisu proveravane, ni emocionalno ni na druge načine.

Po njegovim rečima, Kastaneda nije njegovo pravo ime. On je rođen, kako reče, u "dobro poznatoj" ali anonimnoj porodici u Sao Paolu, u Brazilu, na Božić 1935. godine. Njegov otac, koji je kasnije postao profesor književnosti, tada je imao 17, a njegova majka 15 godina. Pošto su njegovi roditelji bili maloletni i nezreli, odgajili su ga baba i deda sa majčine strane, na farmi pilića u ruralnom delu Brazila.

Kada je Karlos imao šest godina, priča ide dalje, njegovi roditelji su uzeli svoje jedino dete nazad i posvetili mu mnogo ljubavi koja je poticala iz njihovog osećaja krivice.

"Bila je to užasna godina", kaže on otvoreno, "zato što sam živeo sa dvoje dece." Ali, godinu dana kasnije, njegova majka je umrla. Lekarska dijagnoza bila je zapaljenje pluća, ali Kastanedin dijagnoza je ukočenost (accidie), jedna vrsta tupe inercije, za koju on veruje da je kulturna bolest Zapada. On je izneo dirljivu uspomenu: "Ona je bila mrzovoljna, vrlo lepa i nezadovoljna, običan ukras. Ja sam bio očajan zato što sam želeo da od nje napravim nešto drugo, ali kako sam to mogao da učinim? Imao sam samo šest godina."

Potom je Kastaneda nastavio da živi sa svojim ocem, neodređenim likom koga pominje u svojim knjigama sa mešavinom ljubavi i sažaljenja pomešanog sa prezirom. Slaba volja njegovog oca sušta je suprotnost "besprekornosti" njegovog usvojenog oca, don Huana. Kastaneda opisuje očeve pokušaje da postane pisac kao farsu neodlučnosti. "Ali", dodaje on, "ja sam moj otac. Pre nego što sam sreo don Huana provodio sam godine oštreći svoje olovke, a onda dobijajući glavobolju svaki put kada bih seo da pišem. Don Huan me je naučio da je to glupo. Ako želiš da nešto uradiš, uradi to besprekorno, to je jedino što je važno."

Karlosa su upisali u "vrlo pristojnu" školu u Buenos Airesu, Nikolas Avelaneda. On kaže da je tamo bio do svoje petnaeste godine, naučivši španski (već je govorio italijanski i portugalski) pomoću koga će kasnije voditi razgovore sa don Huanom. Ali njegovo ponašanje je postalo toliko nekontrolisano da ga je njegov ujak, porodični patrijarh, dao porodici u Los Andelesu na staranje. U SAD se preselio 1951. godine i upisao Holivud Haj. Nakon što je, dve godine kasnije, diplomirao, okušao se na kursu skulpture na "Milanskoj Akademiji lepih umetnosti", ali "ja nisam imao senzibilitet i otvorenost velikog umetnika". Deprimiran, u krizi, vratio se nazad u Los Andeles i počeo da pohađa kurs društvene psihologije na UCLA, prebacujući se kasnije na antropološki kurs. On kaže: "Zaista sam izbacio svoj život kroz prozor. Rekao sam samome sebi: Ako će da funkcioniše, to mora da bude nešto novo." 1959. godine je formalno promenio svoje ime u Kastaneda.

BIOGRAFIJA

To je Kastanedin biografijski sklad – produhovljen mlad čovek ide od svog akademskog nasleđa u iscrpljenoj, provincijskoj evropskoj kulturi ka revitalizaciji jednog šamana; potez napuštanja prošlosti da bi se oslobodio obogaljujućih uspomena. Nažalost, to uglavnom nije istina.

Između 1955. i 1959. Karlos Kastaneda bio je upisan, pod tim imenom, na kursu psihologije na Los Angelesu. Njegove studije slobodnih umetnosti su uključivale, u prve dve godine, dva kursa kreativnog pisanja i jedan žurnalizma. Vernon King, njegov profesor kreativnog pisanja na LACC još uvek ima kopiju "Učenja don Huana" potpisano: "Velikom učitelju, Vernonu Kingu, od jednog od njegovih studenata, Karlosa Kastanede".

Štaviše, imigracioni podaci pokazuju da je Karlos Arana Kastaneda zaista ušao u SAD, u San Francisku, kada i autor kaže da je to učinio: 1951. godine. Taj Kastaneda je takođe bio visok 5 ft. 5 in. (164 cm), težak 140 lbs. i došao je iz Latinske Amerike. Ali on je bio Peruanac, rođen na Božić 1925. godine, u drevnom gradu Inka, Karamajki, što ga ove godine čini starim 48, a ne 38 godina. Njegov otac nije bio fakultetski obrazovan, bio je zlatar i časovničar po imenu Cezar Arana Burungaraj. Njegova majka, Suzana Kastaneda Navoa, umrla je ne kada je Karlos imao šest godina, nego kada je imao 24. Njen sin je proveo tri godine u lokalnoj visokoj školi u Karamajki, a onda se sa porodicom preselio u Limu, 1948. godine, gde je diplomirao na Nacionalnom Univerzitetu "Naše gospe od Gvadalupe", a onda studirao slikarstvo i skulpturu, ne na Milanu nego na National Fine Arts School of Peru. Jedan od njegovih prijatelja sa studija, Joze Brakamonte priseća se kako je njegov ortak Karlos bio sposoban momak koji je uglavnom živio od kockanja (karte, konji, kocke), i imao opsesivnu želju da ode u SAD. "Svi smo mi voleli Karlosa", kaže Brakamonte. "Bio je duhovit, maštovit, veseo – veliki lažov i pravi prijatelj."

SESTRA

Kastaneda je izgleda povremeno pisao kući, u najmanju ruku do 1969. godine dana nakon što je izašlo "Učenje don Huana." Njegova rođaka Lusi Čavez koja je odrasla zajedno sa njim "kao sestra" još uvek čuva njegova pisma. Ona pokazuju da je Kastaneda služio vojsku u SAD, koju je napustio kada je lakše ranjen, ili kada je doživeo "nervni šok". Lusi nije sigurna šta je bilo od tog dvoga. (Ministarstvo odbrane, međutim, nema nikakvih podataka o Karlosu Arani Kastanedi kao bivšem vojniku.)

Kada je "Tajm" suočio Kastanedu sa detaljima vremena i mesta smrti njegove majke, Kastaneda je bio neproziran. "Čovekova osećanja prema svojoj majci", izjavio je on, "ne zavise od biologije ili od vremena. Srodstvo kao sistem nema veze sa osećanjima." Rođaka Lusi se seća da je Kastaneda, kada mu je majka umrla, bio potpuno savladan osećanjima. Odbio je da ide na sahranu i tri dana ostao zaključan u sobi odbijajući hranu. A kada je izašao, izjavio je da odlazi od kuće. Ipak, Karlosovo elementarno objašnjenje svog laganja je istovremeno savršeno i potpuno neodgovorno. "Tražiti od mene da potvrdim svoj život dajući vam statistiku", kaže on, "isto je kao koristiti nauku da bi potvrdili čarobnjaštvo. To oduzima svetu njegovu magiju i pravi od svih nas znakove pored puta." Ukratko, Kastaneda uvek tvrdi da ima apsolutnu kontrolu nad svojim identitetom.

Dobro. Ali gde se pišćeva sloboda, "umetnička samoreprezentacija", na koju Kastaneda polaže pravo, završava? U kojoj meri ona prožima priču o don Huanu? Kako se povećava broj prodatih knjiga, otpor se umnožava. U njujorškim magazinima su se pojavile tri parodije Kastanede, a novine nagoveštavaju da se kritičari, izgleda, pripremaju da etiketiraju don Huana kao neku vrstu antropološkog Osijana, legendarnog galskog pesnika iz trećeg veka čije je navodne radove Džejms Mek Pirson u 18. veku podmetnuo britanskim čitaocima.

Ipak, Kastanedini obožavaoci ne treba da paniče. Jaka odbrana može da se napravi od toga da knjige o don Huanu pripa-

daju drugom nivu istinitosti od Kastanedine pre-donhuanovske prošlosti. Na primer, gde je motiv za jedno namerno akademsko obmanjivanje? "Učenje don Huana" je izdala univerzitetska izdavačka kuća, što je bezizgledan način da se od knjige napravi bestseler. Osim toga, sticanje antropološke titule na UCLA nije toliko teško da kandidat mora da se bavi tako obimnim pri-povedačkim poslom samo da bi izbegao istraživanje. Možda zahteva malo izmišljanja i uklapanja, ali ne i celokupni sistem kao što je "Učenje don Huana," napisan od anonimnog studenta bez, u početku, ikakve nade za komercijalnim uspehom.

Jer to je sigurno bila Kastanedina situacija u leto 1960. godine: mladi peruanski student sa ograničenim ambicijama. Nema razloga za sumnju u njegovu priču o tome kako je počeo rad. "Hteo sam da uđem u visoku školu i da uradim dobar posao kao akademik, i znao sam da, ako unapred nešto objavim, mogu u tome uspeti." Jedan od njegovih učitelja na UCLA, profesor Kliment Mejgan ga je zainteresovao za šamanizam. Kastaneda je smatrao da je najlakša oblast etnobotanika, klasi-fikacija psihotropnih biljki koje koriste čarobnjaci. Onda je došao don Huan.

Posete jugozapadu i meksičkoj pustinji postepeno su postale kičma Kastanedinog života. Impresionirani njegovim radom, profesori na UCLA su rešili da ga malo ohrabre. Profesor Mejgan se priseća: "Karlos je bio tip studenta kakvog učitelj može samo da poželi." Profesor sociologije Harold Garfinkel, jedan od očeva etnometodologije, konstantno je stimulisao i oštro kritikovao Kastanedu. Nakon svog prvog iskustva sa pejtloom (1961), Kastaneda je Garfinkelu dao dugačku "analizu" svojih vizija. Garfinkel je rekao: "Nemoj meni ništa da objašnjavaš. Ti si niko i ništa. Samo mi ispričaj direktno i detaljno, onako kako se to dogodilo. U bogatsvu detalja leži čitava priča o članstvu." Postidjeni student je proveo nekoliko godina preuređujući svoje teze, izd-ržavajući se kao vozač taksija ili raznosac pica, a onda je to ponovo poslao. Garfinkel još uvek nije bio impresioniran. "Njemu se nisu sviđali moji pokušaji da psihološki objasnim don Hu-

ana." "Zar želiš da budeš ljubimac Esalena?" – pitao ga je on. Kastaneda je po treći put sredio svoje teze.

Kao i različite verzije Kastanedinog života, knjige su pozivnica za razmatranje kontradiktornih vrsta istine. A srž njegovih knjiga i don Huanovog metoda je, naravno, pretpostavka da stvarnost nije apsolut. Ona dolazi svakome od nas kulturno determinisana, unapred zapakovana. "Svet je učinjen koherentnim putem našeg opisa", tvrdi Kastaneda, kao don Huanov eho. "Od trenutka rođenja, opisuju nam ovaj svet. Ono što mi vidimo samo je opis."

MULTIVERZUM

Ukratko, ono što čovek smatra stvarnošću, kao i njegovi poj-movi racionalnih mogućnosti, određeni su konsenzusom, tačnije društvenim ugovorom koji varira od kulture do kulture. Kroz istoriju, težak put je imao svako ko je dovodio u pitanje finu teksturu sveta – naročito ako je, kao Kastaneda, pokušavao da ubedi druge da prihvate njegovo viđenje.

Antropologija se, po svojoj prirodi, bavi različitim opisima, a odatle i različitim stvarnostima, unutar različitih kultura. Kao što Kastanedin kolega Edmund Carpenter sa Adelfi koledža zapaža: "Urođenici imaju mnogo odvojenih stvarnosti. Oni veruju u multiverzum, ili biverzum, ali ne u univerzum, kao mi." Pa, ipak je taj, uglavnom akademski relativizam teško svarljiv za mnoge ljude koji vole da se stalno uveravaju da postoji samo jedan svet i da se "vrednost" kulturnih interpretacija može i mora meriti samo po toj normi. Svaki mit, oni bi rekli, može da bude prigodno viđen kao embrionski oblik onoga od čega potiče linearna istorija Zapada; kišni ples Hopija samo je "neefikasan" način za prizivanje kiše, a za to danas postoje bolje metode.

Kastanedine knjige tvrde drugačije. On je elokventan i ubedljiv kada govori kako je beskorisno objašnjavati ili suditi o drugoj kulturi u terminima sopstvenih kategorija.

"Pretpostavite da postoji Navaho antropolog", kaže on. "Bilo bi veoma zanimljivo zatražiti od njega da studira nas. On bi postavljao neobična pitanja, kao 'Koliko je tvojih srodnika bilo

začarano?' To je strašno važno pitanje u terminima Navahoa. I, naravno, vi biste rekli: 'Ne znam,' i pomislili 'Kakvo idiotsko pitanje'. U međuvremenu, Navaho bi mislio: 'Bože, kakav mamlaz! Kakav primitivan mamlaz!'

"Obrnite situaciju", kaže Kastaneda, "i evo ga vaš tipičan zapadni antropolog na terenu." Međutim, postoji "veoma jednostavna" alternativa: vrhunac antropologije je postizanje stvarnog članstva. "To je strašno mnogo posla", kaže on, opisujući godine koje je proveo sa don Huanom. "Ono što je don Huan radio sa mnom se jednostavnije može reći: činio mi je pristupačnim svoje čarobnjačko članstvo, preduzimajući potrebne korake." Profesor Majkl Herner sa Nove škole za socijalna istraživanja, Kastanedin prijatelj i autoritet u oblasti šamanizma, objašnjava: "Većina antropologa samo daje rezultat. Umesto da izvrši sintezu svojih intervjua, Kastaneda nas vodi kroz ceo proces."

Nisu godine studiranja, nego je priroda njegovih otkrića ono što je Kastanedu dovelo u sukob sa racionalistima. Da bismo se pridružili konsenzusu stvarnosti drugog čoveka, moramo da napustimo svoj konsenzus, a pošto niko ne može tako lako da napusti svoj opis, na koji je naviknut, on mora da se prekine na silu. Sve od ekstatičnih misterioznih religija stare Grčke, naša kultura bila je neprekidno izazivana željom da se pobegne od njenih preovlađujućih karakteristika: linearnosti, kategoričnosti, fiksiranosti.

Nezavisno od toga da li je Karlos Kastaneda, kao što neki akademci misle, glavna figura antropološke evolucije ili samo briljantan pisac sa jedinstvenim poznavanjem pustinje i indijanskog znanja, njegov rad se mora uzeti u obzir. A taj rad se nastavlja. Trenutno, on završava četvrtu i poslednju knjigu serije o don Huanu, "Priče o moći", koja treba da se pojavi sledeće godine.

MESTO MOĆI

U ovoj knjizi će biti obrađena, jasnije nego u prve tri, krajnja svrha don Huanovih moćnih učenja: specijalni slučaj drevne žudnje za poznavanjem, umirivanjem i, ako je moguće, korišćenjem misterioznih sila univerzuma. U tom poduhvatu mogu na neki način da se povežu cepanje atoma, Prometejev greh i Kasta-

nedina potraga za "mestom moći" u blizini Los Andelesa. Dobar deo magije koju don Huan koristi na Kastanedi u njegovim knjigama (na primer, navodeći Karlosa da veruje da su njegova kola nestala), liči na trik fakira sa konopcem koji gurui smatraju frivolnim. Ipak, uopšte, knjige nam približavaju osnovni izraz energije koja struji u svetu, uređujući našu percepciju stvarnosti kao što jako magnetno polje privlači metalne opiljke.

Čarobnjakova moć je, insistira Kastaneda, "nezamisliva," ali u kojoj meri čarobnjakov učenik može da je koristi je određeno, između ostalih stvari, stepenom njegove posvećenosti. Potpuno korišćenje moći može da se postigne samo uz pomoć "saveznika", duhovnog entiteta koji se priključuje učeniku kao vodič – i to opasne vrste. Saveznik izaziva učenika dok ovaj uči da "vidi" kao što je Kastaneda radio u ranijim knjigama. Učenik može da izbegne tu bitku. Jer ako se porve sa saveznikom – kao Jakob sa anđelom – i izgubi, biće, po don Huanovim pomalo enigmatičnim rečima, "ugašen". Ali, ako pobedi, njegova nagrada je "istinska moć, krajnje dostignuće čarobnjačkog članstva, kada se prekida svaka vrsta interpretacije".

Do sada je, kaže Kastaneda, izbegavao tu krajnju bitku sa saveznikom. Priznaje da je zbog toga vodio unutrašnju borbu. Ponekad, kaže on, oseća da ga nešto snažno vuče od obaveza prema čarobnjaštvu nazad u obični svet. On ima realnu potrebu da bude poštovan kao pisac i antropolog, i da koristi svoju novostečenu moć slave u tandemu sa štampanom reči da se udalji od komunikacionih bleskova drugih stvarnosti ka svojim žudnim čitaocima.

VRHUNAC

Štaviše, kao i većina ljudi koji su istraživali mistične odvojene stvarnosti i vratili se, izgleda da ima probleme ponovnog ulaska. Prema onome što piše u knjigama, don Huan ga je učio da napusti regularne sate za rad i razonodu – pa čak i njegov apartman u Los Andelesu u kome on, izgleda, jede i spava kada mu dođu mušice, ili odakle odlazi u pustinju. Ali on često piše i po 18 sati dnevno.

Poseduje izuzetnu veštinu u izbegavanju javnosti. Niko ne može da bude siguran gde će se on nalaziti u bilo koje doba dana ili godine. "Karlos će vas pozvati iz telefonske govornice", kaže Majkl Korda, njegov izdavač kod Simon & Schuster-a, "i reći da je u Los Angelesu. Onda će se operator ubaciti tražeći još novaca, i ispostaviće se da je u Jumi". Nekoliko njegovih dobrih prijatelja ne pričaju o tome šta on radi 'novajlijama', delimično i zbog toga što su njegova iskustva misteriozna i ni on sâm ne može da ih objasni. On ima devojk, ali čak ni njegovi prijatelji ne znaju njeno prezime. Izbegava fotografie kao omene katastrofe. "Ja živim u tom priliu vrlo čudnih ljudi koji čekaju da im nešto kažem. Očekuju nešto što ja uopšte ne mogu da im dam. Držao sam predavanje na Irvinu koje je bilo veoma dobro posećeno, i izgledalo je kao da samo čekaju na mene, da odlepe."

Ponekad izgleda kao da je odlučio da bude ili pravi čarobnjak ili propalica. "Moć se brine o vama", kaže on, "i vi ne znate kako. Sada sam na ivici i moram da promenim celokupan svoj format. Pisanje koje je za cilj imalo doktorsku disertaciju bilo je moje dostignuće, moje čarobnjaštvo, i sada se nalazim na vrhuncu kruga koji uključuje i slavu. Ali to je poslednja stvar koju ću ikada napisati o don Huanu. Sada ću zasigurno postati čarobnjak. Samo moja smrt može to da spreči." To je romantična uloga, taj antropološki prelaz preko jame sa entitetima koji bi se, u drugom vremenu, mogli nazvati demonima. Da li će Kastaneda postati doktor Faust sa Malibu Biča, koga posećuje Mefisto sa sombrom? Budite na vezi do sledeće epizode. U međuvremenu, njegove knjige su učinile da čitaoci ubuduće oprezno koriste reč 'primitivno'.

BITI U SANJANJU, UVOD U TOLTEČKO ČAROBNJAŠTVO

Florinda Doner u intervjuu sa
Brajan O'Koenom

Medžikal Blend magazin, početak 1992. godine

Jednog kasnog popodneva u kafu u Tusonu žena sa čudnom perikom seda i naručuje hamburger. Sa namerom da ponizi kuvara koji je odbio da posluži njenog indijanskog prijatelja, ona spretno stavlja veliku, mrtvu bubašvabu u svoj obrok i sa gađenjem vrišti. Kuvar uzima hranu i pažljivo posmatra ženu. "Ili je ova bubašvaba pala sa plafona", kaže on, gledajući u nju, "ili je pala sa njene perike." Pre nego što je žena stigla da odgovori, ponuđen joj je bilo koji obrok uz izvinjenje od kuće, i ona je skromno prihvatila šniclu i kuvani krompir. Ali kada je stigla do svoje salate, primetila je u njoj povelikog pauka. Pogledavši naviše videla je kuvara kako joj maše, sa blistavim osmehom na licu.

Slične scene se često dešavaju u društvu gde se mnoge kulture bore za prihvatanje i kontrolu. Ali daljim ispitivanjem dolazimo do toga da ta epizoda nije baš tako jednostavna kako izgleda. To je uvodno poglavlje u svet koji mi pod normalnim okolnostima ne primećujemo, paralelni svet naseljen brujima i brujima-čarobnjacima, potomcima Indijanaca iz doline Oahake pre španskog osvajanja. Vidite, kuvarovo ime je Džo Korte, poznatog još kao Karlos Kastaneda. Ženin prijatelj je nagual don Huan Matus.

Ulazak Florinde Doner u taj svet, svet koji smo mi procedili i izbacili iz naše percepcije, iz našeg sveta okorelog u društvenim normama i slaganjima je predmet njene treće knjige, "Biti-u-sanjanju". U njoj priča o tome kako je došlo, od grupe ljudi, do narušavanja svih njenih pretpostavki o prostoru, vremenu, stvar-

nosti i feminizmu koji funkcionišu u stanju svesti koja se nalazi negde između jave i sna. Uvučena u taj svet, zahvaljujući energiji don Huana, Kastanede i ženskih članova grupe, Florinda je iskustva čisto, mada zbunjujuće viđenje ljudskih mogućnosti i energije. Njena iskustva, ipak, nisu bez neprijatnosti, zato što ona mora ponovo da potvrdi svoja tekuća znanja i verovanja u svetu koji su samo retki sposobni da vide.

Dobio sam šansu da razgovaram sa Florindom o njenoj dvadeset-i-više-godišnjoj vezi sa don Huanom i Kastanedom, i bilo je lako videti prednosti sposobnosti da se svet percipira na način koji mi obično previđamo. Puna duha i energije, Florinda je lagodno pričala o paralelnim svetovima kao da priča o svojoj omiljenoj razonodi, odlazanju u bioskop.

PITANJE: Kako biste opisali sebe i ono što trenutno radite?

FLORINDA DONER: Ja sam antropolog koji se više ne bavi antropologijom i koga zanimaju nezapadnjačke tehnike lečenja. Moj rad sa Janomamo Indijancima u Južnoj Americi bio je predmet moje prve knjige "Šabono". Posle toga sam obavila drugo istraživanje u kome sam radila sa šamanom iz severne Venecuele. U to vreme sam već stupila u svet don Huana i imala sam želju da nastavim sa tim. Više nisam zainteresovana za akademsko istraživanje. Ono što sada pokušavam da uradim, zajedno sa drugim ljudima koji su uključeni u isto istraživanje jeste da radim i živim onako kako nas je naučio don Huan, unutar drugog sveta koji su nam on i njegovi saradnici otvorili.

Šta je, ili da li postoji, cilj čarobnjaštva?

Čarobnjaci su zainteresovani za direktno viđenje energije. Oni opisuju svoje znanje kao potragu za tom sposobnošću da vide suštinu stvari. Ono što čovek radi u svakodnevnom životu jeste da percipira svet koji već poznaje i on samo potvrđuje ono što već zna. Izgleda da je posao civilizacije da da čoveku *a priori* ideju mišljenja, i zbog toga ni jedno iskustvo nije zaista novo. Ljudi teraju svoju decu da percipiraju na način na koji oni percipiraju, pomoću štapa i kanapa. I kada jednom to postignu, naravno, njihova deca su *bona fide* članovi grupe.

Kada jednom postignete da vidite energiju oko vas, šta radite s tim znanjem, s tom sposobnošću?

Većinom su ljudi ograničeni onim što vide. Ono što čarobnjaci, uključujući i mene, žele da urade jeste da prošire granice, parametre normalne percepcije. Ne samo da čarobnjaci direktno vide energiju, već se i drugačije odnose prema njoj u odnosu na većinu ljudi. Menja se ceo spektar onoga šta možemo da uradimo kao ljudska bića. Čovekovi izbori u životu su vrlo ograničeni, zato što se nalaze unutar društvenog ustrojstva. Društvo postavlja opcije, a pojedinac radi ostalo, jer ima samo one mogućnosti koje su mu dostupne. Čovekov jedini izvor mogućnosti, izgleda, postoji unutar tih granica. Naglasak u svakodnevnom životu je da se ostane unutar društveno prihvatljivih granica percepcije.

Kako vi učite ljude da prošire svoju percepciju?

U zavisnosti od toga da li smo prošli kroz obuku kao muškarac ili kao žena, uslovljeni smo da reagujemo na određeni način. Ako to možemo da zaustavimo ili, u najmanju ruku, da ispitamo, možemo da oslobodimo ogromnu količinu energije. Ta energije može da se iskoristi za *sanjanje*. Za don Huana čitava stvar se, u suštini, svodi na posedovanje dovoljne količine energije. U Sjedinjenim Državama smo orijentisani ka trenutnoj nagradi; želimo instant formulu koja će odmah da radi. Na jednom nivou je trenutnost izuzetno privlačna, ali, sa druge strane, ništa ne valja ako možete da pritisnete dugme i to odmah imate.

Znači, čarobnjak pokušava da preusmeri tu energiju?

Ne baš to, mi pokušavamo da probijemo barijere koje ograničavaju naše potencijale. Te barijere je moguće probiti čvrstinom i preispitivanjem samog sebe. Jedna od prvih vežbi koju svi čarobnjaci rade – vežba koju ja nisam radila godinama jer nisam verovala u nju – rekapitulacija je njihovih života sa svakom od osoba sa kojima su imali bilo kakav kontakt. Oni počinju sa radom u sadašnjem vremenu i idu u prošlost i, naravno, završavaju sa svojim roditeljima. Međutim, oni ne prave psihološke interpretacije. Čarobnjaci žele da osete kakvu su interakciju imali,

kakva su osećanja doživeli. I dok se vraćaju sve dalje u prošlost, oni počinju da shvataju da je ponavljajuća priroda njihove percepcije i njihovih interakcija strašno dosadna i da u njoj nema ništa posebno.

Don Huan kaže da postoji taj paralelni svet oko nas, sila energije koju mi ne puštamo da uđe zato što smo suviše zauzeti održavanjem onoga što nam diktira društveni poredak. *Sanjanje* je jedna od glavnih tehnika za percepciju tog paralelnog sveta. Ta "druga pažnja", kako je Kastaneda zove, zahteva mnogo energije koja se može steći samo odricanjem od ideje o sebi. U *sanjanju*, ono što mi u suštini želimo da postignemo je ista kontrola koju imamo i u svakodnevnom životu. San postaje isto tako stvaran kao i svakodnevni život. Dobici su gigantski, ogromni, u smislu onoga što možemo da postignemo. Možemo da shvatimo da smo energetska bića.

Da li je svesno sanjanje isto što i biti-u-sanjanju?

U Karlosovim knjigama opširno se govori o onome što čarobnjaci zovu "skupna tačka". Percepcija se dešava kada god ta tačka postane statična. Najveće je dostignuće našeg ljudskog odrastanja da smo fiksirali našu skupnu tačku u njenom uobičajenom položaju. Kada se jednom tu fiksira, naša percepcija može da bude usmeravana da interpretira ono što percipiramo. Mi učimo da percipiramo prvo u terminima našeg sistema; tek onda u terminima naših osećanja.

U *sanjanju* čovek vidi telo kao svetlosno jaje koje se sastoji od energije. Skupna tačka se pomera unutar jajeta i sastavlja različite percepcije; percepcije koje proizvode energetska vlakna koja prolaze kroz jaje. U *sanjanju*, pre trenutka kada čovek zaspi, skupna tačka počinje da podrhtava. Čarobnjak pokušava da kontroliše gde će ta skupna tačka da se fiksira. Čarobnjaka interesuje manipulacija skupnom tačkom i njeno korišćenje pod kontrolom volje. Neko ko je adept u svesnom *sanjanju* može da uđe u svoj san i da ga potpuno kontroliše. I to je upravo ono što je don Huan želeo da uradi. Kroz *sanjanje* je moguće postići taj krajnji cilj čarobnjaštva: odvajanje percepcije od društvenih veza i direktna percepcija energije.

Jedna od razlika između vaših početnih iskustava i onih Karlosa Kastanede je upotreba i neupotreba droga. Nema pomena o drogama u vašoj knjizi.

Karlosu su davane psihotropne biljke zato što je za njega bilo veoma teško da probije barijere percepcije. Za muškarca je to mnogo teže, ako ni zbog čega drugo, ono zbog toga što su oni ti koji drže i oblikuju našu definiciju stvarnosti.

Konceptualizacija razuma uradili su isključivo muškarci. To je omogućilo muškarcima da umanje ženske nadarenosti i dostignuća. Što je još gore, to im je dozvolilo da izbace ženske elemente iz svojih konceptualizovanih ideala. Žene su vaspitane da veruju da su samo muškarci racionalni i koherentni. Muškarci definišu i samu prirodu znanja i odatle su isključili sve što je žensko. Mada mi to možda ne govorimo, žene u suštini znaju da muški rezoni nisu i njihovi. Zbog toga naša predanost stvarnosti, čiji je kreator muškarac, nije tako jaka kao njegova. To nam daje mogućnost da ulazimo i izlazimo iz paralelnih svetova, ili da lakše idemo kuda nas struja nosi. Značaj ženskih lekara u šamanskim praksama je ignorisan u šamanskoj literaturi. U istoriji zapadne medicine uloga žena nije uopšte priznata.

I šta vi osećate prema muškim čarobnjacima?

Don Huan je bio nagual grupe od 14 čarobnjaka. Kastaneda je nagual mnogo manje grupe. Muški čarobnjaci znaju da bez ženskih čarobnjaka nema ničega. Don Huan i Kastaneda nisu bili vođe zato što su bili bolji ili imali veće znanje. Jedini razlog zbog koga su oni bili vođe svojih grupa je što su imali više energije. Don Huan je znao da nema ni pedalj zemlje na kome bi mogao da stoji bez žena. U takvoj vrsti veze muškarci i žene nikada ne zloupotrebljavaju jedni druge, jer, energetski, oni znaju da su jedni drugima potrebni u tako velikoj meri. Muški čarobnjaci znaju da je žena ta koja ima direktnu vezu sa bilo čim što je tamo – znanjem, duhom, energijom, kako god to nazvali.

Karlosove knjige prikazuju drugačiji proces, proces kroz koji on još uvek prolazi. Muškarac ide ka znanju korak po korak. Oni idu ka znanju kao da se penju uz kupu. Taj proces ograničava

muškarca u smislu koliko daleko može da dosegne. Muškarac želi red, strukturu, na prvom mestu. Žena uranja u nešto, a onda od toga pravi red. Kod žena, kupa je okrenuta naopačke; otvorena je kao levak. Žene su sposobne da se direktno otvore ka izvoru, ili, radije, izvor direktno dolazi do njih.

Kada ste se prvi put sreli sa Kastanedom, on je radio kao kuvar u Tucsonu, zadatak koji mu je dao don Huan. Da li ste vi imali neki zadatak?

Moj zadatak bio je da završim školu, postanem doktor nauka u filozofiji, da nastavim da studiram. Sa tačke gledišta čarobnjaka, beskorisno je ne upotrebiti ono što svet ima da ponudi. Način na koji je razvijen racionalni um, i na koji funkcioniše, jedna je od najizuzetnijih stvari koje mi imamo. Kriminal je to negirati. Vrlo je važno biti veoma dobro obučeni i na nivou percepcije i na nivou razuma, jer mi možemo nešto da odbacimo, da nađemo greške u tome, samo ako to savršeno razumemo.

Ja sam uvek mislila: "Nije me briga. Zašto da stičem akademsko obrazovanje ako ga neću koristiti?" Čarobnjaci su učinili da vidim koliko je važno da steknem racionalno obrazovanje na isti način na koji sam stekla čarobnjačko. Mi ne možemo to da odbacimo, jer najbolje što čovek ima da ponudi su njegova intelektualna dostignuća. Svi članovi ove grupe imaju diplome, zato što kada uronite u tamu, ako vaš um nije tako oštar i dobro obučeni sa racionalne tačke gledišta, ne možete da date smisao onome što ste našli u tami.

Čak i ako je cilj da to razumete iz ne-racionalne tačke gledišta?

Da bi nešto imalo smisla za nas kao ljudska bića, mi moramo da budemo racionalni. Ako ste oštrooumni, vi vrlo lako možete da prelazite iz jednog stanja u drugo. Iz don Huanovog ugla, mi smo "racionalni ljudi", ali ne i "ljudi od razuma". To je naša greška. Mi imamo kapacitet za neverovatne intelektualne mogućnosti. Mi nismo suštinski imali koristi od toga zato što nismo bili svesni nominalne vrednosti tih mogućnosti.

Svet čarobnjaka je sofisticiran svet; nije dovoljno intuitivno razumeti njegove principe. Čoveku je potrebno da ih intelektu-

alno apsorbuje. Nasuprot onome u šta ljudi veruju, čarobnjaci nisu praktičari mračnih, ezoteričnih rituala. Čarobnjaci su ljudi od razuma. Oni imaju romansu sa idejama. Oni su usavršili svoj razum do njegovih granica, jer veruju da jedino potpunim razumevanjem intelekt može da upije principe čarobnjaštva bez gubljenja trezvenosti i integriteta. Tu se čarobnjaci drastično razlikuju od drugih ljudi. Većina ljudi ima vrlo malo trezvenosti i još manje integriteta.

Za većinu ljudi, ta promena je veoma teška za razumevanje.

Da, zato što mi pokušavamo da smanjimo svoju uključenost u svet menjajući naš rutinski način međudejstva i postojanja u svetu. Vidite, mi uvek želimo da budemo protagonisti, uvek želimo da budemo "Ja". Svaka priča, sve što vidimo, sve što percipiramo, sve što kažemo, uvek ide kroz "Ja". Ako možete da ograničite "Ja" i da zaista vidite kao svedok, to je očaravajuće. Užitek doživljaja mogućnosti ljudskog bića je ogroman. Svaka normalna situacija postaje događaj, postaje priča. Veoma je zanimljivo pustiti drugu osobu da bude protagonist.

To nije nešto što zapadna kultura namerava da dozvoli.

Naravno. Ako želite to da analizirate, čitava ideja Zapada je nasleđivanje toga "Ja", posmatranje onoga što mislimo. Ali ono što mi ne vidimo, a što isto tako postoji je beskonačno.

Vaša ideja je slična budističkoj ideji odsustva sebe.

S tim izuzetkom što je budizam sistem koji funkcioniše unutar društvenog ustrojstva. Čarobnjaštvo ne funkcioniše unutar društvenog ustrojstva. Da bi zaista usvojio čarobnjaštvo, čovek mora da bude van društvenog sistema. To ne znači da postane devijantan, nego da treba da se izvuče odatle. Čovek mora da zaista vidi, da gleda sa mosta. Pokušaj razvoja putem odlaska u manastir ili u pustinju je beskoristan. Samo izazovi stvarnog života, onoga što znamo, mogu da donesu promenu. Pritisak uvek postaje takav da ne možemo da održimo tu novu racionalizaciju, upravo zbog toga što smo pod pritiskom. A na nas jedino može da

vršiti pritisak svet, onakav kakvim ga mi znamo. Potrebno je da se ne zakačimo za naše uobičajene metode. Da bi to postigao, čoveku je potrebna energija. Suština je da ubedimo sebe da treba da preuredimo našu duboku socijalizaciju sa ciljem da steknemo tu energiju.

Znači, čarobnjaštvo je akcija, ne samo misao.

Upravo tako. Čarobnjaštvo nije ilustracija; to je apstrakcija. Čarobnjaštvo je apstraktno traganje za mogućnostima ponovnog kreiranja sebe, van parametara onoga što je definisalo i što nam je dozvolilo društveno ustrojstvo.

Ranije smo govorili o društvenoj vrednosti čarobnjaštva, ali ne izgleda da će vaš rad imati efekta na veliki broj ljudi.

Mi, kao pojedinci, moramo da se promenimo, da bismo mogli da promenimo bilo šta drugo.

I ne možemo da imamo samo intelektualnu promenu.

Ne. Mi smo skloni da intelektualno bockamo sebe idejom da kultura određuje ko smo, kako se ponašamo, šta želimo da znamo, šta smo sposobni da osećamo. Ali nismo skloni da usvojimo tu ideju, da je prihvatimo kao konkretan praktičan predlog. A razlog je što nismo spremni da prihvatimo da kultura, takođe, određuje šta smo sposobni da percipiramo. Na praktičnom nivou, mi želimo da se svi drugi promene, ali mi se ne menjamo.

Građanski ratovi u Centralnoj Americi, na primer, nisu promene. To su samo prelasci moći. Ista je stvar i u ovoj zemlji. Mi se nismo promenili. Jedina nada je da ljudi počnu da shvataju da njihov unapred određeni svet nema smisla. Kolektivno, mi znamo da nešto strašno ne valja. Ono što smo uradili planeti je već urađeno, i mi to ne možemo da promenimo. Zemlja će nastaviti svoje postojanje bili mi tu ili ne. Mi nismo osuđeni na propast zato što je planeta Zemlja osuđena na propast. Mi smo osuđeni na propast zato što ne želimo da se promenimo.

Da bismo prekinuli sa našim uobičajenim šablonima, potrebna nam je energija i potrebno je da se obavežemo i da želimo

to zaista da uradimo. Don Huan bio je izuzetno moćan, mogao da vas praktično zgrabi za vrat i da vas stavi u drugi svet. Kastaneda je drugačiji. Sve što njega zanima je nečija želja. To mora da bude vaša odluka. On neće uticati na vas. On će vam pomoći ako nešto treba da se objasni, ali neće nikoga prinudom ili strahom terati da promeni svet u kome živimo. Promena mora da dođe iznutra.

BITI-U-SANJANJU

Florinda Doner u razgovoru sa
Aleksandrom Bler-Evart

Dimenzions magazin, februar 1992. godine

Florinda Doner je već dugo vremena koleginka i snevanjski saradnik Karlosa Kastanede i priznati autor "Veštičjeg sna" i "Šabona". Njena poslednja knjiga "Biti-u-sanjanju: inicijacija u svet čarobnjaka", autobiografski izveštaj o njenoj ponekad nevoljnoj, često zbunjujućoj inicijaciji u svet svesnog sanjanja nedavno se pojavila i moći će da se nađe u Kanadi na proleće. Antropolog i čarobnjak, Florinda Doner živi u Los Angelesu, u Kaliforniji i u Sonori u Meksiku.

A. B. E.: Na početku knjige govorite o tome kako ste bili uvučeni u živi mit. Možete li da pričate o toj mitologiji?

FLORINDA DONER: To je živi mit. Nagual je mit, ali mit koji može neprekidno da se doživljava. Vidite, mit koji egzistira je da postoji nagual i da on ima svoju grupu ljudi, učenika, čarobnjaka. U stvari, ja nisam učenica-don Huana. Ja sam učenica Kastanede koji je bio učenik don Huana. I ja sam jedna od 'sestara' koje su, u stvari, bile Florindine učenice, i ona mi je dala svoje ime. Tako, u tom smislu, mit postoji.

One ne mare što ih ja zovem veštice. To nema negativnog značenja za njih. Iz zapadnog ugla posmatranja, ideja o bruju, ili veštici, ima uvek negativne konotacije. One za to ne mare, jer za te ljude apstraktni kvalitet čarobnjaštva eliminiše automatski bilo koje pozitivne ili negativne konotacije takvog naziva. Mi smo majmuni na jednom nivou, mi imamo tu drugu magičnu stranu. U tom smislu mi oživljavamo mit.

Znači, mit o nagualu je da postoji neprekidna loza od drevnih Tolteka do današnjih vremena. Pitam se, da li možete da govorite o šablonu na kome se zasniva taj mit?

Nema šablona. Zbog toga je sve to tako zbunjujuće i teško. Kada sam se prvi put upetljala sa tim ljudima, moje glavno istraživanje, moje glavno lutanje, kako sam to kasnije zvala, bilo je što sam htela da imam neka pravila i propise o tome šta, do đavola, treba da radim. Nije ih bilo. Nije postojala šema. Zato što svaka nova grupa mora da nađe svoj put i da pokuša da sruši barijere percepcije. Jedini način rušenja barijera percepcije, prema don Huanu, jeste da nam je potrebna energija. Sva naša energija je već razvijena u svetu da predstavi ideju o sebi – ko smo, kako želimo da budemo viđeni, kako nas drugi vide.

Tako don Huan kaže da je 90% naše energije raspoređeno radeći to, i ništa novo ne može da dopre do nas. Ništa nam nije otvoreno jer, bez obzira koliko smo "bez ega", ili se pretvaramo da jesmo, ili želimo da verujemo da jesmo, mi to nismo. Čak, recimo, "prosvetljeni" ljudi, ili gurui koje sam srela – jedno vreme je Karlos Kastaneda išao oko pokušavajući da sretne gurue – imali su ego koji je bio tako ogroman, u smislu kako su želeli da budu viđeni u svetu. A to je, po don Huanu, tačno ono što nas ubija. Ništa nam više nije otvoreno.

Pravi nagual, pravi vidovnjak ne mari kako ga svet vidi, zar ne?

Ne, ne mari. Ali, ipak, mora stalno da se bori protiv toga. Kastaneda je u tome trideset godina. Ja, preko dvadeset godina, i to je još u toku. To ne prestaje.

Koja je priroda te borbe? Kažem tako pošto vi koristite jezik ratnika. Protiv čega se borite?

Protiv sebe.

Protiv sebe?

To čak nije ni protiv sebe; to je protiv ideje o sebi, jer ako bi uspeli da sebe izvučemo na površinu, ne bismo znali šta je to. I moguće je ograničiti tu ideju, tu bombastičnu ideju koju mi

imamo o sebi. Jer da li je ona pozitivna ili negativna, u suštini, nije važno. Energija upotrebljena da se održi ta ideja je ista.

Dakle, postoji silan naglasak na toj tradiciji prevazilaženja onoga što se zove samovažnost.

Samovažnost, upravo tako. To je glavna bitka. Isključiti unutrašnji dijalog. Jer, čak i ako smo negde izolovani, mi stalno pričamo samima sebi. Taj unutrašnji dijalog nikada ne staje. A šta on radi? On uvek opravdava sebe, ma šta bilo. Ponavljamo stvari, događaje, šta smo mogli da kažemo ili uradimo, šta osećamo ili ne osećamo. Akcenat je uvek na sebi. Stalno izbacujemo tu mantru – ja... ja... ja, nemo ili glasno.

Dakle, otvor se pojavljuje kada...

...kada se taj dijalog prekine. Automatski. Ne moramo ništa da uradimo. A razlog zbog koga ljudi odbacuju Kastaneda kao neistinitog je taj što je to suviše jednostavno. Ali puka jednostavnost ovog prekida dijaloga čini ga najtežom stvari koja može da se uradi. Postoji šestoro ljudi u našem svetu koji se bave istim istraživanjem. I teškoća koju svi mi imamo je da totalno isključimo unutrašnji dijalog. Lepo je kada nismo ugroženi. Ali kada se pritisnu neka dugmad, naše reakcije su tako usađene u nas da je vrlo jednostavno da se vratimo na automatskog pilota.

Vidite, postoji jedna sjajna vežba koju preporučuje don Huan – ideja rekapitulacije. Ideja je da rekapitulirate svoj život, suštinski. A to nije psihološka rekapitulacija. Vi želite da vratite energiju koju ste ostavili u svim interakcijama koje ste imali sa ljudima tokom svog života, a krećete, naravno, od sadašnjeg trenutka i idete unazad u vreme. Ali, ako stvarno uradite dobru rekapitulaciju, otkrićete, u vreme kada ste bili stari 3–4 godine, da ste već naučili sve svoje reakcije. Onda postajemo sofisticiraniji, možemo da ih bolje sakrijemo, ali, suštinski, šablon o tome kakvo ćemo međudejstvo imati sa svetom i ljudima je već uspostavljen.

Dakle, to je lik ili svest vrste ljudskog bića koje putuje paralelnom putanjom sveta tonala, ili sveta osobe, društvenog bića. Taj drugi svet, drugi otvor je nešto što je izgleda uvek bilo tu.

Da, to je uvek tu. Pristupačno je svima nama. Niko ne želi da uđe u to, ili ljudi misle da žele da uđu u to, ali, kao što reče don Huan, istraživač učestvuje u nečemu drugom, jer osoba koja istražuje već zna šta traži.

Da, to je jasno.

Razočaranje koje mnogi tragači dožive sa Kastanedom je zbog toga što, dok im on priča, oni već imaju formirano mišljenje o tome kako stvari treba da izgledaju. I nisu otvoreni. Čak i ako slušaju, nisu otvoreni ni za šta drugo, jer već znaju kako to treba da bude, šta je to što oni traže.

Moja verzija toga je – nisam zainteresovan u usavršavanju samoga sebe. Mene zanima shvatanje samoga sebe, ali ne i usavršavanje, i ne zanima me da li ću u procesu rekapitulacije postati nešto lepo i duhovno i prihvatljivo, jer će to sadržavati elemente ludila isto kao i sve drugo.

Tačno tako.

Ali to je duboko uznemirujuća ideja za većinu ljudi.

Jeste, definitivno. Vidite, mi verujemo u tu ideju da smo suštinski energetska bića. Don Huan je rekao da sve zavisi od toga koliko imamo energije. Borba, čak i borba protiv ideje o sebi, zahteva ogromnu količinu energije. A mi uvek idemo najlakšim putem. Vraćamo se onome što znamo, čak i mi koji smo u ovome bili tako dugo. Mnogo je lakše reći, oh, do đavola s tim, znate, idem da se malo prepustim. Ali stvar je u tome što malo prepuštanja vraća tačno na nulu.

Samo što postoji nešto što oboje znamo, Florinda, a to je: jednom kada predemo izvesnu granicu u sebi, ako dostignemo tu tišinu, verujem, čak i za tren, ako je stvarna...

...onda više to ne možete da zaustavite. Tačno tako. Ali za dostizanje tog trenutka tišine treba vam energija. Možete da ga zaustavite, don Huan to zove trenutna pauza, taj kubni centimetar šanse, i možete da ga zaustavite odmah.

I kada se to jednom dogodi, nikada više niste isti.

Apsolutno.

I možete da se vraćate vašim starim načinima i da se prepuštate, ali nećete doživeti nikakvo zadovoljstvo.

Baš tako. Nema nikakvog zadovoljstva. To je sasvim tačno. Ja mislim, kada bi stvarno stigli... recimo, kada bi kritična masa stigla do tog osećanja ili do tog znanja, mogli bismo da promenimo stvari u svetu. Razlog zbog koga ništa ne može da se promeni je to što ne želimo da promenimo sebe, bilo da je to politička dogma, ekonomski ili socijalni problemi, u suštini, nije važno.

Šta, do đavola, znači cela stvar oko tropskih šuma i prirodne sredine u ovom trenutku? Kako možemo da očekujemo da se nešto promeni ako nećemo da promenimo sebe? Promena je privid; to je premeštanje ili pomeranje delova, ali zapravo nema promene. U suštini, mi smo predatorska bića, vidite. To se u nama nije promenilo. Mogli bismo da koristimo tu predatorsku energiju da promenimo naš kurs, ali mi ne želimo da se promenimo.

U mitu, vidovnjak i/ili nagual izabran je providenjem, od strane nepoznatog, neizrecivog...

...stvarno izabran. Karlos je bio "potapšan" energetska. Pogledajmo našu energetska konfiguraciju... Neki ljudi su bazično energetska drugačiji. Karlosa zovu nagualom sa tri šiljka; Don Huan je imao četiri. Dakle, šta iz toga sledi? Suštinski, oni imaju više energije nego ostatak grupe, i to je nešto veoma čudno. Zašto, do đavola, on, ili zašto su, na primer, uvek muškarci naguali. Mi imamo žene naguale u lozi, ali muškarci imaju više energije, bar oni koji su do sada izabrani. Oni nisu bolji. Bilo je ljudi u don Huanovom svetu koji su bili neuporedivo duhovniji, bolje pripremljeni, veći ljudi od znanja, u smislu da su znali više, i to nije imalo veze. To ne znači da je on više ili manje od nekog drugog. Reč je o tome da je don Huan imao energiju da vodi.

I on može da dà nešto te energije nekom drugom, i da ga pogura.

Mi primamo tu energiju, da. Ne baš da je dobijamo, ali on ima energiju, ako ništa drugo, da ne postane bilo šta što svet nudi. Na primer, pošto sam tako dugo sa Kastanedom, videla sam da su svetska dobra koja su mu se nudila neverovatna. On se nikada nije pokolebao na svom putu. A ja, lično, sada mogu da kažem, da sam bila u toj poziciji tako mnogo godina, nisam sigurna da bih mogla da budem tako besprekorna. I vidite, moram to da priznam, jer je najgora stvar, naravno, da pokušavate da sakrijete neke stvari.

Bila sam svedok Kastanedinog putovanja, neverovatne stvari su mu bile nadohvat ruke i nikada ih nije uzeo. Vidite, za to je potrebna energija. Tu energija ulazi; tu vam je potreban vođa grupe, ma ko on bio, da vam pokaže put. Jer da je neko drugi bio nagual, ko nema energiju, on bi podlegao.

Može li nagual da podlegne, a da se zatim oporavi?

Ne. Nema šanse.

Kako to?

Vratite se mitu. Orazo leti pravolinijski. On se ne okreće. Možete da kažete, dobro, morate da se više potrudite. Ali šta to znači? To je metafora.

Dakle, nagual radi na različite načine na širenju mita.

Don Huan je imao više ljudi iza sebe. Energetska je imao veću masu, tako da je praktično mogao da vas zgrabi i da vas stavi na neko mesto.

Karlos to ne radi. Za njega, sve je, što se tiče ljudi koji rade sa njim – a ima nas šestoro – stvar odluke. To je sve. Naša odluka je jedino što se računa, ništa drugo. On nas neće navoditi, neće moliti, neće govoriti šta da radimo. Treba da znamo. Pošto je u tome tako dugo, pošto je bio sa don Huanom, bilo koji način na koji probamo da idemo ovim putem, za njega je u redu. On ništa neće učiniti na silu, da bi bio siguran da ćemo ostati na tom putu.

Različiti naguali rade na različite načine. Da li je tačno ono što sam čula, da je Karlos Kastaneda nagual prikradača?

Da, ali rekla bih... Ne znam. On je sanjač.

Da, i to iskršava.

Mada, šta je ta ideja o sanjanju i budnom stanju? To je drugačije stanje. To ne znači da ste u dubokom snu. Potpuno ste normalni i koherentni, ali nešto u vama učestvuje energetski na drugom nivou.

Ima nešto i u vašim očima, takođe.

Da.

Nešto u vašim očima što uči da gleda istovremeno dva sveta.

Tačno tako. I to je ideja da ste srušili barijeru percepcije kad je u pitanju ono što vidite. Šta god da vidimo, definisano je socijalnim uređenjem, kako god okrenete. Intelektualno smo voljni da prihvatimo da je percepcija definisana kulturom, ali nećemo to da prihvatimo ni na jednom drugom nivou. Ali to je apsurd, jer to postoji na drugom nivou. I samo mogu da kažem, jer sam povezana sa tim ljudima – a sigurno sam i u svetu – da je moguće videti na ta dva nivoa i biti potpuno koherentan i besprekoran u njima.

Govorite o besprekornosti. Šta je to besprekornost?

Znati tačno šta treba da radite. Naročito za žene, mi smo vas-pitane kao vrlo sitničava stvorenja. Žene su tako sitničave da je to neverovatno. Ne kažem da muškarci nisu, ali muškarci su, ma kako to izrazili, uvek na pobjedničkoj strani. Bili gubitnici ili ne, ipak su muškarci. Naš svet je muški svet, bez obzira da li su bogati ili ne, da li veruju u neku feminističku ideologiju, to nije važno. Muškarci su pobjednici u našem društvu.

U knjizi pišete kako su žene praktično zarobljene seksualnim vezama sa muškarcima. Možete li da govorite o tome?

Definitivno. Kao prvo, za mene, jedna od najšokantnijih stvari koje sam poricala i odbijala da verujem jedno vreme je ideja o magli kreiranoj seksualnim odnosom. Otišli su i dalje od toga, objašnjavajući ono što se, u stvari, dešava za vreme seksual-

nog odnosa. Kada muškarac ejakulira, ne samo da dobijamo seme, već u tom trenutku energetskog izliva dobijamo, kako ih je don Huan zvao, 'energetske crve', vlakna. I ti crvi ostaju u telu. Sa biološke tačke gledišta, ta vlakna obezbeđuju da se muškarac vraća istoj ženi i da se brine o potomstvu. Muškarac će osetiti da je to njegovo potomstvo preko vlakana na totalno energetskom nivou.

Šta je razmena energije u seksualnom odnosu?

Ona hrani muškarca energetski. Don Huan veruje da su žene kamen temeljac u očuvanju ljudske vrste, i da najviše energije dolazi od žena, ne samo za vreme trudnoće, rađanja i brige o potomstvu, nego i u obezbeđanju muškog mesta u celom procesu.

Znači, žena je tako zarobljena tom maglom. Kako se ona oslobađa toga?

Ako govorimo sa biološke tačke gledišta, da li je zarobljena? Čarobnjaci kažu – da, u smislu da ona uvek vidi sebe kroz muškarca. Ona nema druge mogućnosti. Bila sam izuzetno ljuta zbog cele te diskusije. Često smo raspravljali o tome, posebno zato što su bile rane sedamdesete kada je ženski pokret bio na vrhuncu. I ja sam govorila: "Ne, žene su prešle dug put. Pogledajte šta su postigle", a oni su rekli: "Ne, one nisu postigle ništa." Za njih, seksualna revolucija, odnosno seksualno oslobađanje žena – a oni nisu bili puritanci, nije ih interesovao moral, jedino energija – bio je način da budu čak i više zarobljene, jer iznenada ne hrane energetski samo jednog muškarca, nego mnogo njih.

To je zanimljivo.

Za njih je to bio apsurd, i šta god se trenutno dešavalo, oni su predvideli to u sedamdesetim. Rekli su da će žene da padnu na nos. Oslabiće. I jesu. Pričala sam sa nekoliko žena – držala sam predavanja – i zanimljivo je da se žene slažu. U početku sam mislila da ću imati velike teškoće sa tom temom, ali žene, naročito one koje su prošle kroz odnose sa više ljubavnika, kažu da su iscrpljene a ne znaju zašto.

Znači, mi govorimo o nečemu što je van seksa.

Originalno, bez seksualnog aspekta, ženi materica obezbeđuje da bude najbliža duhu u procesu približavanja znanju u Biti-u-sanjanju. Čovek ide naviše, i čistom definicijom kupe, dolazi do konačnog kraja. To je energetska sila. On se napreže jer nije blizu duha, ili kako god želimo da nazovemo tu ogromnu energetska silu. Po čarobnjacima, žena je nešto sasvim suprotno. Kupa je okrenuta naopačke. One imaju direktnu vezu sa tim, jer materica za čarobnjaka nije samo organ za reprodukciju, to je organ za snove, drugi mozak.

Ili srce.

Ili srce, i one doživljavaju znanje direktno. Ali nikada nam nije bilo dozvoljeno da definišemo to znanje u našem društvu, ili u bilo kom društvu. I žena koja kreira, ili pomaže da se formuliše celina znanja, mora to da uradi muškim terminima. Recimo, da žena istražuje. Ako se ne pridržava pravila koje su već uspostavljena muškim konsenzusom, neće biti objavljivana. One mogu malo da odstupaju, ali uvek unutar te iste matrice. Ženama nije dozvoljeno da urade ništa drugo.

Znači, ženski čarobnjaci su izvan hipnotizma svega toga.

Socijalno, da. Vrlo je zanimljivo da ste pomenuli ideju hipnoze, jer je don Huan uvek govorio da smo u vreme kada je psihologija iznedrila Frojda, bili suviše pasivni. Sledili smo ili Mesmera ili Frojda. Mi smo mesmerična bića. Nikada nismo stvarno razvili taj drugi put...

Put energije...

... i ovo nam se nikada ne bi dogodilo da Frojd nije pobedio.

Dobro, sada je izgubio.

Ne, ne stvarno, jer sve što mi sada radimo, ko zna koliko će generacija trebati? Recimo da je intelektualno diskreditovan, ali ceo kulturni prtljag... Još uvek se koristimo tim terminima, čak i ljudi koji ne znaju ko je Frojd. To je deo našeg jezika, naše kulture.

Da, znam. Vrlo je frustrirajuće imati posla sa ljudima koji pristupaju stvarnosti sa tog ustajalog psihološkog gledišta.

Da. A oni ni ne znaju odakle to dolazi. To je deo našeg kulturnog prtljaga.

Dakle, čarobnjaci su slobodni od tog stanja.

Dobro, slobodni u smislu da kada jednom vidite šta je u stvari socijalni poredak – a to je jedan sporazum – u najmanju ruku ste oprezniji u prihvatanju toga. Ljudi kažu: "Oh, ali vidite koliko se život promenio od vremena vaše bake ili majke." Ja kažem – nije. Različit je samo donekle. Ali, u stvari, ništa nije različito. Da sam ja živela svoj život na način koji je bio predviđen za mene... da, bila sam obrazovanija, imala sam bolje šanse. Ali, to je sve. Ipak bih na kraju završila na isti način kao i oni. Udata, frustrirana, sa decom koju bih verovatno mrzela, ili bi ona mrzela mene.

Pokušavam da vas navedem da predete tu liniju, i pričate o tome šta se dešava sada kada ste shvatili da postoji to ropstvo i kada ste počeli da se oslobađate. Šta se to otvara percepciji?

Sve.

Sve. Dobro.

Kao prvo, u snovima možete da vidite. Na primer, moj rad je urađen u sanjanju. Ne što ja ne moram da radim svoj posao, nego što on dolazi kroz sanjanje.

Sada koristite reč sanjanje u vrlo specifičnom smislu koji je deo te tradicije. Možete li da pričate šta je zapravo sanjanje?

U tradicionalnom smislu, kada zaspišmo, čim počnemo da ulazimo u san, u onom trenutku kada smo pola budni a pola u snu, i još uvek svesni, znate iz Kastanedinih knjiga, skupna tačka vibrira, počne da se pomera, i ono što čarobnjak hoće da uradi jeste da iskoristi to prirodno pomeranje (to se dešava svakom od nas) da ode u druge svetove. A za to vam treba izuzetna energija. Opet dolazimo do energije. Treba nam izuzetna količina energije

zato što želimo da budemo svesni tog trenutka i da ga iskoristimo bez buđenja.

Da, vrlo veliko dostignuće.

Meni je vrlo lako da uđem, da to koristim. Stvar je u tome što u to vreme nisam imala kontrolu – mada je sada imam – nad onim što će da se desi. Ali mogu da uđem u to stanje koje zovu... mislim, žene to ne zovu 'druga pažnja', već 'budno sanjanje', to je ista stvar. I dostižete različite nivoe, i ono što radite jeste da u tom snevanjskom stanju postizete istu kontrolu kao i u svakodnevnom životu. I to je tačno ono što čarobnjaci rade. To je ista stvar; nema više razlike.

Znači, sada ste sposobni da postojite u drugoj stvarnosti?

Pa, u stvari ne znam. Vidite, mi nemamo jezik da govorimo o tome, osim uobičajenih izraza. Tako, na čudan način, kada pitam sebe: "Da li postojim u drugoj stvarnosti?" – Da i ne. Nije sasvim ispravno da tako kažete, jer je to jedna stvarnost. Nema razlike. Recimo da nema različitih slojeva, kao kod glavice crnog luka. Sve je isto. I to postaje vrlo bizarno. Kako da govorim o tome? U metaforama? Naše metafore su već tako definisane našim prethodnim znanjem.

Da, problem je jezik.

Vidite, mi nemamo jezik da ozbiljno pričamo o tome šta se stvarno dešava u 'drugoj pažnji', ili kada 'budni sanjamo'. Ali ona je isto tako stvarna kao bilo koja druga stvarnost. Šta je stvarnost? To je, opet, konsenzus. I vidite, problem je u tome, mi hoćemo samo da se intelektualno saglasimo sa tim, na jednom nivou. Ali to je više od intelektualne saglasnosti. To jest, moglo bi da bude više. A to sve – vraćamo se opet istoj pojavi – zavisi od energije.

To je tačno. Ali isto tako zavisi i od nečega zvanog 'namera'.

Upravo tako. Ali da biste se zakačili za 'nameru'... Vidite, 'namera' je tamo negde, to je ta sila – don Huana nije interesovala religija – ali, na čudan način, to je možda tačno ono što mi zovemo

Bog, najviše biće, jedna sila, duh. Vidite, svaka kultura zna šta je to. A suština je u tome, prema rečima don Huana, da ne molite za to. Vi tražite, a da biste to tražili, potrebna vam je energija. Jer ne samo da vam treba energija da se zakačite za to, već hoćete da ostanete zakačeni.

Da. Dakle, to, u vezi sa namerom, izgleda da je u stvari vrlo kompleksna operacija.

Da, tačno, vrlo kompleksna. Za don Huana i njegove ljude, kada govorimo o čarobnjaštvu i čarolijama, sa svim negativnim konotacijama, dakle, njih je bilo baš briga za ono što mi zovemo praksa. Za njih je to bilo vrlo, vrlo apstraktno. Za njih je čarobnjaštvo apstrakcija, i to je ideja o proširivanju granica percepcije. Jer, za njih, naši izbori u životu su ograničeni socijalnim ustrojem. Mi imamo neograničene mogućnosti, ali prihvatanjem tih izbora, naravno, postavljamo granice našim beskonačnim mogućnostima.

Pa, ipak, čovek izgleda...

...da prestano traži to što je...

...izgubio...

...izgubio ili zatvorio tim socijalnim ustrojem. Stavljaju nam povez na oči od momenta rođenja. Pogledajte način na koji navodimo dete da vidi, to je način na koji mi vidimo.

Da, prenošenje kulture.

To je najbolji primer. Deca stvarno primećuju više, očigledno mnogo više. Ali moraju da naprave neki red od tog haosa. I mi smo, naravno, stalni učitelji onoga što treba da se vidi u okviru naše grupe. I ako se ne usklade sa tim, moj Bože, punimo ih drogama, ili ih dajemo na terapiju psihijatrima.

Postoje tradicije, već dugo, dugo vremena, a sada, u poslednjih, recimo, 20–30 godina posebno, počinjemo da saznajemo za njih. Zašto je Kastaneda pisao svoje knjige?

Zato što je to bio njegov zadatak; to je bio čarobnjački zadatak, koji mu je dao don Huan. Kastaneda je poslednji u njegovoj

lozi. Nema nikog drugog. Ima grupa Indijanaca sa kojima radimo.

Vidite, don Huan je gotovo napravio grešku sa Kastanedom, kada su se prvi put sreli, kakav god da je bio dizajn moći koji ih je doveo u kontakt. I on se odmah oporavio. Njegov krug učenika – mislim da je o tome pisano u "Pričama o moći" i u "Drugom krugu moći", kada se govori o učenicima iz Oahake i Malim sestrama, i svim tim ljudima. I onda, godinama kasnije, don Huan shvata da to nije put kojim Kastaneda ide. Kastaneda je bio još apstraktniji od don Huana. Njegov je put bio potpuno drugačiji. I onda je okupio tu drugu grupu, pošto smo svi mi prvo sreli don Huana, pa onda Kastanedu. U stvari, bilo nas je ranije samo petoro – četvoro i Kastaneda.

Dakle, pisanje knjiga bio je čarobnjački zadatak. Ono do čega želim da dodemo jeste da je to znanje postalo pristupačno milionima ljudi u tom obliku. Kakva je svrha toga?

Pa, neko mora da bude zakačen time. I ljudi bivaju zakačeni. Za nas, za naš mentalitet zapadnog majmuna, kako nas je don Huan uvek zvao, potrebno je da se prvo intelektualno zakačimo, jer očigledno je da celo naše biće tako funkcioniše. Kada sam bila u školi, bila sam samo korak od studija, i pošto sam bila u tom svetu 2–3 godine, rekla sam: "Zašto da nastavim sa školovanjem? Zašto treba da dobijem diplomu? To je potpuno beskorisno." A don Huan i njegovi ljudi su rekli da to nije beskorisno jer da biste odbacili nešto, treba da ga razumete na najvišem nivou.

Za vas je besmisleno da kažete da vas ne interesuje filozofija ili antropologija. To možete da kažete tek kada ste učinili neki napor da to razumete. Nema razloga da to odbacite, i kada uronite u taj svet 'druge pažnje' i 'budnog sanjanja', vaš mozak treba da bude dobro istreniran da ponovo izroni, da se nosi sa znanjem. Jer ako nemate mozak ili um da to radite, možete isto tako da bacate stene u pustinju; jer je to apsurdno. I za njih je bilo izuzetno važno da mi budemo dobro istrenirani. Svako ko je radio u toj maloj grupi je imao diplomu. Ima istoričara, antropologa, bibliotekara.

Dakle, znanje je postalo pristupačno milionima ljudi, i oni bivaju zakačeni njime.

Na jednom nivou bivaju, da.

Da li to znači da je tradicija sada, takođe, počela da se širi na taj način?

Ne znam. Ako pregledate Kastanedinu poštu, koju on ne čita, rekla bih da. Ali, sa druge strane, najveći deo materijala... Hoću da kažem, otvaram pisma s vremena na vreme, i ona su ludačka, najveći deo je opičen. Neka od njih su vrlo, vrlo ozbiljna istraživanja, ali većinu pišu otkaćeni ljudi. (smeh) Kao: "Ja sam novi nagual." Ili: "Posetili ste me u snovima." Mislim, stvarno bizarne stvari.

Dobro, tu ima više nivoa, kao što znate. Ali ja mislim da ste vi žene, čarobnjaci, i cela Kastanedinu stvarnost, zaista uticali na kolektivnu svest, naročito Severne Amerike.

To je kao što kažete, rad je objavljen. Mnogo ljudi ga čita. I neki ljudi su vrlo ozbiljni u vezi sa tim.

I neki od njih su ljudi koji nisu domoroci, a bivaju uključeni u domorodačku spiritualnost. Na određen način, vaš rad je imao ogroman ubrzavajući efekat na širenje domorodačke spiritualnosti širom kontinenta, koja je našla put povratka svojoj tradiciji.

Vidite, don Huanova poenta je da vi ne idete unazad time što ste ponovo uhvaćeni i mit i rituale. A za don Huana, mit i rituali... Mit kao deo matrice, to je u redu, ali ne u smislu da ćete da ga živite oživljavajući neke rituale, neke sile koje su bile, recimo, uspešne u 19. veku. Prema njegovim rečima, upravo to je pogrešno, jer je ritual prvobitno bio zamišljen da zakači vašu pažnju. Kada je vaša pažnja jednom zakačena, vi ga odbacujete. Pošto smo mi majmuni, nama vrlo prijaju rituali. Ljudi koji prevazilaze određeno znanje rade to upravo izlazeći iz toga. Ipak, ostatak mase je opčinjen ritualom.

U tom svetlu, uzimajući u obzir da vas Kastaneda naziva novim vidovnjacima, kakve to ima veze?

Novi vidovnjaci? Za žene je to vrlo važno, ideja da materica nije samo organ reprodukcije. Da bismo to aktivirali, naša namera mora da bude drugačija. Da bismo promenili nameru, vraćamo se opet na energiju.

Vidite, mi zapravo ne znamo šta znači koristiti matericu kao organ postojanja, svetlosti, intuicije. Za nas je intuicija nešto što je već definisano. Nema više prave intuicije, jer koristimo mozak za intuiciju. Don Huana su zanimale žene, i ljudi uvek pitaju: "Dobro, kako uvek ima tako mnogo žena? Da li pravite orgije? Da li se tu svašta dešava?" On bi rekao: "Ne, to je zato što muškarac nema matericu. Njemu treba ta magična 'moć materice'." (smeh) To je vrlo važno, kao što vidite.

Dozvolite da postavim nekoliko tehničkih pitanja, zbog mojih čitateljki. Da li materica mora da bude potpuno funkcionalna? Mislim, ako žena ima začepljene jajovode, da li će njena materica ipak da radi?

Da, izuzev ako nema histeraktomiju.

I ako materica nije otklonjena...

...sve dok je materica tu, da.

Onda to može da radi.

Oh, apsolutno. Samo, stvar je u tome da prizovete tu nameru. Kao neke od kulta boginja – "Kada je Bog bio žena" – ja sam govorila nekim ženama pre mesec dana, i sve su bile u grupama boginja. Svaki mesec one idu u šumu; odlaze na neko mesto među sekvoje i borave u šumi, među drvećem, i oh, ludo se provode, debatuju, izvode rituale u reci. I ja sam im rekla: "Šta to vi, jebi ga, radite? Vraćate se kući i onda ste isti govornari kao i uvek. Širite noge kad god vam gazda kaže: 'Želim te.' A one su bile šokirane. Mislim, uopšte im se nisam svidela, jer one ne vole to da čuju. Govorile su: "Ali mi smo se tako dobro osećale tih dana." A ja sam rekla: "Ali kakva je svrha osećati se dobro tih dana, ako se vaš život nastavlja na isti način?"

Od čega se odmaramo? Zato što će se naš život nastaviti. Zašto se ne promenimo? Ta ideja o ritualima, i čak vraćanju

urođeničkim verovanjima, to čak ni onda nije funkcionisalo na jednom nivou. Mi smo porobljene.

Dakle, to je nešto što sada mora da živi na potpuno autentičan način.

To mora da bude fluidno, i praktikant mora da bude fluidan da bi prihvatio te promene. Čak i među nama se stvari konstantno menjaju, i nama je tako udobno u nekom žlebu, dok nas nešto ne izbaci iz toga. I nama se to ne sviđa, ali moramo da budemo fluidni. Samo energija može da nam da tu fluidnost.

Kako vi akumulirate energiju?

Za početak, don Huanova ideja je da je najbolja energija koju imamo – seksualna energija. To je jedina energija koju mi realno imamo, i najveći deo naše seksualne energije je protraćen.

Da li isto važi i za muškarce i za žene?

Naravno da isto važi. Jedino što može da se vidi da žena energetski podnosi teret hranjenja muškarca preko energetskih vlakana. Tako, u tom smislu je gore za žene. A isto tako i za muškarce, jer je muškarac upecan. Energetski je upecan, ma kako bilo. A mi imamo sva moguća psihološka objašnjenja. Ljudi sa kojima smo imali vezu, i ne možemo da ih izbrisemo iz sećanja, tako nešto. Vidite, mi imamo tu sivu barijeru opisivanja, ali ono što se zapravo dešava je na potpuno drugom nivou, o kome ne želimo da razgovaramo, jer nije deo našeg kulturnog paketa.

Znači, osnovni način za skupljanje energije je celibat?

Pa, to je vrlo teško, ali to bi bio dobar pokušaj, makar za početak.

Ako je žena pozvana na taj put, ako se zakači, ili ako se muškarac zakači za tu tradiciju, kako će oni to da znaju? Kako da znaju da ih je zakačila tradicija, a ne samo neka bezvezna opsesija?

Na primer, Kastanedine knjige to vrlo jasno pokazuju... ako pažljivo čitate Kastanedine knjige, to su gotovo uputstva.

Da, znam. I čitate ih iznova, i na kraju razumete o čemu govore.

Znaćete da se nešto promenilo, jer ćete to osetiti energetski. Zatim, tu je čitava ideja da možete da napustite ideju o sebi. To ne znači da ćete se smeјati drugima. Vidite da su dostojni prezira, ali ne želite o tome da sudite jer, do đavola, ko smo mi da sudimo o bilo kome? Ali vi znate da niste deo toga, u smislu socijalnog sporazuma, i to je kao lažni deo vas koji se drži za vas, jer morate da funkcionišete u svetu. Morate da prezentujete koherentnu ideju o sebi.

Znate, don Huan je uvek govorio da ako se desila neka stvarna promena, nema načina da se to odbaci, ma šta to odbacivanje značilo. Ja ne znam. Putem namere doći u kontakt sa nama? Ja stvarno ne znam. Ima dve osobe koje su stupile u kontakt sa nama, i one su tu. Mislim, mi ionako nismo zajedno; svako živi svoj život, i samo s vremena na vreme se skupimo. U početku smo imali tu malu obuku, dok je Kastaneda bio ovde. On pokazuje neke vrlo zanimljive pokrete, čija je osnovna svrha skupljanje energije. Tako, ti ljudi su bili tu dve godine, i oni se malo-pomalo menjaju. I to je čudesno. Vidite, ako nešto u sebi oslobodite, nešto u vama će to da zna.

Objavili ste tu knjigu, na primer, i ja je čitam. Ja nemam psihičku sliku o vama, ali moja osećanja formiraju sliku o tome šta biste vi mogli da budete, ili kako izgledate. Da li to energetsko polje utiče na vas, sada kada je vaša knjiga objavljena?

Jedna od stvari koju je don Huan učinio vrlo jasnim Kastanedi... to je da kada je jednom knjiga objavljena, ona je objavljena. To više nema nikakve veze sa vama. Da se pitate, živite u nadi – da li knjiga ide ili ne ide dobro? – vidite, to je vrlo teško da se eliminiše u samome sebi. Jer nekako ste umešani. Da se zaista distancirate je vrlo, vrlo teško.

Imala sam dve druge knjige – "Šabono" i "Veštičiji san" – i to je bilo vrlo lako. Sa ovom, pošto prvi put govorim o svojoj vezi sa don Huanom, vrlo je teško. I možda zato što prvi put govorim otvorenije – u drugim knjigama nisam radila apsolutno ništa. Sa ovom sam više umešana. Držala sam predavanja u knjižarama

grupama ljudi, zaista ima veoma mnogo ljudi koji su vrlo ozbiljno zainteresovani, ali, opet, intelektualno.

Oh, mislim da znam ljude koji su otišli malo dalje od intelekta sa tim.

Ima ih, definitivno. Da, ja verujem u to.

Zato što mi govorimo o različitim vrstama svetlosnih tela. Ima ljudi koji čitaju te knjige i iznenada se prepoznaju.

Tačno tako, da.

Dakle, te knjige izazivaju promenu u načinu na koji ljudi vide sebe.

Da. Suštinski, cilj je kako mi vidimo svet, i rušenje parametara percepcije, i tom smislu kako mi vidimo sebe, takođe. Ali mi ne želimo težište na "ja". Mi želimo da budemo svedoci. Jer sve u našem društvu prolazi kroz "ja", kroz "mene", nesposobni smo da ispričamo priču ili događaj a da mi nismo uvek glavni protagonisti.

Vidite, don Huana je interesovalo da pusti da se događaj sâm razvije, i da postane beskonačno bogatiji, zato što se onda otvara. I u svetu, za vežbu, postanite samo svedoci; ne budite protagonisti. Čudesno je šta se otvara.

Dakle, na tom dugom putu, jedna od stvari koje su opisane u literaturi je da će osoba, vidovnjak i nagual, svako, da dođe u period utučenosti, kada je siguran da neće uspeti, da se ništa finalno neće dogoditi. Pokrećem ovo pitanje jer imam osećaj da mnogi ljudi sada imaju to osećanje. Zato, molim vas, pričajte o tome za trenutak.

Da, tačno. (smeh) Učestvovaću u vašoj depresiji. (smeh). Ne, to je istina. Nešto u nama zna, i zato je postojala žurba kod don Huana.

Imperativ, sa tačke gledišta prirode je očuvanje vrste, a mi nismo više zainteresovani. Mi smo zainteresovani za evoluciju, zato što je evolucija jednak, ako ne i veći, imperativ od rađanja. Jer ako ne evoluiramo, ako ne mutiramo u nešto drugo, mi ćemo stvarno da sami sebe oduvamo sa ove planete, mislim nepopravljivo.

Uništili smo naše resurse, totalno. Da li imamo još 50 ili 100 godina na nivou planetarnog vremena je nebitno. To stvarno nije

važno. Mi smo kao vrsta osuđeni na propast. I u tom smislu, evolucija je jedini izlaz. I opet, kao što naglašava don Huan, evolucija je u rukama žena, ne muškaraca.

Znači, kao muškarac, šta ja da radim? Da samo sedim i čekam da žene spasu svet?

Da i ne. Vidite, muškarci treba da se odreknu svoje moći, a oni to neće da učine, ne na miran način. Neće. Ne kažem da se vi udarate u grudi i vičete: "Neću da se odrekнем svoje moći." Ne, u pitanju je nešto mnogo podmuklije od toga.

Pričajte o tome.

Pa, mislim da to nikada nije bila tema. Na primer, dobro, postoje osećajni muškarci koji su bili u muškim grupama, pokušavajući da se usklade sa svojom spiritualnošću, i postigli su potpunu saglasnost sa svojim suprugama, partnerkama, ženama sa kojima žive – ali ne baš. Postoje određene stvari kojih neće da se odreknu, to je suviše preteće. Čak i ta ideja o muškom pokretu je počela kao spiritualni pokret. Ali nešto u muškarcu je uplašeno. To je strah od odricanja od nečega što neki od njih osećaju da moraju da se odreknu, da bismo mi kao vrsta opstali. Mi sigurno znamo da ženama moramo da damo vremena, i da su dobile vremena u prošlosti da bi nešto evoluiralo. Na primer, kada smo postali uspravni, kada je vagina promenila poziciju, ko je morao da se prilagodi? Muškarci. Penis je morao da postane veći. Ženama je opet potrebno vreme. A muškarac treba da joj da to vreme. Sa jedne tačke gledišta, muškarac treba da ženi da vreme da se materica prebaci na svoju sekundarnu funkciju.

A to ne može da se dogodi ako muškarac ima sa ženom seksualne odnose. Da li je to ono što govorite?

Ne. Vidite, treba da ima dovoljno žena koje imaju to vreme u toku kojeg nešto mora da se promeni u materici. Moraju da otvore novu mogućnost. Don Huan je rekao da je naša evolucija namera. Vidite, taj skok od velikih reptila do letenja, ideja o krilima bila je rezultat namere. To je bilo delo namere.

To je vrlo interesantno. Znači, vi osećate da trenutno žene širom sveta, sestrinstva različitog tipa, nameravaju novu budućnost čovečanstva?

One nisu svesne toga. Neke žene, mislim, nameravaju, potpuno.

Dakle, muškarci sada treba da pređu na zadnje sedište u evoluciji vrsta.

Tačno tako. Ne na zadnje sedište. Opet, to su reči koje definišu pozitivne/negativne konotacije. Ne. Oni treba da obezbede vreme.

Kako muškarci to da urade? Govorite o tome.

Vidite, mi žene smo prebačene na status drugorazrednih građana. Ma kakvu moć imale, mi ipak nemamo nikakvu stvarnu moć. Ni o čemu ne odlučujemo. I čak i kada govorimo u malim grupama, to je kao da udaramo u ogromna gvozdena vrata, jer ko god da odlučuje, ko god da ima moć, taj neće da je se odrekne tek tako.

Pogledajmo to u terminima politike, recimo Vašington ili vaša prestonica. Mislim, da li vi mislite bar za trenutak da će ti ljudi makar da čuju ono što mi pričamo? Ni najmanje. Ali neki džepovi moraju da se pronađu da se nešto razvije. Inače smo gotovi. I ta ideja o spasavanju planete, životne okoline, mi zaista mislimo da naša vrsta neće preživeti. Planeta Zemlja će svakako preživeti; možda će je zahvatiti neka strašna zima, ali svakako će izaći iz toga. Ali mi kao vrsta nećemo preživeti.

Zašto bi žene čitale knjigu "Biti-u-sanjanju"?

Vrlo interesantno. Pa, ako ništa drugo, mislim da će ljudi koji su zainteresovani za Kastanedin rad, biti zainteresovani kako je to predstavljeno iz ženske perspektive, od nekoga ko je bio u tom radu više od dvadeset godina.

Prilazim problemu drugačije, verovatno direktnije. Stvar je u percepciji. Čak i naša ljudska tela... telo je, isto tako, rezultat percepcije. Mi smo uhvaćeni kao osobe; uhvaćeni u jeziku, i to je upravo ono iz čega čarobnjak, putem energije, želi da izađe.

TAIŠA ABELAR

Radio intervju sa Taišom Abelar na stanici KPFK, 1993. godine

DŽON MARTINEZ: Taiša Abelar je autorka knjige "Prelazak čarobnjaka, žensko putovanje". Ona priča o svom iskustvu, o tome kako je stupila u kontakt sa čarobnjacima i čarobnjaštvom. Koleginica Karlosa Kastanede, Kerol Tigs i Florinde Doner, Taiša Abelar u narednom intrvjuu govori o vrednosti iskustava u ne-običnoj stvarnosti i detaljno objašnjava proces čarobnjaštva, kao i čarobnjačke perspektive u smislu socijalnog ustrojstva, feminizma i slobode.

Još jednom Taiša Abelar, autor "Prelaska čarobnjaka". Mi smo ovde sa Taišom Abelar, piscem knjige "Prelazak čarobnjaka, žensko putovanje". Kao prvo, gospodice Abelar, dobro došli na KPFK.

TAIŠA ABELAR: Da, veliko je zadovoljstvo biti ovde i imati priliku da govorim o svom radu i nekim konceptima u čarobnjaštvu.

Taiša, da li biste, molim vas, mogli da počnete sa kratkom biografijom vašeg života, pre nego što su se odigrali događaji opisani u vašoj knjizi, da biste našim slušaocima dali pozadinu ko je tačno Taiša Abelar.

Mislite na najpribližniju osobu Taiši Abelar – pitanje koje ste maločas postavili se, u stvari, ne odnosi na Taišu Abelar, zato što je Taiša Abelar čarobnjačko ime koje mi je dato kada sam dostigla određeni stepen tokom svoje obuke. A obuka o kojoj je reč je zapravo pomeranje skupne tačke – pričaću o tome – na drugu lokaciju. I to je pozicija sa koje sada razgovaram sa vama, pozicija čarobnjaka. To je zapravo Taiša Abelar.

Pre toga sam bila obična osoba. Ušla sam u don Huanov svet kada sam bila u svojim ranim dvadesetim, i nisam imala nikakve specijalne kvalifikacije. Bila sam samo jedna neuka mlada žena

TAIŠA ABELAR

koju apsolutno ništa nije interesovalo, osim da doživi romansu ili da bude voljena, zabrinuta zbog toga šta ljudi pričaju o njoj. Nisam imala nikakvo akademsko obrazovanje.

Tako je moj bekgraund pre ulaska u don Huanov svet u suštini bio isti kao bilo čiji. Mene često pitaju da li sam imala neke specijalne kvalifikacije koje su mi to omogućile ili sam nekako izabrana. Ne, mislite o meni kao o normalnoj, običnoj osobi koja je nekako upala u don Huanov svet.

Meni je to ličilo na upadanje, jer sam tada bila u pustinji. Crtala sam i pravila neke skice i žena mi je prišla. Počele smo da razgovaramo i ja sam pomislila da je ona veoma zanimljiva osoba zato što je rekla da je bila u Kini i da je vežbala borilačke veštine. A pre nego što sam ušla u don Huanov svet, i ja sam vežbala borilačke veštine.

Eto, to je taj bekgraund. Interesovao me je pokret i crtanje, ali osim toga ništa drugo. Ona me je pozvala da pođem u Meksiko i da živim sa njom nekoliko dana, a ja sam prihvatila zato što sam mislila da ćemo govoriti o budizmu i orijentalnoj filozofiji i sličnim stvarima.

I tako sam otišla sa njom. Ostala sam nekoliko dana u Meksiku i dani su se pretvorili u nedelje i, posle toga, mesece. Nagoovorila me je da radim serije vežbi – bacila je jedan pogled na mene i videla da sam energetski iscrpljena i rekla da zbog toga treba da radim ove vežbe. A ja nisam imala pojma da je to čarobnjaštvo.

Pored njene kuće nalazila se pećina u koju sam odlazila svaki dan i sedela tamo. Ona je rekla da treba da obavim proces prisećanja svog života. Ja nisam znala da je to, u stvari, drevna čarobnjačka tehnika zvana rekapitulacija. A ona se sastojala od udisanja uspomena, od vraćanja energije koju sam u prošlosti izgubila.

Pričam sada o tome jer sam tokom te procedure polako počela da gubim svoje "ja", u smislu obične osobe u svetu. Rekapitulacija je izbrisala ljudsko "ja", ili moje obično "ja", u terminima prošlosti, u terminima gde sam rođena. Sve te stvari se rastope i vi gubite ličnu istoriju, tako da možete da izgradite svoju čarobnjačku ličnost, svoje čarobnjačko "ja".

Posle toga sam srela don Huana. Kada sam sakupila dovoljno energije, bila sam predstavljena don Huanu Matusu i njegovim saradnicima, kolegama, koji su me učili nekim drugim tehnikama.

Jedna od stvari, jedna svest, u to vreme je počela da ulazi u moje stanje, a to je da, pošto nemam interesovanja za obrazovanje ili univerzitet – ne mogu da mislim. Nisam mogla da govorim. Bila sam jedna od onih osoba koje su odrasle naučene da ne smeju da govore ukoliko im se neko ne obrati. Znaite, deca mogu da budu viđena, ali ne smeju da se čuju. Tako da nije postojao način da se izrazim – nisam imala nikakvu ideju izražavanja. Apstraktna misao bila mi je strana, interesovale su me samo praktične stvari svakodnevnog života, susreti sa ljudima, zaljublivanje, kakva su obično interesovanja žene u tim godinama.

U tom smislu, nisam bila neobična. I tako su mi, kao deo treninga, dali mandat pohađanja univerziteta i sticanja obrazovanja kao deo čarobnjačkog treninga. A razlog za tako nešto nije samo da budem sposobna da promenim očekivanja koja društvo ima od žene u smislu da muškarci treba da budu obrazovani i da imaju posao i karijeru, ali žene, pa, one kako hoće. Ako žele, u redu; ako ne žele, dobro. Njihova sudbina je i inače da nađu muža, udaju se, zasnuju porodicu i slično, što je trebalo da bude i moja sudbina.

Tako je moje obrazovanje imalo dva aspekta. Jedan je bilo potkopavanje mojih očekivanja u smislu mojih mogućnosti, mojih sposobnosti, ili očekivanja koja su drugi imali od mene. Drugo, ono mi je dalo mogućnost da budem sposobna da analitički mislim, da stvaram koncepte, da shvatim šta je čarobnjaštvo. Jer iako su nas oni učili tehnikama, određenim vežbama, procedurama, davali su nam i vrlo apstraktne koncepte o tome šta je čarobnjaštvo. Zašto bi čoveka interesovalo kako čarobnjaci vide svet, kako vide stvarnost. Vrlo izoštren intelekt je potreban da dođete do suštine onoga šta su oni pričali.

Inače ste na određenom nivou i gledate čarobnjaštvo na način na koji antropolozi, recimo, gledaju na to, spolja i samo površinski. Mislite da čarobnjaštvo znači bajanje, lečenje, igranje, nošenje maski, razne čudne rituale. To su naši koncepti, sa tačke

gledišta našeg društva, o tome šta je čarobnjaštvo i šta čarobnjaci rade.

Ja nisam ništa znala o čarobnjaštvu u to vreme, čak nisam znala da je to ono čemu me oni uče, to je dopiralo do mene malo-pomalo. A kada je konačno isplivalo, shvatila sam ne 'glos' toga šta je čarobnjaštvo nego šta ono stvarno uključuje, a da dosegnete te koncepte potrebna vam je oštroumnost i široko obrazovanje.

Taiša, poznajem Karlosa Kastaneda koji je pisao o Jaki putu znanja i njegovom radu da postane čovek od znanja. Zbog korišćenja pejotla njegov rad bio je popularan u poznim 60-im i ranim 70-im i još uvek se čita širom sveta. Znam da je Kastaneda napisao predgovor za vašu knjigu. Možete li da komentarišete neke od spornih elemenata koji se konstantno potežu u vezi sa Kastanedom, prvo da li je njegov rad fikcija, i da li on promovise i kaže OK onome što se danas zove nezakonita upotreba i zloupotreba droga. Možete li da kažete nešto o Kastanedinom uticaju sada, dvadeset godina kasnije?

Apsolutno, jer je obuka koju sam prošla u don Huanovom svetu vrlo slična onoj kroz koju je prošao Karlos Kastaneda, zato što smo mi grupa od svega nekoliko osoba obučениh od strane don Huana i njegovih saradnika. To sam ja, zatim Florinda Doner, koja piše o svom treningu u "Biti-u-sanjanju", Kerol Tigs i još samo nekolicina ljudi. Svi smo u osnovi prošli istu obuku.

Ali, knjige Karlosa Kastanede su se, naravno, pojavile vrlo rano u 60-im i ljudi su čitali njegova dela. Prve dve knjige, "Učenje don Huana" i "Odvojena stvanost" sadrže upotrebu droga – dobro, ne droga nego halucinogenih biljaka. To su halucinogene supstance koje mi zovemo drogama za promenu stanja svesti.

E sada, za to ima nekoliko razloga. Prvo ću da pričam o tome, a onda da pređem na istinitost onoga što Kastaneda piše. Razlog zbog kojeg je don Huan izložio Karlosa Kastanedu dejstvu tih droga tokom obuke je dvostruk. Kao prvo, Karlos Kastaneda bio je novi nagual. U to vreme je trebalo da postane vođa nove grupe, ali se to kasnije dramatično promenilo. Sada više ta grupa ne postoji.

Nešto je tokom obuke pokazalo don Huanu i njegovim ljudima da ova generacija nije ista kao njihova generacija. Postojale

su očigledne razlike u Kastanedinom treningu u odnosu na tradicionalni trening čarobnjaka, ali don Huan je hteo da prenese znanje – u toj fazi je mislio da prenosi tradiciju korišćenja i pripremanja tih biljaka jer je to bio deo čarobnjačke tradicije za njega. I bila je njegova dužnost da to prenese svom učeniku. Tako mu je preneo kompletno znanje, svu pripremu, sve detalje upotrebe tih biljaka.

Druga svrha upotrebe psihotropnih biljaka je ono što čarobnjaci zovu pomeranje skupne tačke. Mislim da treba da objasnim šta je skupna tačka, jer ću to još pominjati i možda neću biti jasna slušaocima.

Kada čarobnjak vidi energetska telo čoveka, on vidi tačku svetlosti, vrlo intenzivnu, napravljenu od vrlo sjajnog svetla. Ona se nalazi na određenom mestu na energetskom telu i pali određena energetska vlakna koja se poklapaju sa energetskim vlaknima univerzuma. Ima beskonačan broj mogućnosti u univerzumu kao i u energetskom telu. Samo se veoma mali, izabrani broj – jedan sloj – poklapa sa onim spolja i stvara, recimo, percepciju univerzuma.

Kada se desi to poklapanje, čarobnjaci kažu da dolazi do percepcije; mi konstituišemo našu stvarnost. A to zavisi od pozicije skupne tačke. Tako smo svi mi rođeni na istom mestu. Svi imamo skupne tačke na istom mestu da bismo mogli da se složimo šta vidimo.

Upotreba droga ili psihotropnih biljki pomera skupnu tačku na drugu poziciju i pali druga svetlosna vlakna, tako da vidimo druge stvari. Droge putem hemijskih reakcija deluju na energetsko telo i vi dobijate druge percepcije, vidite nešto drugo.

Razlog zbog koga je don Huan izložio Karlosa psihotropnim biljkama nije bila samo tradicija, nego je njemu, kao racionalnom biću bilo veoma teško da pokrene svoju skupnu tačku uobičajenim metodama, ili drugim čarobnjačkim tehnikama. On je morao da bude izbačen iz te pozicije brzo, i to je ono što biljke rade, ono što radi dim ili pejotl. One pomeraju skupnu tačku žestoko i drastično na drugu poziciju.

Međutim, opasnosti koje to prate su velike. Jedna od njih je da ne postoji kontrola. Nema načina da se predvidi gde će se

skupna tačka pomeriti, kakve ćete svetove početi da percipirate pod uticajem malog dima, ili u ovom vremenu raznih droga, bila to marihuana, čak i duvan – ne mora da bude kokain, ili tako nešto. Opasnosti su iste. Mi nemamo kontrolu nad onim što će se desiti sa našom percepcijom stvarnosti. Postoji i fizička opasnost zbog štete koje one čine telu, to je loše za energetska telo zato što crpi energiju.

Svaki put kada doživite pomeranje skupne tačke, osim ako to radite kontrolisano, iscrpljujete se energetski – i, naravno, krajnja opasnost je u tome što možete da umrete ili poludite, odlepite i slično. Takve stvari se dešavaju. Viđamo to svaki dan.

Međutim, don Huan i don Henaro su prenoseći tradiciju biljaka Karlosu Kastanedi uvek bili tu da ga zaštite i da prate kretanje njegove skupne tačke. Oni su tačno znali koje stvarnosti on osvetljava putem njihovog *videnja* i obezbeđivali su mu kontrolu koju je on bio nesposoban da samostalno postigne, pošto je bio pod uticajem nečega drugog, jedne spoljne sile. Tako su oni obezbedili kontrolu i pobrinuli se da mu se ništa ne desi, i da se sigurno vrati nazad, što se obično i prirodno dešava kada efekti izblede.

Ali ponekad se i ne dešava. Ponekad čarobnjaci bivaju izgubljeni u drugim svetovima i jednostavno se ne probude; ne vrate se nazad, i umru. Tako da tu postoji ekstremna opasnost. I raditi to bez vodiča jednako je samoubistvu, zaista.

Dakle, namera je bila izaći iz racionalne fiksacije, koju svi mi imamo, da je ova stvarnost onakva kakva jeste; što je, posmatrano iz našeg ugla – činjenica, ali sa tačke gledišta čarobnjaka, to je rezultat kreacije.

I fenomenolozi, takođe – dobro, govoriću malo o fenomenologiji, a onda o istinitosti njegovog rada. Tako ćemo zakačiti oba pitanja.

Dakle, da završimo deo o psihotropnim biljkama, naš trening nije uključivao korišćenje droga i pejotla. To se odnosi i na Florindu Doner i na Kerol Tigs. Žene nemaju potrebu da budu žestoko izbačene iz svog doživljaja stvarnosti. Njihove skupne tačke su vrlo fluidne i one se automatski pokreću. Svi ljudi

pokreću skupnu tačku kada sanjaju, ali, naravno, one samo skaču napred-nazad i nemaju kontrolu. To je prirodno pomeranje skupne tačke u snu.

Kada žene imaju menstruaciju, njihove skupne tačke se pokreću vrlo lagano. Ali one mogu da vide stvari; mogu da uhvate nagoveštaje; mogu da čuju stvari; postaju emocionalno vrlo, vrlo osetljive, jer se njihova skupna tačka pomerila. Mogu da koriste to prirodno pomeranje da *sanjaju* ili da se bave čarobnjaštvom, što žene čarobnjaci i rade.

Dakle, samo u retkim slučajevima i zato što je Karlos Kastaneda bio nagual, davane su biljke da bi se razumelo. Njegove prve dve knjige bave se time, ali posle toga nema mnogo načinjanja te teme. I to zato što više nije imao potrebe – njegova skupna tačka se olabavila dovoljno da je mogla da se pokrene drugim sredstvima, blažim sredstvima, prirodnijim sredstvima. Ostatak njegovog treninga, kao i sve ostale knjige, bave se pokretanjem skupne tačke upotrebom drugih čarobnjačkih metoda.

Sada ću malo govoriti o našem konceptu stvarnosti i čarobnjačkom konceptu stvarosti jer je to povezano sa pokretanjem skupne tačke. Čarobnjaci smatraju da je sve što opažamo ispred nas određeno položajem skupne tačke. Mi bivamo uključeni u tu stvarnost još kao deca. Naravno, skupna tačka je sklona lutanju. Deca ne mogu da govore; ona nemaju jezik. Drugačije percipiraju svet. Ali, kako rastu, njihova percepcija sveta počinje da se poklapa sa percepcijom ljudi oko njih, tako da je prilagođavanje ono što nam se dešava.

Fenomenolozi kažu da je činjeničnost sveta konstruisana; ona ne postoji zdravo za gotovo, iako mi tako pretpostavljamo. Fenomenolozi polaze od prećutnog sporazuma o svakodnevnom životu – juče je postojalo u terminima vremena i prostora i međudejstva po kome možemo da se složimo šta drugi ljudi rade. Fenomenolozi polaze od tih pretpostavki ili od 'činjeničnosti' stvari i pretvaraju ih u oblasti svog istraživanja.

Činjenica je da mi znamo da postoji prirodna istorija stvari. Da vidimo, daću vam nekoliko primera kako bih to učinila jasnijim. Mi znamo da, recimo, ona vrata tamo nisu tamo iskrsla,

znamo da su bila tamo pre nego što smo ušli u sobu. Znamo da će ostati tamo nakon što mi izađemo. To je vremenski kontinuitet koji je ugrađen u našu percepciju stvarosti. Prostorni kontinuitet je takođe ugrađen.

Mi znamo da je napolju ulica i iza ulice su zgrade, iako ih direktno ne vidimo. Znamo da je tamo negde okean. Napravili smo mapu našeg prostora, našeg prostornog sveta. Stvarnost je zasnovana na našoj koncepciji prostora i vremena i sigurnosti da postoje i drugi ljudi koji, takođe, znaju da smo u sobi. Iste 'glosove' smo ugradili i u naš jezik: vrata, ulica, kuća.

Čarobnjaci gledaju na percepciju trenutno umesto da rade na 'glosovima' na način na koji mi to radimo u svakodnevnom životu – mi ne percipiramo direktno. Već smo filtrirali percepciju kroz jezik, kroz našu kulturu, kroz naša ranija iskustva. Mi nemamo trenutnu percepciju. Obuka čarobnjaka nas vraća nazad na trenutnu percepciju stvarnosti.

Oni postavljaju ista pitanja kao i fenomenolozi: šta je percepcija, šta je stvarnost, šta je saglasnost. Ali oni kažu da je percepcija zapravo pitanje pozicioniranja skupne tačke na jednom mestu. Ili, recimo, saglasnost je to što svi imaju skupnu tačku na istom mestu. Kada se ona pokrene, uspostavljaju se druge stvarnosti, isto tako realne kao ova u kojoj smo mi sada.

Istinitost bilo čega može se jedino odrediti stvarnim iskustvom. Sve što radimo u našem svakodnevnom životu je 'stvarno' zato što imamo iskustvo o tome ili drugi imaju iskustvo o tome, i mi delimo međusobnu saglasnost i uobičajeni jezik koji nam omogućava da razumemo šta je to i o čemu govorimo.

Na primer, astronaut ili čovek koji hoda po mesecu; mi smo to videli na televiziji, čitali smo u novinama, čak smo ih čuli kako govore "džinovski korak za čovečanstvo", reči koje su postale tako čuvene. Tako da, iako ih nismo videli na Mesecu, mi pogledamo noću Mesec i kažemo: pa, čovek je otišao tamo. E sada, da li je to čin verovanja? Ne, ne baš sasvim, ne kao porođaj device ili bezgrešno začeće. To je zasnovano na aerokosmotehnici i radu ljudi iz NASA-e.

Svaka podgrupa ima ono što fenomenolozi ili sociolozi zovu članstvo u toj grupi. Ona je u mogućnosti da vrednuje svoj mali

segment. To su kao slojevi i slojevi, ...kao slojevi astronautskog odela. Oni imaju 24 ili 25 slojeva u svojim odelima. To je izazov za moju maštu. Navikli smo da zamišljamo dva sloja, vunu i pamuk. Ali ne, oni imaju 18, 20 slojeva, i svaki od njih služi nečemu specifičnom. Ljudi koji su napravili te slojeve znali su šta rade, o čemu pričaju. Mi moramo da pretpostavimo da su znali, jer nemamo direktno znanje o tome.

Svi ti ljudi koji su radili zajedno, sa ogromnom koncentracijom, to su mnoge godine treninga, bili su u mogućnosti da taj podvig učine realnim, istinitim iskustvom čovekovog odlaska na Mesec, koje više niko ne dovodi u pitanje. Ali čarobnjaštvo, takođe, zahteva mnogo godina treninga. Ne možete samo da kažete: "Lezite i odjednom ćete se pretvoriti u vranu", ili tako nešto. Naravno, to zvuči apsurdno, i to jeste apsurdno. Sa tačke gledišta našeg svakodnevnog života, iz stvarnosti našeg postojanja u svetu, podvizi čarobnjaštva su priče o energiji, priče o moći. To su samo priče, i odatle dolaze sumnje, ljudi tvrde da je rad Karlosa Kastanede, naš rad, u suštini fikcija, da su to samo priče. Dobro, sa stanovišta svakodnevnog života – da, pošto nema načina da običan čovek prosudi o istinitosti tih stvari, izuzev ako ne dobije članstvo.

Međutim, mi ne možemo da hodamo po Mesecu. Ta opcija ne postoji za nas. Ali da postanemo čarobnjaci, da, to nam je otvoreno. Svako može da potvrdi za sebe to što Karlos Kastaneda ili ja pišemo u našim knjigama, pošto mi ne opisujemo samo naša iskustva i kažemo – oh, da, to postoji i verujte nam na reč. Ne, opisujući to, mi smo u stvari fenomenolozi. Opisujemo šta nam se dogodilo fizički, sa tačke gledišta našeg energetskog tela. Mi smo to iskusili.

Za nas to nisu priče o moći, priče o energiji, to su zapravo opisi, onoliko verni koliko smo to mogli da postignemo. U zavisnosti od toga koliko energije imamo, u mogućnosti smo da opišemo te druge pozicije skupne tačke u koje se ona pomerila. Kasnije ću vam tačno ispričati na koji način možete da pomerate skupnu tačku.

Te stvari su u knjizi, rad, putokazi. One govore svakome, ako radite te stvari, ako radite rekapitulaciju, ako primenjujete ne-

rad, ako izgubite ličnu istoriju, ako vežbate zurenje, vaša skupna tačka će se pomeriti i vaše telo će znati. Znaćete suštinom vašeg bića šta je to o čemu čarobnjaci govore.

Istinitost je tu, tu je za svakoga da je otkrije, međutim, to je proces kreiranja isto kao što je i odlazak čoveka na Mesec proces kreacije. To se ne dešava tako što ćete da pucnete prstima. To zahteva ogromnu energiju, koncepcijsku, mentalnu moć, matematiku, fiziku, astrofiziku, fizički trening astronauta. Sve to treba skupiti zajedno da biste izveli samo jedan podvig.

Isto važi i za čarobnjaštvo. Potrebne su godine, čitav život. Ja sam bila u ranim dvadesetim kada sam ušla u don Huanov svet. Od tog trenutka, svaka stvar koju sam radila bio je trening, čarobnjački trening, a to uključuje i odlazak na univerzitet. To je mandat koji su mi oni dali. Rekli su: "Moraš da imaš romansu sa znanjem." I ja sam obavila univerzitetski trening, postala sam doktor nauka, ali ne sa pozicije obične osobe u svetu i na način kako ljudi obično idu u školu.

Ne, bila je to vežba prikradanja. Morala sam da koristim sitne mučitelje koji su se tu nalazili, profesore. Morala sam da ograničim očekivanja koja sam imala kada sam završila rekapitulaciju. Rekapitulacija vam, u stvari, omogućava da vidite koji su vaši šabloni ponašanja i kakva su vaša očekivanja. Tako primenjujete ono što ste naučili prilikom rekapitulacije. Primenjujete to u svom svakodnevnom životu, tokom vašeg postojanja u svetu. I dok to primenjujete, vi učvršćujete poziciju čarobnjaka, umesto da učvršćujete poziciju svakodnevnog života, poziciju vaših roditelja, poziciju vaših kolega, onoga što vam društvo priča.

Mi stalno učvršćujemo naš svet kroz naše ponašanje, naše misli i naš jezik, naš unutrašnji dijalog. Mi stalno ponavljamo stvari koje treba da ponavljamo – to je kao mali krug – da bismo bili sigurni da ništa drugo neće da uđe. Mi smo već natovarili do maksimuma našu percepciju. To je kao mehur. On je začepljen tako da nema bežanja. Otvor mora da se pojavi spolja, iz druge pozicije skupne tačke.

Don Huan nam je dao izlaz, otvor. On to zove kubni centimetar šanse koji odjednom iskrсне. Moguće je da budete toliko

zaokupljeni sobom da ga čak ni ne vidite, ili ga ne zgrabite iz nekih svojih razloga; recimo, suviše ste racionalni ili samouvereni da mislite da već sve znate i um vam je zatvoren. Ili ga zgrabite. Mi smo zgrabili taj kubni centimetar šanse. I nastavljamo da potvrđujemo sve što je on rekao da je čarobnjaštvo, kao i mogućnost da se bude više od onoga što nam je dodeljeno zato što smo rođeni kao ljudska bića u ovom svetu, na određenoj poziciji.

Ako biste mogli, samo kao zaključak: postoje kritičari u društvu koji kritikuju Kastanedu zbog njegovog rada, pojednostavljaju ga i kažu da promoviše upotrebu i zloupotrebu droga. Da li oni, jednostavno, samo pokazuju svoje neznanje u kontekstu Kastanedinog puta znanja?

Ono što oni rade jeste da gledaju prve dve knjige, ili možda uopšte nisu ni čitali Kastanedine knjige, možda su pročitali samo prve dve i tu stali, pošto se prve dve knjige, kao što sam rekla, bave uglavnom tradicijom psihotropnih biljki. Ali pre nego što bilo šta kažu, apsolutno bi trebalo da pročitaju sve knjige da bi videli u kom kontekstu je to napisano.

Oni, takođe, govore sa tačke gledišta svakodnevnog života, sa pozicije: "Da, droge su loše". Što se tiče upotrebe droga, ne mislim da tu postoji neka nesaglasnost.

Ali mi, mislim Karlos Kastaneda i svako ko praktikuje čarobnjaštvo, živimo apsolutno čistim životima. Veoma mnogo vodimo računa šta jedemo zato što sve što utiče na energetsko telo ograničava šanse da budemo trezveni, smanjuje kontrolu. Ako to štetno utiče na energetsko telo, onda dolazi do nedostatka kontrole u onome što čarobnjaci nazivaju prikradanje, smanjuju se prikradačke sposobnosti.

A prikradanje je, uistinu, sposobnost da se zauzme novi položaj skupne tačke – ili to ne mora da bude novi položaj, to može da bude pozicija na kojoj se nalazimo – i da se gleda njeno razgranavanje, a za to vam je potrebno čarobnjaštvo. Treba vam energija da biste videli šta je stvarnost, umesto da slepo dopuštate da vam se stvari dešavaju, da budete prepušteni na milost i nemilost modalitetu dana, kako je don Huan video položaj na kome se inače nalazi naša skupna tačka.

Mi smo rođeni na toj poziciji koja je određena modalitetom vremena. Prepušteni smo svemu onome što nam se dešava, našim roditeljima ili drugovima, sistemu obrazovanja, šta god da čujemo na radiju ili pročitamo u knjigama ili u novinama. Sve to nam govori šta možemo da uradimo i šta možemo da budemo. Apsolutno smo pod uticajem toga.

Ali, da biste mogli da to vidite, morate da imate energiju, umesto da budete prepušteni na milost i nemilost. I, evo, vidimo ljude koji su odrasli, drugovi im govore – da, upotrebljavaj marihuanu, uradi ovo, uradi ono. Oni nemaju energiju da se tome odupru – to jest, ne da se odupru, nego da to dovedu u pitanje. Oni su usisani u sve što njihova okolina kaže i radi. I oni učestvuju u tome, ma koliko to bilo ubistveno.

Čarobnjaštvo stvari postavlja upravo suprotno. Ono kaže – ne, postavlja pitanja. Nemoj da prihvatiš bilo šta. Ne prihvataj religiozne dogme; ne prihvataj ono što ti kažu prijatelji kada ti daju paketić kokaina ili nešto slično. Ali, ko zapravo može da dovodi u pitanje takve stvari? Samo neko ko ima snagu koja dolazi sa nekog drugog mesta. A gde je to? Čarobnjaci kažu da je to energetsko telo.

Svako od nas ima realno dva položaja skupne tačke: jedan je onaj koji nam je dat, onaj naših roditelja, onaj u kome smo rođeni, onaj koji čini da nam se ova tačno određena stvarnost manifestuje i ide svojim putem, i bude sila koja nas na kraju naterala da to prihvatimo kao jednu i jedinu stvarnost.

Ipak, svi mi imamo i energetsko telo na drugoj, fantomskoj poziciji – čarobnjaci to zovu dvojniki – drugi položaj koji mi, na neki način, aktiviramo u snovima, putem intuicije. Svi mi imamo osećanje da tamo postoji nešto drugo, ali nemamo energije da ga ščepamo. Ili osećamo da bismo možda hteli da budemo drugačiji ili koherentniji, bistriji, da imamo više života. Ali, ne možemo. Ne možemo zbog tereta društva, našeg posla, svakodnevnih briga, zbog briga o sebi, šta će se desiti sa mnom; 'ja', to je glavna briga. Nemamo energiju ni za šta drugo.

Don Huan i ostali čarobnjaci kažu – postoji drugi položaj koji svi mi imamo i možemo da ga aktiviramo. Možemo da ga koris-

timo kao balans, i to će nam dati energiju da nas ne 'odnese' svakodnevni život. Omogućiće nam da dobijemo malu prečagu, malu platformu na površini močvare, da tako kažem, u kojoj se nalazimo i da gledamo iz druge perspektive.

Gde se nalazi ta druga perspektiva? To je drugi položaj skupne tačke. A kako dolazite do njega? Kako ga pojačavate? Jer to je ono što čarobnjaci žele da urade. To je stvar percepcije. Oni žele da percipiraju više nego što je dozvoljeno ili moguće iz tačke gledišta našeg svakodnevnog života.

Naša stvarnost kaže – ne, drveće je drveće, tamo je kuća, znate, tamo je okean. Mi imamo sistem 'glosova' koji je već podešen i vrlo je krut. On nije savitljiv. Obuka čarobnjaka omogućuje umu, telu, da postigne savitljivost – droge ili psihotropne biljke pokreću skupnu tačku. Onda se ona vraća tačno nazad i vi ste zaglibljeni gore nego što ste bili pre nego što ste se energetske istrošili; oštetili ste svoje telo; izgubili ste osećaj kontrole, komande. Ako nastavite to da radite, nećete biti u stanju da aktivirate energetsko telo. U stvari, vi ga uništavate.

Drugi metodi treninga, kao što je rekapitulacija, ključni su metodi. Svi mi upražnjavamo, tu vrstu treninga. Vežbamo, radimo rekapitulaciju. Karlos Kastaneda stalno rekapitulira, konstantno. Svi mi to radimo.

Šta je to što vi radite? U praksi postoje dva nivoa. Pragmatično, prvo što treba uraditi jeste da napravite listu svakoga koga ste u svom životu sreli, a onda sednete i vizualizujete od danas, idući unazad, sva iskustva koja sačinjavaju vaš život, sećanje šta ste vi, šta čini vašu osobu, ko ste.

I to, naravno, uključuje interakciju sa vašom porodicom, prijateljima. Sve je to, u suštini, povezano sa onim što ste vi, jer postoji međudejstvo. Vi ne živite u vakuumu, kao što ne žive ni čarobnjaci. Ali vaša skupna tačka i vaše energetsko telo su konstantno bombardovani onim što vam drugi kažu i onim što vi odgovarate, i tu je ta interakcija.

Rekapitulacija vam omogućava da to vidite i da izvučete energiju iz zapamćenog sebe, iz svojih prošlih akcija. Tako vi zatvorite oči i vizualizujete svoje aktivnosti, vrlo sistematično. Imate

svoju listu i radite unazad koristeći disanje, jer je disanje vrlo suptilan metod vraćanja. Vraćate energiju, vizualizujete. Počnite sa svojim...

To ću ovde posebno opisati, mada je to već opisano u "Pre-lasku čarobnjaka". Počnite sa svojim desnim ramenom. Vizualizujte scenu i udišete, okrećući glavu ka levom ramenu. A onda izdahnете sve što je strano u vama, sve što su vam ubacili verbalno, fizički, što više ne želite, jer je i inače sve to u prošlosti. Vi udišete, a onda izdišete. Vraćate to, dok okrećete glavu nazad ka desnom ramenu a zatim vratite glavu na centar. I onda samo nastavite sa čišćenjem scena u vašem sećanju.

Ono što radite je vraćanje energije koja je tamo zarobljena kako biste mogli da je koristite u sadašnjosti. A gde ona odlazi? Naravno, morate da budete veoma pažljivi da je ne vratite nazad, kao, na primer, da pojačavate ideju o sebi, nego da je koristite da izgradite svoje energetsko telo, da budete sposobni da imate tu ekstra energiju i da vidite šta je život, šta je to što vi radite. Vi imate kontrolu nad vašim postojanjem.

Rekapitulacija u apstraktnom smislu... pošto su čarobnjaci vrlo apstraktni, u stvari, toliko su apstraktni da su sada naša tela zapravo ideja. Mi više nismo na poziciji skupne tačke sveta činjenica u kome imamo fizičko telo. Klupa je tamo, drvo je tamo, ne. Mi smo sve to doveli u pitanje i videli smo kroz rekapitulaciju da su te stvari samo stvar dogovora. Nama je to rečeno i naša tela su se prilagodila dogovoru, a pri tome nismo imali izbora jer smo rođeni u ovom svetu.

Znači, na apstraktnom nivou, ono što rekapitulacija radi jeste da gradi drugu, malu platformu za vas, zato što, dok se prisećate prošlosti, vaše energetske prošlosti, i dok radite unazad, vi takođe radite na dva mesta u isto vreme. Vi krećete od 'ovde', od svog energetskog tela, ka 'tamo', ka uspomenu o vašoj činjeničnosti, ka onome što konstituše vaš svet. I možete da vidite svoje šablone kako se ponavljaju. Možete da čujete šta vam roditelji govore i možete da ih vidite.

Odjednom, vi vidite, ali šta je to što vidi? To niste vi, biće u ovom svetu, nego vidovnjak. Don Huan to zove vidovnjakom koji se budi u vama. Vi aktivirate tu fantomsku poziciju skupne tačke

koju svi mi imamo, ali vi ste je učinili jačom. Vi je prvi put koristite. Unutar naše kulture nije nam dozvoljeno da je koristimo. Mi čak ni ne znamo da ona postoji.

Svet oko nas zaokuplja svu našu pažnju, i zbog modaliteta našeg dana, sve je otišlo u naše trenutne potrebe i želje, i mi tu nemamo izbora. Kada se ta druga pozicija aktivira, kada ojača, dobijamo sposobnost da zaista preispitamo i probijemo barijere percepcije koje smo izgradili zaokupljenošću svakodnevnim životom.

Taiša, do sada ste pričali o terminima i konceptima koji se nalaze u vašoj knjizi. Da li biste mogli da nam date opšti pregled vaše knjige, što se tiče tema koje se tu nalaze, predmeta rasprave i koncepta? Tu bismo mogli da počnemo.

U osnovi, prvi deo knjige bavi se rekapitulacijom i detaljno objašnjava kako se ona radi, opisujući moja iskustva sa tim i teškoće prilikom bavljenja time, kao i procedure, tako da to samo po sebi omogućuje čitaocu da samostalno pokuša. To je jedna pozivnica, zaista, za svakoga, zato što čarobnjaci nisu neka elitna grupa – da morate da budete izabrani ili da naletite na don Huanu, ili da imate čarobnjaka za vođu. Ne, svako može da pročita te knjige i da radi te stvari koje su u njima opisane. A to je opet način vrednovanja onoga o čemu govorimo kroz sopstvena iskustva.

Dakle, prvi deo knjige bavi se rekapitulacijom. Ja sam, kao što rekoh, kada sam stekla dovoljno energije, bila predstavljena don Huanu i još nekim članovima njegove grupe. I to je predstavljeno u knjizi, moji susreti sa njima i stvari kojima su me učili.

Date su mi određene prakse koje uključuju tehnike zurenja, tehnike ne-rada. Postoje čarobnjački pokreti koji direktno rade na energetskom telu, određeni pokreti i disanje koji aktiviraju ili čiste energetsko telo i aktiviraju određene energetske centre tako da skupna tačka može da se fluidno pokreće.

U drugom delu knjige, mislim negde oko sredine, desilo se da su oni mislili da sam spremna da izvedem ono što su oni zvali prelazak čarobnjaka, veliki prelazak, koji je veliko pomeranje skupne tačke, zato što vas rekapitulacija priprema za to.

Živela sam u kući na čije levo krilo su mi stalno skretali pažnju, ali nikada mi nije bilo dozvoljeno da tamo uđem. Oni su u toj fazi odlučili da sam spremna da sretнем druge članove grupe koji su čekali na mene u levom delu kuće, što je zapravo pomeranje skupne tačke u drugu stvarnost, jer leva strana kuće nije postojala u ovoj stvarnosti.

I onda sam prošla kroz serije tehnika i energetskih pokreta koji prizivaju *nameru*. Moje energetsko telo bilo je sposobno da se aktivira, naravno uz pomoć Nelide, koja je bila pored mene. Ja sam aktivirala svoje energetsko telo, odnosno, pokrenula sam skupnu tačku. Ali umesto da počnem da se krećem harmonično ka drugoj poziciji, kao što su oni očekivali, gde su me čekali, izletela sam i ne sećam se gde je moja skupna tačka završila. Ne mogu da se setim detalja svoje perceptualne stvarnosti. To je loša situacija. To se dešava i u nekim drugim situacijama kada nema kontrole. To je lutajuće pokretanje. Drugim rečima, moja skupna tačka se pomerila suviše nepravilno.

Drugi deo knjige bavi se drugačijim oblikom treninga. Našla sam se u šumarku, u kućici na drvetu ispred kuće. U tom trenutku nisam znala kako sam tamo dospela. Pretpostavila sam da me je neko podigao tamo pomoću čekrka. Ali ono što tada nisam znala je to da se nisam probudila. Moja skupna tačka nije se vratila na svoju normalnu poziciju. Bila je to pozicija u drugoj stvarnosti, ali ne mnogo daleko. Vratila sam se sa svojih lutanja u taj položaj – tako da je drugi deo treninga u stvari bilo prikrađanje, to jest, stabilizacija položaja skupne tačke, ma gde se ona nalazila.

U mom slučaju, taj položaj bio je šumarak i kućica na drvetu ispred kuće. Ali sâm trening... A njega je sprovodio Emilto koji takođe nije postojao u svakodnevnoj stvarnosti. On je postojao u položaju skupne tačke, snevanjskom položaju. I tako sam se probudila u snevanjskoj poziciji na drugom mestu, ali sam morala da razvijem prikrađake tehnike da bih održala tu poziciju i postigla određenu kontrolu svog energetskog tela.

Taj trening bio je izuzetno važan za naredne događaje, zato što, opet, uopšte nema efekta ako nekontrolisano pomerate svoju skupnu tačku. Ako ne možete da je stabilizujete na drugoj poziciji

i prikradete se toj stvarnosti, dobijate trenutne bleske, kao što se, pretpostavljam, dešava prilikom upotrebe droga. Imate bleske nepovezanih događaja, tipa pojavljivanja čudovišta, ili vam skupna tačka skače okolo, što je veoma opasno za energetske telo.

Morate biti sposobni da stabilizujete skupnu tačku na drugoj poziciji. Tako da je trening prikradača – koji je bio vrlo važan u mom slučaju, jer je moja skupna tačka bila sklona lutanju – bio da istražujem razgranatost te druge stvarnosti. U mom slučaju, stvarnosti drveća i kućice na drvetu. Ali ta kućica je postojala zahvaljujući drugim članovima čarobnjačke grupe – ma ko da je imao taj isti problem. U stvari, reč je o Zueliki, jednoj od saradnica don Huana koja je, opet, bila Emilito, jer je Emilito bio Zuelikino snevanjsko telo u toj drugoj poziciji. Ko god je imao problem s lutanjem skupne tačke, bio je podignut u opremi i smešten u kućicu da nauči da se stabilizuje.

A zašto su ih stavljali na drveće? Zato što okruženost drvećem, odvojenost od zemlje, tera telo da razvije novu vezu sa energijskim telom, koje je zaista isto tako stvarno kao i naše fizičko telo, zemlja ili gravitacija. Na taj način, boravkom među drvećem, dok sam se pela po granama, radila rekapitulaciju među stablima, dok sam zurila u drveće i učestvovala u svim drugim aktivnostima koje isključuju kontakt sa zemljom, uspela sam da istražim novi položaj skupne tačke. Taj moj svet bio je vrlo ograničen jer nikada nisam napuštala drveće i kućicu. Ostala sam – dobro, silazila bih i ulazila u glavnu kuću, znate, kada bi trebalo da idem u klozet ili kupatilo, ali bih se odmah vraćala nazad i hrana bi mi bila podizana do nje. Emilito mi je podizao hranu.

Tako sam sve vreme provodila iznad zemlje. Spavala sam među drvećem. Koncentracija i trezvenost koja je potrebna za penjanje po drveću bila je vrlo intenzivna, jer svaki pogrešan pokret dovodi do pada, i to me je nateralo da fokusiram svu svoju pažnju na trenutne aktivnosti, umesto da dozvolim da mi misli lutaju po događajima iz prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, kao što to radimo na ovoj poziciji skupne tačke.

Mi se retko kada fokusiramo na 'ovde i sada', pošto je pola naše energije zaključano u prošlosti, u prošlim akcijama. Druga

polovina je projektovana u neku neodređenu budućnost i vrlo malo smo zaokupljeni onim što radimo u sadašnjem trenutku. Ali moj život na drveću, i sve ostalo, uključujući, naravno, i rekapitulaciju, doveo je do toga da nije postojala prošlost, nije postojala vremenska dimenzija.

Čarobnjaci zaista narušavaju prostornu i vremensku saglasnost tako što to nauče svojim telima, boraveći u zatvorenom prostoru, okruženi nečim što ih sprečava da vide horizont. Ne postoji prostorno rastojanje. Ne možete mnogo daleko da vidite, drveće je bilo tako gusto. Tako nije postojao prostor u smislu rastojanja i, isto tako, nisam mogla da uzimam stvari zdravo za gotovo na način na koji mi to radimo na ovoj poziciji skupne tačke – da, tamo su kuće, tamo su ulice, tamo je okean. Nisam imala pojma šta se nalazi iza tog šumarka. U stvari, imala sam utisak da je tamo praznina.

Sve što sam imala, ceo moj univerzum se sveo na drveće. Tako je trening čarobnjaka efikasno narušio moj prostorni i vremenski kontinuitet. Nije postojala ta 'ovde i tamo' perspektiva koju imamo u svakodnevnom životu – tipa, ako sedimo ovde, onda postoji i tamo, što je očigledno samim tim što smo ovde. Možemo da ustanemo i odemo tamo, ili možemo da zamislimo to tamo, ako već ne možemo da dođemo do njega.

Ili možemo da odemo avionom ili vozom. Hoću da kažem, ne postoji... Ja to ne mogu da tvrdim, ali sa stanovišta fenomenologije postoji namera koja nas navodi da popunjavamo pukotine, da popunjavamo prostorne blokove i nedostatke; toga nema u čarobnjaštvu. U svetu čarobnjaka, među drvećem, šta god da je bilo ispred mene, to je bilo sve što postoji na svetu na toj određenoj poziciji. Bio je to trening da se usredsredim na ono što radim.

Kasnije sam koristila taj čudesni trening za vreme mog akademskog učenja, da se koncentrišem na ono što radim a ne da se bavim time da je univerzitet tamo negde. Ne, sa tačke gledišta drveća i kućice, svet svakodnevnog života više nije postojao. On je potpuno uništen ili je iščeznuo zato što nije bilo garancija da ću se ikada vratiti.

Instrukcija je bila da moram da uradim rekapitulaciju u kućici na drvetu. Ona je, opet, predstavljala drugi sloj vraćanja svega onoga što je ostavljeno u prošlosti ili u drugim oblastima. Cilj je bio da se sve vrati nazad, da se konsoliduje energetska telo. I samo kada konsolidujete energetska telo, možete da njime učite i da ga koristite. I to je zapravo bio drugi deo moje obuke.

Dobila sam, takođe, snevanjske zadatke koje sam obavljala iz kućice, jer posle nekog vremena trenutna priroda svega oko vas dovodi do potrebe da se proširujete. Dobro je da budete potpuno u sadašnjem trenutku, ali vi isto tako iz te pozicije možete da pomerite skupnu tačku negde drugde. Druga faza je bila da sanjam u kućici na drvetu, što je već u startu bila snevanjska pozicija. Vi koristite snevanjske pozicije, koristite energetska telo da se pokrećete.

Prikradači tokom obuke treba da postanu apsolutno fluidni, da održe poziciju skupne tačke, ali da, takođe, budu sposobni da se pomere odatle. A onda, gde god da se pomerate, radite to sa trezvenošću i kontrolom i sa istom količinom discipline istražujete tu novu stvarnost da biste je zaista učinili stvarnom. Mi kreiramo našu stvarnost dok se pomeramo. Kako se skupna tačka pokrene, nove stvarnosti bivaju stvorene ispred naših očiju.

Mi moramo sa njima da stupimo u interakciju. Stvarnost – vratimo se na stvarnost svakodnevnog života. Ona nije tu sama po sebi. Ona je tu zato što mi sa njom stupamo u interakciju. Mi znamo da postoji 'ovde i tamo' zato što se krećemo kroz sobu izbegavajući da udarimo u nameštaj da bismo došli na neko mesto. Mi smo u njoj. Mi kreiramo tu stvarnost dok radimo, dok mislimo – ali mi je kreiramo unutar okvira koje nam postavlja naš linearni um i naša sklonost ka racionalizaciji.

Ovaj položaj skupne tačke u velikoj meri ograničava ono što mi možemo da uradimo. Drugim rečima, ne možemo da prođemo kroz zid, zato što je čvrst. Mi znamo da je tamo. Ali pomoću zurenja, što sam ja radila u šumarku – deo treninga su tehnike zurenja jer je zurenje vrlo lak metod – u osnovi svako može to da radi – to je fundamentalan metod da se shvati vrednost onoga o čemu ja pričam.

Vidite, sve što treba da uradite jeste da gledate drvo ili malu biljku. Počnete da zurite u lišće i ono uskoro postaje dvodimenzionalno. Eliminirate dubinu. Ne vidite je. Činjenice govore da list ima prednju i zadnju stranu, i male vene na površini. Botaničari imaju mnogo nivoa zamršenog znanja o drveću i biljkama koje mi nemamo, ali postoji taj osnovni nivo znanja u kome možemo da se saglasimo. Ali kada počnete da zurite u lišće ili šljunak, ili u nešto drugo, vi vidite ono što vidi vaše energetska telo. Vi zaista vidite; to je ono što vidite. To čarobnjaci zovu *videnje*, zato što tada vi zaista vidite. Vi stavljate svoje energetska telo na raspolaganje energiji koja dolazi iz predmeta koji se nalazi tamo napolju, percipirate to na drugi način i vidite energiju. I tako gledate drvo ili zurite u njega, i sasvim iznenada shvatate: ne, to nije činjenica; ono nije čvrsto; ono se pokreće. Ono nema dubinu onako kako mi to mislimo, ili korenje. To nije ono što mi *vidimo*; mi *vidimo* vrtloge svetlosti.

Odjednom lišće počinje da blista i vidite vrtloge energije i kažete – oh, to je ono što drvo zaista jeste. Ja nisam imala pojma, dok nisam počela da eksperimentišem, da se igram s tim, s nekom od tih stvari. I ako vi to pokušate, i vi ćete reći – oh, drvo je mnogo više od tog 'glosa' *drvo*. Zaista, drvo je energetski živo isto kao ljudsko telo, isto kao što smo mi energetski živi. I mi možemo da radimo beskonačno efektivnije stvari od onih koje smo naučili ili smatramo da smo sposobni da radimo našim fizičkim telima.

Zurenje nam omogućava da aktiviramo svoje energetska ja, tu drugu poziciju skupne tačke, i ta fantomska pozicija postaje sve jača. I onda vidimo kako se drveće kreće. Sasvim iznenada možemo da promenimo svoj način gledanja tako što fokusiramo svoju energiju na drveće i da vidimo da ono nije ukorenjeno na jednom mestu. Čarobnjaci kažu da čitave šume mogu odjednom da se pojave negde drugde.

E sada, to je opet priča o energiji, mada su oni to zaista videli, jer kada je svet fluidan, ništa nije ukorenjeno na jednom mestu, ništa nije dato zdravo za gotovo, nema činjenica. Sve je u stalnom pokretu, i to je prava slika sveta. Tako zaista izgleda stvarnost. Mi smo ti koji je čine ograničenom, čvrstom, činjeničnom. Mi joj

namećemo ograničenja. Ali nema razloga – treba proširivati svoje mogućnosti kao svesnog bića i koristiti te druge aspekte koje nismo mogli ni da zamislimo, da je moguće koristiti ili videti svet na drugi način.

Taiša, spominjete te termine i koncepte u vašoj knjizi: sanjanje, prikradanje, skupnu tačku, rekapitulaciju. Da li postoje – ili je, možda, suviše ograničeno pokušavati da se tako nešto poredi – da li postoje neke veze u smislu analitičkih termina i koncepata u nauci koji su slični tim terminima i konceptima koji postoje u vašim knjigama?

Da, te veze postoje, i ja sam opširno pričala o jednoj koja prozila iz filozofije, tačnije fenomenologije. Nema potrebe da se vraćam na to, ali fenomenolozi teoretski znaju ili intuitivno osećaju da je ovo način pristupa percepciji, da je ovo način koji treba da koristimo kada pričamo o stvarnosti i percepciji – treba da se uzdržimo od donošenja suda unapred, u smislu da 'činjeničnost' našeg sveta određuje kako o tome treba da mislimo i razgovaramo. U fenomenologiji su mnogi ljudi upoznati sa time.

U stvari, antropolozi i sociolozi ti koncepti su veoma bliski. Ali kada oni, recimo, rade istraživanja na terenu ili čak i u svom uobičajenom životu, oni nikada ne odu iza svog teoretskog nivoa korišćenja tih stvari. Oni su uplašeni, jer ono što, na primer, čarobnjaštvo radi je prekid udobnosti ili izvesnosti svakodnevnog života u kome je svet takav kakav jeste. Čarobnjaštvo to narušava, a neki od nas ne žele tako nešto.

Ono stvara veliki nesklad i vrlo je uznemirujuće, i mora da se radi sistematski. Inače možete načisto da odlepíte ako odjednom, znate, zid nestane i nađete se negde drugde a da zapravo niste otišli tamo. Probudite se u nekoj drugoj gradskoj četvrti i upitate se: "Gde se ja to nalazim?" Mislim da je to vrlo uznemirujuće.

Dakle, koncepti su tu. Fenomenologija i antropologija koriste neke od tih koncepata u terminima stvarnog ulaska u druge kulture, studiranja drugih stvarnosti. Ali, oni ih studiraju. Reč studiranje za njih ima akademski smisao sedenja u fotelji i teoretisanja. Iako sam sigurna da antropolozi ne vole da se sebe smatraju teoretičarima u fotelji. To je bilo u 19. veku. Ali, na neki

način, oni to još uvek rade iz hotelskih soba ili ako idu na teren – imaju svoju teoriju koju žele da istraže. Ne odlaze bez unapred određenog cilja, kao što fenomenolozi preporučuju da treba da se radi. I definitivno ne žele da to primene u svom životu i da zaista postanu nešto drugo, nešto različito od onoga što jesu.

A vi ne možete da studirate čarobnjaštvo ili da razumete šta čarobnjaci rade, ukoliko se ne odreknete nekih spona sa svakodnevnim svetom, bez stvarne promene svojih ideja o prirodi onoga što ste vi, šta je to što vi radite u svakodnevnom životu. Ako stalno koristite svoje početne pretpostavke za interpretaciju onoga što, recimo, don Huan radi... to se desilo sa knjigama Karlosa Kastanede, te pretpostavke bile su korišćene da se kaže: oh, on radi to i to, jer ko god da je tako govorio, nije sâm za sebe utvrdio šta se dešava u drugim svetovima. Ali postoje i druge oblasti – kao što je istočnjačka filozofija koje imaju iste koncepte drugih stvarnosti, o svesti o tome 'ovde i sada'. Oni imaju termin "velikog prelaska".

U stvari, htela sam da svoju knjigu nazovem "Veliki prelazak", ali taj termin je vrlo specifičan i koristi se u budističkoj filozofiji, što nije isto što i čarobnjaštvo. Iako, vraćajući se na vaše pitanje, na teoretskom nivou, to može da izgleda isto. Oni su zainteresovani za istraživanje percepcije, proširivanje percepcije, za buđenje energetskog tela. Neke tehnike su vrlo slične, kao, na primer, utišavanje unutrašnjeg dijaloga, korišćenje meditacije. Ipak, razlika je u sledećem – praktikant mora da se odrekne svog linearnog načina mišljenja i ako to nije urađeno, vezanost za samoga sebe ostaje osnovna prepreka – i istočnjačke discipline pričaju o tome. Ali mogu samo da kažem da mi to zaista i radimo.

Proveli smo ceo svoj život baveći se time, i još uvek smo uključeni u te procedure radeći isto: raskidanje veza sa svetom svakodnevnog života, sa našom ljudskom osnovom, pozicijom skupne tačke u kojoj smo rođeni, i odlazanja i istraživanja drugih dimenzija. I mi to radimo – mislim da su koncepti tu. Oni u tom smislu nisu jedinstveni, ali prakse – ne možete samo imati koncepte, a da se ne uključite u rad, jer koncept sâm po sebi ne znači ništa. To mora da bude telesno iskustvo.

Čarobnjaštvo je zapravo namenjeno ovim praksama, da dobijate telesno iskustvo, umesto da samo pričate sa filozofske tačke gledišta o nečemu, kao što filozofi rade, ili ponekad orijentalni filozofi ili čak fizičari nju ejdža. Ne želim da pričam o tome jer nisam baš upoznata sa fizikom. Ja nisam fizičar. Ali oni su došli do izvesnih oblasti neodređenosti, granica percepcije, na primer, kod svetlosti, u smislu šta to znači videti stvari. Recimo, objekat za fizičara u njegovoj laboratoriji i u eksperimentima uopšte nije čvrst. To zavisi od perspektive.

Tako je čvrstina nečega u funkciji toga što smo mi ljudska bića i možemo nešto da vidimo. Pčela ili slepi miš imaju potpuno drugačiju perspektivu, recimo, drveta ili stabla ili parčeta drveta. Oni to vide potpuno drugačije. Tako fizičari istražuju granice stvarnosti, ono što je konstituiše. I postoje knjige koje povezuju istočnjačku mudrost sa fizikom. I tu je ta veza.

Ali ja ne poznajem ni jednog fizičara koji bi zaista upražnjavao sve stvari koje intelektualno znamo o dnevnom životu. Kada on dođe kući, pak, sedne u svoju fotelju, njegova žena je tu negde, njegovo ponašanje je isto... to važi i za sociologe. Oni razumeju određene koncepte koji su slični čarobnjaštvu, ali čarobnjaštvo nije samo koncept.

Čarobnjaštvo je jedan apstraktan način života, tako da i sveukupnost vašeg bića postaje apstraktna kao i ti koncepti. Tako, kada kažemo da energetsko telo svetli, da se sastoji od fluidnih vlakana, to je ono što čarobnjak jeste. Nije da on to samo govori. On je to zato što to koristi, i njegova stvarnost je zasnovana na tome, na korišćenju tih svetlosnih vlakana.

Na primer, uzmimo jedan slučaj iz knjiga Karlosa Kastanede, kada je don Henaro skočio preko vodopada. Sa tačke gledišta nekoga ko samo gleda, nekoga ko je u poziciji Karlosa Kastanede u svojim ranim danima, koji je samo video – dobro, on je video pola-pola, ali samo je video nekoga kako skače, vrlo vešto, radi čudne stvari, obrtanje, akrobacije. E sada, naravno, da je mogao da vidi istu stvar, tačno bi znao šta se dešava jer bi i sâm mogao to da uradi. Njegovo telo može da razume zato što može da ispruži sopstvena svetlosna vlakna i da ih zakači za nešto. Rekapitulacija

vam omogućava da to uradite, takođe, da pružite svoja vlakna, energetske zrake nazad u prošlost i da ih zavežete za stvari ili da ih razvežete. U osnovi, vi oslobađate energiju koja je tamo zavezana. Dakle, postoje paralele, ali ne stvarno, ne u smislu stvarne prakse.

Vraćajući se ponovo na vašu knjigu, pomenuli ste ukratko šta je čarobnjaštvo i šta čarobnjaci rade. Da li možete da nam date svoje viđenje – koje opet zavisi od miljea u kome se čarobnjaci nalaze. Postoji li seksualna podela između muških i ženskih čarobnjaka? Postoji li bilo šta što bi ličilo na feministički koncept? Možete li da nam date objašnjenje, opis toga kakva je uloga čarobnjaka. Da li su oni i dalje deo socijalnog i kulturnog miljea? Postoji li karakterističan duh ili pogled na svet čarobnjaka u smislu kako vide stvarnost? Možete li da udete dublje u opis čarobnjaka i čarobnjaštva?

Uh-huh, da. Tu ima nekoliko pitanja. Počnimo sa definicijom čarobnjaštva, zato što je ona veoma jednostavna. Čarobnjaštvo je, u suštini, sposobnost da se percipira više nego što nam je dodeljeno od strane sveta u kome smo rođeni. Oni pokušavaju da prošire percepciju i oni to rade – oni imaju određene tehnike, sanjanje, prikradanje, zurenje. Mnoge od tih tehnika, u stvari, sve te tehnike su opisane u knjigama.

Ali sve one dovode do pomeranja skupne tačke i odustajanja od držanja za svet svakodnevnog života, tako da ste u mogućnosti da vidite više. Kako možete da vidite drugu stvarnost, ako vam je dato da vidite samo ovu. Mislim, to je kontradikcija. Ali može da se uradi. Morate da se pustite.

To je kao majmun koji stavi ruku u teglu i zgrabi punu šaku lešnika. Onda ne može da izvuče svoju ruku i da ode negde drugde. On je tu zaglavljen, ali ako pusti to što drži, može da izvuče ruku i da bude slobodan. Tako i čarobnjaci sve što rade jeste da puštaju ono čega se drže, puštaju te lešnike koje svi mi držimo i koji se sastoje od očekivanja koja imamo o sebi i onoga kako smo naučeni da svet izgleda. Vi se pustite, i samom činjenicom da ste se pustili, nešto drugo ulazi; nešto drugo klizne unutra. To je ono što čarobnjaci rade.

Obuka je, u osnovi, ista za svakoga, osim što moram da na pomenem da je Karlos Kastaneda, pošto je bio nagual, bio obučavan u oblasti psihotropnih biljaka u početnim fazama svog učenja. Posle toga, radio je mnoge rekapitulacije kao i svi mi. To je fundamentalno.

Prva stvar koju svako ko treba da uradi – zaboravite marihuanu, zaboravite uzimanje bilo čega. Sednete i krenete sa rekapitulacijom. To će samo po sebi da vas podesi i da vam da mogućnost da odete drugde. Rekapitulacija svog života je puštanje tih lešnika koje držite. Dok ih puštate, to je veoma bolno, jer smo celog života učeni da ih držimo. Što čvršće držite, bolji ste čovek, imate jači ego.

Čarobnjaci uče suprotno. Zato mi zovemo čarobnjačku obuku ne-rad, zato što oni, u stvari, ne rade ništa posebno. Oni samo ne-rade stvari koje smo svi mi istrenirani da radimo. To je vrlo jednostavno, ali u svojoj jednostavnosti to postaje gotovo nemoguće i naravno, ima vrlo malo ljudi koji to rade.

Ljudi misle da svako hoće da se pridruži Karlosu Kastanedi i njegovoj grupi. Neki ljudi sa kojima su se naši putevi ukrstili nisu bili pozvani da postanu članovi bilo koje grupe, nego im je možda rečeno da rekapituliraju ili tako nešto.

Da li su oni to i radili? Ne, jer da biste rekapitulirali, morate da oduzmete energiju od svog dnevnog života. I, šta biva: morate da je oduzmete od večernjih izlazaka, sastanaka sa devojkama i slično, odlazaka u diskoteke ili gledanja televizije ili briga vezane za posao ili sa samim sobom. Energija za rekapitulaciju mora da dođe odnekuda jer morate, kao prvu stvar, da obezbedite vreme. Fizički, vi morate da imate vremena da to radite.

Tako, mogućnost zaista postoji za svakoga, ali volja, takođe, mora da bude odgovarajuća, mora da prati mogućnost da bi se to radilo. Inače to postaje samo priča o energiji o kojoj vi samo možete da mislite.

Svi mi imamo tu ideju – oh, želeo bih da sam drugačiji; želeo bih da mogu to da uradim, ali nemam energiju. Sa rekapitulacijom kao metodom treninga, dobijate energiju; vi stvarate energiju; vi više ne želite, vi nameravate. Ali namera je nešto sasvim različito od želje.

Namera kači vašu energiju, vašu svrhu, za nešto što je već podesio čarobnjak. I ako se zakačite za to putem, recimo, rekapitulacije, to vas povuče. Ali morate to da uradite.

Druga stvar je zurenje. Imala sam običaj da mnogo gledam televiziju kada sam prvi put ušla u don Huanov svet. I oni su rekli – u redu, ti provodiš – i to je tačno za svakoga. Mi potrošimo možda oko dva sata. Pravili su studije – otprilike dva sata dnevno gledamo televiziju. Dakle, oni su rekli – OK, gledaj televizor, ali nemoj da ga uključuješ.

I tako sam sedela ispred televizora i zurila u njega. I to je bio jedan čin ne-rada. To je jedan primer ne-rada. I vi radite svoje sopstvene ne-radove, smišljate svoje ne-radove, bilo da je to gledanje male šibice i udisanje svetlosti – to je ne-rad – ili zurenje ili nešto drugo.

Ja sam otkrila dok sam zurila u televizor – naravno, privatno, vi to ne... Ako počnete to da radite u društvu, dok tu ima još nekoga, oni će početi da se pitaju šta se to dešava sa vama. Tako da vi radite te stvari ali ne širite priču okolo, jer će svako početi da loše sudi o vama posmatrajući vas iz svog ugla.

A stvarnost svakodnevnog života je kao Alkatraz. Hoću da kažem da nema bežanja. Postoje čuvari koji vode računa da ne pobegnute sa te stene. Tako da svako ko želi da se upusti u avanturu u tim vodama punim ajkula... I nema nikakvih garancija da ćete uspeti.

Morate da upražnjavate prikradanje i da budete veoma nenametljivi. Prikradač, da damo jednu od definicija prikradača, neko je ko pravi umetnost od toga da bude nevidljiv. Možete da pobegnute sa stene ukoliko vas niko ne vidi. To je vrlo prosto. Ništa vas, realno, ne zadržava. Samo pustite svoje lešnike. Ali vodite računa da vas niko ne vidi. Radite to postepeno. Inače će se oni pobrinuti za to da ne pobegnute.

Tako sam ja zurila u televizor i tu, upravo tu, vidite činjeničnost da je televizor uzet zdravo za gotovo, jer ta stvar počinje da se rastapa, počinje da biva dvodimenzionalna. Ideja o trodimenzionalnom prostoru jedna je pretpostavka, nešto što mi naučimo kao deca, kao bebe, da zaista vidimo trodimenzionalnost. Kao deca naučimo kako da prelazimo ulicu. Mi znamo da se automobili brzo kreću.

Mala deca ili bebe to ne znaju. Zato majka stalno mora da govori – nemoj da prelaziš ulicu, automobili prolaze. Ona ne znaju šta je automobil sposoban da uradi jer nemaju 'glos', "automobil". Uskoro će ga dobiti, nadajmo se ne na teži način. Ali ako opeku prst na plamenu, ona shvataju šta je toplota i kakve su osobine vatre.

Čak ni to nije činjenica sama po sebi, pošto postoje ljudi koji hodaju po užarenom ugljevlju a da se pri tome ne opeku. Mi učimo parametre svoje stvarnosti. Zurenje narušava činjeničnost stvarnosti našeg svakodnevnog života.

Da kažem nekoliko rečenica o ženama. Mene su trenirale, u osnovi, ženski članovi don Huanove grupe. Emilito, on je za mene, mislim, on je apsolutno bio muškarac, ali on je bio Zuelikino snevanjsko telo. Vaše sanjanje može da bude bilo šta, muško, žensko. I naravno, takođe me je trenirao don Huan lično, jer su postojale određene stvari koje je trebalo da naučimo i naša situacija – mislim na Florindu Doner, Karlosa Kastanedu, Kerol Tigs i mene – nije bila ista kao njegova, on je imao četiri sanjača, četiri prikradača, i zapravo je pravilo naguala upravljalo time šta oni rade u svetu.

Naš trening nije sledio to pravilo, osim u minimalnom obliku. Dok je obučavao Karlosa Kastanedu, posmatrao bi omene i to je opisano u knjigama. On bi gledao omene da vidi da li da nastavi na ovaj ili na onaj način. A omeni bi rekli – ne, nemoj da slediš pravilo, samo pusti da se stvari događaju. Ista stvar je važila i za sve nas.

Naučili smo specifične stvari, ali nikada uz pomoć bilo kakvog pravila. Hoću da kažem – svi smo mi morali da rekapituliramo, ali smo to mogli da radimo na bilo koji način koji nam odgovara. Što se mene tiče, ja volim da budem u zatvorenom prostoru. Ja sam to radila u pećini. Ali Florinda Doner, nju ne možete da stavite u pećinu. Ona je rekapitulirala hodajući ulicom ili, jednostavno, kada neki događaj aktivira nešto u njoj, možda neku uspomenu iz prošlosti. I mi još uvek možemo da se uzбудimo na neki način i to rekapituliramo. Pravo mesto za rekapitulaciju može da bude bilo koje mesto na kome se čovek nalazi.

Ili čarobnjački prelazi. To su tehnike, telesni pokreti kojima se aktivira energetsko telo. A njih ima na stotine. Tako da vi radite one koji vam odgovaraju. Ne postoji kruto pravilo treninga. A da biste pomerili skupnu tačku, morate da budete fluidni. Ja sam prošla kroz veoma težak trening prikradačkih tehnika i prikradanja zato što je moja skupna tačka bila veoma statična i bio mi je potreban taj trening.

Drugim ljudima trening nije potreban. Oni imaju prirodnu sklonost ka nečemu. Kao, na primer, Florinda Doner prema sanjanju; i ona opisuje svoju obuku u knjizi "Biti-u-sanjanju". Ona ima prirodnu sklonost prema tome. Njena skupna tačka se pomera dok sedi ispred mene. Sasvim iznenada, njena skupna tačka se pokrene i počne da pali druge deliće stvarnosti koji se pojavljuju izuzetno lako.

Žene imaju prirodnu sposobnost za pokretanje skupne tačke zahvaljujući dvema stvarima. Jedna je biološka. One imaju cikluse, imaju menstruaciju. Hemijski se stvari u njihovom telu menjaju, tako da im to daje mogućnost za drugačije stimulanse. Oni jednostavno ulaze kao voda koja kaplje. One imaju materice, i ima nešto u vezi sa matericom koja kao organ može da ima sekundarnu funkciju. Ona može da oseća i da razume direktno.

I svi mi kažemo – dobro, žene imaju bolju intuiciju od muškaraca. To je ušlo u naš dnevni žargon i mi imamo slogane: žene imaju intuiciju, one su tako osetljive kada imaju menstruaciju, i ovo i ono. To je tačno, ali žene mogu to da koriste umesto da im smeta ili da se tretira kao nešto negativno. Mogu to da koriste da se bave čarobnjaštvom, da rekapituliraju, da povećaju svoju koncentraciju kada rade rekapitulaciju. Teško će im biti da čitaju fenomenologiju kada imaju menstruaciju, ali će im biti lako da sanjaju. One u tim danima mogu da sanjaju.

Drugi razlog zašto je to lakše za žene je što naše društvo ne ispostavlja prema njima zahteve koje ima u odnosu na muškarce. Znate, majke odgajaju svoju decu tako da ih pripreme za obrazovanje. Veliki deo svoje pažnje posvećuju njima, muškarcima, dečacima, jer oni su ti koji treba da održe društveno ustrojstvo. Oni su ti koji treba da dobiju obrazovanje da bi mogli da prenose i

održavaju bilo koji aspekt za koji su obučeni, bilo da je to medicina, pravo ili neka druga nauka.

Mada se to naravno sada menja. Žene su takođe pomalo u tim oblastima, ali, u osnovi, iz pogrešnih razloga. Žene ulaze u te oblasti kako bi bile kao muškarci, ravnopravne sa njima. To je funkcionalno, sa tačke gledišta društvenog poretka. One stabilizuju svoju poziciju time što su advokati ili lekari. Ali to nije funkcionalno sa stanovišta pravog čarobnjaštva jer one sada prave nove veze, jače omče koje ih vežu za društveni poredak. Tako da to ima, naravno, svoje prednosti i mane.

To ne znači da čarobnjak ili bilo ko obučen u čarobnjaštvu ne može da postane advokat ili lekar. Sve smo mi, Florinda Doner, Kerol Tigs i ja dobili univerzitetsko obrazovanje da bismo mogli apstraktno da mislimo i komuniciramo, ali ne i da budemo bastioni društvenog poretka, znate, profesori antropologije, advokati ili lekari.

Kerol Tigs ima ogromno znanje o akupunkturi, medicini, o fizičkom i energetskom telu koje može da se poredi sa znanjem lekara. Ona je to znanje stekla zahvaljujući svom čarobnjačkom treningu, i ona može da ga koristi da ode van društvenog poretka. Znači, žene imaju bolje, zaista mnogo bolje šanse da napuste društveni poredak, tu stenu Alkatraza, jer nikome neće baš tako mnogo nedostajati.

Njihova funkcija je u stvari da održavaju porodicu, a ne društveni poredak. One treba da se "drže za svog čoveka", kao što kaže pesma, da ga podržavaju u svim okolnostima. Mi smo zaista obučeni da učimo svoju decu da budu poštteni građani, i ovo i ono, ili da žalimo ako ona pođu krivim putem, ali ona mogu da odu krivim putem samo u okviru strukture. Naravno, nema mesta za stvarne devijacije.

Mesto žene u svetu svakodnevnog života je položaj sa dva lica. Prvo, možete to da gledate sa negativne strane zato što su žene, kao što rekoh, u stvari podrška muškarcu. Iza svakog uspešnog muškarca, kažemo, stoji žena. Žena treba da bude u kući i da se brine o porodici. Tako da postoje granice koje su joj nametnute u terminima obrazovanja. Ona ima lošije mogućnosti u od-

nosu na muškarca. Zahtevi i očekivanja u vezi sa njom se, u suštini, svode na kuću.

Ali, kao što sam rekla, sada se to menja, žene idu na posao i ulaze u akademske krugove. Ipak, one tamo odlaze sa dvostrukim teretom, zato što i dalje imaju kuću a dobijaju obrazovanje i karijeru. U celini uzevši, njihove šanse da steknu ekstra energiju i da praktikuju čarobnjačke tehnike sve više se smanjuju. Ali, sa druge strane, žene imaju prirodne sposobnosti da proširuju percepciju, da odlaze u druge stvarnosti.

Don Huan i ženski članovi koji su mene obučavali igrali su na kartu te prirodne sklonosti. Znači, radili smo rekapitulaciju; radili smo tehnike zurenja i, naročito, tehnike sanjanja; koristili smo vreme kada imamo mesečni ciklus. Koristili smo ga umesto da smo se samo loše osećali, ležali u krevetu, dobijali menstrualne grčeve ili imali predmenstrualne sindrome, što su, u stvari, žene naučene da treba da imaju – ne, mi smo koristili promene, prirodne promene koje se dešavaju da bismo pokrenuli skupnu tačku i da bismo radili sanjanje i prikradanje.

U suštini, ne postoji – ne mogu da kažem da postoji suštinska razlika između obuke muškaraca i žena, ili između pojedinih osoba u don Huanovom svetu. Način na koji su nas obučavali je zavisio od naših prirodnih sklonosti, naših prirodnih sposobnosti. Na primer, neke žene su fantastični sanjači, kao što sam rekla. Muškarci više izlaze napolje – oni su, na primer, bili botaničari, kao don Vićente. Oni su više stupali u kontakt sa svetom kao prikradači.

Ali to ne znači da žene nisu bile obučene kao prikradači. Pošto moramo da se vratimo i da živimo u svetu svakodnevnog života – ne možemo sve vreme da budemo u pećini i da sanjamo – morali smo da usavršimo prikradačke tehnike, komunikaciju sa ljudima, korišćenje ljudi kao sitnih mučitelja ili gledanje na svet kao na kontrolisanu ludost, putem zurenja. Zurenje je to što čoveku omogućuje da zaista vidi da svet nisu činjenice nego energija. A zurenje kombinovano sa rekapitulacijom – to je zapravo kao da izvučete tepih ispod stvarnosti.

Kao što sam rekla, nevezano da li je reč o poslu ili odlaženju na univerzitet, uvek smo to radili sa tačke gledišta te druge plat-

forme koju smo konstruisali, na koju smo mogli da se oslonimo, a to je naše energetsko telo. Odnosili smo se prema svetu kao prema kontrolisanoj ludosti. Žene imaju zaista lak put da uđu u to, prirodan put, jer one nemaju tako jaku sklonost ka apstrakcijama, idejama. One su vrlo pragmatične.

Neko može da kaže – pa, to je suviše apsurdno, taj primer. Ali, ako se desi zemljotres na Floridi, ili tako nešto, one će reći – dobro što se to nije desilo ovde, ili – ako nije ovde, onda je u redu. Možda neće baš to da kažu, ali su mnogo konkretnije. Uglavnom su muškarci ti koji se brinu o čovečanstvu kao apstrakciji. Muškarci su sveštenici; muškarci su političari; muškarci su u vojsci; bave se globalnim stvarima. Muškarci su astronauti i oni su u fizici i aerodinamici.

Tako žene – ono što smo naučili na položaju skupne tačke u kome smo rođeni, jeste da su žene pragmatične i da se bave trenutnim situacijama koje su u vezi sa porodicom, decom, obrazovanjem, muževljevim problemima, takvim stvarima. I zbog toga je lako odreći se, samo – ja ne kažem da ostavite muža, ali, ako niste udati, nemojte da se udajete. Onda nećete morati da se brinete o deci i o porodici.

Imaćete svu svoju energiju na raspolaganju da se bavite čarobnjaštvom, jer niko neće baš preterano da brine da li ćete postati astrofizičar, ili, u najmanju ruku, vaša majka se zbog toga nije mnogo uzbuđivala. Ali ako njen sin ne postane lekar ili nešto slično, ona će brinuti. Vi imate više slobode. Žene imaju veću slobodu.

Ali obuka je u osnovi ista. Mada, kao što sam rekla, svako ima svoju posebnu sklonost koju primenjuje i u koju ulazi. Ali poenta čitave obuke je u stvari da se naruši zdravozagotovo kontinuitet svakodnevnog života i da se omogući odlazak u drugu stvarnost.

A gde se nalazi ta druga stvarnost? Postoji pozicija skupne tačke koja je vrlo blizu ove pozicije svakodnevnog života, pozicija blizanca, i kada skupna tačka ode tamo, ona pali tu drugu stvarnost. I vi tamo ulazite aktivirajući svog dvojnika, odnosno vašom skupnom tačkom počinje da upravlja vaše energetsko telo.

Čarobnjaci smatraju da je univerzum skup pletenica percepcije. To je kao pletenica koja se obavlja oko same sebe, i

svaka pletenica je kompletna; to je mehur; to je stvarnost sama po sebi.

Mi smo rođeni u jednom od tih mehurova, ali ta pletenica se nastavlja i u određenoj oblasti prelazi u drugu stvarnost. Ili, u najmanju ruku, ako prođete kroz tu barijeru, kroz zid od magle o kome čarobnjaci pričaju, ona prelazi tamo. I to je prvo mesto u koje čarobnjaci, sanjači, ulaze. I onda se nađete tamo vrlo prirodno, vrlo harmonično, u toj drugoj stvarnosti, u drugačijoj stvarosti.

Žene tamo mogu da uđu vrlo lako. Uopšte nemaju problema sa tim. I tu je zaista prednost ako ste žena. I don Huan i čarobnjaci kažu da je univerzum, čitav univerzum, u stvari žena. Ženska energija može da se poklopi sa drugim oblastima univerzuma lakše nego muška energija koja je kruta i nesposobna da prepusti kontrolu – ali to je zbog toga što su muškarci naučeni da imaju kontrolu i komanduju u svakoj situaciji. Za njih je vrlo teško da se prepuste, da odustanu, da prihvate da budu odvedeni u neke od tih drugih svetova, dok je za žene to mnogo lakše.

Da li ja ograničavam opseg čarobnjaštva ako postavim pitanje, u terminima feminističke frazeologije, unutar konteksta čarobnjaštva, a s obzirom da ste žena, kakve koristi ste vi lično imali od čarobnjaštva?

To je dobro pitanje. Ponekad nas to pitaju i onda mi kažemo – to je kao da se nalazite u robnoj kući, skupoj robnoj kući, a kada prodavac pride, i kada pitate koliko košta ovo odelo, on kaže – pa, ako pitate koliko košta, onda vi to ne možete da platite. Tako i mi ponekad mislimo – da, dobro, ako morate da pitate tako nešto, onda to zaista nije za vas.

Ali to je dobro pitanje zato što mi, sa uobičajene pozicije skupne tačke, pitamo, znate, šta bih dobio time, zašto to da radim. Mi smo stekli trgovački mentalitet, trgovačke umove da bismo videli vrednost nečega. U tom smislu postoji trenutna korist u čarobnjaštvu i vi možete da je iskusite tako što to radite.

Tom pitanju, u stvari, možete da pristupite na dva načina. Jedan je svest o tome da li ja želim da ostanem u ovom položaju

skupne tačke u kome sam rođena, u ovoj stvarnosti. I većina ljudi bi mogla da odgovori da tu nešto nije baš sasvim u redu. Modalitet naših dana je, prema čarobnjacima, zaista pogrešan i stanje se pogoršava. Kreće se nizbrdo, ide ka destruktiji.

Uopšteno govoreći, a takođe i individualno, u terminima toga kako se osećamo, postoji lista sa stotinama bolesti koje mogu da nas napadnu svakog trenutka i garantovano će jedna od njih da nas na kraju likvidira, jer je svima nama sudbina da umremo, izuzev ako vežbamo čarobnjaštvo. I čarobnjaci kažu da pokretanjem skupne tačke, ulaženjem u neke od tih drugih svetova, vaša svest ostaje nedirnuta i vi možete da izbegnete naizgled neizbežnu fizičku smrt, koja je zapravo neizbežna samo na ovoj poziciji skupne tačke.

I oni mogu da kažu tako nešto, zato što je fizičko telo nešto što je blisko povezano ili ograničeno našom percepcijom stvarnosti. Kada promenite tu percepciju stvarnosti, vi menjate i percepciju svog fizičkog tela i aktivirate druge aspekte vašeg totalnog potencijala. Fizičko telo koje će uništiti bolest i smrt je samo posledica položaja skupne tačke.

Mi imamo osećanje, svi mi, da tamo negde postoji nešto više, da bismo mogli da uradimo nešto više. Ljudi žele da budu drugačiji. Oni žele da imaju više energije, ali oni tu želju, tu čežnju, to intuitivno znanje, momentalno interpretiraju i pretvaraju u nešto drugo. Mi to prevodimo u ljudske termine. Na primer, želim da nađem bolji posao; želim da imam bolje ili intenzivnije odnose sa okolinom; želeo bih da su stvari drugačije na poslu ili u kući. Mi prevodimo to nezadovoljstvo, ili nedostatak energije, u kontrolu, ne baš kontrolu nego u ono što nam je sudbina. I dok sam dolazila ovamo, videla sam oglas na kome je pisalo – pročitacu vam to. Kaže, većina ljudskih planova za budućnost se na neki način ne ostvari. A to je bio oglas za mrtvačnicu. I ja sam rekla, to je tačno; to je upravo to. Hoću da kažem, naši planovi se nikada ne ostvaruju, ne samo na neki način, ti planovi nemaju šansu.

Čarobnjaci kažu – ne, nemojte da se zadovoljite neostvarivanjem svojih planova i guđanjem na kraju, u grobu. Čarobnjaci igraju na veliko. Učestvuju u tako velikoj igri da su apstrakcije.

Oni prave skok u beskonačnost. Skaču iza stvarnosti koja uvek čini da se naši planovi ne ostvare, koja čini da umremo razočarani, ogorčeni ili srećni, ali ipak da budemo mrtvi. Nije bitno da li ćete da umrete srećni, bogati, itd., svi ipak završavate na istom mestu.

Čeka nas sudbina naših roditelja. I mi to znamo; mi to vidimo. Možemo da vidimo kako oni postaju stari, bolesni, gube bistrinu, pamćenje. Tako čarobnjaci nude, svojom obukom, alternativu u kojoj kažu – ne, razmislite, zgrabite sve što ste u mogućnosti da budete. Nemojte da se ograničavate na ono što ste naučili i što vam vaš jezik, vaš linearni način mišljenja kaže da je sve što možete da budete. Jer naš linearni način mišljenja kaže da se život odvija od rođenja do smrti. To je linearno mišljenje, zasnovano na našoj kulturi. Modalitet našeg vremena, koji je super-racionalan, linearan i usmeren ka destruktiji.

Čarobnjaci kažu – ne, nemoj to da prihvatiš. Preispituj, preispituj sve. Čak preispituj činjeničnost da je onaj zid tamo. Zuri u njega i otkrij šta je taj zid. I onda vidi energiju koja čini taj zid i vidi da je on fluidan, i da si ti fluidan kao svesno biće; stvarnost je fluidna.

Mogu definitivno da kažem da imati energiju, biti energetski živ, biti sposoban da koristiš svoje energetsko telo, imati alternativu, biti jasan, trezven, da je to definitivno bolje, superiorno u odnosu na stanje letargije, konfuzije, razočaranja, ili ekstatičkih vrhunaca, a onda dubokih depresija, osećanja da si zarobljen, itd., koje mnogi ljudi imaju u svom poslu. Oni mogu da pobegnu samo na splavarenje rekom Kolorado.

Čarobnjaci kažu – ne, nemojte da se ograničavate tim vidom bekstva ili nekim drugim, drogiranjem, seksom, cigaretama i slično. To su oblici bežanja, na neki način, od ograničenja našeg svakodnevnog života. Čarobnjaci kažu – nemojte da se zadovoljavate mrvicama. Uzmi sve. Oni su gramzivi koliko god mogu da budu. Oni uzimaju – oni žele da budu živi u svojoj sveukupnosti. A svako ima taj potencijal, tu mogućnost.

Ali, recimo da čarobnjak ima hrabrost ne samo da želi nego i da to sprovede u život, rekapitulacijom, puštanjem lešnika koje

svi držimo, takvog puštanja koje može da izvuče svoju ruku i da vidi ogromnost koja je ispred njega, da bude sposoban da percipira druge stvari koje su nezamislive sa tačke gledišta svakodnevnog života, apsolutno nezamislive, ali sasvim istinite i u skladu sa – možete o tome da postignete saglasnost – tačkom gledišta čarobnjaka.

I tako oni putuju u ogromnost, u... Oni u stvari kažu da pomeraju svoje skupne tačke skladištenjem energije. I sve tehnike koje su nabrojane, koje su opisane u knjigama, u stvari su načini da se uskladišti energija, jer ako nemate energiju, vi čak ne možete ni da imate uspešan dan na poslu, a da ne govorimo da vidite svog šefa kao sitnog mučitelja.

Da biste to postigli, morate da stojite na platformi svog energetskog bića i da se smejete, da budete u stanju da se smejete onome što vidite oko sebe i vidite to kao kontrolisanu ludost. Inače ste zauvek osuđeni da to vidite, da uzimate svet zdravo za gotovo i kao jedinu stvarnost. A čarobnjaci kažu da on nije stvaran. Oni kažu da postoji mogućnost i pretvaraju tu mogućnost u pragmatičnu akciju.

Oni ne pričaju o tome, niti prave teorije kao fizičari, filozofi, istočnjački orijentalni filozofi, nego pretvaraju to u praktičnu akciju. Oni koriste tehnike koje smo opisali u knjigama. Mi ih nudimo kao ulaz svakome ko želi da ih koristi. To je kao da bacite lestvice i svaka prečaga je nešto, bilo da je to tehnika ne-rada, utišavanje unutrašnjeg dijaloga, rekapitulacija ili nešto peto.

Svako može da radi te stvari, i ne morate da brinete da li ih radite dobro, ili da se pitate: "Nisam siguran da li disanje treba da se radi ovako." Tu nema pravila. Pogledajte knjige, uzmite što možete; i onda verujte da će vaše energetsko telo da vas vodi, da vam govori šta da radite, a onda to i radite.

Nemojte da se obeshrabrujete nego samo radite. Što više radite, više ćete videti vrednost čarobnjaštva i onoga o čemu mi govorimo. Lično ćete to videti i, naravno, moći ćete to i da koristite jer nećete osećati bolove usled razočaranja koja vas pustoše svaki put kada nešto krene kako ne treba. Odjednom ćete biti laki kao da vam je teret pao sa ramena.

Svakog dana ćete osećati napredak ako vežbate neke od tih tehnika. Čarobnjaci imaju poslovicu. Ima jedna pesma, meksička pesmica zvana "Valentina". Tu ima stih koji kaže: ako ćete umreti sutra, onda možete da umrete i danas. To je ono što motiviše čarobnjake. Oni znaju da će umreti. Mislim, sa tačke gledišta svakodnevnog života, to je ono što čeka sve nas. Znači da isto tako možete da skočite i umrete danas i da se nađete u drugoj stvarnosti i da vidite kakve vas mogućnosti čekaju, i bićete zbunjeni i oduševljeni.

Taiša, u judeo-hrišćanskoj religiji postoji mit o tome kako je nastao svet, kako su nastali univerzum i život i kako će se to završiti u smislu povratka Sina Božijeg i novog neba. Da li se čarobnjaštvo bavi na bilo koji način poreklom života, šta će biti sa živim svetom i čovečanstvom? Kako se čarobnjak odnosi prema tome?

To je veoma moćno pitanje, sa tačke gledišta svakodnevnog života zato što smo, naravno, svi mi zabrinuti kakva će biti naša budućnost. Svaka kultura ima sopstvene mitove o tome kako je svet stvoren. Neke kulture imaju šest, sedam perioda destrukcije i ponovnog stvaranja sveta, i mi smo sada po tome u petom suncu, reč je o različitim ciklusima. To su mitovi koji imaju svoju vrednost unutar pojedinačnog kulturnog okvira, odnosno pokušavaju da objasne tok čovečanstva, kuda čovečanstvo ide.

Ali iz ugla posmatranja čarobnjaka koji se bavi time kuda ide pojedinac, pre nego da razmatra apstrakcije zvane kultura, čovečanstvo ili društvo jer, kao što svi mi znamo, te stvari se sastoje od individualnih ljudi, društvo neće nikuda otići bez ljudi koji ga sačinjavaju. Čarobnjake zanima sudbina pojedinačnih ljudskih bića.

I sve ove knjige su napisane, kao putokazi pomoću kojih bilo koja pojedinačna osoba, koja to želi, može da promeni svoju sudbinu, recimo, ili da dobije šansu da pobegne od prirodnog toka evolucije, kakav god on bio. Čarobnjaci, u suštini, ne ulaze mnogo u spekulacije kuda taj tok vodi u budućnosti. Oni ne troše svoje vreme na prognoze o tome kako će budućnost izgledati, zato što se bave aktiviranjem svojih energetskih tela kako bi sačuvali svoju svesnost, ma gde da se nađu.

Budućnost, prošlost, taj linearni način razmišljanja, ne može da se primeni na svet čarobnjaka. O tome možete da razmišljate ovako: ma gde se čarobnjak nalazio, on će tu biti sa svojom sveukupnošću, energetski nedirnut. To, opet, znači da ga ne zanima šta se dogodilo u prošlosti, jer prošlost ne postoji. On je rekapitulirao svoj život i pregrupisao tu energiju da bi se kretao u sadašnjem trenutku.

Drevni čarobnjaci su imali različite koncepcije koje su više u skladu sa mitovima raznih drugih kultura; da postoji buduće i prošlo vreme, zatim snevanjsko vreme itd. I mi, ili u najmanju ruku naši antropolozi, pričamo o snevanjskom vremenu. Oni o tome misle kao o možda neodređenom vremenu u prošlosti koje prethodi pisanim dokumentima. Ili, u Kini imate žutog cara i njegovo mitsko carstvo, ili, pre njega su bila još četiri mitska vladara i mi o tome mislimo kao o linearnoj progresiji, ili, hoću da kažem, kao o linearnom putovanju unazad ka nekoj nepoznatoj tački u vremenu. Ali to je opet razmišljanje u linearnim terminima.

Veoma je lako razmišljati na taj način i onda, ako to radite, završite sa brigama kakva će biti budućnost. Ali čarobnjak koristi fenomenološku perspektivu u kojoj postoji mogućnost proširenja svesti i shvatanje da su prostor i vreme, u stvari, pitanje namere koju smo kodirali u našim telima i zbog koje smo nesposobni za stvarnu percepciju i prinuđeni da vidimo samo objekte. A ti objekti već imaju svoju budućnost i prošlost, samom činjenicom da mi percipiramo tu stvarnost.

Čarobnjaci, kada naruše te zdravozagotovo koncepte, takođe narušavaju i ideju da postoji neka budućnost koja nas čeka. Ne, ništa nas ne čeka. Ako nas nešto čeka, onda su to vode pune ajkula nakon što skočimo sa Alkatraza. A ono što se nalazi u tim vodama su, kao prvo, neorganska bića. U univerzumu postoje i drugi entiteti, osim svesnih ljudskih bića.

Sanjači odlaze u svetove ili slojeve, ne vremenske ili prostorne slojeve, nego jednostavno slojeve, energetske slojeve. Što više energije imate, dalje možete da odete i više da se transformišete. Ali vi se ne krećete u prostoru i vremenu, kako su to mislili drevni čarobnjaci. Oni su imali stari, drugačiji model onoga

što se dešava. Mislili su da zbilja fizički uranjaju u zemlju, u različite nivoe, ili da se uzdižu u sedam slojeva neba. A to je takođe model, jedna vrsta istočnjačkog modela u budizmu, gde imate različite nivoe svetaca ili svetih osoba, onda se spuštate do čoveka, a zatim do demona. Sve je u slojevima. To je linearni model.

Drevni čarobnjaci su mislili da zaista zaranjaju u te mračne dubine. Ali čarobnjaci su shvatili da to nije prava slika stvarnosti. To je stvar energije, energetske transformacije bilo čega što je ispred vas. Tako da se vi, u stvari, uopšte ne krećete. Vi samo... Sve se kreće u isto vreme. Tako da stvari nisu, 'ja sam ovde a nešto drugo je tamo'. Nema toga 'tamo' i 'ovde'. Oni to istope. Ja sam naučila da to istopim dok sam bila među drvećem.

Drugim rečima, mi smo uvek ovde sada, ali to ovde i sada nije uvek isto. Mislim, to je situacija u kojoj uleće prikradanje. Prikradači pronalaze šta je ovde, od čega se to sada sastoji u toj novoj snevanjskoj poziciji. I to se neprekidno menja, ali mi smo uvek ovde sada.

Čarobnjaštvo je puno kontradikcija, prividnih kontradikcija, zato što naši racionalni umovi ne mogu da zamisle te stvari. Dakle, njihova briga nije sudbina čovečanstva, jer oni vide – kao što sam rekla, stvarnost svakodnevnog života koja je samo jedna, recimo, dlaka pletenice. A čarobnjaci žele da odu negde drugde. Šta se dešava sa svetom nakon što su otišli, nije više njihova energetska briga.

Što se tiče sudbine planete Zemlje – to možemo da pogledamo u astronomskim terminima. Kažu da postoje galaksije, potpune konstelacije u ogromnom, beskonačnom svemiru. I svaka je svet za sebe. Tako da sudbina jedne trunke prašine uopšte nije važna iz perspektive celine.

Čarobnjaci imaju mnogo širi pogled na stvarnost. Naravno da je važno ako se mi nalazimo ovde, a desi se zemljotres ili nam atomska bomba padne na glavu. To će svakako biti veoma važno za nas, i nećemo moći da kasnije oplakujemo taj događaj. Međutim, iz šire perspektive, ako je čarobnjak otišao, ta dešavanja više ne mogu da dopru do njegovog prikradačkog sveta. Kod njih postoji zainteresovanost da svaki čovek ponaosob pokuša i počne da istražuje svoj potencijal.

To nije nehuman stav jer, sa druge strane, oni protivreče samima sebi i veoma su zainteresovani, i kažu da smo mi napisali ove knjige za slučaj da postoji neko koga bi to moglo zanimati i ko bi mogao da zgrabi te lestvice i da iskusi neke od tih stvari.

Kada čarobnjak jednom napusti stvarnost svakodnevnog života, njegovo međudejstvo sa drugim ljudima se menja. Za trenu-tak možemo da se pozabavimo time kako on vidi društvo – ne društvo u celini, iako se čarobnjaci bave i modalitetom našeg vremena i vide da tu postoje određene tendencije. Oni to zovu sindrom "jadne bebe", i taj sindrom karakteriše modalitet našeg vremena, ali to se opet odnosi na individue. Šta god radimo, ili kažemo, ili očekujemo, uvek se okrećemo razmišljanju o sebi u stilu "ja sam jadna beba" – šta bi moglo da mi pomogne. To je modalitet našeg vremena. Ali to je izraz pojedinačne prakse i onoga što ljudi, individualno, rade.

Kada čarobnjak ode, on odlazi od brige za sebe. On se zapravo pomera u položaj koji prikradači zovu nemilosrdnost ili odvojenost. On izdvaja sebe i više nije sposoban za uobičajenu interakciju sa drugim ljudima. I zbog toga mu je teško da ima posla sa njima, jer ljudi ne mogu na čarobnjaku da čitaju svoja očekivanja.

Ljudi misle da je on čudan, da tu nešto nije u redu. On dolazi odnekuda, oni ne znaju gde je to. I to je tačno. On dolazi sa drugog mesta u odnosu na ono gde su oni. Tako da se interakcija, mogućnost komunikacije, tu ruši.

A ako čarobnjak mora da ostane u svetu i sa ljudima, jedini način da to radi je ono što čarobnjaci zovu *kontrolisana ludost*. Prikradanjem, viđenjem svega kao energije, nedostatakom interesovanja za ljudska značenja i brige. Jer ljudske brige, u stvari, potiču od brige za samoga sebe.

Čarobnjak nema više 'ja' o kome bi brinuo i ne može da ima interakciju sa ljudima koja je zasnovana na brizi o sebi. Drugi ljudi ne mogu na njemu da pročitaju tu zabrinutost kao što je vide na sebi, tako da im je tu uvek nešto čudno. Oni nemaju ogledalo u kome bi mogli da vide sebe.

Interakcija čarobnjaka sa drugim ljudima može da se odvija samo kroz kontrolisanu ludost. Don Huan se tako odnosio prema

ljudima, kao i svi ostali članovi njegove grupe. Karlos Kastaneda se retko viđa sa ljudima, jer je došao u situaciju da se tako daleko pomerio od položaja skupne tačke koji pripada svakodnevnom životu, da više nema nikakvo intresovanje za bilo kakvu interakciju sa njima. Kada čovek dođe u takvu situaciju, on ne samo da nema interesovanje, nego je gotovo fizički onemogućen da ostvari kontakt. Ili bi mogao da uplaši nekoga ako bi se iznenada, recimo, pojavio u sobi. Ono što se dešava kada pomerite skupnu tačku jeste da aktivirate, kao što rekoah, svoje energetsko telo i onda možete da nestanete iz ovog sveta. Tako da, kada čarobnjak ode, on napušta stvarnost našeg svakodnevnog života. On, u stvari, postaje nevidljiv.

To je deo obuke prikradača. Mi postajemo sve više nevidljivi dok ne dođe vreme da možemo da šetamo ulicom, pod uslovom da ona i dalje postoji, i da nas niko ne vidi. Utišali smo unutrašnji dijalog koji neprekidno potvrđuje da se nalazimo u svetu; ja sam to i to; ja sam takva i takva osoba; ja sam ja, znate. Ta briga je eliminisana i iskoristili ste tu energiju da uđete u drugu stvarnost. I vi se jednoga dana vrlo harmonično nađete u drugoj stvarnosti gde postoje ljudi, ali ti ljudi nisu ljudi iz svakodnevnog života.

Pomerili ste se u drugu pletenicu univerzuma svesti i tamo postoje druge stvari. Tamo nije praznina. Naše rezonovanje je da ovaj svet u kome smo rođeni i oko kojeg je praznina nije baš dobro. To je ono što mi, otprilike, mislimo. Ideja da tamo negde postoji raj i pakao je zapravo posledica našeg linearnog razmišljanja.

Ne, postoji beskonačan broj vlakana, energetskih vlakana svesti koje možete da doživite empirijski. I da vidite druge stvari. *Sanjači* odlaze u svetove drugih univerzuma u kojima postoje drugačije planetarne konfiguracije, drugačiji psi, životinje sa tri noge, sve moguće vrste organskih bića koje ne postoje u ovoj stvarnosti. Oni imaju tabele elemenata, periodni sistem elemenata, drugačije elemente koji su u ovoj stvarnosti nepoznati fizičarima i hemičarima. I oni prave različite kombinacije. Tako da prikradač, kada njegova skupna tačka promeni položaj, počinje da se prikrada i da opisuje te druge svetove.

Karlos Kastaneda je proveo veliki deo svog života, naročito u poslednje vreme, sanjajući i istražujući neke od tih drugih oblasti. Zbog toga on nije u stvarnosti svakodnevnog života. Uskoro će izaći njegova knjiga o kapijama sanjanja, u kojoj će biti opisane stvarne procedure kako može da se napusti stvarnost svakodnevnog života i da se ode u neke od tih svetova ("Umetnost sanjanja"). To je ono što čarobnjaci rade. Ali, u tom slučaju, stvarnost svakodnevnog života gubi svoj značaj.

Da li biste ukratko mogli da opišete svoj položaj ili stanje, u sadašnjem trenutku, u procesu čarobnjaštva. Kako kombinujete pisca sa – ja, uglavnom, pretpostavljam – pretežno usmenom tradicijom čarobnjaštva, a u smislu sticanja znanja. Ono što možete da kažete, Taiša, kako bismo mogli da sumiramo to gde se vi nalazite kao pisac, kuda idete, gde se sada nalazite na vašem putu znanja ili bilo koje druge podatke koje želite da iznesete.

Mogu malo da govorim o pisanju, kako su te knjige napisane ili kako ja pišem svoje knjige. Kao što možete da vidite, knjiga se bavi početnim fazama moje obuke, što znači da su mi bile potrebne godine da bih je napisala. A zašto je to izašlo sada, posle toliko mnogo vremena? Razlog je taj što mi ne... Ja govorim u svoje ime, kao i u ime Florinde Doner i Kerol Tigs koje, takođe, imaju svoje knjige.

Mi ne pišemo knjige onako kako to drugi ljudi rade, na linearan način, što znači da istražujemo i onda zapisujemo informacije ili izmišljamo likove, zaplete i konstruišemo priče. Mi ne pišemo ni na jedan od tih načina jer naša dela nisu pisana od strane racionalnog uma koji funkcioniše linearno, iz ugla posmatranja svakodnevnog života. Naše knjige dolaze iz drugog položaja skupne tačke. I sve što smo mi naučili, sva obuka, u najmanju ruku, veći deo obuke koju smo prošli, odigrao se na toj drugoj poziciji skupne tačke.

Emilito, koji me je obučavao, koji je bio moj drugi učitelj i koji je zapravo bio moj učitelj prikradanja, ne postoji u svetu svakodnevnog života. Tako je najveći deo moje obuke bio u snevanjskoj poziciji. Zato sam rekla, kada smo počeli ovaj razgovor,

da je Taiša Abelar u stvari snevanjski položaj, da ona nije rođena u ovom našem svetu.

Šta god da predstavlja Taiša Abelar i bilo šta što mogu da vam kažem, dolazi odnekud drugde, iz te druge pozicije. Energija je bila potrebna ne samo da iskusim ono što se dešavalo, nego je bio potreban i drugi sloj energije da se svega toga prisetim. Jer se mnogo, mnogo toga desilo u drugim oblastima čega se ne sećam. Tako je moj zadatak da se vratim tim stvarima.

Što više energije uskladištim, više toga mogu da se setim i da ih iznesem na površinu kako bih mogla o njima da pišem. Na neki način, ono što mi radimo je prevođenje nečega što je uvek ovde i sada, kružno, kao drugi sloj, energetski sloj. Mi to prevodimo u linearni oblik najbolje što možemo govorom, koji je linearan, i pisanjem.

Naše knjige su prevod naših prošlih iskustava, kako bismo mogli da ih koherentno izrazimo. I tu, opet, postoji potreba za akademskim obrazovanjem. Morala sam da imam koren, osnovu, nešto na šta mogu da se oslonim, a ne samo da kažem: "Oh, to je bilo fantastično!" Hoću da kažem, videla sam fantastične stvari o kojima čak ne mogu ni da pričam, jer kada vidite te stvari, ne možete da govorite, verujte mi.

I danas kada pričam o njima često mi se zaveže jezik, naročito ako počnem da pokrećem skupnu tačku nazad ka tome. Svoju skupnu tačku tokom celog ovog razgovora držim na određenom mestu zahvaljujući svojoj prikradačkoj obuci. I samo zahvaljujući njoj. Istog minuta kada odem odavde, moja skupna tačka će krenuti negde drugde. Verujte mi, ja ću se vratiti onamo odakle sam došla, u 'ovde i sada' druge stvarnosti. A tamo neću moći da govorim na ovaj način. Zbog toga, za kratko vreme za koje sam ovde, želim da prenesem i objasnim neke koncepte bilo kome ko je zainteresovan za razumevanje. Bilo kome ko je zainteresovan za shvatanje veoma teških, ali ipak veoma jednostavnih konceptata onoga što je čarobnjaštvo.

Naše knjige imaju istu svrhu. One su pokušaj da se ovo znanje otvori ljudima, jer mi zaista nemamo učenike. Pravilo koje je

upravljalo don Huanovim krugom, njegovom grupom, više ne važi.

Nekolicina ljudi koje je on obučio su trenirani u potpunoj fluidnosti i apsolutnoj trezvenosti da bi bili sposobni da pokreću svoje skupne tačke u mnogostruke položaje sa fluidnošću i sa totalnom svešću, zdravom pameću i staloženošću. I, na kraju, mi ćemo otići u totalnu slobodu gde nas neće držati ni jedno posebno mesto. Bićemo tako fluidni da ćemo moći da odemo ma gde da nas moć povede, moć *namere*, tamo gde na neki način treba da završimo.

Vodili smo razgovor sa Taišom Abelar, o njenoj knjizi "Prelazak čarobnjaka, žensko putovanje". Taiša, hvala vam što ste bili na KPFK.

Bilo mi je zadovoljstvo da budem ovde.

Ovaj razgovor sa Taišom Abelar je vođen u februaru ove godine u kancelariji "Toltek Artists Inkorporejted" u Los Angelesu.

SANJANJE

Predavanje Karlosa Kastanede u knjižari "Feniks", u Los Angelesu

28. novembar 1993. godine

Don Huan je rekao da ne postoji zlo i da ne možemo da osećamo sažaljenje. Da li to znači da žalimo nekog drugog? Da li to znači da ja mislim da sam u boljem položaju nego što je neko drugi? Ego je taj koji oseća sažaljenje i čitava ideja o sažaljenju je obmana. Koristite svoju energiju za nešto drugo, da se oslobodite. Vi čuvate energiju vežbajući rekapitulaciju. Putem rekapitulacije doći ćete na mesto gde energija postaje vidljiva. Ne vidom, nego nečim neshvatljivim. To nešto je neshvatljivo zato što mi nemamo izraz za to. Kada to vidite, shvatite da to radite.

Ne-rad je saznavna nesaglasnost koja može da razmrsi vašu svest. To je narušavanje uređenosti sveta putem neke apsurdne aktivnosti. Mi moramo da shvatimo da je svet uređenje odnosno dogovor. Ne-rad može da bude i drugačiji način vezivanja pertli.

Sanjač u učenju čarobnjaštva je ratnik koji vidi sebe kao nešto neopisivo, nedefinisano i otvoreno. On nema granice. Nema okvire. On sve na šta nailazi prihvata kao izazov, i nikada nije gubitnik – čak ni u trenutku smrti.

Jedna od najvažnijih stvari za ratnika jeste da čuva album Vrhunskih Trenutaka.

Eliminišite mozak zveri. Mi smo skloni ponavljanju. Gde se nalazi naš osećaj za ponos? Moramo sve da preispitamo, ograničimo svoje rutine i ubacimo u njih saznavne nesaglasnosti da bismo postali čarobnjaci. Mi možemo da vidimo energiju kako protiče, zašto da dozvolimo da nas mozak zveri zaustavi?

Sanjač je sposoban da koristi svoje snove kao vrata u podu ili odskočnu dasku ka večnosti. Ali mi smo svoje snove razmatrali

samo na analitički, psihološki ili naučni način. Sanjati kao ratnik znači sanjati kao neko ko je preuzeo odgovornost za svoju smrt.

Snovi su precizni. Nešto je uvučeno u polja svetlosti. Skupna tačka se pomeri. Vlakna svetlosti se prostiru u hiljadama pravaca. Ako se skupna tačka pomeri, mi odlazimo u potpuno različit svet. Sanjanje je umetnost održavanja skupne tačke na novoj poziciji. Kada bismo imali priliku, svi bismo mogli da postanemo prvoklasni sanjači.

Što dalje pomerimo skupnu tačku, to je naš san strašniji. Naš um uvodi red u ta iskustva. Onda ti snovi postanu pretovareni demonskim slikama. To je način na koji to iskustvo prilagođavamo našoj ljudskoj percepciji. Ali ako san tretirate kao običan poduhvat, demoni iščezavaju. Jedini problem je kako da sebe disciplinujemo tako da ništa što se desi u snu ne bude uznemirujuće.

KORACI U SANJANJU

Kao prvo, postanite svesni da tonete u san.

Pre nego što počnete da sanjate, kažite: "Ja sam sanjač." To je izgovaranje vaše namere. Neka vas ne brine to da li ste sanjač ili ne, um ionako ne pravi razliku. To nije laganje samoga sebe. U linearnim aferama, mi tako nešto smatramo laganjem. Uostalom, to neće biti ništa novo, stalno lažemo sebe.

I tako nameravajte sanjanje sa tačke gledišta čoveka koji će da umre. Kao da je to pitanje života i smrti. Za šta se mi to čuvamo? Za starost? Da li čekamo da vičemo: "Sestro!" u restoranu? Šta su vam to uradili? Don Huan mi je stalno postavljao to pitanje. Morao je da ga ponavlja zato što sam ja bio glup.

Ovo nije najbolji mogući svet. Nešto nas sprečava da vidimo. Sa tačke gledišta nekoga ko će da umre, ratnik postaje svestan i svet više nikada nije isti. To je neverovatno. On vidi uljeza u svojim snovima. To su skauti iz nezamislivih svetova. Oni koriste svest kao more. Mi možemo da odemo bilo kuda ako imamo energiju. Ako se otarasimo samovažnosti.

Ratnik pravi skokove nemerljive dužine jer želi da zna. Moja sudbina je da lutam beskonačnošću. Mi smo putnici, putovanje je

naša sudbina. Prihvatajući odgovornost za svoju smrt, ratnik dobija neverovatan podsticaj. On može da stavi tačku na svoju samovažnost i da ode na drugi nivo. Ne morate nikome da se klanjate.

Nakon što nađete uljeza u svojim snovima, možete da zaustavite san i da ga pitate da vas povede onamo odakle je došao. Uljez će biti prisiljen da ponese vašu svest u druge svetove. Čudesne svetove, drugi univerzum. Sanjač onda postaje izviđač, skaut. Taj drugi univerzum je živ, to je svet svesti. Neorganska bića su učitelji iz ženskog univerzuma koji je u potrazi za muškarcima. Žene su replike neorganskih bića na Zemlji.

U tom drugom svetu je bitka, i mi ćemo ući u taj svet, hteli to ili ne. To je neizbežno. Čarobnjaci su praktičari. (Šta je tačno ta bitka koja se vodi u drugom svetu?) Zašto da čekate da umrete? Učinite to dok ste snažni. Prestanite da budete toliko zaokupljeni samovažnošću. Stalno misleći o sebi i svojim željama, dok ne postanete suviše stari da radite nešto drugo. Dok jedina stvar koju možete da uradite ne bude: "Sestro". Budite svesni sada. Sada je pravi trenutak, a sanjanje je put. Sanjač će, ako je sačuvao dovoljno energije, doživeti potres bez presedana u svom životu kada uđe u taj drugi svet. To je nezamislivo. Šta smo mi, u stvari? Mi nismo ono što su nam rekli roditelji. Mi smo nešto drugo.

Postoji sedam nivoa sanjanja. Prvi je da budete svesni da tonete u san. Tako ćete ostati svesni u stanju sna. Onda, kada se nađete u tom stanju, možete da ga držite ukoliko ne žurite. Kada počnete da se budite u svojim snovima, počecete da dobijate više energije. Bićete jači idućeg dana.

Postanite svesni u svojim snovima, to je prvi nivo. Ako ne insistirate i ako podesite svoju nameru, vaša energija će da vas povuče. Pustite da se to dogodi. Namera će da vas povuče i da sruši vaše parametre istorijske percepcije. Ako ozbiljno rekapitulirate svoj život, dobićete dovoljno energije. Samo ratnici mogu da shvate šta smo mi.

Na prvom nivou mi ispitujemo sve, svaki element naših snova. Počinjemo sa svešću o tome da smo zaspali. Ali to nije cilj tehnike. To je samo da prevarimo razum. Prava je tehnika da postanemo svesni elemenata naših običnih snova.

U sanjanju lako možemo da pokrenemo skupnu tačku. Čak i malo pomeranje skupne tačke stвориće novu osobu. Mi stavljamo tačku na staru i postajemo nova osoba.

Don Huan je rekao da su "ovde" i "tamo" zamenjivi, mi to stalno radimo svojim energetskim telima. Energetsko telo je naša projektovana sveukupnost.

Šta su nam to učinili da smo postali tako tvrdokorni? Strašna oštećenja koja nam je nanelo društvo mogu da se poprave u sanjanju.

Sledeći korak ili Kapija sanjanja jeste da se probudite u drugom snu.

Kada jednom steknete energiju rekapitulacijom i sanjanjem, možete da legnete u snu u istom položaju koji ste zauzeli kada ste zaspali i da odete u drugi san. Kada uđete u san unutar sna, ulazite u stanje koje je nezamislivo i ono će vam oduvati um. To je tajna dvostrukih položaja.

Tajna tajni je da to koristite. A jedino što nam treba je energija. To je stvarno, to nije teorija, i kao praktikant, kažem vam da svako može to da učini.

Onda će se u sanjanju sve pomeriti. Jednog dana vaša pažnja postaje zaustavljena ili fiksirana nečim u snu a da vi ne znate zašto. Nećete moći da se pokrenete dok vas ne pusti. Vašu pažnju je uhvatilo neorgansko biće. Oni imaju veću svest od nas, ali mi imamo više energije. Mi smo kao moćni meci energije koji blistavo svetle. Oni traju večno i njihova svest može da nas zadrži.

Tada počinjemo da čujemo glasnika. On će odgovarati na svako pitanje. Kada čujemo taj glas kao ženski, onda čujemo pravi glas. Njegova priroda je ženska.

Nemojte se baviti snevanjskim glasnikom. Kažite mu da se drži dalje od vaših poslova. Nemojte da mu dozvolite da se vama besplatno hrani.

Postoji talas koji nas udari i počinjemo da budemo tužni – odakle on dolazi? "Nikada nisam mislio da ću da živim zauvek, hajde da to učinim. Oslobodi me."

Vežbajte ne-rad albuma Vrhunskih Trenutaka. To će stvoriti saznavnu nesaglasnost. Napravite album da vas podseća na vaše najsajnije trenutke. Na stvari i misli koje su vas zapanjile.

Prava revolucija je u drugom svetlu. Lako je uključiti se u politički protest, ali koja je svrha? Uradite nešto sa tačke gledišta čoveka koji će da umre.

Šta su vam to uradili? Šta radite sebi i svome telu? Pogledajte kako živite. Prestanite da pušite.

Šta su vam uradili? Naše prirodno nasleđstvo je da živimo i umremo kao budale. Ovo je vreme za revoluciju.

SAMO DVAPUT SE ŽIVI

Ditejls magazin, mart 1994. godine

Svojom vizijom odvojene stvarosti, Karlos Kastaneda je zapanjio generaciju. U izuzetnom intervjuu, legendarni čarobnjak govori Brusu Vagneru o don Huanu, slobodi, sanjanju i smrti – i o smešnim stvarima koje se dešavaju na putu ka beskonačnosti.

Karlos Kastaneda više ne živi ovde.

Posle godina rigorozne discipline – godina ratništva – on je pobjegao iz bednog pozorišta svakodnevnog života. On je pročišćen čovek, levak, pripovedač priča i pripovetki; u stvari, više nije čovek već biće koje nema veze sa svetom koji mi poznajemo. On je poslednji nagual, čep u vekovima dugoj tradiciji čarobnjaka čiji je trijumf probijanje "saglasnosti" o normalnoj stvarnosti. Sa izlaskom njegove devete knjige, "Umetnost sanjanja", on je, za trenutak, ponovo izašao na površinu, i to na svoj način.

ZDRAV RAZUM UBIJA

Moje ime je Karlos Kastaneda.

Želeo bih da uradite nešto danas. Želeo bih da ne donosite svoj sud unapred. Molim vas: ne dolazite ovde naoružani "zdravim razumom". Ljudi otkriju da nameravam da govorim – ma kako to saznali – i dolaze da kritikuju Kastanedu. Da me povrede. "Čitao sam vaše knjige i one su detinjaste." "Sve su vaše knjige, osim prve, dosadne." Nemojte da dolazite na taj način. To je beskorisno. Danas želim da vas zamolim, samo na jedan sat, da se otvorite ka opciji koju želim da predstavim. Ne slušajte kao počasni studenti. Pričao sam ranije počasnim studentima; mrtvi su i arogantni. Zdrav razum i ideali su ono što nas ubija. Držimo se za njih našim zubima, i to je "majmun" u nama.

Tako nas je don Huan Matus zvao: suludim majmunima.

SAMO DVAPUT SE ŽIVI

Bio sam nepristupačan trideset godina. Ja ne šetam okolo da bih pričao ljudima. Trenutno sam ovde. Mesec, možda dva... onda ću iščeznuti. Mi nismo izolovani, sada više nismo. Ne možemo da postojimo na taj način. Mi imamo da platimo dug onima koji su se trudili da nam pokažu neke stvari. Nasledili smo to znanje; don Huan nas je učio da se ne izvinjavamo. Želimo da vidite da postoje čudne, praktične opcije koje nisu izvan vašeg domašaja. Ja imam egzotično zadovoljstvo dok posmatram takav let – čistu ezoteriju. To je samo za moje oči. Ja nisam željan; ne žudim ni za čim. Vi ste mi potrebni kao što mi treba rupa u glavi. Ali ja sam putnik, navigator. Ja plovim – tamo negde. Želim da i drugi dobiju tu mogućnost.

OVIM PUTEM NAPOLJE

Navigator je govorio pred gupama u San Francisku i Los Angelesu, a njegove saradnice – Florinda Doner-Grau, Taiša Abelar i Kerol Tigs – držale su predavanja ("Sanjanje Tolteka" – zaostavština don Huana) u Arizoni, Mauiju i Esalenu. U poslednje dve godine knjige Florinde Doner-Grau i Taiše Abelar (u kojima pišu o Kastanedi i njihovom učenju pod pokroviteljstvom don Huana Matusa) pojavile su se u knjižarama. To su "Biti-u-sanjanju" i "Prelazak čarobnjaka". Priče tih dveju žena su fenomenološki ženski put, *bona fide* hronike njihove inicijacije i obuke. One su, takođe, i veliko, neočekivano pojačanje, jer nikada Kastanedini čitaoci nisu imali pristup u takav direktan, prosvetljujući uvid u njegovo iskustvo. "Žene odlučuju", kaže on. "Ovo je njihova igra. Ja sam samo šofer sa Filipina." Doner-Grau opisuje kolektivni konsenzus njihovih knjiga kao "svesnu saglasnost čarobnjaka"; svaka je kao visoko individualna auto-karta istog grada. One su energetska navođenja, perceptualni poziv u slobodu, usađen u jedinstvenu premisu koja oduzima dah – moramo da preuzmemo odgovornost za činjenicu o kojoj ne možemo da pregovaramo, a to je da smo mi bića koja će umreti. Čovek je dirnut uverljivošću njihovog slučaja, i to s razlogom. Učesnici, svi doktori nauka na UCLA odeljenju za antropologiju, čudesni su praktičari

čije se akademske discipline neobično uklapaju u magični svet koji opisuju – konfiguraciju energije koja se zove "druga pažnja". To sigurno nije mesto za bojažljive pristalice "nju ejdža".

NEUGODNO DRUŠTVO

Ja ne vodim dvostruki život. Ja živim ovaj život. Nema razlike između onoga što pričam i onoga što radim. Ja nisam ovde da vas vodim na lancu ili da vas zabavljam. Ono što ću danas da pričam nije moje mišljenje – to su mišljenja don Huana Matusa, meksičkog Indijanca koji mi je pokazao taj drugi svet. Zato, ne budite uvređeni.

Huan Matus mi je predstavio radni sistem iza koga stoji 27 generacija čarobnjaka. Bez njega bih bio star čovek, sa knjigom ispod ruke, koji šeta sa studentima. Vidite, mi uvek imamo siguran ventil, zato ne skaćemo. "Ako sve drugo propadne, mogu da predajem antropologiju." Mi smo u startu gubitnici sa gubitničkim scenarijom. "Ja sam doktor Kastaneda... a ovo je moja knjiga, "Učenje don Huana". Zna li da postoji džepno izdanje?" Ja bih bio čovek od jedne knjige i sa istrošenim talentom. "Da li znate da je ovo 12. izdanje te knjige? Upravo je prevedena na ruski." Ili bih vam možda parkirao automobil sa trivijalnim komentarima "Suviše je toplo... lepo je, ali suviše toplo. Suviše je hladno... lepo, ali suviše hladno. Treba da odem u tropske krajeve..."

POZORIŠTE ČAROBNAČKE AKCIJE

1960. godine Kastaneda je bio student antropologije na UCLA univerzitetu. Dok je u Arizoni istraživao medicinske osobine biljaka, sreo je Jaki Indijanca koji je pristao da mu pomogne. Mladi istraživač je ponudio 5 dolara na sat za usluge don Huanu Matusu, njegovom zanimljivom vodiču. Ovaj je to odbio. Kastaneda nije znao da je stari seljak u kožnim sandalama čarobnjak bez premca, nagual koji ga je vešto uvukao u Mit o Energiji (Abelarova to zove "Pozorište čarobnjačke akcije"). Kao protivvrednost za svoje usluge, don Huan je tražio nešto drugo: Kastanedinu "totalnu pažnju".

Zapanjujuća knjiga koja je rezultat ovog susreta – "Učenje don Huana: Jaki put ka znanju" – trenutno je postala klasik, skladno otvarajući vrata percepcije i elektrišući generaciju. Od tada, Kastaneda je nastavio da "skida slojeve sa glavice crnog luka", pišući dnevnike o svojim iskustvima, magistarska tumačenja neobičnih stvarnosti koja nagriza ideju o samome sebi. Najbolji naslov svih njegovih knjiga bi mogao biti "Nestajanje Karlosa Kastanede". "Treba da pronađemo drugu reč za čarobnjaštvo", kaže on. "Ona je suviše mračna. Povezujemo je sa srednjovekovnim mračnjaštvom: ritualima, zlom. Ja volim 'ratništvo' ili 'navigaciju'. To je ono što čarobnjaci rade, oni plove."

On je napisao da je radna definicija čarobnjaštva sposobnost da "vide energiju direktno". Čarobnjaci kažu da suština univerzuma liči na matricu energije kroz koju prolaze blistave niti svesti – stvarne svesti. Te niti prave "pletenice" koje sadrže celokupne svetove, a svaki od njih stvaran je kao ovaj naš, koji je samo jedan od bezbroj drugih. Čarobnjaci zovu naš svet "traka čoveka" ili "prva pažnja".

Takođe su "videli" suštinu ljudskog oblika. To nije samo majmunsko jedinjenje kože i kostiju, nego jajolika lopta svetlosti sposobna da putuje duž tih svetlosnih niti u druge svetove. Šta nas to onda koči? Čarobnjaci smatraju da nas je zakopalo odrastanje i socijalizacija, da smo naučeni da svet smatramo mestom čvrstih objekata i ograničenja.

Odlazimo u grob poričući da smo magična bića; naš dnevni red je da služimo egu umesto duhu. I pre nego što shvatimo, bitka je završena – umiremo jadno okovani samima sobom.

Don Huan Matus izneo je zanimljivu pretpostavku: šta će se desiti ako Kastaneda prerasporedi svoje trupe? Ako oslobodi energiju koja je rutinski zauzeta udvaranjem i izlaženjem sa devojkama? Ako ograniči samovažnost i ako se suzdrži od "odbrane, održavanja i prezentacije" svog ega – ako prestane da brine da li je voljen, priznat i cenjen? Da li će dobiti dovoljno energije da vidi pukotinu između svetova? I ako je vidi, da li će moći da prođe kroz nju? Stari Indijanac ga je upecao "namerom" čarobnjačkog sveta.

Ali šta Kastaneda radi tokom dana?

Govori suludim majmunima. Ovih dana, bilo gde – u kućama, studijima baleta, knjižarama. Oni dolaze na hodočašće sa svih strana sveta: predstavnici Nove Svesti, prošle, sadašnje i buduće, grupiji, psihijatri, šamani, advokati, slobodni strelci, bubnjari, kritičari, svesni sanjači, učenici, zavodnici, meditatori, značajne ličnosti, čak i ljubavnice i prijatelji "od pre 10.000 godina". Dolaze revnosni hvatači beleški, mladi naguali u formiranju. Neki će pisati knjige o njemu; oni manje vredni, poglavlja. Ostali će držati predavanja – i to džabe.

"Dođu da slušaju par sati", kaže on, "i sledećeg vikenda daju časove o Kastanedi. To je 'majmun'."

On stoji satima ispred njih mameći i pobuđujući njihova energijska tela i efekat je toplo i hladno odjednom, kao suvi led. Sa produhovljenom finesom, on izvlači divlje priče o slobodi i moći kao šalove iz praznog levka – pokretne, elegantne, bestidne, vesele, strašne i hirurški precizne. "Pitajte me bilo šta!" – moli on. "Šta biste voleli da znate?"

"Zašto su Kastaneda i kompanija postali pristupačni? Zašto sada? Šta dobijaju time?"

OGROMNA VRATA

Postoji neko ko ulazi u mene, nepoznat, i čeka nas da joj se pridružimo. Ona se zove Kerol Tigs – ona je moja druga polovina. Bila je sa nama a onda je nestala. Njeno odsustvo je trajalo deset godina. Neshvatljivo je gde je otišla. To nema veze sa realnošću. Stoga, molim vas, suzdržite se od rasuđivanja! Imaćemo devizu: ZDRAV RAZUM UBIJA.

Kerol Tigs je otišla. Nije živela u planinama Novog Meksika, uveravam vas. Jednog dana sam držao predavanje u knjižari "FeniKS" i ona se materijalizovala. Moje srce je skakalo u grudima – fomp, fomp, fomp. Nastavio sam da pričam. Govorio sam dva sata a da nisam znao šta pričam. Izveo sam je napolje i upitao gde je bila deset godina. Postala je čutljiva i počela je da se znoji. Imala je samo neodređena sećanja. Pravila je šale.

Ponovno pojavljivanje Kerol Tigs je otvorilo ogromna vrata energije kroz koja mi izlazimo i ulazimo. Tu je ogroman ulaz

pomoću koga mogu da vas zakačim za nameru čarobnjaštva. Njen povratak nam je dao novi prsten moći; donela nam je sa sobom ogromnu količinu energije koja nam omogućava da izađemo u javnost. Zbog toga smo trenutno pristupačni.

Jedan čovek bio je predstavljen Kerol Tigs na predavanju. Rekao je: "Ali vi izgledate tako normalno." Kerol Tigs je rekla: "Šta ste očekivali? Munje iz mojih sisa?"

KURVE PERCEPCIJE

Ko je Karlos Kastaneda i da li on ima život?

Već je 1994! Zašto on to jednostavno ne završi već jednom? Kažite nam koliko ima godina i neka ga Avedon fotografiše. Zar mu niko nije rekao da je privatnost mrtva? Da otkrivanje detalja više ne umanjuje nečiji značaj? U zamenu za našu totalnu pažnju, on će nas orijentisati. Postoje stvari koje bi čovek voleo da zna – uobičajene, lične stvari. Na primer, gde on živi? Šta misli o Sinatrinim duetima? Šta je uradio sa ogromnim profitima od svojih knjiga? Da li vozi turbo Bentley kao svi veliki gurui? Da li je to zaista bio on sa Majklom Džordanom i Edmundom Vajtom kod Barnija?

Već godinama pokušavaju da ga 'provale'.

Čak su rekonstruisali njegovo lice po sećanju starih drugova i sumnjivih poznanika; apsurdni rezultat liči na policijsku grafiku dobroćudnog Olmeka iz časopisa "Rajders Dajdžest". U 70-tim se pojavila slika u Tajm magazinu (bile su vidljive samo oči) – kada je časopis saznao da je model falsifikat, nikad mu nisu oprostili.

Oprilike u vreme kada je Pol Makartni proglašen mrtvim, pojavila se glasina. Karlos Kastaneda je Margaret Mid.

Njegov agent i advokati su non-stop ograda od navale dopisnika i ludaka, spiritualnih tragača, "nju ejdž" pristalica, umetnika koji žele da obrade njegov rad – poznatih i nepoznatih, sa ili bez dozvole – i mnoštva seminara lažnih Kastaneda. Posle trideset godina, još ne postoji poternica za njim. Njega ne interesuju gurui i guruizam; neće biti turbo Bentleyja, rančeva i sledbenika sa turbanima na glavama, gostovanja u "Pariz Vogu". Neće biti Kasta-

neda Instituta, ni Centra za napredne čarobnjačke studije, ni Akademije sanjanja, ni pečurki, ni tantričkog seksa. Neće biti biografija ni skandala. Kada ga pozovu da drži predavanje, Kastaneda ne uzima honorar i sâm plaća put. Ulaznica je obično nekoliko dolara, da pokrije zakupninu sale. Jedino što se traži od prisutnih je njihova totalna pažnja.

"Sloboda je slobodna", kaže on. "Ne može se kupiti ni razumeti. U mojim knjigama sam pokušao da predstavim jednu mogućnost – da svest može da bude medijum za putovanje ili pokret. Nisam bio preterano ubedljiv; oni misle da ja pišem romane. Da sam visok i lep, stvari bi mogle biti drugačije – slušali bi Velikog Tatu. Ljudi kažu: 'Ti lažeš'. Zašto bih ja lagao? Lažete da biste dobili nešto, da biste manipulisali. Ja ni od koga ne želim ništa – samo saglasnost. Želeli bismo da dođemo do saglasnosti da postoje svetovi pored ovog našeg. Ako postoji saglasnost da porastu krila, onda će biti i leta. Sa saglasnošću dolazi masa, sa masom pokret."

Kastaneda i njegovi saradnici su energetski radikali u nečemu što može da bude jedina značajna revolucija našeg vremena – ništa manje nego transformacija biološkog imperativa u evolutivni imperativ. Ako vladajući socijalni poredak zapoveda produženje vrste, neustrašivi poredak čarobnjaka (energetskih pirata) teži ka nečemu manje, hm, zemaljskom. Njihova zapanjujuća, epska namera je da napuste zemlju na način na koji je to učinio don Huan dvadeset godina ranije: kao čista energija, ne-taknuta svest. Čarobnjaci zovu taj skok "apstraktni let".

KRITIČNA MASA

Sretao sam se sa Kastanedom i "vešticama" tokom jedne nedelje u restoranima, hotelskim sobama i na šetalištima. Oni su privlačni i vibrirajuće mladoliki. Žene se oblače nenametljivo, sa nijansom šika. Ne biste ih zapazili u gomili, a to je poenta.

Prelistavao sam "Njujorker" ispred kafea "Ridžent Beverli Vilšir". Oglas za "Drambuie" (vrsta škotskog viskija) bio je naročito odvratan: neizbežno, ma koliko se borili, na jedan ili

drugi način, jednog dana postajemo svoji roditelji. Umesto da se odupirete toj spoznaji, pozivamo vas da proslavite taj ritual prolaznosti sa ovim izuzetnim alkoholnim napitkom... Don Huan bi se smejaio u grobu – ili van njega, što dovodi do poplave pitanja: gde je on u stvari? Na onom istom mestu odakle se vratila Kerol Tigs? Ako je tako, da li to znači da je i stari nagual sposoban za takav povratak. U "Unutrašnjem ognju" Kastaneda je pisao da su don Huan i njegova grupa nestali otprilike 1973. Kada je četrnaest navigatora otišlo u "drugu pažnju". Šta je zapravo "druga pažnja"? Sve to je izgledalo jasno kada sam čitao knjige. Pregledao sam svoje beleške. Bilo je nažvrljano, "druga pažnja = povišena svest" na margini stranice, ali to nije pomoglo. Nestrpljivo sam prelistavao "Moć tišine", "Orlov dar", "Putovanje u Ištlan". Iako je tu bilo mnogo toga nejasnog, osnove su bile temeljno, koherentno opisane. Zašto ja ne mogu ništa od toga da držim u glavi? Krahirao sam u Čarobnjaštvu 101.

Naručio sam kapučino i čekao. Misli su mi lutale. Razmišljao sam o Doner-Grau i japanskim majmunima. Kada sam pričao sa njom preko telefona da bih dogovorio intervju, pomenula je Ima. Svaki student antropologije zna Ima, čuvenog brazilskog majmuna. Jednog dana Imo je spontano opraio slatki krompir pre nego što ga je pojeo. Ubrzo posle toga su majmuni sa celog ostrva sledili njegov primer. Antropolozi to mogu da zovu "kulturnim" ponašanjem, ali Doner-Grau kaže da je to savršen primer kritične mase – majmunsko međudejstvo.

Kastaneda se pojavio. Široko se osmehnuo, stisnuo mi ruku i seo. Taman sam hteo da potegnem temu o majmunima, kad on počeo da plače. Čelo mu se naboralo, celo telo se treslo u tužbalici. Uskoro je dahtao kao riba na suvom. Gornja usna mu se trzala, vlažna i naelektrisana. Njegova ruka se pružila ka meni, šaka paralizovana i drhtava – otvorena prema meni kao ponoćni cvet iz male radnje užasa, kao da traži milostinju. "Molim vas!" izlazio se klimavo, koliko su mu to dozvolili zgrčeni mišići na licu. Nastavio je da me gnjavi molećivo. "Molim vas, volite me!" Kastaneda je plakao, potpuno slomljen, gušeći se, u totalnom antiklimaksu, pretvoren u bestidnu ridajuću masu.

"To smo mi: majmuni sa limenim konzervama. Tako rutinirani, tako slabi. Drkadžije. Mi smo uzvišeni, ali suludi majmun nema energiju da vidi – tako mozak zveri preovlađuje. Ne možemo da zgrabimo naš prozor sa mogućnostima, naš 'kubni centimetar šanse'. Kako bismo i mogli? Suviše smo zauzeti držeći se za majminu ruku. Razmišljajući kako smo veličanstveni, osećajni, jedinstveni. Nismo jedinstveni! Drugi su davno napisali scenarija naših života", reče on, smeškajući se zloslutno. Mi to znamo... ali ne marimo. Jebi ga, kažemo. Mi smo vrhunski cinici. Cono! Carajo! Tako mi živimo! U kanalu sa toplim govnama. Šta su nam to uradili? To je don Huan imao običaj da kaže. Često me je pitao 'Kako šargarepa?' Šta hoćeš da kažeš? 'Šargarepa koju su ti nabili u dupe.' Bio sam strašno uvređen, kako je mogao to da kaže! Onda je on dodao: "Budi srećan što još nisu stavili dršku."

"Ali ako imamo izbor, zašto onda ostajemo u kanalu?"

"Suviše je topao. Mi ne želimo da odemo – ne volimo da kažemo zbogom."

I mi brineemoo-oo, kako mi brinemo 26 časova dnevno! A šta mislite o čemu mi brinemo?" Ponovo se nasmešio, elastična češirska mačka. "O sebi! Gde sam tu ja? Šta ja dobijam time? Šta će biti sa mnom? Kakva egomanija! Odvratno. Ali fascinantno!"

Rekao sam mu da njegovi pogledi mogu da izgledaju malo grubi, i on se nasmejao. "Da", rekao je, komično zatvorenim, osuđujućim tonom akademca. "Kastaneda je ogorčeni, matori ludak." Negove karikature bile su smešne, brutalno usmerane u metu. "Gramzivi majmun poseže kroz rešetke da uzme semenke i ne može da prepusti kontrolu. Postoje studije; ništa ga neće naterati da pusti semenke. Šaka će ih držati čak i ako odsećemo ruku – mi umiremo držeći se sranja. Ali zašto? Zar je to cela priča (Is there all there is?) – što bi rekla mis Pegi Li. To ne može biti. Suviše je strašno. Moramo da naučimo da pustimo. Skupljamo sećanja i lepimo ih u knjige, karte za šou na Brodveju od pre deset godina. Umiremo držeći se suvenira. Biti čarobnjak znači imati energiju, radoznalost i muda da pustiš, da skočiš u nepoznato – sve što je potrebno je malo lake obrade, redefinisanja. Moramo da vidimo sebe kao bića koja će da umru. Kada jednom to prihva-

tite, svet se otvara za vas. Ali da biste prigrllili tu definiciju treba da imate 'muda od čelika'.

PRIRODNO NASLEDSTVO SVESNIH BIĆA

Kada kažete "planina" ili "drvo" ili "Bela kuća", vi prizivate univerzum detalja jednom rečju; to je magija. Vidite, mi smo vizuelna bića. Možete da ližete Belu kuću – mirišete, dodirnete – i to vam neće ništa reći. Ali jedan pogled, i vi znate sve što ima da se zna: "kolevka demokratije", ili tako nešto. Čak ne treba ni da gledate, već vidite Klintonu kako sedi unutra, Niksona koji se moli na kolenima – bilo šta. Naš svet je zgrušnjavanje detalja, poplava informacija – mi ne zapažamo, mi samo interpretiramo. I naš sistem interpretacije nas je napravio lenjim i ciničnim. Više volimo da kažemo: "Kastaneda je lažov", ili: "Taj posao oko mogućnosti percepcije jednostavno nije za mene." Šta je za tebe? Šta je stvarno? Ovaj teški, usrani, besmisleni svakodnevni svet. Da li je očaj i starost ono što je stvarno? To da je svet "dat" i "konačan" je lažan koncept. Od rane mladosti mi postajemo članovi. Jednog dana, kada naučimo stenografiju interpretacije svet kaže: "dobrodošao". Dobrodošao gde? U zatvor. U pakao. A šta ako se ispostavi da Kastaneda ne "izmišlja" ništa? Ako je to tačno, onda ste u gadnom sosu.

Sistem interpretacije može da se prekine, on nije konačan. Postoje svetovi unutar svetova, svaki realan kao ovaj. U onom zidu tamo je svet, ova soba je univerzum detalja. Autisti bivaju uhvaćeni, zamrznuti u detalju – vuku prst po pukotini dok ne prokrvari. Mi bivamo uhvaćeni u sobi svakodnevnog života. Postoje druge opcije osim ovog našeg sveta, isto tako stvarne kao ova soba, mesta gde možete da živite ili umrete. Čarobnjaci to rade – zamislite! Misliti da je ovo jedini sveobuhvatan svet... to je epitom arogancije. Zašto ne otvoriti vrata koja vode u sledeću sobu? To je prirodno nasledstvo svesnih bića. Vreme je da interpretiramo i konstruišemo novi rečnik. Idite na mesto na kome nema *a priori* znanja. Ne odbacujte stari sistem interpretacije – koristite ga, od devet do pet. Posle pet – magični čas.

NO SE HABLA ESPANOL AQUI

Ali šta mu to znači – "magični čas"?

Njihove knjige su pedantno, detaljno prizivanje nepoznatog a ipak ostaje ironija; one su stvarni leksikon njihovog iskustva. Magični čas nije pogodan za opisivanje rečima, njegova preterana energija može da se oseti telom. Kada god je Kastaneda napuštao don Huana i vraćao se u Los Andeles, stari nagual je govorio da zna šta će njegov student da radi. Mogao je da napravi listu, rekao je – možda dugu listu, ali ipak listu na kojoj će se naći Kastanedin misli i akcije. Međutim, Kastanedi je bilo nemoguće da to isto uradi za svog učitelja. Nije postojala takva vrsta međudejstva između njih dvojice. Šta god je stari Indijanac radio u drugoj pažnji moglo je samo da se doživi, ne i da se prenese. Kastaneda nije imao energiju, niti je bio pripremljen za takvo međudejstvo.

Ali majmun je opsednut rečima i sintaksom. On mora da razume, po svaku cenu. I mora da postoji pravilo u tom razumevanju.

"Mi smo linearna bića: opasna stvorenja navike i ponavljanja. Moramo da znamo: Ovo je kokošarnik! Ovde se provlači pertla! Ovo je perionica automobila! Ako jednog dana nešto od toga nije na svom mestu, mi odlepimo".

Insistirao je da plati ručak. Kada se konobar vratio sa računom, iznenada sam poželeo da zgrabim kreditnu karticu i da vidim da li je na njegovo ime. Uhvatio je moj pogled. "Biznis menadžer je pokušao da me nagovori da napravim oglas za Ameriken Ekspres: KARLOS KASTANEDA, ČLAN OD 1968." Smejao se veselo, vraćajući se na temu. "Mi smo teški, teški majmuni, vrlo ritualni. Moj prijatelj Ralf je vidao svoju majku ponedeljkom uveče. Kada je umrla, on mi je rekao: 'Hej Džo – tada sam bio Džo – 'Hej Džo, sada možemo da se vidamo ponedeljkom uveče. Da li si slobodan ponedeljkom, Džo?' 'Misliš, svakog ponedeljka, Ralf?' 'Da, da! Svakog ponedeljka. Zar to neće biti sjajno?' 'Ali svakog ponedeljka? Zauvek?' 'Da, Džo! Ti i ja svakog ponedeljka – zauvek!'"

ČAROBNAŠTVO 101

Sreo sam naučnika na žurci – poznatog čoveka. Čuvenog. Prosvetljujućeg. "Dr X". Hteo je da me pokopa, baš žestoko. Rekao je: "Čitao sam vašu prvu knjigu; ostale su dosadne. Vidite, mene ne interesuju anegdote. Mene zanimaju dokazi." Dr X se konfrontirao sa mnom. Možda da je mislio da sam isto toliko značajan kao i on. Rekao sam: "Ako ja želim da dokažem zakon gravitacije, zar vi ne bi trebalo da imate određeni stepen obučenosti da me pratite? Trebalo bi vam "članstvo" – možda čak i oprema. Morali biste da učite fiziku 1, 2, 16, možda čak i fiziku 23. Već ste podneli ogromne žrtve studirajući, odlazeći u školu, učeći po celu noć. Možda ste čak prestali i da izlazite sa devojkama." Rekao sam mu da ako hoće dokaz, mora da uči čarobnjaštvo 101. Ali nije hteo da to učini; za to su potrebne pripreme. Naljutio se i napustio sobu.

Čarobnjaštvo je tok, proces. Kao što vam je u fizici potrebno određeno znanje da pratite tok jednačina, dr X-u bi trebalo da zna neke osnovne stvari da bi bio u poziciji da ima dovoljno energije da razume tok čarobnjaštva. Morao bi da "rekapitulira" svoj život. I tako, naučnik je želeo dokaz, ali nije hteo da se pripremi. Takvi smo mi. Ne želimo da se prihvatimo posla – hteli bismo da nas helikopterom prebace u svest, bez blata na cipelicama. I ako nam se ne sviđa ono što vidimo, da nas helikopter vrati.

KOLOSECI VREMENA

Naporno je biti sa ovim čovekom. On je preterano, nemilosrdno prisutan – količina njegove pažnje iscrpljuje. Izgleda da odgovara na moja pitanja sa svime što ima; postoji tečna, elokventna sila u njegovom govoru, neprijatna i finalna, elegantna i melanholična. Kastaneda kaže da oseća vreme kako "napreduje" ka njemu. Osećate njegovu težinu, nešto strano što ne možete da objasnite, eterično i bezbolno, vrlo inertno – kao zapušač ili bova, čep koji se ljulja na talasima.

Ulazimo u Bojl Hajts. Zastaje da bi pokazao borilački stav zvani konj – noge malo savijene, kao u sedlu. "Stajali su tako u Buenos Airesu – u moje vreme. Sve je bilo vrlo stilizovano. Zauzimali su stavove davno umrlih ljudi. Moj deda je stajao na taj način. Ovaj mišić ovde" – pokazuje zadnju ložu butine – "tu skladištimo nostalgiju. Samosažaljenje je najstrašnija stvar."

"Šta hoćete da kažete time da 'vreme napreduje ka vama'?"

"Don Huan je imao metaforu. Stajali smo na platformi poslednjeg vagona voza i posmatrali kolosek vremena kako se udaljava. 'Evo me kada sam imao pet godina. Evo odlazim...' Treba samo da se okrenemo i da pustimo vreme da ide ka nama. Na taj način nema *a priori*. Ništa nije unapred određeno; ništa se ne uzima zdravo za gotovo; ništa nije zapakovano."

Seli smo na klupu na autobuskoj stanici. Preko puta je prosjak držao karton kojim je tražio milostinju od vozača. Kastaneda je zurio pored njega ka horizontu. "Nemam osećaj za sutra – i ni za šta iz prošlosti. Odeljenje antropologije ne postoji više za mene. Don Huan je imao običaj da kaže da je prvi deo njegovog života bio protraćen – bio je u paklu. Drugi deo njegovog života bio je apsorbovan u budućnosti; treći deo u prošlosti, nostalgija. Samo je poslednji deo njegovog života sadašnjost. To je tamo gde sam ja sada."

Rešio sam da pitam nešto lično i pripremio sam se da budem odbijen. Za njih, biografski dokazi opčinjavaju isto kao i pukotina u zidu – ostavljaju svakoga sa krvavim prstima.

"Kad ste bili dečak, ko je bio najvažniji čovek u vašem životu?"

"Moj deda – on me je podigao." Njegove stroge oči su svetlucale. "Imao je svinju zvanu Rudi. Zaradio je mnogo novca. Rudi je imao malo plavo lice – divno. Stavljali su mu šešir, jaknu. Dedu je čak napravio tunel od svinjca do gostinske sobe. Tu bi se pojavio Rudi sa patuljastim licem, vukući svoje ogromno telo. Rudi sa svojim šrafčigerom 'pincho'; gledali smo tu svinju kako svašta radi."

"Kakav je on bio – vaš deda?"

"Obožavao sam ga. On je pravio dnevni red; trebalo je da ja postanem glavni. To je mogla da bude moja sreća, ali to nije bila

moja sudbina. Moj deda je bio zaljubljen čovek. Učio me je zavodu od malih nogu. Kada sam imao 12 godina, hodao sam kao on, govorio kao on – sa stegnutim grkljanom. On me je naučio da "ulazim kroz prozor". Rekao je da će žene da pobegnu ako im pridem direktno – jer sam bio suviše ružan. Umesto toga, naučio me je da prilazim devojčicama i da kažem: "Ti si tako lepa!" – a onda da se okrenem i odem. "Ti si najlepša devojka koju sam ikada video!" – zatim brzo odem. Posle nekoliko puta one bi rekle: 'Hej! Kaži mi kako se zoveš.' Tako sam 'ulazio kroz prozor'.

Ustao je i prošetao. Prosjak je odlazio ka žbunju koje je okruživalo auto-put. Kada smo došli do njegovih kola, Kastaneda je otvorio vrata i zastao na trenutak.

"Čarobnjak mi je postavio pitanje pre mnogo vremena: Kakvo lice bauk ima za tebe? Bio sam zaintrigiran. To bi trebalo da bude siva, mračna pojava sa ljudskim licem – bauk obično ima lice osobe koju mislite da volite. Za mene, bio je to moj deda. Moj deda koga sam obožavao." Ušao je i upalio auto. Prosjak je nestao u žbunju.

"Ja sam bio kao moj deda. Opasan, koristoljubiv, popustljiv, sitničav, osvetoljubiv, pun sumnji – i nepokretan. Don Huan je to znao."

PONOVNO ZALJUBLJIVANJE

"U 75. mi još uvek tražimo "ljubav" i "društvo". Moj deda se često budio usred noći plačući: "Misliš li da me ona voli?" Njegove poslednje reči su bile: "Svršavam, bejbi, svršavam!" Doživeo je žestok orgazam i umro. Godinama sam mislio da je to sjajna stvar – veličanstvena. Onda je don Huan rekao: "Tvoj deda je umro kao svinja. Njegov život i smrt nisu imali smisla".

Don Huan je rekao da smrt ne može da bude umirujuća – samo trijumf. Pitao sam ga šta podrazumeva pod trijumfom i on je rekao – sloboda. Kada probiješ veo i ponesesh svoju životnu silu sa sobom. "Ali ima još toliko toga što želim da uradim!" On je rekao: "Misliš, ima toliko mnogo žena koje bi želeo da pojebeš." Bio je u pravu. Mi smo takvi primitivci.

Majmun će razmotriti nepoznato, ali pre nego što skoči hoće da zna – šta dobija time? Mi smo biznismeni, investitori, navi-

knuti na kresanje gubitaka – ovo je svet trgovaca. Ako napravimo "investiciju", tražimo garancije. Zaljubljujemo se samo ako nam je ljubav uzvraćena. Ako više ne volimo, odsećemo glavu i stavimo drugu. Naša "ljubav" je samo histerija. Mi nismo osećajna bića, mi smo bez srca. Mislio sam da umem da volim. Don Huan mi je rekao: "Kako bi i mogao? Nikad te nisu naučili da voliš. Naučili su te da zavodiš, zavidiš, mrziš. Ti čak ne voliš ni samog sebe – inače ne bi takve stvari radio svom telu. Nemaš muda da voliš kao čarobnjak. Da li bi mogao da voliš zauvek, i posle smrti? Bez ikakve podrške – ništa zauzvat? Da li možeš da voliš bez investicija, potpuno nerezonski? Nikada nećeš saznati kako izgleda voleti na taj način, neumoljivo. Hoćeš li stvarno da umreš, a da to ne saznaš?"

Nisam želeo. Pre nego što umrem, morao sam da saznam kako izgleda tako voleti. Upecao me je. Kada sam otvorio oči, već sam se kotrljao nizbrdo. Još se kotrljam.

REKAPITULIRAJTE SVOJ ŽIVOT

Popio sam suviše koka-kola i bio sam paranoičan.

Kastaneda je rekao da je šećer isto tako efikasan ubica kao i zdrav razum. "Mi nismo 'psihološka' bića. Naše neuroze su rezultat onoga što stavljamo u usta." Bio sam siguran da je video moje energetsko telo kako zrači koka-kolu. Osećao sam se apsurdno, poraženo – odlučio sam da večeras pređem na kuvanu hranu. Takav je pikantni, tamnočokoladni stid ništavnog majmuna.

"Imao sam veliku ljubavnu avanturu sa koka-kolom. Moj deda je imao pseudosenzualnost. 'Moram da imam tu picu! Treba mi! Treba mi sada!' Mislio je da je najžešći kurac u gradu. Vrlo ekstravagantno. Ja sam patio od iste stvari – sve mi je išlo kroz muda, ali nije bilo stvarno. Don Huan mi je rekao: 'Aktivira te šećer. Ti si suviše slab da bi imao tu vrstu seksualne energije. Suviše si debeo da bi imao žestok kurac.'"

Svi su pušili na Univerzal Siti Volku. Čudno, sedim sa Kastanedom u ovoj arhitektonskoj aproksimaciji Los Anđelesa srednje klase – ovom "zgušnjavanju detalja", ovoj "poplavi informacija" koja je virtualni grad. Nema crnaca i ništa ne liči na povišenu

svest, pomereni smo iz ljudske trake u traku MCA. Delovi smo perverzno prijatne verzije poznate scene iz njegovih knjiga, one u kojoj se on iznenada nađe u simulakrumu svakodnevnog sveta.

"Rekli ste da kada bi dr X rekapitulirao svoj život, mogao bi da dobije nešto energije. Šta to znači?"

"Rekapitulacija je najvažnija stvar koju mi radimo. Za početak, napravite listu svih osoba koje ste ikada upoznali. Svakoga sa kim ste pričali ili imali bilo šta sa njim."

"Svakoga?"

"Da. Idete po spisku, hronološki ponovo konstruišući scene kontakta."

"Ali to može da traje godinama."

"Naravno. Temeljna rekapitulacija traje dugo vremena. A onda počinjete iz početka. Sa rekapitulacijom nikada niste završili – nema ostatka. Vidite, nema 'odmora'. Odmor je koncept srednje klase – ideja da ako ste dovoljno vredno radili, onda ste zaradili odmor. Da se vozite u kočijama na "rendž roveru" ili da pecate u Montani. To je sranje."

"Ponovo kreirate scenu..."

"Počnete sa seksualnim kontaktima. Vidite čaršave, nam-eštaj, dijalog. Onda pređite na osobu, osećanje. Šta ste osećali? Pazite! Udišete energiju koju ste dali u toj razmeni. Vratite ono što nije vaše."

"To zvuči skoro kao psihoanaliza."

"Vi ne analizirate, vi posmatrate. Pravite niz dragulja, detalja – kačite se za nameru čarobnjaka. To je manevar, magični čin star hiljadama godina, ključ za obnavljanje energije koja će vas osloboditi drugih stvari."

"Pomerate glavu i dišete –"

"Idete niz listu dok ne dođete do mame i tate. Do tada ćete da se šokirate; videćete šablon po kome se stvari ponavljaju i to će da vam se smuči. Ko je sponzor vaših ludosti? Ko vam pravi dnevni red? Rekapitulacija će vam dati trenutak tišine – omogućiće vam da ispraznite stan i napravite prostor za nešto drugo. Iz rekapitulacije izlazite sa beskrajnim pričama o sebi, ali više ne krvarite."

SVE ŠTO STE HTELI DA ZNATE O ENERGIJI, ...ALI NISTE SMELI DA PITATE

Kada sam sreo don Huana, ja sam se već najebao do smrti. Iscrpeo sam se na taj način. Sada više nisam u ovom svetu, ne na taj način. Čarobnjaci koriste tu vrstu energije da bi odleteli, ili da se promene. Jebanje je naš najvažniji čin, energetski posmatrano. Vidite, mi raspršimo naše najbolje karakteristike i ne pokušavamo da ih vratimo; gubimo u startu. Zbog toga je tako važno da rekapituliramo svoj život.

Rekapitulacija odvaja našu obavezu prema društvenom poretku od naše životne sile. Te dve stvari nisu nerazdvojne. Kada sam odvojio socijalno biće od životne energije, mogao sam jasno da vidim: nisam bio tako seksi. Ponekad govorim grupama psihijatara. Žele da znaju o orgazmu. Kada letite u beskraj, boli vas doka za "Veliko O". Većina nas je frigidna; sva ta senzualnost je mentalna masturbacija. Mi smo "dosadna tucanja" – nema energije u trenutku začeća. Ili smo prvorodeni i roditelji nisu znali kako se to radi, ili poslednji rođeni, kada oni više nisu bili zainteresovani za seks. Sjebani smo kako god okre- neš. Mi smo samo biološko meso sa lošim navikama i bez ener- gije. Mi smo dosadna stvorenja, ali umesto toga kažemo: "Meni je tako dosadno."

Jebanje je mnogo štetnije za žene – muškarci su trutovi. Univerzum je ženski. Žene imaju totalni pristup, one su već tamo. Problem je samo što su tako glupo socijalizovane. Žene su moćni letači; imaju drugi mozak, organ koji koriste za nezamisliv let. One koriste svoje materice za sanjanje. Da li treba da prestanemo da tucamo? Jedan muškarac je to pitao Florindu. Ona je rekla: "Samo napred! Nabij svoju malu pišu gde god hoćeš!" Oh, ona je strašna veštica! Još je gora prema ženama – vikend boginjama koje oboje svoje bradavice i idu na predavanja. Ona kaže: "Da, vi ste ovde boginje. Ali šta kada dođete kući? Bivate pojebane kao robinje! Muškarci ostavljaju svetlosne crve u vašim picama!" Stvarno strašna veštica!

KOJOTOV TRAG

Florinda Doner-Grau ne uzima zarobljenike. Ima male kosti, divna je i agresivna – kao džokej sa nožem.

Kada je Doner-Grau prvi put srela don Huana i njegov krug, mislila je da su oni nezaposleni cirkusanti koji se bave trgovinom ukradenom robom. Kako drugačije objasniti "Bakara" kristal, skupu odeću, antikvarski nakit. Osećala se odvažno sa njima – po prirodi je arogantna, hrabra, okretna.

"Mislila sam da sam najveličanstvenije biće koje je ikada pos- tojalo – tako drska, tako izuzetna. Učestvovala sam na auto trkama i oblačila se kao muškarac. Onda je taj stari Indijanac rekao da je jedina 'specijalna' stvar u vezi sa mnom plava kosa i plave oči u zemlji gde se te stvari cene. Želela sam da ga udarim. U stvari, mislim da sam to i učinila. Ali on je, znate, bio u pravu. To oduševljavanje samim sobom je totalno ludilo. Ono što ča- robnjaci rade je eliminacija sebe. Moraš da umreš, u tom smislu, da bi živio – ne da živiš da bi umro."

Don Huan je ohrabrivao svoje studente da imaju "romansu sa znanjem". Želeo je da njihovi umovi budu dovoljno obučeni da vide čarobnjaštvo kao jedan autentičan filozofski sistem; u čudes- nom obrtu tipičnom za čarobnjački svet; rad na terenu je vodio ka akademiji. Put ka magičnom satu bio je tako smešan. Podsetila se prvog puta kada ju je Kastaneda poveo u Meksiko da vidi don Hu- ana.

"Išli smo duž tog dugog, vijugavog puta – znate, duž kojoto- vog traga. Mislila sam da je izabrao taj čudni put da ne bi mogli da nas prate, ali je to bilo nešto drugo. Morali ste da imate dovoljno energije da nađete tog starog Indijanca. Posle ne znam koliko vremena pojavio se neko pored puta i mahnuo nam. Rekla sam Karlosu: 'Hej, zar nećemo da stanemo?' On je rekao: 'Nema potrebe.' Znate, prošli smo kroz maglu."

Prošli smo pored Peperdina. Neko je prodavao kristale pored puta. Pitao sam se da li je kuća Širli Mek Lejn izgorela; da li je kuća Dik Van Dajka ponovo izgrađena. Možda se Van Dajk pre- bacio u Mek Lejnovu zajedno sa Šon Penom.

"Šta se dešava sa ljudima koji su zainteresovani za vaš rad – sa onima koji čitaju vaše knjige i pišu pisma? Da li im pomažete?"

"Ljudi su intelektualno radoznali, oni su 'bocnuti' ili tako nešto. Ostaju dok ne postane suviše teško. Rekapitulacija je vrlo neprijatna; oni žele brze rezultate, trenutnu nagradu. Za mnoge "njuejdžere", to je igra ugovaranja sastanaka. Oni ispituju sobu; skriveni, produženi kontakti očima sa potencijalnim partnerima. Ili je to samo šoping u Montana aveniji. Kada stvar postane preskupa u odnosu na to šta treba da daju od sebe, oni ne žele da nastave. Vidi-te, mi želimo minimalnu investiciju sa maksimalnom dobiti. Niko u suštini nije zainteresovan da se prihvati posla."

"Ali bili biste zainteresovani, kada bi postojala neka vrsta dokaza za ono što pričate –"

"Karlos ima odličnu priču. Bila je ta žena koju je poznavao godinama. Ona ga je pozvala iz Evrope, bila je u teškom stanju. On joj je rekao da dođe u Meksiko – znate, 'uskoči u moj svet'. Ona se pokolebala. Onda je rekla: 'Došla bih pod uslovom da me moje sandale čekaju na drugoj strani reke.' Želela je garancije da će se dočekati na noge. Naravno, nema garancija. Mi smo svi takvi: mi bismo skočili, pod uslovom da nas sandale čekaju na drugoj strani."

"Šta ako skočite – najbolje što možete – i ispostavi se da je to bio samo grozničav san?"

"Onda doživite dobru groznicu."

PRIVATNI DETALJI KARLOSA KASTANEDE

To nije knjiga za ljude.

To je neko ko ga je znao godinama rekao o "Umetnosti sanjanja". U suštini, to je kruna Kastanedinog rada, priručnik o jednoj nepoznatoj zemlji – opis drevnih tehnika koje koriste čarobnjaci da uđu u drugu pažnju. Kao i ostale njegove knjige, ona je lucidna i uznemirujuća, ali ima nešto čudno u vezi sa njom. Miriše kao da je napravljena negde drugde. Zanimljivo je kako je to sve počelo.

"Imao sam običaj da hvatam beleške sa don Huanom – hiljade beleški. Na kraju, on je rekao: 'Zašto ne napišeš knjigu?' Kazao

sam mu da je to nemoguće. 'Ja nisam pisac.' 'Ali možeš da napišeš lošu knjigu, zar ne?' Pomislio sam: 'Da! Mogu da napišem lošu knjigu.' Don Huan mi je postavio izazov: 'Možeš li da napišeš tu knjigu, znajući da to može da ti donese slavu? Da li ćeš ostati besprekoran? Da li će da te vole ili mrže – nije bitno. Možeš li da napišeš knjigu i da se ne prepustiš bilo čemu što će da ti se desi?' Složio sam se. 'Da. Učiniću to.' 'I desile su mi se užasne stvari. Ali gaćice mi nisu odgovarale."

Rekao sam mu da nisam siguran šta znači poslednja opaska i on se nasmejao.

"To je stari vic. Ženi se pokvari auto i muškarac ga popravi. Ona nema novca i nudi minduše. On kaže da mu supruga ne bi verovala. Ona ponudi sat, a on kaže da će mu ga banditi ukrasti. Na kraju ona skida gaćice. 'Ne, molim vas', on kaže. 'Ne odgovaraju mi.'"

KRITERIJUM PO KOME STE MRTVI

Nikad nisam bio sâm dok nisam upoznao don Huana. On je rekao: "Otarasi se svojih prijatelja. Oni ti nikada neće dozvoliti da nezavisno deluješ – suviše te dobro poznaju. Nikada nećeš moći da dođeš iz levog polja sa nečim... razornim." Don Huan mi je rekao da iznajmim sobu, što otrcaniju, to bolju. Nešto sa zelenim zidovima i zelenim zavesama koje smrde na mokraću i cigarete. "Ostani tamo", rekao je. "Budi sâm dok ne umreš." Kazao sam mu da to ne mogu da uradim. Nisam želeo da napustim moje prijatelje. On je rekao: "Dobro, više nikada neću da pričam sa tobom." Mahnuo mi je zbogom, širok osmeh. Čoveče, kakvo olakšanje! Taj čudni stari čovek – taj Indijanac me se otarasio. Cela stvar se tako skladno završila.

Što sam se više približavao L. A., to sam postajao očajniji. Shvatao sam da dolazim kući – mojim "prijateljima". A zašto? Da vodim besmislene razgovore sa onima koji me tako dobro poznaju. Da sedim na kauču pored telefona čekajući da me pozovu na žurku. Beskonačno ponavljanje. Otišao sam u zelenu sobu i pozvao don Huana. "Hej, ne mislim da to uradim – ali kaži mi

kriterijum po kome si mrtav." "Kada više ne mariš imaš li društvo ili si sâm. To je kriterijum po kome si mrtav." Trebalo mi je tri meseca da umrem. Penjao sam se na zidove očajan što mi prijatelji ne dolaze. Ali sam ostao. Na kraju sam se otarasio pretpostavki; ne ludiš zato što si sâm. Ludiš zbog načina na koji živiš, to je sigurno. Na to sa sigurnošću možeš da računaš.

SASTAVLJANJE SVESTI

Išli smo njegovim mini busom prema jeftinom pansionu gde je Kastaneda otišao da umre.

"Mogli bismo da odemo u vašu staru sobu", rekao sam, "i da pokucamo na vrata. Iz štosu."

Rekao je da bi to, možda, odguralo stvar predaleko.

"Šta želiš od svog života?" To je don Huan imao običaj da me pita. Moj klasični odgovor je glasio: 'Iskreno, don Huane, ne znam.' To je bila moja pozicija 'umnog' čoveka – intelektualca. Don Huan je rekao: 'Taj odgovor bi mogao da zadovolji tvoju majku, ne mene.'

Vidite, nisam mogao da mislim – bankrotirao sam. A on je bio Indijanac. Carajo, cono. Bože, ne znate šta to znači. Bio sam ljubazan, ali sam ga gledao sa visine. Jednog dana je pitao da li smo nas dvojica jednaki. Oči su mi se napunile suzama kada sam ga zagrljio. 'Naravno da smo jednaki, don Huane! Kako si mogao da kažeš tako nešto.' Veliki zagrljaj; praktično sam plakao. 'Stvarno misliš tako?' – zapita on. 'Da, tako mi boga!' Kada sam prestao da ga grlim on reče: 'Ne, mi nismo jednaki. Ja sam besprekoran ratnik – a ti si govna. Ja mogu da sumiram ceo svoj život u trenutku. Ti čak ne možeš ni da misliš.'

Skrenuli smo sa puta i parkirali ispod nekog drveća. Kastaneda je zurio u trošnu zgradu sa neobičnom živošću, šokiran što je ona još tu. Rekao je da je odavno trebalo da bude srušena – da je njen opstanak na svetu neka vrsta tajanstvene magije. Deca su se igrala sa džinovskim plastičnim aparatom za gašenje požara. Žene beskućnici su prolazile kao mesečari.

Nije napravio pokret da izađe. Počeo je da priča o tome šta je "umiranje u toj zelenoj sobi" značilo. U vreme kada je napustio to

mesto, Kastaneda je konačno uspeo da bez zavisti sluša daleke premise starog Indijanca.

Don Huan mu je rekao da kada čarobnjaci vide energiju, ljudski oblik se predstavlja kao svetlosno jaje. Iza jajeta – otprilike na dužini ruke do ramena – nalazi se "skupna tačka," gde su skupljena sjajna vlakna svesti. Način na koji vidimo svet zavisi od položaja te tačke. Skupna tačka čovečanstva je fiksirana na istom mestu na svakom jajetu. Takva saglasnost je razlog našeg uniformnog pogleda na svet. (Čarobnjaci zovu tu arenu svesti "prva pažnja".) Naš način percepcije se menja kada se tačka pomeri usled povrede, šoka, droga – ili u snu, kada sanjamo. "Umetnost sanjanja" je da se pomeri i fiksira skupna tačka na novoj poziciji, stvarajući percepciju drugačijih, sveukupnih svetova ("druge pažnje"). Manja pomeranja tačke unutar jajeta su još uvek u ljudskoj oblasti i dovode do halucinacija i delirijuma – ili do sveta koji doživljavamo u snovima. Veća pomeranja skupne tačke, dramatičnija, povlače "energetsko telo" van ljudske oblasti u neljudska područja. Tamo su otišli don Huan i njegova grupa 1973. kada su "izgoreli iznutra", ispunjavajući nezamislivi zavet njegove loze: evolucionari let.

Kastaneda je saznao da su čitave civilizacije – konglomerati sanjača – nestali na isti način. Pričao mi je o čarobnjaku iz njegove loze koji je imao tuberkulozu i bio sposoban da pomeri svoju skupnu tačku i da izbegne smrt. Taj čarobnjak je morao da ostane besprekoran; njegova bolest visila je nad njim kao mač. Nije mogao sebi da priušti ego – tačno je znao gde leži njegova smrt, čekajući.

Kastaneda se okrenuo ka meni smešeći se. "Hej...", rekao je sa čudno izražajnim pogledom, i ja sam bio spreman. Tri nedelje sam bio ispunjen njegovim knjigama i njihovom zaraznom prezentacijom mogućnosti. Možda je ovo trenutak da sklopim pakt sa Meskalitom. Ili smo već "prošli kroz maglu" bez mog znanja?

"Hej", ponovio je, oči su mu blistale. "Hoćeš li hamburger?"

BOJKOTOVANJE PROSLAVE

"To što je skupna tačka čoveka fiksirana na jednom mestu je zločin."

Sedeo sam sa Taišom Abelar na klupi ispred Muzeja umetnosti na Vilširu. Nije odgovarala mojoj predstavi o njoj. Kastaneda je rekao da je to deo njene obuke. Ona je preuzimala različite likove – jedan je bio "Luda žena iz Oahake", bludna, prljava prosjakinja – u vreme kada je bila glumica u Teatru čarobnjačke akcije.

"Htela sam svoju knjigu da nazovem "Veliki prelazak", ali sam mislila da je to suviše istočnjački."

"Budistički koncept je vrlo sličan."

"Ima dosta paralela. Naša grupa je prelazila preko godina, ali smo tek nedavno uporedili beleške – jer ćemo uskoro da odemo. 75% naše energije je tamo, 25% ovde. Zbog toga moramo da odemo."

"Da li je tu bila Kerol Tigs? Na tom 75% – mestu?"

"Mislite u Zoni sumraka?"

Na trenutak joj je lice bilo bezizražajno, a onda se nasmejala.

"Osećali smo Kerol Tigs na našim telima kada je otišla. Imala je ogromnu masu. Bila je kao svetionik, znak. Davala nam je nadu – podsticaj da idemo dalje. Jer smo znali da je tamo. Kada god bih počela da se prepuštam, osetila bih njeno tapkanje po ramenu. Bila je veličanstvena opsesija."

"Zašto je 'majmunu' tako teško da počne putovanje?"

"Mi imamo minimalnu percepciju. Što više veza imamo u ovom svetu, teže nam je da kažemo zbogom. Svi ih imamo – svi želimo slavu, želimo da budemo voljeni, da se sviđamo ljudima. Neki od nas imaju decu. Zašto bi bilo ko želeo da ode? Nosimo kapuljaču, kabanicu... imamo trenutke sreće koji nam traju do kraja života. Poznavala sam mis Alabame. Da li je to dovoljno da je spreči da postigne slobodu? Jeste. 'Mis Alabama' je dovoljno da je zakoči."

Bio je to trenutak za postavljanje jednog od Krupnih Pitanja (bilo ih je poprilično):

Kada govore o "prelasku preko", da li to znači sa njihovim fizičkim telima? Odgovorila je da "ja" ne znači frejdovski ego nego aktuelno, stvarno "ja" – da, fizičko telo.

"Kada su don Huan i njegova grupa otišli", rekla je, "otišli su sa totalnošću svojih bića. Otišli su zajedno sa cipelama."

Rekla je da je sanjanje jedina autentična nova oblast filozofskih istraživanja – da je Merlo-Ponti grešio kada je rekao da je čovečanstvo osuđeno na doživljaj *a priori* sveta.

"Postoji mesto bez *a priori* – druga pažnja. Don Huan je uvek govorio da su filozofi 'manque čarobnjaci'. Ono što im nedostaje je energija da skoče van svojih ideja. Svi mi nosimo torbe ka slobodi: Oslobodite se prtljaga. Mi čak moramo da se otarasimo prtljaga čarobnjaštva."

"Prtljaga čarobnjaštva?"

"Mi se ne bavimo čarobnjaštvom; mi ne radimo ništa. Sve što radimo jeste da pomeramo skupnu tačku. Na kraju vas "biti čarobnjak" može zarobiti isto kao 'Mis Alabama'."

Otrcana, bezuba žena sa razglednicama je došla do nas – Luda žena sa Mirakl Majla. Izabrao sam jednu i dao joj dolar. Pokazao sam razglednicu Abelar; bila je to slika Isusa koji se smeje.

"Neobičan momenat", reče ona.

DOLAZE GOSTI

Gde na ovom svetu ima prostora za istraživanje?

Sve je *a priori* – završeno i iscrpljeno. Mi smo predviđeni za senilnost; ona nas čeka kao magična, rečna bolest. Kada sam bio dečak, čuo sam za to. Bolest sećanja. Napada ljude koji žive na obali reke. Postajete opsednuti čežnjom koja vas gura da idete sve dalje – da lutate bez smisla, beskonačno. Reka vijuga; ljudi su imali običaj da kažu "reka je živa". Kada obrne tok, nikada se ne seća da je tekla od istoka ka zapadu. Reka zaboravlja samu sebe.

Bila je jedna žena koju sam posećivao u oporavilištu. Bila je tamo 15 godina. Petnaest godina je pripremala zabavu u hotelu Del Koronado. Bila je to iluzija; svakog dana se spremala za goste koji nisu nikada dolazili. Na kraju je umrla. Ko zna – možda su tog dana gosti konačno došli.

INDEKS NAMERE

"Šta da kažem, kako izgledate?"

Njegov glas je postao utešno apsurdan. On je bio Fernando Rej, buržujski narcis – samo sa nagoveštajem Lorensa Harveja.

"Možete da kažete da ličim na Li Marvinu." Bio je sumrak u Roksburi parku. Čuli su se stalni, udaljeni udarci teniske loptice u betonski zid. "Čitao sam jednom članak u Eskvajeru o kalifornijskom čarobnjaštvu. Prva rečenica je bila: 'Li Marvin je uplašen.' Kad god nešto nije u redu, mogli ste da me čujete: 'Li Marvin je uplašen'."

Složili smo se da opišem Kastanedu kao prikovanog za kolica sa lepo oblikovanim rukama i torzom. Reći ću da je imao miris Bijana i dugu kosu koja je nežno uokviravala njegovo lice kao mladog Fukoa.

Počeo je da se smeje. "Jednom sam poznavao ženu koja sada drži seminare o Kastanedi. Kada je padala u depresiju imala je trik – način kako da izađe iz toga. Rekla bi samoj sebi: 'Karlos Kastaneda liči na meksičkog konobara.' Bilo je to dovoljno da je oraspoloži. Karlos Kastaneda liči na meksičkog konobara! – trenutni oporavak. Fascinantno! Kako je to tužno. Ali za nju, to radi kao sat!"

Ponovo sam prelistavao knjige, i želeo sam da pitam o "nameri". To je jedan od najapstraktnijih, preovlađujućih koncepata u njihovom svetu. Pričaju o nameravanju slobode, nameravanju energetskeg tela – čak i o nameravanju namere.

"Ne razumem nameru."

"Ništa ti ne razumeš." Zbunio sam se. "Niko od nas ne razume! Ne razumemo svet, mi samo baratamo njime – ali uspešno baratamo. Tako kada kažeš: 'Ne razumem', to je samo slogan. Ni kada ništa ne razumeš u samom startu."

Bio sam raspoložen za raspravu. Čak i čarobnjaštvo ima "radnu definiciju". Zašto ne bi dao neku i za "nameru"?

"Ne mogu da ti kažem šta je namera. Ni ja to ne znam. Samo bih napravio novu kategoriju na spisku. Mi se svi bavimo klasiifikacijama – volimo da imamo spiskove. Jednom me je don Huan

upitao: 'Šta je univerzitet?' Rekao sam mu da je to škola za više učenje. On je rekao: 'Ali šta je škola za više učenje?' Kazao sam da je to mesto gde se ljudi sreću da uče. 'Park? Polje?' Našao me je. Shvatio sam da 'univerzitet' ima drugo značenje za poreskog obveznika, učitelja, studenta. Mi nemamo pojma šta je 'univerzitet'! To je kategorija sa spiska, kao 'planina' ili 'čast'. Ne moraš da znaš šta je čast da bi išao ka njoj. Tako idi ka nameri. Napravi od namere kategoriju. Namera je samo svest o mogućnosti – šansa da dobiješ šansu. To je jedna od večnih sila u univerzumu koju nikada ne prizivamo – kačeći se za nameru sveta čarobnjaka, dajete sebi šansu da dobijete šansu. Ne kačite se za svet vašeg oca, svet gde ćete biti sahranjeni dva metra ispod zemlje. Nameravajte da pokrenete skupnu tačku. Kako? Nameravanjem! Čisto čarobnjaštvo."

"Idete ka tome, bez razumevanja."

"Sigurno. 'Namera' je samo kategorija – najvarljivija ali potpuno upotrebljiva. Baš kao 'Li Marvin je uplašen'."

JADNA BEBA

"Stalno srećem ljude koji umiru od potrebe da mi ispričaju o tome kako su bili seksualno zloupotrebljeni. Jedan tip mi je rekao da kada je imao deset godina, njegov otac je zgrabio njegovog đoku i rekao: "Ovo je za jebanje!" To ga je traumatizovalo godinama! Potrošio je hiljade dolara na psihijatre. Da li smo mi toliko ranjivi? Sranje. Ovde smo već pet miliona godina! Ali to ga definiše: on je "žrtva seksualnog nasilja". Mierda. Svi smo mi jadne bebe.

Don Huan me je podsticao da ispitam kakav sam odnos imao sa ljudima želeći da me oni žale. To je bio moj "jedan trik". Mi imamo jedan trik koji rano naučimo i ponavljamo ga dok ne umremo. Ako smo stvarno maštoviti, imamo dva. Uključite televizor i slušajte 'tok šou': jadne bebe, sve do jedne. Mi volimo Isusa koji krvari, zakucan za krst. To je naš simbol. Nikog ne zanima Isus koji je vaskrsao i uzdigao se u nebo. Mi želimo da budemo mučenici, gubitnici; ne želimo da uspemo. Jadne bebe, moleći se za jednu bebu. Kada je čovek pao na kolena, postao je govna kakav je danas."

ISPOVEST ZAVISNIKA O SVESTI

Kastaneda je dugo konzumirao psihotropne droge, a one su imale ogromnog udela u njegovoj inicijaciji u svet naguala. Pitao sam o čemu je tu reč.

"Pošto sam muškarac, ja sam vrlo krut – moja skupna tačka je bila nepokretna. Don Huan nije više imao vremena, pa je primenio očajničke metode."

"Zato vam je davao droge? Da pomeri vašu skupnu tačku?"

On je klimnuo glavom. "Ali sa drogama nema kontrole; pokret je haotičan."

"Da li to znači da je došlo vreme kada ste bili sposobni da pokrenete skupnu tačku i sanjate bez upotrebe droga?"

"Naravno! To je delo don Huana. Vidite, Huanu Matusu se jebalo za Karlosa Kastaneda. Njega je zanimalo drugo biće, energetsko telo – ono što čarobnjaci zovu "dvojniki". To je on želeo da probudi. Vi koristite dvojnika da sanjate, za navigaciju u drugoj pažnji. To vas vuče ka slobodi. 'Ja verujem da će dvojnici da obavljaju svoj posao' rekao je. 'Učiniću sve za njega – da mu pomognem da se probudi'. Osetio sam žmarce. Ti ljudi su mislili ozbiljno. Oni nisu umirali plačući za svojim mamama. Plačući za picama."

Bili smo u malom kafeu usred aerodroma u Santa Moniki. Otišao sam u svetli WC da osvežim lice i da upijem sve to. Zurio sam u ogledalo i mislio na dvojnika. Sećao sam se nečega što je don Huan rekao Kastanedi u "Umetnosti sanjanja". "Tvoja je strast", rekao je, "da skačeš bez kapricioznosti ili promišljanja da raskineš nečije lance."

Na putu nazad, smislio sam pitanje.

"Kako je to izgledalo – mislim, prvi put kada ste pomerili skupnu tačku bez droga?"

Zastao je za trenutak, a onda pomerio glavu levo-desno.

"Li Marvin je bio vrlo uplašen!" Nasmejao se. "Kada jednom počnete da lomite barijere normalne, istorijske percepcije, pomislite da ste poludeli. Tada vam treba nagual, jednostavno da bi se smejaio. On smehom rastera vaše strahove."

PERNATA ZMIJA

"Video sam ih kako odlaze – don Huana i njegovu grupu, čitavo jato čarobnjaka. Otišli su na mesto slobodno od ljudskosti i prisilnog obožavanja čoveka. Sagoreli su iznutra. Napravili su pokret kada su odlazili, oni to zovu "pernata zmija". Postali su energija; čak i njihove cipele. Napravili su poslednji okret, jedan pokret, da vide ovaj čudesni svet poslednji put. Ooh-woo-woo! Osetio sam žmarce – drhtao sam. Poslednji okret... samo za moje oči. Mogao sam da odem sa njima. Kada je don Huan odlazio rekao je: "Meni je potrebna sva moja hrabrost da odem, sva moja nada – bez očekivanja. Da budeš ostavljen, biće ti potrebna sva nada i hrabrost."

Ja sam napravio lep skok u ambis i probudio se u mojoj kancelariji, blizu Tini Nejlora. Prekinuo sam tok psihološkog kontinuiteta: šta god se probudilo u toj kancelariji nije moglo da bude "ja" koje ja linearno poznajem. Zato sam nagual. Nagual je neentitet – ne osoba. Na mestu ega postoji nešto drugo, nešto vrlo staro. Nešto posmatrajuće, izdvojeno – i beskonačno manje posvećeno sebi. Čoveka sa egom pokreću psihološke želje. Nagual ih nema. On dobija naređenja od neizrecivog izvora o kome se ne može raspravljati. To je konačno shvatanje: nagual, na kraju, postaje priča, bajka. Ne može biti uvređen, ljubomor, posesivan – ne može da bude ništa. Ali može da priča priče o ljubomori i strasti.

Jedina stvar koje se nagual plaši je "ontološka tuga". Ne nostalgija za dobrim starim vremenima – to je egomanija. Ontološka tuga je nešto drugo. Postoji večna sila u univerzumu, kao gravitacija, i nagual je oseća. To nije psihološko stanje. To je slivanje sila koje se ujedinjuju da zgaze tog malog mikroba koji je pobedio svoj ego. To se oseća kada više nemate nikakvih veza. Vidite kako dolazi, a onda to osećate na sebi.

USAMLJENOST DALEKOG REPLIKANTA

Voleo je filmove, pre 10.000 godina. U vreme celonoćnih projekcija na Visti u Holivudu, kada je učio kriterijum po kome

ste mrtvi. Više ne ide, ali veštice još uvek idu. To je diverzija njihovih čudljivih, epskih aktivnosti – nešto kao sanjanje o bezbednom seksu. Mada, ne baš.

"Znate, ima scena u 'Blejd Raneru' koja nas je stvarno pogodila. Pisac ne zna šta priča, ali pogada nešto. Replikant govori na kraju: 'Moje oči su videle nezamislive stvari.' Govori o konstelacijama – 'video sam ratne brodove sa Oriona' – gluposti, koještarije. To je jedina mana za nas, jer pisac nije ništa video. Ali onda govor postaje divan. Pada kiša i replikant kaže: 'Šta ako svi ti trenuci budu izgubljeni u vremenu... kao suze na kiši?'

To je vrlo ozbiljno pitanje za nas. To mogu da budu samo suze na kiši – da. Ali uradi najbolje što možeš, gospodine. Ti uradi najbolje što možeš i ako to nije dovoljno, onda jebi ga. Ako tvoje najbolje što možeš nije dovoljno dobro, onda jebi Boga, lično."

BELEŠKA ZA FEMINISTKINJE

Pre nego što sam ga poslednji put sreo, trebalo je da se vidim sa misterioznom Kerol Tigs na doručku. Pre dvadeset godina, ona je "skočila" sa grupom don Huan Matusa u nepoznato. Nezamislivo, ona se vratila, nekako aktivirajući pravi putujući šou čarobnjaka. Osećao sam se sve više nelagodno zbog našeg nastupajućeg sastanka. Svaki put kada se 'Veliko Pitanje' nametalo ("Gde ste, do đavola, bili deset godina?"), to je nestajalo. Osećao sam se kao da sam na koloseku vremena; Kerol Tigs je mahala iz vagona.

U univerzumu dvojnosti, Tigs i Kastaneda su energetske duplikati. Oni nisu zajedno u svetu kao muž i žena. Imaju "duplu" energiju; za vidovnjaka, njihova energetska tela izgledaju kao dva svetlosna jajeta umesto jednog. To ih ne čini "boljim" od Doner-Grau ili Abelarove, ili bilo koga drugog – naprotiv. To im daje sklonost, kao što je Huan Matus jednom rekao, da budu "dupli govornari". Do sada je Kastaneda isključivo pisao o don Huanovom svetu, nikada o svom. Ali "Umetnost sanjanja" je prožeta mračnim, tuđim prisustvom Kerol Tigs – i ispunjena je pričama o njihovim ekskurzijama u drugu pažnju koje dižu kosu na glavi, uključujući nepromišljeno spasavanje "svesnog bića iz druge dimen-

zije", koje je je preuzelo oblik koščate devojčice sa čelično plavim očima, nazvane Plavi Skaut.

Taman sam se spremao da odem, kada je zazvonio telefon. Bio sam siguran da je to Tigs, koja zove da otkaže sastanak. Bila je to Doner-Grau.

Rekao sam joj o snu koji sam imao tog jutra. Bio sam sa Kastanedom u prodavnici poklona koja se zove Kojotov trag. Nije je bilo briga! Rekla je da su normalni snovi samo "besmislene masturbacije". Okrutna, bezosećajna veštica.

"Želela bih nešto da dodam. Ljudi mi kažu: 'Ti degradiraš feminizam...' 'lider' grupe bio je don Huan Matus, a sadašnji nagual je Karlos Kastaneda – zašto je to uvek muškarac?' Pa, razlog zbog koga su muškarci 'lideri' je stvar energije – ne zato što oni znaju više ili su 'bolji'. Vidite, univerzum je, u suštini, ženski; muškarac se tetoši zato što je jedinstven. Karlos nas vodi ne u onome što radimo na svetu, već u sanjanju. Don Huan je imao tu strašnu frazu. Imao je običaj da kaže da su žene 'otkačene pičke' – to nije bio nedostatak poštovanja. Baš zbog toga što smo 'otkačene' imamo sposobnost za sanjanje. Muškarci su kruti skroz-naskroz. Ali žene nemaju trezvenost, strukturu, kontekst; u čarobnjaštvu, to je ono što obezbeđuje muškarac. Feministkinje su besne kada kažem da su žene suštinski samozadovoljne, ali to je istina! To je zato što primamo znanje direktno. Mi ne moramo prestano da pričamo o tome – to je muški proces.

Da li znaš šta je nagual? Mit o nagalu? Da postoje neograničene mogućnosti za sve nas da budemo nešto drugo od onoga što je zamišljeno da budemo. Ne morate da sledite put svojih roditelja. Da li ću ja uspeli ili ne, nije nevažno."

SAMO ZA TVOJE OČI

Tek što sam spustio slušalicu, telefon je ponovo zazvonio. Kerol Tigs je zvala da otkaže. Očekivao sam da ću osetiti olakšanje, ali doživeo sam razočaranje.

Pričao sam sa ljudima koji su bili na njenim predavanjima u Mauiju i Arizoni. Kažu da je bila sjajna; da je držala salu na nogama. Da je imitirala Elvisa.

"Žao mi je što ne možemo da se vidimo", rekla je. U najmanju ruku, iskreno je zvučala. "Nadam se da ćemo se sresti jednom prilikom."

"U redu je. Srešćemo se na jednom od vaših predavanja."

"Oh, mislim da to neću raditi jedno vreme." Pauza. "Imam nešto za vas."

"Munje iz vaših sisa?"

Pokolebala se za trenutak, a onda je prsnula u smeh.

"Nešto mnogo dramatičnije." Osetio sam trzaj u dnu stomaka. "Znate, uvek kažu da ljudi imaju pukotinu između uma i tela – taj debalans, taj 'um-telo problem'. Ali prava dihotomija je između fizičkog i energetskog tela. Mi umiremo a da nikada ne probudimo tog magičnog dvojnika, i on nas mrzi zbog toga. Toliko nas mrzi da nas na kraju ubije. To je čitava tajna čarobnjaštva: dostići dvojnika za apstraktni let. Čarobnjaci skaču u prazninu čiste percepcije sa svojim energetskim telom."

Još jedna pauza. Pitao sam se da li je to sve što ima da kaže. Hteo sam da progovorim, ali nešto je zakočilo moje reči.

"Ima jedna pesma za koju je don Huan mislio da je lepa – rekao je da je pesnik gotovo napravio pravu stvar. Don Huan je zamenio jednu reč da bi je načinio savršenom. Stavio je reč sloboda umesto reči ljubav."

Onda je počela sablasna recitacija:

Samo dva puta se živi
Ili se tako čini
Jedan život je za tebe
A drugi za tvoje snove.

Prolaziš kroz godine
Koje su ti dosadne
Dok se jedan san ne pojavi
I sloboda mu je ime.

I sloboda je stranac
Koji će te pozvati
Na opasnost ne misli
Jer će stranac otići.

Taj san je za tebe
Zato plati cenu.
Neka jedan san postane stvarnost...¹

Za trenutak je ćutala.

Onda reče: "Slatki snovi", i uz imitaciju veštičijeg smeha spusti slušalicu.

SVRAB NAGUALA

Kako su dani postajali hladniji bilo je sve lakše osećati žaljenje – zbog bilo čega, čak i Prozaka. Šta ako se ispostavi da Kastaneda ne izmišlja ništa? Ako je to tačno, onda ste u gadnom sosu. Poslednji put smo se sreli jednog hladnog dana na plaži, pored doka. Rekao je da ne može dugo da ostane. Bilo mu je žao što nisam sreo Kerol Tigs. Neki drugi put. Osetio sam se kao jadna beba – do đavola, ja samo želim da budem voljen. Bio sam uplašen kao Li Marvin; bio sam Ruter Hauer sa limenom konzervom; Isus sa Mirakl Majla koji vrišti. A Isus je gledao dole na ljude i rekao: "Tako mi je dosadno." Seli smo na jednu od klupa na grebenu. Želeo sam da ga zadržim, makar za trenutak.

"Kažite mi, kada ste poslednji put osetili nostalgiju?"

Odgovorio je bez kolebanja:

"Kada je trebalo da kažem zbogom mome dedi. On je odavno bio mrtav. Don Huan mi je rekao da je vreme da kažem zbogom. Spremao sam se za dugo putovanje, bez povratka. 'Moraš da kažeš zbogom', rekao je, 'jer se nikada nećeš vratiti.' Zamislio sam svog dedu ispred sebe – video sam ga savršeno detaljno. Bila je to potpuna vizija. Imao je živahne oči. Don Huan je rekao: 'Kaži zbogom zauvek.' Oh, agonija! Bilo je vreme da spustim zavesu i ja sam to učinio. Moj deda je postao priča. Ispričao sam to hiljadu puta."

Otišli smo do njegovih kola.

"Osećam svrab u stomaku – vrlo uzbudljivo. Sećam se da je don Huan to osećao, ali ja nisam razumeo šta to znači. To znači

¹ Iz "Samo dva puta se živi" Džona Berija i Lesli Brikuz.

da će uskoro doći vreme da se ide." Zadrhtao je ushićeno. "Kako je to uzbudljivo!" Dok je odlazio, viknuo mi je kroz prozor: "Zbogom, čuveni gospodine!"

SVETLA SE GASE

Čuo sam za predavanje u San Francisku. Završio sam pisanje o njima, ali sam odlučio da odem. Što bi se reklo, da stavim tačku na i.

Auditorijum je bio u industrijskom parku u Silikonskoj dolini. Njegov avion je kasnio; kada je ušao, hala je bila puna. Elokventno je pričao tri sata bez prestanka. Odgovarao je na pitanja dražeći, moleći, parirajući. Niko se nije pomerio.

Na kraju je pričao o ubijanju ega. "Don Huan je imao metaforu: 'Svetla se gase, muzičari pakuju instrumente. Nema više vremena za igranje: vreme je da se umre.' Huan Matus je rekao da postoji beskonačno vreme i da uopšte nema vremena – kontradikcija čarobnjaštva. Živite ga! Živite ga veličanstveno!"

Mladić je ustao iz publike.

"Ali kako to da radimo bez nekoga kao don Huan? Kako možemo to da radimo bez pridruživanja..."

"Niko se ne 'pridružuje' nama. Nema gurua. Ne treba vam don Huan", rekao je empatično. "Meni je on bio potreban – tako bih to mogao da vam objasnim. Ako želite slobodu, potrebna vam je odluka. Nama treba masa u svetu; ne želimo da budemo masturbatori. Ako rekapitulirate, skupićete energiju – mi ćemo vas naći. Ali treba vam mnogo energije. Za to treba da otegnete muda. Zato, uzdržite se od rasuđivanja i prihvatite mogućnost. Učinite to."

"Don Huan je imao običaj da kaže: 'Jedan od nas je seronja. A to nisam ja'." Zastao je na trenutak. "To hoću vama danas da kažem." Svi su počeli da se smeju i aplaudiraju, dok je Kastaneda odlazio na zadnji izlaz.

Želeo sam da potrčim za njim vičući: "Molim vas, volite me!" Bio bi to svakako dobar štos. Ali zaboravio sam limenu konzervu.

Šetao sam puteljkom pored ribnjaka u sumrak. Lagani povetarac je razbacivao krhko lišće sa njegovih ivica. Setio sam se jed-

nog od naših razgovora – pričao je o ljubavi. Čuo sam njegov glas i zamišljao sam sebe na šinama okrenut ka rečima koje dolaze...

"Zaljubio sam se kada sam imao devet godina. Istinski, pro našao sam svoje drugo ja. Stvarno. Ali, to nije bilo suđeno. Don Huan je rekao da bih bio statičan, nepokretan. Moja sudbina bila je dinamična. Jednog dana, ljubav mog života se – ta devetogodišnja devojčica! – preselila. Moja baka je rekla: 'Ne budi kukavica! Idi za njom!' Voleo sam svoju baku, ali to nikada nisam pokazivao jer mi je bilo neprijatno – imala je govornu manu. Zvala me je 'afor' umesto 'amor'. To je zapravo bio samo strani akcenat, ali ja sam bio vrlo mlad, nisam znao. Baka mi je stavila nekoliko novčića u ruku. 'Idi i nađi je! Sakrićemo je i ja ću se brinuti o njoj!' Uzeo sam novac i hteo da krenem. Baš tada, bakin ljubavnik je šapnuo nešto u njeno uvo. Okrenula se ka meni sa praznim pogledom. 'Afor,' rekla je, 'afor, dragi...' i uzela je novac nazad. 'Žao mi je, mi nemamo više vremena.' Ja sam zaboravio na to – don Huan me je kasnije podsetio, godinama kasnije.

"To me progoni. Kada osetim svrab – a časovnik pokaže petnaest do dvanaest – podiđu me žmarci! Tresem se, do današnjeg dana!"

"Afor... dragi. Nemamo više vremena."

UMETNOST PRIKRADANJA PRAVOJ SLOBODI

Taiša Abelar u razgovoru sa
Aleksandrom Bler-Evart

Dimenzions magazin, 18. septembar 1994. godine

U dugim godinama kada je Karlos Kastaneda informisao svet o čudima američkog urođeničkog duhovnog znanja, mnogi su shvatili da je tradicija od velike važnosti počela da se otkriva svetlu. Tokom godina, Kastaneda je progresivno pokazivao sveobuhvatni toltečki pogled na svet koji je, u reformisanom obliku, bio delo duhovne umetnosti, oblikovan od novih vidovnjaka, koji su preživeli uništavajući susret sa evropskom kolonijalnom civilizacijom.

Taiša Abelar, autor nove knjige "Prelazak čarobnjaka", jedan je od novih vidovnjaka čiji je naziv "prikrađač" ravnoteža "sanjaču" (vidi intervju sa sanjačem Florindom Doner u "Dimenzions magazinu" 1992). Pravo je uživanje biti svedok dolaska na svet novog i originalnog puta duha.

A. B. E.: Srećemo ljude koji su napustili razum i logiku, prirodne funkcije uma, i koji završavaju u nekoj vrsti zone sumraka u kojoj nemaju nikakvu predstavu ni o čemu.

TAIŠA ABELAR: Da, i to je jedna od glavnih zamki starih čarobnjaka, koji su isticali snevanjske tehnike za pomeranje skupne tačke, ali nisu imali prikrađačke tehnike da to uravnoteže. To je pitanje ravnoteže, jer ako nemate trezvenost i kontrolu, kakva je svrha pomeranja skupne tačke? Pokrećete je i bivate izgubljeni u tim oblastima i više niste sposobni da se vratite na ovaj nivo, što je ono što mi činimo. Mi odlazimo u druge oblasti, ali se takođe vraćamo u ovu stvarnost, idemo napred-nazad. Mi imamo tu kontrolu.

Vi to zovete 'dnevna' i 'noćna' strana svesti. Da li je to tačno?

Da, možete o tome da mislite na taj način. Mada, kada ste na noćnoj strani, vi ste apsolutno na noćnoj strani, i to postaje vaš dan. Ali to je istina. Vi želite da održite red, zato što prikrađanje treba da fiksira skupnu tačku na novoj poziciji, ma gde to bilo. To može da bude u potpuno drugačijoj stvarnosti, ali vi ipak želite, unutar toga, da sačuvate trezvenost i vašu svest koja mora da ostane nedirnuta. I tu dolaze do izražaja vaše prikrađačke tehnike, jer ako to izgubite, usled straha ili usled prepuštanja, ili zbog čistog neznanja, onda gubite sve.

Dešava se, kao što kažete, da završite u zoni sumraka i, što bi se reklo, izgubili ste u toj igri. Vi želite da budete u mogućnosti da održite red i, prikrađanjem, kreirate stvarnost ma gde bili, praveći strukturu, uvodeći red, razum. Možete da rezonujete i kada ste u potpuno drugačijoj stvarnosti. Možete da održite svoju svest. Pokušavate da uvedete red u neshvatljive percepcije, u kaos koji je univerzum. I tako, gde god da pomerite skupnu tačku, morate da imate i energiju da sačuvate vašu svest netaknutu. To je uslov za odlazak u druge stvarnosti.

Dakle, vaše osnovno biće, vaša suštinska humanost preživljava taj prelaz u svetove alternativne stvarnosti?

Ne bih rekla humanost, nego...

... *Rekao sam suštinska humanost...*

... vaš svetlosni "dvojniki".

Da.

Vaša svetlost i vaša svest, što je u stvari skupna tačka, ostaju netaknuti bilo gde. Ali to nije humanost. To ne mora da bude čovečije, i to je greška koju mi ne želimo da napravimo. Ne, mi ostavljamo sve što je u vezi sa čovekom iza sebe.

Pa, većina ljudi ne želi to da uradi.

Tačno tako, ne žele. A postoji veliko interesovanje za naš rad, i za Karlosa Kastanedu, i don Huana. Ali oni to, u stvari, ne žele.

Oni vole intelektualnu radoznalost, mogućnost da postoji nešto drugo tamo negde, jer svi smo skloni tome kao ljudska bića.

I u tom smislu, postoji sav Kastanedin rad, i rad Florinde Doner. A sada je izašla i vaša knjiga. Imam utisak da će se pojaviti i druge knjige drugih, nepoznatih članova te duhovne škole ili tradicije. I knjige se objavljuju; bukvalno milioni ljudi, kao što znate, pročitali su te knjige; stotine hiljada su pokušale da urade ono što je opisano u njima. A ipak, shvatamo da je taj rad, taj čarobnjački put u stvarnosti samo za nekolicinu. Vrlo mali broj ljudi će zaista ići tim putem. Zašto ste objavili knjigu?

Dobro pitanje. Tu postoje dva odgovora. Kao prvo, jedan razlog je što smo Karlos Kastaneda, Florinda Doner, Kerol Tigs i ja poslednji u don Huanovoj lozi, to je kraj puta. Oni to nisu znali u vreme kada su nas obučavali – a ja sam ušla u don Huanov svet vrlo mlada, čim sam postala punoletna. Bila sam sa don Huanom, a onda sa Karlosom Kastanedom ceo svoj život od 18. godine – i oni nisu znali da će Karlos Kastaneda postati sledeći nagual, i da će imati grupu ljudi, u skladu s pravilom koje je vrlo specifično, u vezi sa sanjačima i prikradačima, i koje ima određenu numeričku konfiguraciju. Ali oni su nas obučavali sanjanju i prikradanju i mnogim tehnikama koje oni koriste, oni su nam to preneli. Ali onda se ispostavilo da Karlos Kastaneda nije nagual sa četiri odeljka.

Nagual je osoba sa četiri energetska dela, i to je zapravo pitanje energetskog sklopa svetlosnih bića. On je nagual sa tri odeljka, što znači da je njegova misija drugačija, i jedna od glavnih razlika je da se žena nagual, koja obično odlazi sa grupom prethodnog naguala, u ovom slučaju Kerol Tigs, jednog dana vratila. To je bila namera naguala Karlosa ili Florinde Doner i moja, mi smo je, u stvari, vratili u ovu stvarnost. Drugim rečima, njena skupna tačka se vratila, tako da je ona sada sa nama. I to je slučaj bez presedana u svim prethodnim generacijama naguala i vidovnjaka u don Huanovoj lozi. I tako, zato što se vratila, ona nam je dala tu energiju da pišemo o našim iskustvima.

Kerol Tigs se vratila, a trebalo je da ode sa don Huan Matusom.

I otišla je. Oni su je povelili sa sobom.

I Karlos je trebalo da nađe sledećeg naguala i ženu naguala. Onda bi je poveo sa sobom i krug bi se nastavio. Ali desila se ta nečuvena stvar. Šta to znači?

Plan duha je potpuno različit od onoga koji je važio za don Huanu. Njegova grupa je sledila pravila, imali su određenu proceduru treninga. Iako su bili veoma apstraktni, u određenom smislu su bili i vrlo konkretni. Bili su praktičari znanja koje im je prethodna grupa prenela. I to su predali nama. Ali stvari koje mi zaista upražnjavamo su potpuno apstraktne, kao rekapitulacija, ideja besprekornosti, stvari koje radimo ili koje ne radimo i koje su potpuna negacija praksi, ili procedura, već ću govoriti o tome.

Ali vaše pitanje je zašto se to pojavljuje sada, i zašto mi pišemo. Žena nagual nam je dala tu dodatnu energiju da sve to ubacimo u običnu stvarnost. Inače, da nema energije, to bi zauvek ostale ideje. Mada ih mi praktikujemo; mi smo ideje. Nema razlike između onoga što pišemo i onoga što radimo, i zato smo sposobni da pomeramo naše skupne tačke, jer to nisu samo apstrakcije već naša tela zaista sadrže te stvari. I tako se naša skupna tačka kreće. Ali da nema energije, ne bi bilo ni mogućnosti da se to prikaže u ovoj stvarnosti i da to drugi ljudi vide.

Tako, mnogo toga što smo doživeli, zapisali, učili smo pre mnogo, mnogo godina. Ono o čemu ja pišem desilo se davno. Ali nije bilo energije da to objavim, da mu dam konkretan oblik.

Drugi razlog je taj, pošto nema drugih učenika, da tako kažem, plan Duha, ponoviću, jer ni o čemu mi ne odlučujemo... Nema načina da ja kažem: "Oh, sada ću da pišem o ovome i da to uradim", jer ja nemam volju u tom smislu reći. Plan Duha je da to sada treba da se objavi, i to je tako, rekla bih, jer nema sledeće generacije u tradicionalnom smislu. I to treba objaviti za bilo koga ko je tamo negde. Kao što kažete, postoje hiljade, možda milioni ljudi koji to čitaju. Jedan od njih će ih možda praktikovati i uspeti da nađe put.

A razlog zbog koga to kažem je to što vam ne treba učitelj. Pošto smo apstraktni, kakvi smo svi mi iz poslednje generacije,

vidimo da je sve što vam treba minimalna šansa i ideja. Kada se to izrazi, postoji mogućnost da nešto možete da uradite, kao što je rekapitulacija, i ako neko to radi, može da pomeri svoju skupnu tačku, nešto će da se desi i Duh ili namera lično će da ga vodi i uči. A to je već ugrađeno u rekapitulaciju, u vežbe ne-rada, u same knjige. Namera je već tamo.

U redu, rekli smo da većina ljudi ne želi da se upusti u to. Osećaju da to nije za njih. Tako stvari stoje, da. Ali, ima ljudi tamo negde na koje će to da deluje, i to su ljudi za koje su knjige napisane... i ko zna šta će se desiti!

Možete li detaljnije da govorite o rekapitulaciji?

Da. To je, u stvari, vrlo drevna tehnika koja je od starih čarobnjaka preneti don Huanovoj lozi. Ali oni su to na neki način zaboravili, jer su više bili zainteresovani za moć i moć nad drugima, dominaciju nad ljudima, i takve stvari. Nije im bilo ni na kraj pameti da gube samovažnost. Ali tehnika je ostala, i novi čarobnjaci su je oživeli, da tako kažem, i bila je dalje prenošena, i došla je do naguala Karlosa i nas. I mi je sada smatramo stvarno fundamentalnom tehnikom u čarobnjaštvu, od svih tehnika koje smo naučili za pomeranje skupne tačke.

Rekapitulacija je stvarno najbolja za modernog čoveka, i razlog zašto mi to tako mnogo naglašavamo je – don Huan je to takođe isticao – što to svako može da radi. Ne morate da budete "čarobnjakov učenik" ili bilo šta slično. Svaka osoba sa minimalnim interesovanjem – čak ne moraju da budu apsolutno predani tome ili slično, nego samo da su radoznali – može to da počne. To je tehnika za brisanje ideje o sebi, ili onoga što je "ja", u smislu svih sećanja i veza sa ljudima koje je neko imao za vreme života. I to nije samo ideja. Kažem ideja, ali mislim na jednu energetsku ideju, zato što kada neko kontaktira sa ljudima, razmenjuje se energija, naravno. I dosta toga je izgubljeno ili ostavljeno u stvarima. U brigama i dubokim emocijama, to ostaje u svetu i u ljudima. I strategija – jer to je čarobnjačka strategija – jeste da se to povrati, da se to uzme nazad, da sve to imate kod sebe sada, u sadašnjosti. Zašto to ostaviti da lebdi unaokolo u nekoj miste-

rioznoj prošlosti koja vas, na neki način, drži fiksirane na mestu na kome ste?

Ono što radite jeste da sednete, nađete mesto gde imate mir i samoću, najbolje orman ili veliku kutiju ili čak tuš kabinu, zato što vam treba zatvoren prostor – čarobnjaci su imali kutije za rekapitulaciju, gde bi se zatvarali, ili su odlazili u pećinu. Ja sam počela svoju u maloj pećini. Nešto što zatvara svetlosno telo, tako da postoji neki pritisak na svetlosno biće. Pre nego što sednete, napravite vašu listu. Imate listu gde je svako koga ste ikada sreli, upoznali, ili imali bilo šta sa njim u toku života. Ima tu posla, i dosta prisećanja. To sećanje, samo po sebi, na neki način olabavljuje skupnu tačku. Tako da je to početna vežba. Vraćajući se u svoj um i sećajući se svakoga koga ste sreli, idete od sadašnjosti unazad, i zapisujete sve ljude sa kojima ste radili, porodicu, poznanike, svakoga sa kime ste imali bilo šta.

U stvari, pravite dve liste. Kao prvo, vaša seksualna iskustva. Svako sa kim ste imali seksualni kontakt. Čarobnjaci uvek kažu da tu počnete, jer je to osnovna energija koja je izgubljena tamo negde, i ako to vratite, to će vam dati potisak da uradite druge ljude.

Tako imate dve liste, i onda sednete u kutiju za rekapitulaciju, pećinu ili orman i počnete sa disanjem. Treći element pored liste i kutije ili mesta je disanje. Disanje je veoma važno, jer disanjem oslobađate energiju. I već je podešeno od strane namere. Naši kontakti sa drugima odvijaju se svetlosnim telom, i dah pokreće svetlosna vlakna.

Počnete od desnog ramena, gde stavite ruku – u stvari, ja to prilično dobro opisujem u svojoj knjizi – ali počinjete od desnog ramena, i kada ste postavili scenu sa ljudima i mestima u vašem umu, sve ste podesili i vizualizovali to do savršenstva sa svim detaljima, onda stavite bradu na desno rame i udišete okrećući glavu ka levom ramenu, a zatim izdahnate, vraćajući glavu nazad na desno rame, a zatim vratite glavu na centar. Vi čistite; to je kao čišćenje scene. Samo očistite čitavu sobu ili osobu ili mesto, šta bilo. I vratite svu energiju koja je druga osoba ostavila u vama. Izdišete je i vraćate je nazad. U određenom smislu, odvajate se od tog susreta. I to činite i sa svim ostalim.

BEZ OBLIKA I BEZ ŠABLONA

Nakon što ste to uradili sa celim svojim životom, vi se prilično odvojite od vaše zapamćene prošlosti. To nije analiza, uzgred budi rečeno. To nije zamišljeno da bude prava analiza samoga sebe, ali ne možete a da ne vidite u načinu na koji delujete i ponašate se i šta se očekuje od vas, da se formira šablon, izranja apsolutni šablon. I sa disanjem razbijate taj šablon. Tako da ono što vi stvarno želite da uradite jeste da uđete u ponašanje bez oblika i šablona, što je način na koji čarobnjak deluje.

On je apsolutno fluidan. To nas vraća na prikradanje. Prikradač je neko ko je nenametljiv, ko poznaje umetnost nenametljivog ponašanja. On nema ego, nema šablon, nema ništa da brani, ništa da dokazuje, nema zahteva, nema želja. Sve će se to eliminisati tokom rekapitulacije.

Postoje i druge stvari koje treba uraditi zajedno sa tim, a to je prekid unutrašnjeg dijaloga. Tako vi imate svu vašu energiju u vama i više ne insistirate na ponavljanju istih šablona ponašanja. A način na koji su ti šabloni formirani u nama je ponavljanje određenih stvari o sebi, kao: "Oh, ja ne valjam" ili "Oni me ne vole", ili "Moram da budem takav, da se tu dokažem". Šta god da prolazi kroz glavu, to je konstantni tok misli ili potvrda, u stvari, o sebi. I tako, čarobnjaci kažu da zaista morate da prekinete to neprekidno pojačavanje samoga sebe, što je ta pozicija skupne tačke.

Kada dišete i rekapitulirate, idete u prošlost u sadašnjem trenutku, ta intenzivna koncentracija koja vam je potrebna da sedite i vizualizujete te stvari pomalo pomera skupnu tačku. I svako ko rekapitulira će to videti. Videće, oh, Bože, radim to ponovo, i deset godina kasnije opet to radim. Ista vrsta veze, ponovo, isti tip muškarca, isti tip žene. Znamo nekoga ko kaže da uvek izabere tešku ženu (*smeh*). Ne znam šta to znači, ali to je istina. To je kao da je čovek osuđen da ima teške veze. Šablon se ponavlja, kakav god on bio, i svako ko rekapitulira će to videti.

Tako se u nama pojavljuje vidovnjak. A onda, dok to radite i kada se vraćate u vaš uobičajeni svakodnevni život, postajete mir-

niji, radite te tehnike jednom nedeljno da prekinete unutrašnji dijalog, a neke od tih tehnika su opisane u mojoj knjizi.

Ima dosta od toga u Kastanedinim knjigama, u vezi sa zurenjem, neke tehnike zurenja. Možete da zurite u plamen šibice. Zapalite šibicu, sačekate da izgori vrh i da se malo ohladi, a onda okrenete šibicu i uhvatite je za vrh levom rukom i gledate kako plamen sagoreva kraj šibice ispred vaših očiju, i to smiruje um. Možete da koristite svaku malu tehniku meditacije. Neću baš da kažem da se udubite u istočnjačke tehnike meditacije, ako već radite rekapitulaciju ili ne želite da budete fiksirani u bilo kom obliku. Sve što mi radimo kao apstraktni čarobnjaci je minimalno korišćenje tehnika da bismo se udaljili od svoga "ja". Ne želimo da postanemo teži u oblasti ega i pojačanja ega, kao "sada se bavimo meditacijom", ili "sada smo..."

Dakle, ne želite da pravite svoj imidž, čak ni kao spiritualne osobe.

Ne, ne želimo. Ne želimo ništa da dodajemo. Kada pogledate koliko toga morate da se otarasite počinjete da budete obazrivi da ništa ne dodate. (*smeh*) Ne želite ništa da dodate u smislu da ne postanete važniji u drugim oblastima, jer se oslobađate nekih starih stvari.

Ali vi ulažete tu energiju u svađe sa mužem ili ženom. I tu dolazi do izražaja besprekornost. Želite da održite svakodnevno ponašanje na besprekornom nivou, a to znači da radite najbolje što možete, postizete vaš skromni maksimum. Nas više ne interesuje potvrđivanje ega ili samoga sebe, ili odbrana sebe. Jezgro naše energije odlazi na odbranu sebe jer smo napadnuti zdesna i sleva... Mislim, ne možete ni da izađete iz kuće... čak i u kući, stalno vam nešto preti. Ili vam šef kaže nešto, neko vas ružno pogleda, izbacuju vas iz takta, ovako ili onako. Odmah morate da reagujete i da izgradite "Nisam ja tako loš. Oni me ne razumeju". Um se munjevito oporavlja pokušavajući da zakrpi takve stvari.

Ne, vi to ne dopuštate. Više vas ne interesuje odbrana samoga sebe. Zanima vas kako da se otarasite svoga ja, da dostignete svoj vrhunac. Don Huan je imao dobar dodatak. Rekao je: "Eli-

minišite sebe i nećete se plašiti ničega." Ako nemate svoje ja, ne postoji apsolutno ništa čega biste se plašili, jer svi strahovi, razočaranja, sve dolazi od ideje o sebi, ili određenih očekivanja koja nisu ostvarena. Ne samo negativne stvari, nego i ako se dese dobre stvari, onda se osećate dobro, znate. Tako to ide u oba smera.

Prikradači su zbog toga zaista indiferentni, oni su izdvojeni, i to nas vraća na početak našeg razgovora. Ono što prikradači zaista žele jeste da se odvoje od sebe, što će reći da odvoje svest od tog položaja skupne tačke gde je društvo, naši roditelji, puka činjenica da smo rođeni u određenoj porodici, imamo određene veze, fiksirala nas je, prisilila, zatvorila, zaista.

Kada rekapituliramo i odvojimo se od svega što nam se dogodilo, mi plovimo. Skupna tačka postaje slobodna. Može da se pokreće, i to vrlo harmonično. Može da se pomera bez pomoći droga, bez pomoći neke druge osobe ili naguala. Jer kada na vas deluje nešto spolja, niste slobodni, zavisni ste od toga. Jedina stvar od koje zavisi moderni čarobnjak ili prikradač je nešto apstraktno što on zove Duh, Nepoznato. Kada se otarasite sebe, dajete se Orlu, simbolično. Dajete se simbolično smrti. I tako Orao, kažu, dopušta besprekornom ratniku da ode. A to metaforično znači da je osoba koja je rekapitulirala i oslobodila svoju energiju od očekivanja u svakodnevnom životu sposobna da ode bilo kuda. Može kontrolisano da sanja jer čak ni u snu nema svoje ja. I to je opet razlika između starih i novih čarobnjaka.

Kada su stari čarobnjaci svesno sanjali, imali su veoma težak ego i, naravno, gubili su se i bivali uhvaćeni u različitim nivoima sanjanja. Nisu mogli ponovo da se pokrenu, zato što su bili suviše teški. Ali oni su imali svoje ideje o moći i to je za njih postala opsija. Prikradač apsolutno nije ničim opsednut. On ceo svet vidi kao 'kontrolisanu ludost'. To znači da je sve na korišćenje. Postoji red; postoji struktura. Ali to ne treba uzimati previše ozbiljno zato što postoje drugi redovi i druge strukture, beskonačan broj slojeva glavice luka stvarnosti i on može da ode nekud drugde. Ma gde bio, on kreira svoj red i svoju strukturu, i kada ga Duh pokrene, jer nešto pokreće skupnu tačku, on odlazi nekud

drugde. On je besprekoran u svojim snovima, i u svakodnevnoj stvarnosti, ako i kada je ovde. Ali prikradač počinje ovde u svakodnevnom svetu, i zato je rekapitulacija zaista za svakoga.

Rekapitulacija počinje ovde, tačno tamo gde se neko nalazi. Tu se počinje. Sa svojom listom i svojim mestom, čisti se prošlost, smiruje se unutrašnji dijalog, tako da se više ne skupljaju otpaci, koriste se određene tehnike zurenja – tu ne mislim ni na kakvu akrobatiku ili tako nešto – ali postoje neki čarobnjački prelazi koji su preneti do danas. Ili samo mirno sedenje – to ne morate ni da zovete meditacijom – samo isključite unutrašnji dijalog. I produžite te trenutke tišine. I onda imate moć koja dolazi iz čiste tišine. To će samo po sebi omogućiti skupnoj tački da se pokrene iz svakodnevnog stanja u povišenu svest.

Onda praktikant – ne morate čak ni da ih zovete čarobnjacima – ulazi u povišenu svest. Tada ima mogućnost da tu tišinu ima u svemu što radi... kada je aktivan. Ako radite, vozite, ili bilo šta, radite to u tišini, jer vas više ne vezuje ideja o sebi.

Koristite sitne mučitelje jer, dobro, rekapitulirali ste... moram ovde da kažem da to nije samo jedna rekapitulacija... to je, u stvari, stalan proces, zato što kada završite sa seksualnim iskustvima, onda radite svakoga sa kim ste se sreli u životu.

Onda se vraćate određenim temama. Primećujete da još uvek postoje stvari kao kada normalno radite ili kada vam se nešto desi u toku dana, još uvek osetite: oh, čoveče, to me je potreslo, to mi stvarno smeta. Onda možete da vidite zašto vam to smeta, i koristite određene teme. Kao što potreba za ljubavlju može da bude uobičajena tema. Svakome izgleda treba neko ko ga voli, podržava, hvali. To tako ide, to je vrlo snažna pokretačka sila koja nas drži u liniji, jer dok to imate, kao da vam neko maše šargarepom ispred nosa. Bilo šta čime vam neko maše ispred nosa i na šta vaše telo prirodno reaguje...

Da li biste rekli da je veliko dostignuće da budući vidovnjak dostigne tačku kada više ne brine o tome da li ga vole ili ne?

Da, to je veliko dostignuće. Apsolutno. Naravno, za nekoga ko je time opterećen. Postoje, međutim, nekoliko njih koji možda

zaista ne mare za to. Oni imaju dovoljno energije. A znate li od čega to, u stvari, zavisi? Da vas vole, da želite da vas vole?

Čarobnjaci imaju teoriju o energiji koju ste dobili u trenutku začeća. Ako su vaši roditelji voleli jedno drugo, i to seksualno, ako su imali vrlo jak doživljaj, veliki, veliki seksualni doživljaj, oboje, i otac i majka, onda dete koje je tako začeto ima tu ogromnu eksploziju energije. Ono može da ne mari za to da li ga ljudi zaista vole ili ne, zato što ima urođeni osećaj za to da se oseća dobro. Ali ako je jednom od roditelja bilo dosadno – čarobnjak don Huan je to zvao 'dosadna začeća' – ili ako su začeti kroz dosadno iskustvo, bez mnogo bleska... Ili se partneri čak nisu ni voleli, samo su prolazili kroz pokrete vođenja ljubavi zato što su u braku, i to se radi petkom uveče, onda to dete dolazi na svet sa realnom smetnjom. I ono će uvek osećati da mu nešto fali, i želeće da ga vole. Želeće da ga vole drugovi, da ga voli njegova mama, a ona ga možda čak uopšte i ne voli. Ali to nije samo teorija, to je nešto do čega su čarobnjaci došli putem *videnja*.

Oni vide kako stvarno izgleda svetlosno biće. Vide kako se energija kreće. Kod nekih ljudi je vrlo lenja, stagnantna, i to se, naravno, izražava vrlo blagim ili niskim nivoom slasti za životom. Ti ljudi na neki način jedva izguraju dan. Takva je vrsta osećanja. Ali drugi imaju mnogo energije. Sve sreću kao izazov. Sve je za njih avantura. Prirodno dominiraju ljudima. Imaju harizmu, neku vrstu opčinjavajućeg uticaja na druge i na stvari oko njih. Oni nemaju tu potrebu, ne žude kao drugi ljudi koji žele da budu voljeni i koji žude.

Naravno, takva osoba, koja ima svu tu energiju, privući će sve vrste ljudi koji žude i koji žele da to posisaju. (smeh)

Upravo tako. I oni privlače te ljude. Čarobnjaci kažu da je ego zaista metaforički bodež kojim se mi ubadamo. Ali to je u redu samo dok krvrimo zajedno. Sve dok drugi krvare sa nama, mi smo u redu. (smeh) Dok je nekom drugom gore, mi smo srećni. Ali rekapitulacija će doneti tim žudnim ljudima... i ja moram sebe da uključim u tu kategoriju, jer ja apsolutno nisam bila rezultat strasnog ujedinjenja... da vide te demone tokom rekapi-

tulacije. I zato kažem da rekapitulacija nikada nije završena, zato što i kada sam bila sa don Huanom i njegovim ljudima... Dobro, oni su imali dovoljno energije da pokriju moj nedostatak. Njihova energija me je podizala na taj viši nivo. Ali u trenutku kada su oni otišli, ili čak kada bi napustili sobu, ja bih potonula na svoj uobičajeni prirodni nivo i želela bih pažnju.

Svi učenici su bili takvi. I, naravno, oni su nas testirali tako što su nas ignorisali, ili nisu hteli da razgovaraju sa nama, ili su radili stvari sa drugima kada smo mi hteli da budemo uključeni. Tako, kada kažem rekapitulacija, to mora da bude isprobano i testirano u svakodnevnom životu. Ne možete da pobegete u pustinju i da to radite a da se osećate dobro, i to je sve. Morate da se vratite do svoje majke i svog oca. Šta vam oni to rade da vi reagujete kao devojčica ili dečak koji želi svoju mamu da mu opere veš, da se brine za njegov stomacić. Mi još uvek imamo ta osećanja. Tako, rekapitulacija sama po sebi nije dovoljna. Prikradači se prikradaju samima sebi, i kada su sa ljudima u normalnom životu, oni se konstantno prikradaju sebi samima i gledaju šta se dešava.

Uzimajući u obzir da je to kompleksna tema koju mogu da razumeju samo ljudi koji su zaista zainteresovani, da li možete da govorite o prikradanju?

To je pitanje koje se često javlja kada držim predavanja. Ljudi žele tačno da znaju šta je to prikradanje. Postoje dva pristupa.

Prvi je opšta definicija da je prikradač neko ko je napravio umetnost od toga da bude nenametljiv. To znači da je sebe stavio u pozadinu. Postoji određen trening da bi neko postao nenametljiv, a mogu i da vam kažem zašto je to potrebno. Daću vam i nekoliko drugih načina da se govori o prikradanju. Ono je kreirano tako da prodrma čarobnjaka ili praktikanta, a pod time podrazumevamo navalu ili malu eksploziju energije, tako da se skupna tačka blago pomeri.

Sada mislim da moram da govorim o skupnoj tački, jer to je tačno ono na šta prikradači ciljaju. Oni žele da pokrenu ili da pomere skupnu tačku i da na taj način promene percepciju sveta. Percepcija, naravno, može da se promeni putem sanjanja, ali

prikradači to rade dok su budni. Način na koji čarobnjaci percipiraju svet je da je sve što vidimo, dok smo budni u ovoj stvarnosti, u stvari pitanje položaja skupne tačke. Sigurna sam da ste upoznati sa Kastanedinim knjigama i da znate šta je skupna tačka, ali opisaću je još jednom. To je fokusirana tačka svesti na svetlosnoj čauri (auri).

Mi verujemo da je energetsko telo ljudskog bića grupa svetlosnih vlakana kojih ima beskonačno mnogo, i svako od njih ima specifičnu svest. Tako da ona ne liče na električno svetlo, nego svetle kao svest. Na tom svetlosnom jajetu koje čini energetsko telo postoji izrazito sjajna tačka gde je koncentracija osobe, njena svest, skupljena na jednom mestu i ta svetla tačka je veličine loptice za golf, iz ugla gledanja vidovnjaka koji vidi čovekovo svetlosno telo. Mesto na kome se ona nalazi određuje ono što mi vidimo, jer postoji poklapanje vlakana koja zasvetle kada se spare vlakna unutar svetlosnog tela i vlakana, koja su u univerzumu, jer čarobnjaci takođe misle da je univerzum, naravno, beskonačan broj energetskih vlakana od kojih su neka vidljiva, a druga su apsolutno van domašaja naše ljudske percepcije. Skupna tačka osvetljava oblast na svetlosnom biću, i kada se to poklopi sa onim što je napolju, javlja se percepcija.

Da li se to odnosi na svakoga?

Svi mi imamo skupnu tačku otprilike na istom mestu, jer kada se dete rodi, čovečije dete, koje će postati ljudsko biće, društveno biće, mora da uskladi položaj svoje skupne tačke sa drugim ljudima da bi moglo da kontaktira sa njima i da percipira isti svet, isti deo mogućnosti percepcije koji i oni imaju, tako da svi možemo da se saglasimo šta percipiramo. Pošto su naše skupne tačke na istom mestu, možemo da imamo govor, možemo da govorimo o drveću i automobilima, i čvrstim zidovima i podovima, i da imamo prostorni i vremenski kontinuitet. Znamo da je postojalo juče i da će biti sutra. Sve je to u vezi sa položajem skupne tačke. Vreme, naša predstava o svemu što znamo je određeno time gde se nalazi ta tačka povišene, skoncentrisane svesti. I ako usled neke nepravilnosti ona nije na mestu gde čovečija skupna tačka

treba da bude, onda su te osobe ili čarobnjaci (i odmah ću da pričam o tome), ili su kandidati za mentalno bolesne. Te ljude možete da nađete u ludnicama, jer njihove skupne tačke nisu fiksirane na mestu gde su fiksirane skupne tačke drugih ljudi. Tako da oni nemaju istu vrstu percepcije. I nemaju saglasnost sa stvarnošću. Postoji nalog, recimo, čak biološki nalog koji kaže da sva ljudska bića treba da imaju skupnu tačku na istom mestu tako da bi bili ono što mi zovemo ljudi. Životinje je imaju na drugim mestima, i to određuje tu vrstu životinje. Drveće je ima na određenom mestu svoje svetlosne čaure, i to ga čini drvećem.

Da li onda možemo da zovemo skupnu tačku mestom kolektivne personalne saglasnosti o stvarnosti?

Tačno tako. To je naša persona, naša ličnost. E sada ta ličnost, čarobnjaci kažu, nije sve što smo mi sposobni da budemo. Možemo da budemo više od samo društvene osobe. Da bismo postali nešto više od onoga što nam je donela naša društvenost ili naše pravo koje smo stekli rođenjem, moramo da pomeramo ili pokrenemo skupnu tačku.

Moramo da je pokrenemo sa mesta na kome je fiksirana. I ne samo da je ona sposobna da ode nekuda, nego kada to učini, druga svetlosna vlakna svesti zasvetle i poklope se sa onima u univerzumu, i uspostavljaju se nove stvarnosti, i te nove stvarnosti su isto tako stvarne i čvrste kao ova u kojoj smo sada, a razlog zbog koga je ovaj naš svet tzv. neosporno stvaran je saglasnost koju mi imamo o tome kako taj svet izgleda. A to je zasnovano na fiksiranosti skupne tačke. Ako se ona pokretna – a ona to čini – pokreće se u snovima, sama po sebi – mi to zovemo snevanjska stvarnost, da bismo je razdvojili od budnog stanja.

Tako mi prihvatamo da postoje druge oblasti iskustva, ali uvek se prema njima odnosimo sa stanovišta svakodnevnosti stvarnosti. Čarobnjaci to ne rade. Oni kažu da možete da pomerite svakodnevnu stvarnost dok ste budni. Ne morate da sanjate... Sanjanje je, naravno, kontrola kretanja skupne tačke u snu, u snovima, i njeno fiksiranje je negde drugde.

I to možete da radite a da ne budete ljudi.

Apsolutno.

Sama po sebi, to je izuzetno revolucionarna izjava.

Zato što naša saglasnost kaže da postoje ljudi ljudi koji imaju halucinacije. Oni vide čudovišta, i šta sve ne! Ali oni su na neki način manjkavi – sa tačke društvenog gledišta – odnosno, nisu stabilizovali svoje skupne tačke tamo gde i ostali. Njihove skupne tačke nekako su u pokretu, stalno se pomeraju, i zato su naravno ljudi jer haluciniraju, i nemaju energiju da je održe na bilo kojoj poziciji. Kada bi imali energiju i kontrolu, bili bi čarobnjaci, jer bi se prikradali toj novoj poziciji.

Da, to mi je jasno.

Tako da to, u krajnjoj liniji, vodi ka pitanju posedovanja energije da se percipira više nego što nam je dozvoljeno da percipiramo, samim tim što smo rođeni kao ljudska bića. Naš društveni poredak nam ne dozvoljava da odemo u druge oblasti, osim kroz ludilo ili kroz snove koji se ionako ne tretiraju kao stvarnost. To su dva puta koja su otvorena, ali to nisu upotrebljive opcije. Sada čarobnjaci kažu da možete da pokrećete skupnu tačku, pod uslovom da imate dovoljno energije da je fiksirate na nekoj drugoj poziciji, jer ne želite da završite kao ludaci i potpuno izgubljeni u tim svetovima unutar svetova koji postoje tamo negde, kao slojevi luka.

Ono što je potrebno je kontrola, energija i fluidnost. I ono što oni zovu 'nepokolebljiva namera'. Fluidnost omogućava nekome da pokrene skupnu tačku i da se udalji od date pozicije koja nas čini osobama i, vratimo se na to, zato što je ta data pozicija koja nas čini osobama, u stvari, ono što zovemo "ja". I tu samovažnost mora da ode kroz prozor, jer sve dok smo vezani za svoje "ja", mi održavamo našu vezu sa tom tačno određenom pozicijom skupne tačke. Nikada nećemo biti sposobni da percipiramo bilo šta van naše, zdravo za gotovo, tretirane stvarnosti. Dozvoljeno nam je samo da percipiramo ono što je određeno našom pozicijom unutar društvenog poretka. Tako da nam treba fluidnost da pokrenemo skupnu tačku negde drugde, a onda nam je potrebna stabil-

nost, koncentracija, energija da je fiksiramo na drugoj poziciji. To je ono što je zapravo čarobnjaštvo, pokret i fiksiranje, ponovno fiksiranje skupne tačke na novim pozicijama, i na taj način osvetljavanje drugačijih stvarnosti koje su isto tako čvrste i stvarne kao i ono što mi tretiramo kao stvarnost svakodnevnog sveta.

Znači, čarobnjaci neguju i kultiviraju energiju na jedinstven način, i postoji način za negovanje i kultivisanje snevanjske energije, a vaša knjiga je prvenstveno o načinu na koji se to radi. Da li može tako da se kaže?

Tačno tako. Postoje tehnike, postoje sredstva kojima se čarobnjaci koriste, i ona uključuju tehnike 'ne-rada', 'rekapitulaciju', što je fundamentalna tehnika za omogućavanje pokretanja skupne tačke sa svog položaja, stvari kao 'gubljenje lične istorije', koja takođe omogućava čoveku da se udalji od očekivanja ili ideje koju ima o sebi.

Gubitak samovažnosti je ključ, naravno, jer kao što sam rekla, sve dok imamo tu ideju o sebi, snažno "ja", ego, ličnost kojom kontaktiramo sa drugima u međusobnoj saglasnosti, oni nas drže. Vidite, snaga sveta, društvenog poretka je tako velika zbog saglasnosti milijardi ljudi koji drže skupnu tačku na tom tačno određenom mestu.

Dakle, krajnje prizemno, to bismo mogli da zovemo 'prijateljski pritisak' i, na univerzalnom nivou, 'duh vremena'.

Da. Na sasvim individualnom nivou možete to da zovete 'samoprepuštanje' ili nečija ideja o sebi, a onda prijateljski pritisak. Upravo tako, sve to, a zatim na širem nivou sâm jezik, na kulturnom nivou, i moramo da dođemo i do porodice, jer je to osnova, i morate da probijete svaku od tih barijera – individualnu, prijateljsku, porodičnu, kulturnu – a zatim jednu ogromnu kolektivnu podsvest koja drži sve na svom mestu.

Čarobnjak mora da iskoči van svega toga na drugi nivo. A onda, čak i iza te kolektivne podsvesti, imate biološki mandat po kome smo zaista uhvaćeni u ovom 'majmunskom obliku'. Imamo našeg biološkog pokretača, treba da budemo društvena, grupna

bića zato što smo društvene životinje. Samoća je nešto čega se ljudi smrtno plaše. Mislim, to je jedan od ubica početnika, ideja da moraju da imaju usamljeničko putovanje, usamljeničko tražanje, jer se rekapitulacija vrši u apsolutnoj samoći. Ali ljudi misle da mogu da meditiraju zajedno, da rade stvari zajedno, sve dok imaju grupni konsenzus. Međutim, upravo taj grupni konsenzus sprečava tanane pokrete skupne tačke. Tako da morate da izbegnete tu silu, i morate da imate energiju, a energija dolazi od svih stvari koje sam ranije pomenula, uključujući besprekornost i, takođe, korišćenje svoje smrti. Umirate, jer ćete ionako umreti. Ako sledite put čarobnjaka, ako neko želi da se udalji od sebe, od tog datog položaja skupne tačke, i da se uputi u nepoznato, onda je to isto kao umiranje. "Ja" mora da kapitulira, i to je užasno osećanje. Emocionalno, fizički, to je kao, znate, čovek protiv univerzuma.

I smrt se odlaže, zar ne? Mislim, ne dešava se u jednom čudesnom trenutku. To je nešto što se progresivno dešava. Godinama. Kada znate da ste to zaista uradili? Kada znate da ste konačno ubili to staro "ja" ili postali ono što se zove u literaturi 'ratnik bez forme'?

Morate da budete bez forme. Morate da nemate svoje "ja". Kao prvo, kao što kažete, to nije iznenađan događaj, mada može da bude. Pokret skupne tačke kod nekih ljudi može da bude iznenađan, ili se pod dejstvom jakog šoka skupna tačka iznenada pomeri negde drugde, i drugačija stvarnost se uspostavi ispred čoveka. Sasvim iznenada se nađe negde drugde. Ali to obično ne traje dugo jer dolazi usled spoljne sile i obično se vraća nazad. Ako to potraje, on neće znati šta mu se desilo, i to su slučajevi za ludnicu. Dakle, postepena promena je najbolja.

Smatram da droge, biljke moći, takođe mogu to da izazovu.

Da, tačno. Pod dejstvom psihotropnih biljaka vidite druge svetove, i skupna tačka je apsolutno izbačena iz svoje pozicije. Ali to ne radite vi, vi nemate kontrolu, opet je to spoljni agens.

Samo prisustvo naguala takođe pokreće skupnu tačku. Njegova besprekornost može da pokrene skupnu tačku njegovih stu-

denata. On ne mora da ih udara po leđima, niti bilo šta slično. Čista energija može izazvati da studenti uspostave druge svetove. Ali, vidite, opet, kad god smo bili u prisustvu don Huana i njegovih ljudi, njihova sila nas je navodila da radimo fantastične stvari. O tim stvarima pišem u svojoj knjizi. Ali kada se vratim u Los Anđeles i kada oni nisu u blizini, vraćam se na staro. Na mene se svali sila društvenog poretka i moja skupna tačka se vrati u 'prvu pažnju'. A tragedija je u tome, naravno, što ako ne vratite vašu skupnu tačku na mesta na kojima je bila pod uticajem don Huana i njegovih ljudi, jedva da se sećate šta ste radili ili od čega su se sastojali ti svetovi. Oni su kao snovi. Tako da morate da skladištite energiju da biste mogli da se pomerite u povišenu svest, da možete tamo da se održite sopstvenim snagama, i da putujete. I onda idete dalje, i to je postepeno pomeranje.

Kako skladištite ili čuvate energiju za pokretanje skupne tačke?

Rekapitulacija je glavni metod. Želim samo da napomenem da je drugi način za pomeranje čista besprekornost, nameravanje pomeranja.

Namera je u stvari linija, sila koja nas povezuje direktno sa energijom koja se tamo nalazi. I zato što ima inteligenciju, neka vrsta uređenja koje nas vodi. Oni to zovu Duh, Orao. Ali kada čovek poveže svoju ličnu energiju sa spoljnom energijom kroz besprekorna dela, onda Duh lično pokreće njegovu skupnu tačku, jer je na određen način prepustio kontrolu. Odrekao se sebe, svog ega. Pustio se, i dopušta da ga vodi sila namere. I sve te čarobnjačke aktivnosti koje sam pomenula, rekapitulacija, sav ne-rad, sve one već imaju u sebi čarobnjačku nameru. Tako da čovek treba samo da radi te stvari i da pusti da ga namera uzme, i njegova skupna tačka će se pokrenuti, zato što su to drevne tehnike koje su prenošene generacijama unutar don Huanove loze i imaju nasleđenu vezu sa Duhom.

Znači, poznata nam je potreba za skladištenjem energije, jer je to jedini način da izađemo iz oblika u kome smo rođeni kao ljudi. Mi uvek volimo da govorimo u terminima ljudskog majmuna, jer to stvarno stavlja čoveka u odgovarajuću perspektivu.

Da li vi to, ipak, koristite kao metaforu, u smislu koji ja shvatam, da su svetlosna bića koja smo mi, u stvari, tokom 'vremena', uzeli formu koju sada imamo, da smo u jednom trenutku nameravali sebe kao ljude od krvi i mesa, ali da smo mi, u suštini, nešto što dolazi od te ogromnosti 'tamo negde', i da mi nismo, u klasičnom smislu evolucije, nastali od majmuna? Mislim, da li se vi time uopšte bavite? Ja prihvatam majmunsku metaforu, vrlo dobro. Ali teorija evolucije nikada nije uspela da mi objasni kako to da mi imamo te druge sposobnosti u sebi.

Ah, hah. Ono što čarobnjaci kažu jeste da mi neprekidno evoluiramo. Zbog toga ne bi trebalo da ostanemo ili ograničimo sebe na tu majmunsku poziciju skupne tačke. Kao što kažete, unutar svetlosti ljudskih bića postoji potencijal za beskonačan broj drugih mogućnosti.

Da, složila bih se sa vamada smo se, sa tačke gledišta evolucije, na neki način zaustavili tu, okoreli smo u toj poziciji. Ali sila evolucije se nastavlja. Čarobnjaci su bića koja su nekada bili ljudi. Ali evoluirali su u nešto drugo. Oni nisu više ljudska bića u strogo smislu reči, zato što mogu da pomere skupnu tačku negde drugde i da održe te pozicije, i stvarno da promene svoju formu. Ne moraju da održavaju svoj ljudski oblik. Mogu da se kreću naniže, da se pomere do životinjskog nivoa, i da promene oblik i postanu životinje, vrane, ptice ili bilo koja druga životinja ili entitet. Ili mogu da odu u neshvatljive oblasti koje nemaju fizičke duplikate, već su apstrakcije.

Dakle, postoje stari i novi vidovnjaci?

Ono što rade novi vidovnjaci... postoji razlika između starih i novih vidovnjaka u don Huanovoj lozi, ili modernih čarobnjaka, don Huana i njegovog učitelja naguala Hulijana i don Huanovog učenika, novog naguala Karlosa Kastanede. To su sve moderni čarobnjaci, i oni su bili zainteresovani za evoluciju ka apstraktnom, van svih pomeranja naniže koje je tako lako napraviti kada ste u sanjanju, kada skupna tačka sama po sebi nađe te pozicije. Iz tog razloga, svi ljudi koji su povezani sa Karlosom Kasta-

nedom imaju diplome, obrazovani su, jasno misle (nadajmo se). Hoću da kažem, to je jedan od naših zadataka.

Jedan stvarni čarobnjački zadatak je sposobnost koherentnog mišljenja, jasnog razmišljanja, da vidimo gde se nalazimo kao ljudska bića i kakve su naše mogućnosti, da se dođe do tog nivoa stvarne istine, ne samo putem razuma, već korišćenjem razuma u najstrožem smislu, a ne bljutavim rezonovanjem, a zatim dejstvom u sasvim suprotnom smeru, što je ono što ljudi obično rade.

TENSEGRITI KARLOSA KASTANEDE

Brus Vagner: Intervju sa Karlosom Kastanedom

Modernizacija drevnih magičnih prelaza

Od 60-tih naovamo, Karlos Kastaneda je svuda inspirisao tragače. Duboke misterije su se otkrivale kao magične avanture u seriji knjiga koja je počela sa "Učenjem don Huana – Jaki put ka znanju".

Posle svake izuzetno jednostavne knjige, literarni svet je ostajao bez daha, čekajući sledeću avanturu koja će sigurno postati i sledeći bestseller. Željni čitaoci, koji nisu ni pomišljali da napuste svoje fotelje, lutali su kroz čudne svetove, ponekad zbunjujućih, ali uvek čudesnih informacija. Važeći za najmisterioznijeg pisca današnjice, Kastaneda nikad nije bio pristupačan publici i retko je davao intervju. Cinični marketinški čarobnjaci, poznavajući način na koji se stvari prodaju uspavanoj publici, čudili su se uspehu za koji su mislili da je rezultat trenutne popularnosti. Tragači su, sa druge strane, osetili da knjige zahtevaju od Kastanede volju da nestane u kontroverznom oblaku dima. U svakom slučaju, izdvojenost je postala prihvaćeni deo Kastanedine priče. Na kraju devedesetih, čak su i knjige prestale da izlaze.

Onda su se u prve tri godine 90-tih pojavile tri nove knjige: Kastanedina "Umetnost sanjanja", "Biti-u-sanjanju" Florinde Doner Grau i "Prelazak čarobnjaka" Taiše Abelar. Svaka od tih knjiga je dala bitno različit izveštaj o učenju u don Huanovom legendarnom svetu. Dodatno uzbuđenje je izazvala najava (sredinom 1993) da će se Florinda i Taiša pridružiti Karol Tigs, identifikovanoj u knjigama kao žena nagual, da bi održale tri predavanja. Izabrane lokacije bile su Rim Institut u Arizoni, Akahi Farms u Mauiju i Esalen Institut u Big Suru u Kaliforniji.

Predavanja su rasprodata čim su najavljena. Nova reč bila je svima na usnama – Tensegriti.

Tensegriti pokreti bili su predavani na kursovima demonstracijom i uz učešće slušalaca. Najavljen je i video o ovim pokretima. U međuvremenu, polaznici kurseva studirali su svoje beleške i grube crteže u žestokom naporu da ih apsorbuju. Svako ko je bio na predavanjima je žudeo za videom.

Onda se, godinu dana kasnije, pojavila prva serija video kaseti. Demonstrirane su u februaru u Feniks knjižari u Santa Moniki, Kalifornija, a zatim predstavljene na raznim kursovima širom SAD-a. Bodí Majnd Spirit je zatražio od režisera Brusa Vagnera da zamoli dr Kastanedu za detaljnije objašnjenje o tome šta Tensegriti zapravo znači.

PITANJE: Dok vaše delo pokazuje izuzetnu velikodušnost prema čitaocima, vi ste poznati po određenoj nepristupačnosti. Sada ste objavili video kasetu o energetskim prelazima koji se zovu Tensegriti. To je bez presedana. Koji su vaši razlozi za ovakav nastup pristupačnosti?

KARLOS KASTANEDA: Svojevremeno je naš učitelj don Huan Matus nametnuo nama, njegovim učenicima, Taiši Abelar, Florindi Doner-Grau, Karol Tigs i meni model ponašanja koji je bio slika njegovog života – totalna nepristupačnost. Stvari su se promenile, i u toj oblasti mi nismo više obavezni da sledimo taj model. Međutim, naša trenutna pristupačnost nije naša namera već rezultat našeg striktnog pridržavanja koncepta koji nas je on naučio: fluidnost, suštinsko stanje njegovog sveta. Drugim rečima, ništa u čarobnjakovom svetu nije stalno i nepromenljivo. Ništa nije nepromenljivo ni u svetu svakodnevnog života, ali ljudi zanemaruju tu činjenicu krijući se iza praznih ideala.

Da li biste mogli da objasnite šta su to prazni ideali?

Čarobnjaci veruju da smo mi socijalizovani da sakrijemo naše prave potrebe iza praznih štitova koji se mogu nazvati i placebo, i koji nemaju nikakvog smisla. Na primer, naša preokupacija da predstavimo i branimo sebe u svakodnevnom životu predstavlja

takav prazan štit. Čarobnjaci smatraju da je to placebo jer on nema veze sa našim stvarnim potrebama, koje se najbolje mogu definisati na suštinskim pitanjima, kao što su priroda svesti, smisao naših života, nepromenljiva činjenica naše smrtnosti.

Don Huan nas je naučio kako da se odnosimo prema takvim pitanjima: to je nazvao put ratnika. U svom radu nisam pokušavao ništa drugo, osim da ispunim najozbiljniju odgovornost: da opišem ratnikov put. Svi don Huanovi učenici bave se tim istim problemom. Pošto verujemo da nam je ostalo vrlo malo vremena, složili smo se da je sada trenutak da svi mi zajedno preuzmemo odgovornost da demonstriramo put ratnika. Predstavljanje ovog videa je pokušaj da se to učini.

Pokreti prikazani na Tensegriti videu su vam pokazani pripadaju Huanu Matusu. Oni istražuju dualizam između sebe i energetske tela. Šta je energetska telo?

Pokreti prikazani na Tensegriti videu su nam zaista pokazani ne samo od Huana Matusa, nego i od svih ostalih članova njegove grupe. Ti pokreti, koje su oni zvali "magični prelazi", deo su njihovog nasleđstva čarobnjaka. Ti pokreti su energetski manevri zamišljeni da izoluju i pojačaju ono što čarobnjaci zovu "energetsko telo", ili konglomerat energetskih polja za koji oni smatraju da je duplikat fizičkog tela.

Rekli ste da su muškarci i žene koji su živeli u drevnom Meksiku želeli da sačuvaju dovoljno energije da prošire ili pojačaju svoju svest. Pokreti opisani na Tensegriti videu bili su korišćeni da se to postigne. Kako su ti pokreti izmišljeni?

Muškarci i žene koji su živeli u drevnom Meksiku su praktikovali te serije pokreta sa ciljem da sakupe energiju u svojim telima i da njome manipulišu. Oni, zapravo, i nisu izmislili te pokrete; tačnije, pokreti su otkriveni njihovim snevanjskim tehnikama. Za čarobnjake, sanjanje je umetnost pretvaranja običnih, normalnih snova u bona fide sredstva za pojačavanje njihove percepcije.

Objašnjenje koje smo dobili jeste da su u sanjanju ti muškarci i žene bili u stanju da postignu nivo optimalne fizičke ravnoteže.

U sanjanju, oni su takođe bili sposobni da otkriju specifične pokrete koji su im omogućavali da ponove, u budnom stanju, te iste nivo optimalne fizičke ravnoteže.

Verovanje tih čarobnjaka koje proističe iz njihovih snevanjskih opažanja jeste da je svest sjaj fokusiran u određenoj tački na našim energetskim telima, tački koja je vidljiva kada se posmatramo kao polja energije. Što je veća količina energije koju fizičko telo može da uskladišti i kojom može da manipuliše, to je intenzivniji sjaj svesti.

Osobe koje demonstriraju pokrete se u videu nazivaju Kakmuli. Ko su oni? Kakav je njihov značaj?

Tri osobe koje predstavljaju video su Kajli Lundal, Reni Murez i Neji Murez. Njih troje rade sa nama mnogo godina. Kajli Lundal i Reni Murez su Florindini čuvari; Reni Murez je čuvar Kerol Tigs.

Don Huan nam je objasnio da džinovske, ležeće figure, zvane Kakmuli, pronađene u piramidama u Meksiku, predstavljaju čuvar. Rekao je da praznina u njihovim očima i na licima potiče iz činjenice da su oni snevanjski čuvari koji štite sanjače i mesta za sanjanje.

Sledeći don Huanovu tradiciju, mi zovemo Kajli Lundal, Reni Mureza i Neji Mureza Kakmuli, pošto im njihova urođena energetska konfiguracija omogućava da poseduju jedinstvenu svrhu, prirodnu žestinu i smelost koje ih čine idealnim čuvarima bilo čega što oni izaberu da čuvaju, bila to osoba, ideja, način života ili bilo šta drugo.

U slučaju našeg videa, ova tri čuvara demonstriraju tehnike Tensegriti jer su najbolje kvalifikovani za taj zadatak, pošto su njih troje kompletirali džinovski zadatak stapanja četiri individualne niti magičnih prelaza kojima su nas četvoro učili don Huan i njegovi ljudi. Takođe, njih troje su uspeali da vežbanjem Tensegritija transformišu ideju rutinski prinudne discipline u umetnost disciplinovanog ratnika oslobođenog prinude.

Kazete da je don Huan imao samo četiri učenika: Taišu Abelar, Florindu Doner-Grau, Kerol Tigs i vas. Šta se desilo sa ostalim učenicima koje ste pominjali u prethodnim knjigama?

Oni nisu više sa nama. Pridružili su se don Huanu. U terminima energetske konfiguracije, oni su bili dramatično različiti od nas i, zbog toga, nisu mogli da slede moje vođstvo; nije da oni to nisu hteli – pre će biti da moje akcije i ciljevi nisu za njih imali nikakvog smisla.

Nije bilo nikakvih drugih učenika u don Huanovom svetu. Tvrdnje nekih ljudi da su bili don Huanovi ili moji učenici su apsurdne. Mi smo bili potpuno nepristupačni trideset godina. Izjave da je bilo ko radio sa nekim od nas su lažne. Bojim se da su ljudi izjavljivali takve stvari iz čiste ludosti ili, još gore, iz ružne potrebe za pažnjom.

Pokreti Tensegritija, navodno, utiču da se čovek oseća dobro. Da li se čovek oseća dobro dok ih radi?

Don Huan Matus je rekao da ne samo što se čovek oseća dobro praktikujući magične prelaze, već postaje i bolje ljudsko biće; razlog za takvu izjavu je vrlo jednostavan: povećana energija generiše mir, efikasnost i svrhu.

Don Huan je imao običaj da kaže da je kolektivna bolest našeg vremena totalno odsustvo svrhe. Neprekidno nam je ponavljao da bez dovoljno energije nema načina da uopšte zamislimo bilo kakvu vrstu prave svrhe u našim životima. Magični prelazi, pomažući nam da uskladištimo energiju, pomažu nam i da dosegemo ideju svrhe u našim mislima i delima.

Kako ste došli do ideje da pokrete nazovete Tensegriti? Šta to znači?

Kao što sam ranije rekao, zahvaljujući naporima tri Kakmula koji su sastavili sve magične prelaze, došli smo do obimnog sistema telesnih manevara. Posle toga, svi smo radili godinama da taj sistem pretvorimo u operativnu i realnu celinu. Nazvao sam te pokrete Tensegriti – termin koji u arhitekturi znači sposobnost konstrukcije da iskoristi elemente pod stalnim naponom i elemente pod diskontinualnim pritiskom, tako da svaki član funkcioniše sa maksimalnim iskorišćenjem i ekonomičnošću.

Saglasili smo se da takav termin najbolje opisuje prirodu ovog sistema pokreta. Njegova suština se sastoji od napinjanja i

opuštanja odabranih delova tela u početku, a zatim napinjanja i opuštanja celog tela. Mi hoćemo da dostignemo efikasnost ljudi i žena iz drevnih vremena koji su otkrili i upražnjavali magične prelaze.

Zbog toga nas je don Huan podsticao da postanemo upućeni u vežbanje istočnjačkih borilačkih veština. Nema sumnje da je bio inspirisan jednim svojim saradnikom, Klarom Boem, Taišine učiteljice, koja je studirala borilačke veštine u Kini.

Klarina ideja je bila da otkriće magičnih prelaza izaziva kobnu opsesiju njihovog perfektnog izvođenja. Ona je smatrala da se ta opsesija može sprečiti dostizanjem preciznosti i unutrašnje sile koja se postiže vežbanjem istočnjačkih borilačkih veština – njene posebne sklonosti. Svako od don Huanovih učenika bio je student borilačkih veština, pre ili posle. Pokreti Tensegritija su, zato već ukomponovani u nešto što će voditi telo razvijanju maksimalne preciznosti i unutrašnje sile, umesto opsesije.

U videu izbegavate reči magija i čarobnjaštvo, kada pričate o veštinama tih ljudi i žena drevnog Meksika kao sposobnosti da "upravljaju svešću". Zašto magija i čarobnjaštvo imaju negativne konotacije?

Magija i čarobnjaštvo su termini sa negativnim konotacijama zbog načina na koji se čovek zapadnjak suočava sa nepoznatim. Čarobnjaci veruju da je on pun iracionalnog straha od nepoznatog i, da bi se oslobodio tog straha, mora da promeni svoju početnu orijentaciju: umesto da bude prestravljen nepoznatim, mora da bude zaintrigiran njime.

Da bih izbegao bes ili negodovanje onih ljudi koji bi mogli da budu zainteresovani za ovaj video, uzdržao sam se od podsticanja njihovog straha korišćenjem reči čarobnjaštvo ili magija. Ono što ja želim da učinim jeste da ih navedem da se suzdrže od donošenja suda i da samo vežbaju ove pokrete. Posle svega, ako se suoče sa nepoznatim, sa povećanom energijom koja je rezultat vežbanja pokreta sa video kasete, oni će jednostavno početi da koriste svest na novi način.

Šta biste rekli onima koji prilaze videu kao kaseti sa vežbama? Drugim rečima, da li se nešto može dobiti ako se traka ne koristi za "apstraktno putovanje"? (Da li je ideja o dobitku dostojna prekora?)

Ideja o dobitku uopšte nije dostojna prekora. Mi vežbamo Tensegriti isključivo da bismo dobili snagu, moć, postojanost, mladost. Tako je ideja da ljudi mogu da koriste video za vežbanje sasvim prihvatljiva. Veliki trik, don Huan je imao običaj da kaže: nije verovanje, nego vežbanje. "Ne moraš da veruješ u ono što ja kažem", stalno je ponavljao, "ali radi tačno ono što ti ja kažem, jer ja sam stariji od tebe i ja znam put. Na kraju će ono što ti ja preporučujem da radiš postići efekat: promenice te."

Čuli smo glasine da će ove pokrete Kakmuli predstaviti i putem kreativne radionice (workshop-a).

Da, to je tačno, Kakmuli će organizovati kreativne radionice o Tensegritiju. Kakmuli smatraju potrebnim da predaju Tensegriti svakome ko želi da ga uči direktno. Došli su na ideju da naprave sopstvenu instituciju – "Kakmul centar za proširenu svest". Njihov razlog za to je da su don Huanovi učenici, ma koliko želeli da budu pristupačni, u suštini nepristupačni, zbog praksi koje im je don Huan ostavio u nasleđstvo. Položaj Kakmula, sa druge strane, idealan je za učenje, jer su oni mladi, pristupačni studenti starijih, uglavnom nepristupačnih, studenata.

Takođe smo čuli da je kaseta prvi deo zamišljene serije. Koliko pokreta tu ima?

Kaseta je zaista prvi deo zamišljene serije. Pokreti Tensegritija su brojni, i to je umetnost Kakmula, što su ih sabili u jedinstvenu celinu. Kajli Lundal, pošto je vođa čuvara, posle višegodišnjeg marljivog rada, i kroz bliske konsultacije sa don Huanovim učenicima, odabrala je za svaku video kasetu najprikladnije magične prelaze, od najjednostavnijih do najsloženijih.

U svom izboru, ona je postigla najbolji energetski izraz, uvek imajući u vidu da je ono što se računa u vežbanju pokreta Tensegritija čarobnjakova namera da skladišti energiju, a ne samo rutinsko ponavljanje. Kajli Lundal je, zajedno sa svim

ostalim don Huanovim učenicima, organizovala pokrete Tensegritija tako da se postigne maksimalan efekat dobrog osećanja i proširene svesti.

Da li i vi svakodnevno praktikujete magične prelaze? Ako se neko prepusti i uključi u to, kada može da očekuje "rezultate"?

Svako od nas svakodnevno praktikuje magične prelaze, ma gde se nalazio. Kada smo zajedno, što je vrlo retko, tri Kakmula vode sesije.

Pozitivni rezultati Tensegritija su gotovo trenutni, ako neko praktikuje pokrete pedantno i svakodnevno.

TENSEGRITI KREATIVNA RADIONICA

Maui, 24 – 26. mart, 1995. godine

Izvodi iz predavanja koja su držale Florinda Doner-Grau i Taiša Abelar. Kerol Tigs nije bila prisutna što je prilično iznerviralo Florindu, koja je smatrala da Kerol ne uzima njihov projekat dovoljno ozbiljno. Najveći deo vremena je protekao u vežbanju dvanaest Tensegriti pokreta, što je uključivalo i video projekcije, kao i neke vežbe disanja i glavni pokret koji je dizajniran specijalno za ovu kreativnu radionicu.

LOS VOLADORES: LETAČI

Florinda i Taiša su diskutovale o Letačima. Postoje vrste neorganskih bića čija je hrana ljudska svest. Ti ljubimci Orla nas toliko žvaću da je jedino što nam preostaje naša svakodnevna svest koju koristimo za bavljenje samima sobom. Prema don Huanu, Letači su nas, bukvalno, sažvakali do nivoa naših stopala. Mi smo kao debeli pilići u kokošarniku koji čekaju da budu pojedeni. Što smo egoističniji i što se više brinemo o sebi, to za njih imamo bolji ukus. Međutim, mi možemo da razvijemo svest koju oni odbacuju, svest koja je rezultat discipline. Takva svest im je bljutava i mi možemo da je zadržimo. Taiša je opisala sebe kao nekoga ko ima toliko svesti da se ona prostire od njenih stopala do kolena, što joj omogućuje da percipira fantastične svetove. Karlos Kastaneda je razvio i više, a don Huanova svest je pokrivala čitavo njegovo telo. Njegove sposobnosti percepcije bile su ogromne.

Letači su, u suštini, bezlična energija ali predatorska, kao i kod svih drugih bića u univerzumu. Da bi dokazala da su Letači mnogo više od obične metafore, Taiša je pokazala tri fotografije, dve su bile uvećani prikazi prve, koje su pokazivale ogromnog Letača, crnu senku na meksičkim planinama, kako skače između piramida. Figura je ličila na ljudsku, sa skrštenim rukama kao

prilikom molitve, i sa savijenim kolenima. Fotografija je napravljena prilikom prolećnog festivala na kome su učestvovalе stotine tibetanskih budista i hrišćana. Količina pristupačne energije koju su pravile te grupe bila je tako velika da su Letači postali vidljivi na fotografskom filmu.

Kada je bila student antropologije na UCLA, Taiša je radila projekat koji se bavio starošću i smrću. Do tog vremena, ona je već naučila da vidi neorganska bića. Otkrila je da su kuće starijih ljudi pune Letača, koji žvaću svest stanovnika. Mrtvačnice i groblja, dodala je Taiša, takođe su popularna mesta za neorganska bića. Jednog dana, nakon što je već neko vreme radila na tom projektu, došla je kući i zapanjila se. Kuća je bila puna Letača koji su je dopratili dotle. Oni su leteli po sobama kao veliki crni slepi miševi. Morala je da traži pomoć don Huana i on ih se nekako otarasio. Kasnije, skupila je dovoljno svesti zasnovane na disciplini da sada Letači nisu više zainteresovani da je žvaću. Kada je zatražila od don Huana da joj to objasni, on je odgovorio da bi se veoma iznenadila kada bi znala koliko se vesti brzo šire u drugoj pažnji.

TAIŠA ABELAR I DRUGA STRANA NOVČICA

Kao mlad učenik, Taiša je molila za pažnju don Huana i drugih čarobnjaka. Ona bi ulazila u sobu gde su oni pričali i sedela u tišini, s patetičnim, snuđenim izrazom na licu, dok je neko ne zapaži. Uglavnom, niko nije zapažao njeno prisustvo. Ona je nastavila sa takvim ponašanjem sve dok jednog dana don Huan nije odlučio da uradi nešto u vezi sa tim. Kada već moli za pažnju, rezonovao je don Huan, mogla bi da preuzme ulogu stvarnog prosjaka i da živi na ulici, proseći novac i hranu. Don Huan je istakao da je to jedini način da se Taiša izleči od svoje žudnje i da, možda, ako bude imala sreće, nađe "drugu stranu novčića", prateći element života prosjaka. Taiša je s energijom prihvatila svoj zadatak, čak je konstruisala manekena sa penisom na kome je šila svoj kostim. Radila je na njemu s takvom opsesijom da mu je dala život. Slučajno ga je našla Florinda kako šeta unaokolo. Don Huan je morao da ga stavi u Emilitovu sobu, zajedno sa kolekcijom drugih čudnih stvari iz druge pažnje.

Taiša je provodila svoje dane na stepenicama lokalne crkve. Jednog dana, žena koja je ulazila u crkvu se sagnula i obratila joj se. Predložila je da povede Taišu sa sobom kući, okupa je, nahrani, i da joj sašije novo odelo. Taiša je odbila, plašeći se da će žena otkriti da ona, u stvari, nije prosjak. Svake sledeće nedelje, kada je ulazila u crkvu, žena je ponavljala svoju ponudu. Na kraju, posle nekoliko meseci tokom kojih je Taiša zaista postala prljavi, mentalno nestabilni prosjak koga je imitirala, prihvatila je ženinu ponudu. Iako je žena bila bogata i mogla je da naredi služavki da se pobrine za Taišu, koja je strašno smrdela, ona se lično prihvatila posla. Oprala je Taišu, iako je ova u međuvremenu razvila pravi strah od vode, uredila joj je kosu, i dala novu odeću. Ženi je trebalo mnogo vremena da sve to dovede u red i da Taiša počne prijatno da se oseća. Kada je to bilo gotovo, žena ju je ispratila do vrata, rekavši da je učinila najbolje što je mogla za nju i da Taiša ne bi trebalo više nikada da se vrati. Ona se seća te žene sa velikom naklonošću, jer je pomoću nje prvi put doživela besprekornost koja se nalazi sa druge strane prosjačenja.

FLORINDA DONER-GRAU I ŽENA SA OGROMNIM ZUBIMA

Jedne noći, još dok je bila student u Los Angelesu, Florinda je vozila Karlosov "folksvagen" i stala na crveno svetlo u jednoj mračnoj ulici. Iznenada je zapazila kako je jedna žena obučena u crno zgrabila kvaku na njenim vratima. Ženine oči bile su divlje. Uputila je jedan ludački osmeh Florindi, a njen izraz bio je izobličien ogromnim štrčećim zubima. Florinda je vrisnula i izbezumljeno nagazila papučicu za gas. Počela je da ubrzava duž ulice, ali žena je trčala pored nje, takođe povećavajući svoju brzinu. Načisto isprepadana, Florinda je postigla brzinu od 140 km na sat. Žena je i dalje trčala držeći se za kvaku i održavala je tu brzinu još dugo vremena, dok na kraju Florinda nije ponovo pogledala kroz prozor, i žene nije više bilo.

Florinda je smesta otišla da vidi don Huana. Ispričala mu je o ženi i o tome šta se desilo. Don Huan je izgledao zabrinut. Jedno vreme je razmišljao, a onda je, ozbiljnim glasom, upitao: "Da li je žena prdela?"

Florinda je bila zapanjena. Zatražila je da don Huan ponovi svoje pitanje. On je ponovo upitao da li je žena prdela. Florindu ne samo da je pitanje iznenadilo, nego je bila i iznervirana zbog toga što don Huan nije ozbiljno shvatao njenu situaciju.

"Ne, ne", insistirao je don Huan sasvim ozbiljnog izraza lica. "Žena koja je trčala tom brzinom mora da je prdela."

Ma koliko da je Florinda bila iznervirana, čak vičući da je on senilni matorac, don Huan je istrajavao na svom pitanju – da li je žena prdela. Na kraju je Florinda odustala i rekla da ako on neće ozbiljno da shvati njenu situaciju, onda neće ni ona.

"Dobro", rekao je don Huan. "Kada se sretne sa neizmernim, ratnik ili napravi šalu u vezi sa tim ili ga shvati ozbiljno, pa ga to onda uništi."

BLANKO ČEK ČISTE LJUBAVI

Florinda je opisala silu koja je ležala u ponašanju ljudi u don Huanovoj grupi, a sada i u Karlosovoj. Ona ju je nazvala "blanko ček čiste ljubavi". Podsetila je na Karlosov opis don Huana, koji je uvek poklanjao u potpunosti svoju pažnju svakome sa kim je pričao – više nego što bilo ko u društvenom svetu ikada daje bilo kome drugom. Razlog zbog koga čarobnjaci mogu da postignu taj intenzitet je što su postigli veću količinu apstraktne svesti nego obični ljudi, koji su uglavnom preokupirani samima sobom. Potpisati takav ček je, takođe, veliki ratnički izazov. Florinda je rekla da je dala Taiši svoj ček čiste ljubavi ali, iako je Taiša lepa i briljantna, ona ima jednu strašnu stranu svoje ličnosti i nije baš najpogodnija osoba za druženje.

KOMENTARI MAGIČNIH POKRETA FLORINDE DONER-GRAU, TAIŠE ABELAR I TRI KAKMULA

Pre nego što smo društvena bića, mi smo oni koji percipiraju. Međutim, mi trošimo možda 98% naše raspoložive energije na brigu o sebi. Opsednuti smo ličnim pitanjima, kao što su: Da li lepo izgledam? Da li sam suviše mršav ili suviše debeo? Da li je

moja kosa u redu? Da li zvučim kako treba? Da li me on ili ona vole? Da li ću ja da volim njih? I tako dalje. Odgovarajući na ta pitanja mi proizvodimo dovoljno svesti za predatorska bića u univerzumu, i predstavljamo izvrstan obrok za Orla (silu koja proždire sav svesni život) kada ga sretne u trenutku smrti. Naš pogled na svet je selektivan. Iako je materijal koji sačinjava naš svet pun rupa kroz koje možemo da vidimo fantastične svetove, nama nedostaje energija da probijemo ogradu kroz koju percipiramo. Čak ni stvari koje percipiramo ne percipiramo dovoljno dobro. Na primer, mi možemo da zamislimo Belu kuću, ali ne možemo da je pomirimo ili okusimo. Zašto ne idemo do kraja i ne naučimo da percipiramo magične svetove koji su pristupačni svakome od nas? Sloboda je moguća samo sa potpuno razvijenom svešću.

Rekapitulacija i Tensegriti magični prelazi su vežbe koje možemo da koristimo da bismo povećali našu svest i pripremili je za apstraktan let. Rekapitulacija nas uvežbava da se setimo sve više detalja o našim prošlim interakcijama sa ljudima, tako da kada rekapituliramo do starosti od tri godine, već smo videli sve naše uobičajene šablone kako se ponavljaju do zasićenja. Radeći rekapitulaciju, vraćamo svu energiju koju smo razdelili u ranijim interakcijama. Tensegriti prelazi su telesni manevri osmišljeni da pokreću energiju, sa ciljem da se poveća svest našeg energetskog tela. Kada jednom počnemo da vraćamo energiju i da smanjujemo sitničave brige o sebi, kultivisaćemo tišinu, prekid unutrašnjeg dijaloga i sresti se sa apstraktnom energijom.

Univerzum je pun apstraktne, bezlične energije. Ono što nas, u stvari, čeka tamo negde je, kao što je don Huan rekao Karlosu, "nešto potpuno bezlično". Pa ipak, to ne bi trebalo da nas plaši. Energija, bila ona lična ili bezlična, ostaje energija. Nekoliko od dvanaest osnovnih pokreta Tensegritija bave se isključivo napuštanjem naše sitničavosti i skupljanjem energije iz udaljenih izvora, kao što je energija koja puni univerzum a potiče od mrtvih zvezda. Oni se takođe bave i primamljivanjem naših dvojnika, sa kojima smo rođeni, nazad, ka nama. Prema čarobnjacima, mi možemo da budemo ovde, ali naši energetski dvojnici mogu da budu daleko od nas, "u Kini".

NEKOLIKO SUGESTIJA ZA USAVRŠAVANJE MAGIČNIH POKRETA

1. Svaki pokret treba da bude izveden sa velikom preciznošću i sa čitavim telom. Na primer, u "Rakovom udarcu" celo telo treba da se trese svaki put kada ispružimo ruke i šake. Ruke i šake treba da se izbace kao strele. Karlos je rekao da ako zaista radimo pokrete kako treba, bićemo sposobni da uradimo samo jedan ili dva.

2. U pokretima kao što su "Udisaj osovine", "Udisaj beskočnosti" i "Antena", kada se uhvati i pusti nešto nedodirljivo, treba da budemo skoncentrisani na hvatanje energije, a kada je otpustimo, treba da je pratimo u tamu prostora. Kada ona nestane u tami, treba da prekinemo vizuelni kontakt da bismo je povukli nazad ka nama.

3. Kada guramo, vučemo ili hvatamo energiju treba stvarno da guramo, vučemo ili hvatamo sa velikom silinom.

4. Iako su se neki od pokreta malo promenili otkako je napravljen video, mnogo je važnije da usavršite ono što ste počeli da radite. Ako savršeno izvodimo pokrete, energetsko telo će nas voditi do kraja puta, biće naš učitelj. Priroda čarobnjaštva je promena.

Dodatak vežbama dvanaest osnovnih pokreta bile su vežbe disanja koje su osmišljene da čoveku daju potisak koji nam nisu dali roditelji u trenutku začeća. Po mišljenju čarobnjaka, većina ljudi su "dosadna tucanja", što znači da su u trenutku začeća roditelji samo radili radnju, možda su čak i gledali televiziju. Te vežbe disanja omogućuju da se dobije energija koja nam je oduvek nedostajala. Prikazan je i glavni pokret – "Otvaranje prozora apstraktne energije".

Dva Kakmula su na kraju kreativne radionice demonstrirali pokret nazvan "Tensegriti ljubavi". To su bili Reni i Neji Mirez. To je izgledalo kao klasična sonata za klavir koju izvode dve osobe umesto dve ruke na klavirskim dirnama. Bio je podeljen na

četiri dela i svaki je imao specifičnu nameru. Krajnji rezultat bio je veoma dirljiv izraz ljubavi.

Najzanimljivije postavljeno pitanje je bilo: "Da li u paralelnom univerzumu druge pažnje važe naše kreditne kartice?" Odgovor je bio da bi možda bilo bolje plaćati kešom.

PLAVI SKAUT

Kreativna radionica na Omega institutu

26 – 29. maj 1995. godine

NEJLI MIREZ – O PLAVOM SKAUTU

Plavi Skaut je kćerka Kerol Tigs. Kerol Tigs ju je rodila. Njena energija ima plavu boju, za razliku od beličaste koju ima većina ljudskih bića. Karlos Kastaneda je našao "tu plavu energetsku gomilicu" u svetu neorganskih bića.

Kakmulu nisu još bili u tom svetu, ali osećaju njegovo prisustvo. Svet čarobnjaka ima misterioznu moć koja može da se proživi i iskusi, ali ne može da se predvidi. U svet neorganskih bića žene lako ulaze, u trenutku kada se njihova svest podigne do nivoa pojasa. Disciplina koja je za to potrebna se ne zasniva na rutini ili vežbi, nego na totalnoj unutrašnjoj tišini. To je ono što Kakmulu još nisu dostigli.

Svi Kakmulu osećaju da je Plavi Skaut stranac. Neji je rekla da je Plavi Skaut ljubav njenog života. Osoba i ne-osoba. Ona je opisala Plavog Skauta kao briljantnu, laku, vitku, eteričnu, lepu osobu nalik na vuka. Ona ima blistavoplave oči, uši koje sve čuju, i oblači se besprekorno ali nepredvidivo. Vešta je u nalaženju najegzotičnijeg restorana, muzike, odeće ili starih umetničkih predmeta. Ona žudi za istinom, i takođe je vešta da vam izmami najveće tajne ili otkrije želje vašeg srca.

Ona je glavni imitator Nelide i u stanju je da pripremi prave kulinarske specijalitete.

Neji je prvi put sreća Kerol Tigs i Plavog Skauta u kreativnoj radionici Tensegriti na koju ju je pozvala Florinda. Neji je bilo rečeno da je Kerol Tigs majka Plavog Skauta. Pošto je Neji čula da se Karlos Kastaneda i njegov klan bave prikradanjem i varanjem

ljudi i kako je videla da Kerol Tigs izgleda kao da ima 25 godina (a stiće se utisak da se i dalje podmlađuje), ona je odlučila da ne dozvoli da je lako zaluduju. Neji je otišla do Plavog Skauta i rekla: "Vi ste majka Kerol Tigs, zar ne?"

Plavi Skaut se smanjuje kako vreme prolazi. Ona bi mogla da ima sedam godina, i procenjuje se da će joj trebati 50 godina da potpuno sazri. Ona je egzaktna, ponosna i temperamentna, mada Karlos Kastaneda kaže da je ona davež. Lako se naljuti, baš kao sedmogodišnje dete, kada se ponašate kao govнар, ali odmah to zaboravi i pozove vas na kockanje sa njom u Las Vegasu.

Plavi Skaut voli kocku, i često se kladila na konje dok je Kerol Tigs bila odsutna. Sada, kada se Kerol Tigs vratila, ona je njena majka u potpunosti. Plavi Skaut je takođe bila odsutna oko 10 godina, hronološki od sedme do sedamnaeste, i vratila se otprilike godinu dana pre Kerol Tigs. Za to vreme su se o njoj brinule Florinda i Karlos Kastaneda.

Kastanedin klan je otkrio da se Plavi Skaut vratila kada su otišli u Meksiko da posete Florindu Grau ("staru Florindu"). Karlos Kastaneda poveo je Plavog Skauta nazad u Los Angeles gde ju je upisao u školu. Plavi Skaut bila je veoma iznervirana tim razvojem događaja i nije se pomerala ni menjala položaj sledeća 24 sata – što je bio znak da se ekstremno naljutila. Nakon što je istekao taj vremenski period, ona se jednostavno nasmešila i upitala: "Šta ja sada treba da radim?" Školu je pohađala u jednom meksičkom selu, ali nije znala da čita i piše. Upisali su je u juniorski koledž, jer je već počela školska godina na univerzitetu. Ona sada radi na svojoj doktorskoj disertaciji u društvenim naukama – i nekako usvaja akademski materijal koristeći potpuno drugačiju tehniku od njih. Nagual (don Huan?) brinuo se o njoj za vreme detinjstva. Kada je otišla (u drugu pažnju?) prošla je kroz čudan trening koji je čini prirodno veoma sklonom zapovedanju. Kako bi rekao Karlos Kastaneda, Plavog Skauta "boli uvo". Gde god da je bila, mora da su je besкраjno tetošili. Ona može veoma lako da promeni svoju brzinu, i oni osećaju da se njena brzina povećava.

Iako radi na doktorskoj disertaciji, ona još uvek liči na mladu devojkу i strašno se zaljubljuje u glumce. Jedan od njenih

omiljenih je Brus Mek Komb iz "Dece u sali". Znajući koliko Plavi Skaut voli tog momka, Karlos Kastaneda mu se predstavio kada ga je negde sreo, i rekao mu: "Podarili ste nam beskrajne časove zadovoljstva." Glumac je iscepao "Z" stranicu iz svog notesa i potpisao ga: "za Skauta". Kada je Karlos Kastaneda pogledao autogram, video je potpis "Kevin Mek Donald" (to jest, drugi glumac iz tog šoua koga je Karlos Kastaneda zamenio sa Brusom Mek Kombom).

Skaut se veoma uživljava kada gleda TV i često, na primer, viče na glavnog junaka: "'Ajde, 'ajde, 'ajde!'"

Kada nije zadovoljna, Plavi Skaut može da bude užasno stvorenje. Njena prava nemeza je Narandžasti Skaut, sa kojim često ima žestoke sukobe. Plavi Skaut voli da povede svakoga u Diznilend i to koristi da razveže svoja vlakna (?). Ona je energetski veoma uticala na grupu, često bacajući "energetske strele", a onda se povlačila. Kakmulu je ne bi videli ni pričali sa njom mesecima, onda bi se ona pojavila da sve prodrma i promeni. Neji je rekla da su sledeće slike, koje mogu da izgledaju nevezane, inspirisane Plavim Skautom. Plavi Skaut im pomaže da postanu istrajniji i disciplinovaniji. Ona poznaje druge pozicije skupne tačke i vodi ih tamo. Ona je "goruća plava strela", i morate da zadobijete njeno poverenje. Neji je takođe pročitala sledeći pasus o Plavom Skautu:

"Srešćemo se u kafeu, odmah iza granice, odmah iza neba... Moraš da govoriš i tvoje ćutanje mora samo da zaštiti tvoju ljubav, a ne i tvoje srce, koje si joj već dao."

(U tom trenutku, Neji je već bila ponesena emocijama i oči su joj se napunile suzama. Za trenutak je zastala da se sabere, a onda je nastavila:)

"Čudna voljena, uzbuđenje od jedne nepoznate uspomene. Ti igraš tango kroz našu krv. Naš plavi san, naš leptir koji ne pripada nikome. Za tebe, namero svega."

Neji je završila rekavši da je Plavi Skaut sâm sebi dao ime "Klaud."

RENATA MIREZ – O NARANDŽASTOM SKAUTU

Onda je izašla Renata da priča o Narandžastom Skautu. Kao i Neji, Renata je čitala svoje beleške. Karlos Kastaneda je pronašao Plavog Skauta u svetu neorganskih bića. Ona je tamo bila zatvorenik i nije mogla da ode. On je dao sve od sebe da je oslobodi, da oslobodi tu plavu energetska jedinicu, što je transformisalo interpretaciju o njoj i pretvorilo je u sedmogodišnju devojčicu. Karlos Kastaneda je gotovo umro od posledica potrošene energije za njeno oslobađanje. Kerol Tigs i don Huan su ga doneli nazad, vođeni Plavim Skautom. Ono što Karlos Kastaneda tada nije znao jeste da postoji druga energetska jedinica iza Plavog Skauta – Narandžasti Skaut – koji je takođe bio zarobljen.

Karlos Kastaneda je i nju oslobodio. Don Huan je bio veoma zabrinut, jer je znao da će Kerol Tigs morati da se porodi da bi oslobodila Plavog Skauta. Stvar sa Narandžastim Skautom bila je još teža, jer niko nije hteo da pomogne. Na kraju je Florinda rekla: "Jebi ga, ja ću to da uradim."

"Leperšaun" je jedino ime koje Renata koristi, a uzeta je iz španskog jezika. Mogući prevod leperšauna je: "duende" što ima značenje đavolka, goblina, duha, šaljivdžije ili "nemilosrdnog deteta".

(Španski pesnik Garsija Lorka je napisao jedan esej nazvan "Teorija i praksa duendea". U njemu on kaže da, za umetnika, duende predstavlja izranjajuće prisustvo nečije smrti koja gleda preko njegovog ramena; da prisustvo duendea ispunjava umetnost hitnošću i životom; njegovo odsustvo čini umetnost mlitavom i mrtvom. On kaže da je prvi put čuo taj termin od igrača tanga koji ga koriste da bi opisali elementarnu silu koju ta igra može da ima: "To ima duende!" – oni kažu.)

Renata kaže da je leperšaun odgovarajuće ime za Narandžastog Skauta jer ona "pripada stvarima na zemlji". Nasuprot tome, Plavi Skaut "pripada eteričnom vazduhu". Narandžasti Skaut je "napravljen kao protivpožarni hidrant, jaka je kao bik, izgleda kao sćušna devojčica i nije debela, ali je izuzetno (energetski)

zgusnuta". Oba Skauta lepo rade Tensegriti, mada Narandžasti Skaut ima nešto razvijenije mišiće. Ona ima izuzetan smisao za konkretno – potpuno je materijalistična. Narandžasti Skaut isto tako neće ni prstom da mrdne dok joj ne date hranu ili je ne platite. Skauti takođe ne dozvoljavaju Kakmulima da drže besplatna predavanja, jer je njihovo energetska gledište – "Ako ljudi ne plate, neće obraćati pažnju".

Plavi Skaut im je često pričao da je uhvaćen u svetu neorganskih bića zbog svoje radoznalosti, dok je Narandžasti Skaut bio uhvaćen kao kazna zbog svoje dvojnosti. Ali, isto tako, Plavi Skaut je kosmički lopov, koji krađe čak i likove i osobe. U Pozorištu duhova, ona je jednom ukrala ulogu Isusa i "skinula" je do detalja. Snevanjski emisar im je rekao da su se oba skauta zaglavila u svetu neorganskih bića zbog njihove dvojnosti. Narandžasti Skaut je morao da bude drzak u svojoj krađi, inače bi Plavi Skaut prvi zgrabio stvar koju ona želi. Narandžasti Skaut je takođe "Argentinac" – iz nekih neobjašnjivih razloga, jer Florinda nije, a Narandžasti Skaut nije rastao tamo. Pa ipak, ona peva, specifično se kreće i potpuno je usvojila tango, imitirajući "Gospođu Gretinu", lika koji peva tango i koji je alkoholičar. Kada igra tu ulogu, ona se "naduva u veliku ženu", dok je inače "samo zdepasti nikogović".

Odnos između dva skauta je komplikovan i intenzivan. Kada se prvi put vide, one se poljube i zajedno igraju unaokolo. Već sledećeg trenutka, njih dve mogu da se tuku. Klan misli da one to možda rade već hiljadama godina. Karlos Kastaneda je rekao Renati da nam prenese da je Narandžasti Skaut veoma povezan sa njom, i da redovno dolazi kod nje po savete i pomoć u svojim školskim vežbama. Fizička sila Narandžastog Skauta vas vuče tamo gde se ona nalazi. Za trenutak, kada je s njom, Renata otkrije da više ne može prepoznati samu sebe. Narandžasti Skaut je mlađi od Plavog Skauta na ovom planu. Don Huan je imao običaj da kaže da su njih dve, zajedno, stare oko 7.000 godina, ili i više.

Trideset godina su učenici don Huana bili u izolaciji. Jedini koji je govorio je Karlos Kastaneda. Kerol Tigs se vratila, što je bilo potpuno neočekivano, jer je po tradiciji nagual žena odlazila sa grupom prethodnog naguala, i ostajala na drugoj strani da bi

pomogla grupi novog naguala da pređe prazninu. Ali Kerol se vratila umesto da čeka da im pomogne da pređu. To je unelo dramatičnu promenu. Učenici don Huana su sada sami na svetu, i oni su otvorili taj svet. Tensegriti je rezultat tog otvaranja.

Najteža stvar je osloboditi se ega. Za to su potrebna muda od čelika. Don Huan je dao svojim učenicima poslednju lekciju. Rekao im je da će doći osoba kojoj ne treba predstavljanje iz najmanje očekivanog pravca. Grupa Karlosa Kastanede već ima dvanaest žena i četiri muškarca. Oni zovu tu osobu koju je don Huan predvideo "električni ratnik". Oni su takođe rekli da će ona (oni veruju da će to najverovatnije biti žena) doći u "minut do dvanaest, kada sva svetla budu pogašena, kada su muzičari davno otišli, i kada dođe vreme da se umre". Čarobnjaci veruju da mi umiremo da bismo živeli (nasuprot konvencionalnoj predstavi da živimo da bismo umrli). Mnogi su došli u njihov svet, ali su otišli jer nisu mogli da izdrže. Klan Karlosa Kastanede ne vrši diskriminaciju. Kajli je nedavno čula da jedna osoba koja ih je napustila – koja je umislila da je električni ratnik, i koja je otišla jer joj nisu pružili ono što je ona smatrala da je odgovarajuća količina poštovanja – sada namerava da počne predavanja svoje verzije Tensegritija.

Kao odgovor na prvo pitanje, Kajli je objasnila da Kakmuli još uvek ne "vide" kao što to knjige opisuju. Skauti su se vratili u svet neorganskih bića, a otišli su i iza toga. Oni su "navigatori unutrašnjeg sveta".

Kada je jedna žena pitala: "Zašto vi radite ono što oni (Skauti) zapovedaju?", Kajli je odgovorila da je njihov termin za to "potpisivanje blanko čeka". Kakmuli nisu pod njihovom kontrolom, ali rade ono što im kažu iz ljubavi i čistog zadovoljstva koje nalaze u tome.

Jednog čoveka je interesovalo da li Kakmuli znaju odakle su Skauti došli. To pitanje je izgleda zbunilo Kakmule, tako da je Florinda Doner odgovorila, a za njom i Taiša Abelar. Florinda je rekla da su oba Skauta, na čudan način, njihov svetionik. Oni deluju sa pozicije potpunog odsustva ega; čak i njihova prividna međusobna borba je veliko zadovoljstvo za grupu, pošto Skauti znaju da ne mogu da žive jedno bez drugoga. Grupa veruje da nji-

hova energija potiče od "nečega mnogo dalekog". Oni ne znaju ko su očevi Skauta. (U Meksiko Sitiiju, Florinda se šalila da je, u slučaju njenog deteta, otac "veliki, debeli Indijanac iz Oahake".)

Postavljeno je i jedno astrološko pitanje u vezi s kalendarom Maja i ulogom grupe Karlosa Kastanede u planetarnoj evoluciji. Nakon što je čula to veoma grandiozno sročeno pitanje, Florinda je imitirala svoj odlazak sa pozornice. Taiša je odgovorila da oni ne veruju da postoji veza između onoga što oni rade i zemljine kosmologije; prema njenom mišljenju, energija ili moć koju oni dobijaju potiče izvan toga. Njihovo učenje je mnogo obimnije od ovozemaljske ili ljudske interpretacije. Na primer, mesto odakle dolaze Skauti je van ljudske mašte, "kao mesta koja imaju dva ili tri rotirajuća sunca".

Jedna žena je pitala o Izazivaču Smrti i Kerol Tigs. Florinda je odgovorila da Izazivač Smrti "putuje pomoću Kerol Tigs. Na jednom nivou, ona je Kerol Tigs". U stvari, nakon iskustva u Meksiko Sitiiju, oni više ne znaju da li je to ona Kerol Tigs koju su oduvek poznavali. Oni pokušavaju da je vrate nazad putem *sanjanja*, što je veoma teško jer moraju da budu toliko mnogo u ovom svetu, držeći četvorodnevne kreativne radionice. (Upadica: Narandžasti Skaut je došao kod Florinde tog jutra. Velika je greška doći kod Florinde pre podne, a ipak je neko pokucao na Florindina vrata tog jutra u osam sati. Narandžasti Skaut je "samo želeo da razgovara sa mamom". Ali Florinda se veoma razbesnela. Prema Florindinim rečima, "ništa nije hladnije od veštičije sise".) Jedini način na koji oni mogu sada da dosegnu Karlosa Kastanedu i Kerol Tigs je kroz *sanjanje*.

Jednog čoveka je interesovala razlika između namere i svesti. Taiša je odgovorila da je svest energija koja im omogućava da percipiraju. Ona izgleda kao da je potpuno bezlična, ali nije. Energija koja drži vlakna zajedno je namera. To je jedna apstraktna veza koja izgleda lično. Kontrola koju ratnik ima je u njegovim delima. Ako deluje sa prepuštanjem ali i kontrolom, onda je njegova veza sa namerom jaka i čista. Don Huan je to zvao "Selektor" – on selektuje vlakna koja prolaze kroz skupnu tačku. Ipak, to zavisi od energije – što je više imate to neverovatnije stvari Selektor

može da propusti. Na primer, namera može da koristi zvezdanu energiju mrtvih zvezda. Možete da nameravate bilo šta, sa integritetom, prazninom i besprekornošću. Florinda Doner je dalje objasnila da namera, na zemaljskom planu, takođe predstavlja ono što mi radimo u svakodnevnom životu (kao što je viđenje daleke četvorouglaone zgrade kao "Bele kuće"). Jedina razlika je što čarobnjaci nameravaju drugačiju nameru.

Na skupu se čulo i pitanje koliko im je vremena trebalo da se sete svojih doživljaja u drugoj pažnji. Florinda je sarkastično odgovorila: "Ne toliko kao Karlosu." Pošto je Nemica, ona je fokusirana na vreme. Kada ih je Fabricio tog dana dovezao do radnje antikviteta u gradu, ona je instistirala da se vrate do tri jer, da su se duže zadržali, sada bi još uvek bili tamo. Kada su se vratili u auto bilo je minut do tri.

Zatim je jedna žena pitala za rekapitulaciju. Florinda je rekla da je to pitanje za Kakmule, koji su na svojoj petoj rekapitulaciji. Neji i Kajli su pogledali Renatu, koja je rekla: "Izgleda da sam prozvana." Renata je odgovorila da nakon što čovek sastavi listu i nađe privatno mesto u kome može da izgradi disciplinu potrebnu za rekapitulaciju, on treba da uzme poslednju osobu sa liste i izabere scenu u kojoj je bio u kontaktu sa tom osobom. Vi ponovo kreirate scenu u njenoj potpunosti, udišući sve to u svoja pluća. To je udisaj i izdisaj. Može da bude od pomoći ako za početak izaberete stara seksualna iskustva, jer ta rekapitulacija oslobađa mnogo energije. Ponovo kreirajte kompletnu scenu, sa svim interakcijama koje ste imali sa tom osobom. Kada jednom kompletirate svoju listu rekapitulacije, ponovo počinjete sa svim interakcijama koje ste imali od trenutka kada ste započeli rekapitulaciju.

Neji je dodala da je rekapitulacija jedna od umetnosti koje su otkrivene i razvijene od strane drevnih čarobnjaka. *Videnje* energetskih jedinica oslobođenih interpretacije je omogućilo drevnim čarobnjacima da *vide* silu nalik na oblak, koja omogućuje rođenje svakom živom biću. Oni su takođe videli da taj oblak svesti tokom života dobija na intenzitetu. Zatim su videli da čovek, u trenutku smrti, gubi i život i svest. Sila koja uzima svest

ne može da razlikuje svest od života. Onda su otkrili da *Orao* može da bude zadovoljen vernom kopijom svesti. Čineći to, čarobnjaci su "prolazili kroz iglene uši u slobodu".

Rekapitulacijom su Kakmuli došli do toga da se njihov pogled na život radikalno promenio. Navedeni koraci u rekapitulaciji bi trebalo da se striktno slede, naročito prilikom prve rekapitulacije, jer vam oni u velikoj meri pomažu da se setite drugih događaja, a ujedno vam pomažu da proširite svest. Rekapitulacija je oporavljanje naše energije i vraćanje tuđe energije. Ona takođe blago pomera skupnu tačku, dovoljno da joj omogući fluidnost. Isto tako, ona oslobađa ljude od tovara koji im onemogućava da budu laki i vazdušasti. Možemo da steknemo veliku količinu svesti tokom života, ali bez rekapitulacije ne možemo da se "odšunjamo pored carinarnice smrti" sa svešću koju posedujemo. Sa svakom osobom na listi počnite od vašeg poslednjeg kontakta i vraćajte se ka prvom. Onda izbrišite tu osobu sa liste i predite na drugu.

Florinda je zatim ispričala da je odrasla u Venecueli, gde su veliki utisak na nju ostavili mostovi, i da je danas, kada gleda obližnju reku sa mosta (koji je ona preimenovala u "Doner most") to inspiriše da počne novu rekapitulaciju uspomena.

Taiša Abelar je rekla da je ona, na sličan način, kada je videla mali bazen na naduvavanje u nečijem dvorištu, takođe došla do potpunog sećanja davno zaboravljenih događaja. To treba da udahnemo, čim nam se iznenada jave takve uspomene. Florinda je takođe predložila da koristimo naše stare fotografije (pre nego što ih se otarasimo) za rekapitulaciju, zato što one sadrže mnogo uspomena. Kajli je rekla da muzika i popularne pesme isto tako mogu da budu korisne. Ipak, Florinda je savetovala da pre nego što počnemo da koristimo te metode kao pomoć rekapitulaciji, treba da potrošimo više meseci u pravljenju vrlo sistematične liste naših kontakata da bismo stekli neophodnu disciplinu. Njena prva rekapitulacija joj je pomogla da razume Hajdegera, i čak da ga nekako čita na nemačkom, iako je njena sposobnost čitanja nemačkog vrlo slaba. Rekapitulacija joj je proširila mentalne mogućnosti.

Onda je jedna žena upitala o menstruaciji. Florinda je odgovorila: "To je fantastično! (*smeh*) Kod ratnika iz plemena Jaki osam žena sa menstruacijom je odlučivalo u ratu. Trebalo bi da koristite menstruaciju, hormonski i energetski, da biste videli kako se celokupna percepcija menja. Žene sa menstruacijom lakše sanjaju. Upravo zato što imaju materice, one mogu lakše da uđu u drugu pažnju."

Jedan čovek je upitao Florindu kako je ona manipulisala svojom energijom da bi rodila Narandžastog Skauta. Florinda je odgovorila: "Na isti način na koji se to inače radi u svetu." Narandžasti Skaut bio je u Florindi energetski. Proces je uglavnom bio usmeravan od strane starog Naguala ("što ne znači da je on stalno bio prisutan").

Kao odgovor na pitanje u vezi sa sinom Karlosa Kastanede, i uticaja dece na čovekovu energiju, odnosno zašto kada imate decu dobijate rupe u svom svetlosnom jajetu, Florinda je rekla da dete, pogotovo prvenac, zaista uzima najbolju energiju. To otežava praćenje čarobnjakovog puta, ali ga ne onemogućava. Karlos Kastaneda nikada nije imao sina. On je imao usvojeno dete, ali mu je to dete oduzeto kada je imalo šest godina. I Karlos Kastaneda je u velikoj meri energetski doprineo prilikom rođenja Plavog Skauta.

Čulo se i pitanje o nagualu Lujanu, i o razlikama između četiri grupe magičnih pokreta koje su učili. Taiša je okolišno odgovorila da sanjač koristi elemente sna da ga guraju, dok tragač koristi elemente svakodnevnog života.

Sledeće pitanje je glasilo: "Kakvo je pravilo naguala sa tri šiljka?" Florinda je dramatično odgovorila, ali sa dozom zezanja: "Nema pravila!"

Kao odgovor na pitanje o zurenju, Taiša je rekla da postoji mnogo različitih vrsta zurenja, uključujući hitre poglede koji vode do stimulacije. Šljunak je stvarno dobar za zurenje, ili drugi objekti sa sjajnom površinom koji mogu da uhvate našu pažnju. Čovekov fokus se prirodno razleti, nema više predrasude o svetu kao skupu objekata.

Čovek je postavio pitanje o razlici između namere Tensegritija i borilačkih veština. Taiša je rekla da je namera Tensegritija da se pomeri skupna tačka, da se privuče energetsko telo, i da se učinimo bezukusnima za Letače, dok se za to vreme naša svest proširuje. Namera borilačkih veština zavisi od toga o kojim borilačkim veštinama razgovaramo; to može da bude samoodbrana ili želja za borbom. Vežbanje borilačkih veština počinje sa tehnikama meditacije, ali se ubrzo pretvara u borbene tehnike. Pošto je namera veoma različita, važno je ne mešati Tensegriti i borilačke veštine.

Zatim je jednu ženu interesovalo: "Dok rekapitulirate i gubite svoju ličnost, ili dok sanjate, da li se vaše telo menja na čelijskom nivou, i da li onda postaje teže da se vratite? Na kom su nivou sanjanja Kakmul?" Taiša Abelar je odgovorila da dok se nalazite u drugim svetovima, vi ste tamo sa čitavim svojim bićem. Ali morate da se vratite. Naše "lovište" je ovaj svet. Što više posla ovde moramo da obavimo, to su nam veće šanse da se "izbrusimo" kao čarobnjaci. Mi ne možemo jednostavno da se povučemo i da ne učestvujemo ni u čemu. Kada se menjate, vaša namera je da podignete svoj nivo svesti. Ali to mora da se desi ovde, u ovom svetu.

Kao odgovor na pitanje o poslovima u kojima oni sada učestvuju, Florinda Doner je rekla da je njeno sadašnje zanimanje posao prevodioca i da piše o čarobnjaštvu, feminizmu i fenomenologiji, da se brine o Kakmulima i o Narandžastom Skautu. Kakmul rade u firmi "Toltek Artists". Taiša Abelar je rekla da ona postoji kao druga osoba koja je advokat i koja se bavi knjigovodstvom, plaćanjem računa i investicijama. Bile su joj potrebne godine da se uvežba u tom poslu. Kada dođe u Los Angeles, ta osoba mora da uskoči u obiman posao. Ona takođe kuva i čisti. Florinda je uletela sa upadicom da Taiša "ne čisti". Taiša je nastavila rekavši da "svi mi radimo obične poslove, ali oni su transformisani, postali su pravo zadovoljstvo".

Čovek je upitao o ulozi akademije u njihovom svetu. Florinda Doner je odgovorila da Karlos Kastaneda misli da samo trenirajući mozak do krajnjih granica čovek može da nađe smisao u onome što se nalazi tamo napolju. Akademija igra važnu ulogu u njihovoj grupi i jednostavno zbog toga što je to "raspoloženje" Karlosa Kas-

tanede. Taiša i Florinda su vrlo zainteresovane za fenomenologiju. Ali, samo je Florinda zainteresovana za feminizam. Usput je Florinda rekla jedan od načina da se zaista bude u svetu korišćenje profesora kao sitnih mučitelja. Ona i Taiša obično dva puta pišu isti rad; jednom za sebe, a drugi put za profesora.

Neko je postavio pitanje kakav značaj ima dekor na prvoj Tensegriti kaseti. Florinda Doner je rekla da je to očigledno; "tri jaja i neke stvari oko toga".

Onda je postavljeno pitanje Florindi da li ona zaista nosi odeću ili ne. Ona je odgovorila da je razmišljala da uvežba odeću od čiste energije, ali da su čoveku "potrebne sandale da bi to radio", a da ih nije ponela – i da takve stvari ne možete da radite u čarapama. U jednom trenutku Florinda je takođe rekla da ona i Taiša imaju apartmane koji su vrata do vrata.

Kao odgovor na pitanje o protoku vremena, Florinda Doner je rekla da su, kada su poslednji put ona i Taiša Abelar ušle u sanjanje, pričale sa Karlosom Kastanedom u njegovoj dnevnoj sobi. Dok je Kastaneda pričao, video je kako njih dve nestaju. Devet dana je čekao da se one vrate. Florinda i Taiša su mislile da su prošla samo tri dana. Karlos im je rekao da bi, da se one nisu vratile devetog dana, on ušao u sanjanje da ih nađe. One su devet dana kupovale i Florinda je rekla da je to bio "pravi pakao". Taiša Abelar je rekla da je ona uživala u tome. Objasnila je da su one morale neprekidno da ponavljaju sve sitne radnje kupovine i proveravanja robe, da bi održale snevanjsku poziciju ulice sa prodavnicama, vrteći i vukući kaiševe na tašnima i sve detaljno pipajući. Da bi održala snevanjsku ulicu, ona je morala satima da prebira po kozmetici i drugim sitnim stvarima, sa ciljem da produži njihov ostanak tamo. Kada su je upitali kako je plaćala robu, Taiša je odgovorila: "Univerzalnom kreditnom karticom."

Taiša Abelar je objasnila da kada se probudite u snu i osetite da ste se probudili, onda je vaš zadatak da sprečite da se probudite van tog sna. Radite sve ono što je u skladu sa snevanjskom pozicijom u kojoj ste se našli, da biste produžili san. Florinda Doner je rekla da se šaljila kada je rekla da joj se nije svidelo to iskustvo kupovine. Ona je rekla: "Ići bilo kuda sa Taišom je veliko zadovoljstvo."

Kajli je kao zaključak osporila prava onima koji predaju Tensegriti a koji nisu u vezi sa Karlosom Kastanedom i njihovom grupom. Ona je rekla da, bez obzira šta drugi koji organizuju Tensegriti kreativne radionice kažu, oni nikada nisu radili sa Karlosom Kastanedom i članovima njegove grupe. Što se tiče Viktora Sančeza i njegove knjige ("Učenja don Karlosa"), Kajli je rekla da je suludo da neko misli da može da uzme rad Karlosa Kastanede i da pruži bolju interpretaciju. Kada je neko upitao da li to znači da Karlos Kastaneda nikada nije dao intervju Viktoru Sančežu, ona je rekla: "Ne, Karlos Kastaneda ga nikada nije sreo." Istakla je da jedino Kakmulu imaju pravo da drže seminare Tensegritija.

Što se tiče pitanja o ljudima koji se skupljaju da zajedno vežbaju Tensegriti i da razmenjuju beleške koje su skupljali o Tensegriti pokretima, složili su se da bi to moglo da bude od koristi.

Konačno, kao odgovor na pitanje kada su počela javna predavanja Tensegritija, oni su odgovorili da je prva kreativna radionica bila na Rim institutu pre dve godine. Onda je bila jedna na Havajima iste godine, a zatim još jedna u Esalenu. Ove godine su održavali kreativne radionice u Meksiko Sitiju, Los Andelesu, Bolderu, Havajima, Argentini i ponovo u Meksiko Sitiju.

MISTIČNI ČOVEK

Intervju sa Karlosom Kastanedom vodio Bendžamin Epštajn

Los Angeles Tajms, 26. decembar 1995. godine

Mistični čovek – jedan od najneuhvatljivijih pisaca našeg vremena, Karlos Kastaneda se (nakratko) vraća da podeli nekoliko tajni sa sledbenicima. Ostati nevidljiv je, kaže, čarobnjakov put.

Karlos Kastaneda, čarobnjački učenik XX veka, bio je gotovo nevidljiv 25 godina. Nikada nije izašao na čistinu.

Autor devet knjiga zasnovanih na njegovim iskustvima sa Huan Matusom, Jaki vidovnjakom, Kastanedi su videli kao most ka nepoznatom milioni duhovnih tragači – naročito u 60-ih i 70-ih godina.

Sada se vraća.

Ili se vratio.

Kastaneda je bio glavna atrakcija početkom ovog meseca u Anhemu na dvodnevnom "Tensegriti seminaru". Više od 400 sledbenika je platilo po 250 dolara bi pohađalo seminar koje su vodile tri žene, zvane "Kakmul" i koje su predavale serije "magičnih prelaza" ili pokreta.

Kastaneda je uspeo da bude najneuhvatljiviji pisac našeg vremena – ostati nevidljiv je čarobnjakov put, kaže. U 80-im je zaista potpuno nestao. Nikada ne dozvoljava da ga fotografišu ili da snimaju njegov glas. Samo povremeno je davao intervjue – ali neočekivano je pristao na jedan u Anhemu.

Njegove knjige se i dalje prodaju – 8 miliona kopija u 17 zemalja – i nikada nisu prestale da se štampaju. Da li je on izmislio svoje fantastične pustinske priče, sa bleštavim natprirodnim događajima, kao što kritičari smatraju?

"Nisam izmislio ništa", kaže on na seminaru. "Ja nisam lud, znate. Dobro, možda sam malo lud. Ali ne i smešno lud!"

1993. objavljena je njegova knjiga "Umetnost sanjanja". Iste godine, uz pomoć Kakmula, Kastaneda i tri partnerke, koje su takođe učenice don Huana, počeli su Tensegriti seminare. Tensegriti, kaže Kastaneda, izvedeno je iz arhitektonskog termina vezanog za efikasnost konstrukcije i izgleda da znači način naprezanja i opuštanja tela. Kreativne radionice su držane u Arizoni, Havajima i Esalen institutu u Big Suru. Ovog meseca predstava je održana u Anhemu.

"Biti mlad i mladolik nije ništa", kaže Kastaneda, nadmoćno zauzimajući pozornicu pred sledbenicima. "Biti star i mladolik, to je čarobnjaštvo." Kastaneda je i jedno i drugo. Njegova kosa je sada i kratko podšišana; njegovi pokreti živahni i osvajački. On je mali i skladno građen. Oblači se jednostavno i njegov maslinasti ten pokazuje vrlo malo znakova istrošenosti.

Polaznici seminara, većinom u srednjem dobu, došli su sa svih strana sveta – otprilike trećina iz Kalifornije – nadajući se da će da vide harizmatičnog Kastanedu i da nauče o Tensegritiju. Mnogi su nosili Tensegriti T-majice. ("Magija je u pokretu.")

U otvorenoj dvorani, Kakmul i su stajali na uzdignutim platformama i demonstrirali razrađene Tensegriti sekvence korak po korak, a polaznici seminara su ih pratili. Kada bi se sekvenca završila, svi bi počeli da aplaudiraju.

Dok je veći deo seminara otišao na časove Tensegritija, nekoliko parova je došlo iz drugih razloga: "Mi nismo nezainteresovani za Tensegriti", rekla je jedna žena među njima. "Mi smo došli da čujemo Karlosa."

Ovo su neke od Kastanedinih rečenica u toku seminara:

"Svi ćemo se suočiti sa beskonačnošću, hteli mi to ili ne. Zašto bismo to učinili kada smo najslabiji, kada smo slomljeni, u trenutku smrti? Zašto ne u trenutku kada smo jaki? Zašto ne sada?"

"Neprekidno ponavljamo slogane. Ne znamo kako da mislimo za sebe... 'Mi smo napravljeni kao slika i prilika Božija.' Šta to znači? Ništa. A ipak se držimo toga. Zašto?"

"Ja, ja, ja. Svako od nas je, kako god okrenete, egomanijak. Neko drugi vam kaže šta je uradio, a onda vi kažete, ah, ali ja sam uradio ovo..."

Teško je naterati Kastanedu da odgovori na pitanja koja su za većinu ljudi vrlo jednostavna.

Prema "Savremenim autorima", Kastaneda je rođen 25. decembra 1931. u Sao Paolu, u Brazilu. Imigracioni podaci su: 25. decembar 1925. u Karamajci, Peru, a drugi izvori navode kasne tridesete. Jedan članak u "Njujork Tajmsu" mu daje 66 godina 1981.

Slično, biografije različito navode godine kada je dobio diplomu antropologa. Podaci na UCLA univerzitetu pokazuju da je diplomirao 1962, a doktorirao 1973.

Drugim rečima, to je jedno klizavo organsko biće. (Prema Kastanedi, on mnogo vremena provodi među neorganskim bićima.)

Dok je studirao na UCLA univerzitetu, Kastaneda je putovao u Arizonu da istražuje medicinske biljke. Tamo je sreo don Huan Matusa, koji je u mladom čoveku osetio sposobnost da ga nasledi. Matus se kasnije preselio u Sonoru, u Meksiku, a Kastaneda ga je sledio.

Prve tri Kastanedine knjige – "Učenje don Huana", "Odvojena stvarnost" i "Putovanje u Ištlan" – opisuju prilično tupog studenta sklonog da zabrlja tokom dvanaestogodišnjeg učenja da postane "Jaki čovek od znanja".

Sve ove knjige dobile su kritike pune oduševljenja i postale bestseleri. Najcenjeniji kritičari su ih hvalili, s jedne strane, kao "nešto najbolje što je antropološka nauka stvorila", a sa druge, govorili su da ih napetost između akademske racionalnosti i magije don Huanovog sveta čini prvoklasnom literaturom, "značajnim umetničkim delima", prema rečima Džojks Kerol Outs. Njegova kasnija dela dobila su nešto manje pažnje, ali uprkos tome su se dobro prodavala – čak i bolje u drugim državama.

Najmanje dva dela drugih autora su pokušala da osumnjiče Kastanedu. U jednom je optužen da je varalica, u drugom ("Kastanedino putovanje" Ričarda de Mila) su pronađene mnoge protivrečnosti u njegovom radu, ali pisac u startu ne smatra Kastanedu "varalicom, jer je on lagao da bi otkrio istinu... to je šaman (lažni-čovek) koji donosi poklone".

Šaman ili sham-man, čitaoci ne mare, a kritičari koji su ga smatrali "varalicom-prevarantom" još ga uvek uzimaju za ozbiljno. Kritičar "Satrdej Revjua" je napisao da Kastaneda "radi čudnu i lepu magiju izvan domena verovanja... U stvari, čovek dobija utisak lažnog umetnika koji jednostavno uživa u svojoj igri – ali čak i ako je tako, to je laž sa dodirima genijalnosti."

Na UCLA univerzitetu 60-tih, Kastaneda je zapažen kao "mali tamnoputi čovek sa širokim osmehom". Malo toga se promenilo; on je visok oko 5 stopa i pet inča, smešan i očaravajući.

On može da bude zapanjujuće ubedljiv kada opisuje neke svoje ideje, kao što su: njegov život među neorganskim bićima; skupna tačka, mesto na oku stopu iza lopatica koja može da se pomeri da bi posetila druge svetove; predatorski univerzum u kome se "Letači" neprestano hrane svešću ljudskih bića, odnoseći svetlost sa našeg svetlosnog jajeta i ostavljajući samo gomilu razmišljanja o sebi i egomaniju.

U trodimenzionalnom svetu razmišljanja o sebi i egomanije, Kastanedu zastupa agent Trejsi Kremer. (Kremerova takođe zastupa "Pacove na tepihu", "Patka" i "Prave Munstere" i kaže da "negde u svima njima postoji čistota".)

I Kremerova i Klirgrin Institut koji organizuje seminare se nalaze u Los Andelesu. Ali nije jasno – kao ni još mnogo toga – gde se nalazi Kastaneda. Kremerova tvrdi da "veći deo Kastanedinog vremena nije proveden ovde. A šta on ovde radi meni ne poverava". Navodno, Kastaneda je kupio kuću u Malibuu 70-tih godina. Ako je tačna usputna primedba sa jednog seminara, on i dalje plaća porez na nekretnine na nekom mestu.

Centralna premisa Kastanedinih knjiga je da jeste svet kakvog ga mi znamo samo jedna verzija stvarnosti, skup kulturno ukorenjenih "dogovora" i "opisa". "Tajm" magazin je opisao Jaki čarobnjaka don Huana Matusa kao "enigmum umotan u misteriju, umotan u tortilju". Prema Kastanedi, Matus mu je davao psihotropne biljke – pejtoli, đavolju travu i pečurke – samo zato što je on bio tako neprivlačan student. Iako je upotreba halucinogenih biljaka podstakla popularnost prve dve knjige, one su kasnije ustupile mesto nebiljnim sredstvima za promenu percepcije.

Kastaneda veruje da su negativna značenja reči čarobnjaštvo i magija ukorenjene u iracionalnom strahu zapadnog čoveka od nepoznatog. On preporučuje da ljudi budu zainteresovani umešto zastrašeni nepoznatim.

"To je misleći univerzum, živi univerzum, čudesni univerzum", kaže on. "Moramo da uravnotežimo linearnost poznatog i nelinearnost nepoznatog univerzuma."

"Umetnost sanjanja" završava se Kastanedinim opisom iz sredine 70-tih kada su on i Matusova učenica Kerol Tigs "sanjali" u hotelskoj sobi u Meksiko Siti i kada je Tigsova nestala u tim snovima.

Po Kastanedi, Tigsova se ponovo pojavila deset godina kasnije u knjižari na Santa Moniki, gde je držao predavanje. Rekonstruisana Kerol Tigs obezbedila je pokretačku snagu da se sastave "magični prelazi" Tensegritija.

Kastaneda i Tigs bili su među četvoro Matusovih učenika, od kojih je svaki učio poseban deo magičnih prelaza. Ostali, Florinda Doner-Grau i Taiša Abelar, takođe su objavili svoje radove, dosta različite od Kastanedinih, ali ipak s njegovim odobrenjem. Tigs, Doner-Grau i Abelar su bile na Kastanedinom nenajavljenom pojavljivanju poslednje večeri seminara u Anhemu, ali se nisu obraćale slušaocima.

Učenje Tensegritija na seminarima i na video kasetama sprovode tri Kakmula – Kajli Lindal, Neji Mirez i Reni Mirez. Pokreti koji se izvode pred polaznicima kursa su često oštri i žestoki – manje liče na jogu, a više na borilačke veštine. Tensegriti kasete – ima ih tri – koštaju 29,95 dolara.

Prema predsedniku Klirgrina Taliji Bej, prihodi od seminara će pomoći da se objavljuje Kastanedin časopis, "Ratnikov put: žurnal primenjene hermeneutike".

Na završetku seminara, Kastaneda je pravio primedbe, vesele, ozbiljne, kao i puno duhovitih kritika samosažaljenja.

A onda je Kastaneda naizgled bacio bombu: oslobodio je Kakmule njihovih predavačkih dužnosti. Ta izjava je uznemirila mnoge posetioce.

"Gledajte, ceo prvi red se trese u svojim cipelama!" – rekao je Kastaneda. "Kakmuli će danas biti izbrisani. Oni idu da rade nešto drugo."

Organizatori seminara su kasnije objasnili: Iako "izbrisani", Kakmuli će i dalje plaćati Klirgrin, a njihovi zadaci će se kasnije odrediti. A učenje Tensegritija će se izgleda nastaviti – seminar je planiran u Ouklendu, u trajanju od 9. do 11. februara, a ženska kreativna radionica u Los Anđelesu od 1. do 3. marta.

Kastaneda je rekao: "Ako Kakmuli odu, nešto drugo će se pojaviti. Takav je svet koji je živ, u pokretu... Ako sam ja potreban, ja ću biti tu. Samo me pozovite."

Dobro, Karlose. Ali ko ima tvoj broj?

Kada je Bendžamin Epštajn našao Kastanedu u Anhemu i zatražio mu intervju, Kastaneda ga je neočekivano pozvao da se pridruži njemu i njegovoj družini na ručku. U razgovoru nad običnim sendvičem sa topljenim sirom i slaninom, Kastaneda je bio ličan i spontan.

Evo šta je imao da kaže.

PITANJE: Zašto ne dozvoljavate da vas fotografišu ili snimaju na traku?

ODGOVOR: Snimanje je način da vas fiksiraju u vremenu. Jedina stvar koju čarobnjak ne radi jeste da bude u zastoju. Svet u zastoju, slika u zastoju, to je antiteza čarobnjaka.

Da li je Tensegriti toltečki tai či? Meksička borilačka veština?

Tensegriti je van političkih granica. Meksiko je nacija. Tražiti poreklo je apsurd. Nije moguće porediti Tensegriti sa tai čijem ili jogom. On ima drugačije poreklo i drugu svrhu. Poreklo je šamansko, svrha je šamanska.

Kako se Isus uklapa u sve to? Ili Buda?

To su ideali. Suviše veliki, suviše gigantski da bi bili stvarni. Oni su božanstva. Jedan je princ budizma, drugi je Božiji sin. Ideali se ne mogu iskoristiti u praktičnom pokretu. Razlika između religije i šamanske tradicije je to što šamani imaju posla sa izuzetno praktičnim stvarima. Magični prelazi (pokreti) samo su jedan aspekt toga.

Da li je to ono što vi radite sve ovo vreme, magične prelaze?

Neeee... Ja sam bio vrlo zdepast. Don Huan mi je preporučio opsesivno upražnjavanje magičnih prelaza da bih održao svoje telo na optimumu. Tako, što se tiče fizičkih aktivnosti, da, to je ono što mi radimo. Pokreti teraju svest čoveka da se fokusira na ideju da smo sfere svetlosti, skup energetskih polja povezan specijalnim lepkom.

Gde živite?

Ja ne živim ovde. Ja uopšte nisam ovde. Koristim eufemizam "bio sam u Meksiku". Svi mi delimo svoje vreme između boravka ovde, i perioda kada nas odvlači nešto neopisivo, što nas čini posetiocima drugih svetova. Ali ako počnete da pričate o tome zvučite kao totalne budale.

Prema vašoj knjizi "Orlov dar", don Huan Matus nije umro, on je otišao, " sagoreo je iznutra". Da li ćete i vi da odete ili ćete da umrete?

Pošto sam ja glupan, siguran sam da ću da umrem. Želeo bih da imam mogućnost da odem na način na koji je to on učinio, ali nemam nikakve garancije. Imam taj strašni strah da neću uspeti. Ali bih želeo. Stalno lupam svoju glavu – obe moje glave – zbog toga.

Sećam se jednog članka, pre najmanje jedne decenije, koji vas je nazvao "ocem nju ejdža".

Ja sam bio "deda"! Mislio sam, molim vas, zovite me ujakom ili rođakom, ne dedom! Ujka Čarli bi bilo u redu. Osećam se užasno kao deda bilo čega. Ja se borim sa godinama, senilnošću i starošću toliko da ne biste verovali.

Borio sam se 35 godina. Tri osobe sa kojima sam radio u tome su 35 godina. Oni izgledaju kao čudesna deca. Oni neprekidno uzimaju tu energiju opet, i opet iznovas da bi ostali fluidni. Bez fluidnosti, nema načina za putovanje bilo gde.

Matus vas je učio da vidite. Kada gledate sada u mene, šta vidite?

Treba da budem u posebnom raspoloženju da bih video. Za mene je vrlo teško da vidim. Treba da postanem vrlo mračan, vrlo težak. Ako sam veselo raspoložen i ako gledam u vas, ne vidim ništa. Onda se okrenem i vidim nju, i šta vidim? "Otišao sam u mornaricu da vidim svet, i šta vidim? Vidim more!"

Ja znam više nego što želim da znam. To je pakao, pravi pakao. Ako vidite suviše, postajete nepodnošljivi.

Taliya Bej, organizator seminara i predsednik Klirgrin instituta izgleda da je vrlo bliska sa vama. Da li ste vi par?

Mi smo asketska bića. Nema veze seksualnog tipa. To je vrlo teško, težak manevar za nas. Don Huan mi je preporučio da čuvam energiju, jer je nemam dovoljno. Ja nisam stvoren za veliku seksualnu strast. Većina ljudi nije... Taliya je rođena sa dovoljno energije i može da radi šta hoće.

Mogu li oženjeni ljudi da rade šta hoće?

To pitanje se često postavljalo, i to je pitanje energije. Ako znate da niste začeti u stvarnom uzbuđenju, onda ne. Na jednom nivou, nije važno da li su ljudi u braku. Ali pokretanjem Tensegritija, mi stvarno ne znamo šta će se desiti.

Vi ne znate šta će se desiti?

Kako da znam? To je posledica našeg sistema sintakse. Naša sintaksa zahteva početak, razvoj i kraj. Bio sam, jesam, biću. Mi smo uhvaćeni u tome. Kako možemo da znamo... za šta ćete biti sposobni ako imate dovoljno energije? To je pitanje.

Odgovor je, bićete sposobni za čudesne stvari, mnogo uzbudljivije od onih koje sada možete da radite, bez ikakve energije... Don Huan Matus mi je preporučio da budem pažljiv sa energijom, jer me je pripremao za nešto. Ali ja nisam znao za šta ...

Vi pričate o Matusovoj liniji čarobnjaka. Da li ste svesni nekih drugih?

Sreo sam se sa jednim čudesnim Indijancem sa jugoistoka i to je bio nezaboravan događaj. Bio je to jedini put kada sam sreo čarobnjaka van don Huanove loze, mladog čoveka duboko uk-

ljučenog u aktivnosti u kojima je bio i don Huan. Pričali smo dva dana, posle čega je on, iz nekog razloga, osećao da mi nešto duguje.

Jednog dana, vozio sam "folksvagen" kroz peščanu oluju koja samo što mi nije prevrnula auto. Već mi je uništila vetrobran. Veliki kamion se pojavio i stao između vetra i mojih kola. Čuo sam glas kako viče iz kabine: "Zakloni se mojim kamionom." To sam učinio. Vozili smo se miljama duž autoputa 8. Kada se vetar stišao, shvatio sam da sam sišao sa asfalta. Čovek se zaustavio i to je bio onaj Indijanac.

Rekao je: "Platio sam svoj dug. Ti se nalaziš negde drugde. Sada smo kvit. Vрати se na asfaltirani put." On se vratio, i ja sam se vratio. Kada sam izašao na glavni put, išao sam napred-nazad pokušavajući da nađem sporedni put, ali nisam mogao. Odveo nas je u drugi svet. Kakva moć, kakva disciplina, izuzetno! Jedva sam mogao da se suzdržim. Odneo je moj "folksvagen", sve, tamo. Ja sam u to vreme jedva mogao samog sebe da prebacim negde. Gledao sam na neku nepravilnost na putu, ali ništa nisam mogao da nađem. Bila je to neka vrsta ulaza. On više nikada nije govorio sa mnom.

Neki vaši najveći obožavaoci kažu da ste doprineli velikoj književnosti, čak i velikoj antropologiji, ali nikada ne biste rekli da to nije fantastika. Drugi kažu da se vi sve vreme smejete iza njihovih leđa.

Ništa nisam izmislio. Neko mi je jednom rekao: "Poznajem Karlosa Kastaneda." Ja sam rekao: "Poznajete Karlosa?" A on je odgovorio: "Ne, ali stalno ga srećem. Da li znate da je priznao u jednom intervjuu da je sve izmislio?" Ja sam rekao: "Stvarno? U kom intervjuu, da li se sećate?" Rekoh: "Čitao sam to, čitao sam to..."

Zašto kažete da ste poslednji čarobnjak u Matusovoj liniji?

Da bih nastavio don Huanovu liniju, trebalo bi da imam specijalnu energetsku konfiguraciju koju nemam. Ja nisam strpljiv čovek. Moji načini kretanja su suviše oštri, suviše uznemirujući. Za nas, don Huan je tamo bio, uvek pristupačan. On nije nestajao. On je odmeravao svoja pojavljivanja i nestajanja da bi odgovorio našim potrebama. Kako ja mogu da uradim tako nešto?

SREĆA MASKIRANA KAO OBIČAN ŽIVOT

Nina Vajs

San Magazin, februar 1996. godine

Moj četrdeseti rođendan približavao se kao talas plime. Nisam imala muža ni decu, i počela sam da preispitujem svoj život performans umetnika koji ima kulturni status, ali nema redovne izvore prihoda. Nedostajali su mi rekviziti koji su dokaz punoletnosti: kauč, sto u trpezariji, set sudova, kolor televizor. Iako sam pokušavala da ubedim sebe da je to zbog toga što sam nedavno raskinula sa ljubavnikom koji je posedovao skoro kompletan nameštaj i elektronska sredstva koja sam koristila sedam godina, znala sam da je pravi razlog to što sam svoj život posvetila poslu, a nisam dovoljno brzo postala slavna. Nije bilo ugovora za knjige, dogovora za filmove, pojavljivanja na televiziji. Bila mi je potrebna pomoć, mapa da mi pomogne da pronađem put u mom sredovečnom mesečevom pejzažu poraza.

Jedna od velikih prednosti poraza je što postajete religiozni – i to obično nije religija s kojom ste odrasli; da je funkcionisala, vi ne biste došli u takvu situaciju. Bilo mi je potrebno isterivanje đavola da izbacim demone koji su osetili moj rođendan koji se blizilo i počeli da guraju svoje ledene jezike u moje uvo, pevajući liturgiju simfonijskog nezadovoljstva. Odlučila sam da naučim da meditiram, našla sam i Vipasana, budističkog učitelja u mom susedstvu, i počela svakog jutra da sedim na ljubičastoj prostirci.

Jednog popodneva, moja prijateljica Martina me je pozvala da mi kaže da Dalaj Lama dolazi u Santa Moniku da daje Kalačakra inicijaciju. Srela sam Martinu posle jednog od mojih performansa. "Ta seks fantazija sa frižiderom je bila božan-

stvena", rekla mi je kasnije na jednoj od žurki na Pacifik Hajtsu, dok su se batleri sa srebrnim poslužavnicima prepunim dimljenim lososima i kavijarom probijali kroz uzavrelu gomilu environmentalista, izdavača, pisaca i filantropa. Martina je odrasla u Argentini gde bogataši tradicionalno oko sebe stvaraju internacionalno okruženje aristokratije, intelektualaca i umetnika. Njene tople smeđe oči zračile su samopouzdanjem, obrazi su joj bili afrodizijak, i imala je srebrnu traku u kosi da pokaže, uprkos belom šalu ukrašenim skupocenim starinskim nakitom, da je ona zapravo buntovnik. Dok smo pile šampanjac, Martina i ja smo otkrile da smo obe tragači. Počele smo da pohađamo dhama predavanja, spiritalne razgovore i daršane.

"Hoćeš li da dođeš u Santa Moniku i da budeš moja cimerka?" – upitala me Martina preko telefona.

Kalačakra inicijacija je jedna od najezoteričnijih i najnaprednijih praksi u tibetanskom budizmu. Tokom ceremonije, učesnici se zaklinju da će svoje živote posvetiti altruizmu i da će postati bodisatve, prosvetljeni ljudi koji se, umesto da izađu iz točka inkarnacija posle svoje smrti, vraćaju na zemlju da bi služili svim živim bićima. Uobičajeno je da se inicijacija daje samo studentima koji su prošli višegodišnje preliminarno vežbanje, ali, zbog toga što je svet u stanju eskalacije uništavanja čovekove okoline, Dalaj Lama je odlučio da ponudi prelazak svakome ko je imao želju da učestvuje. Mnogi moji prijatelji su išli prema južnoj Kaliforniji zbog tog događaja. Bez razmišljanja sam prihvatila Martinin poziv.

Kada sam stigla u Šangri La, umetnički dekorisan hotel visoke klase na Okean bulevaru, zatekla sam Martinu kako leži na ogromnom krevetu sa magazinom o materinstvu na stomaku koji se izdizao kao kit iz okeana. Očekivala je svoje peto dete posle dvanaestogodišnje pauze i bilo joj je potrebno da bude u toku. Legla sam pored nje i izvadila tekst na četrdeset strana koji mi je dat za petodnevni proces inicijacije.

Od ovog trenutka do prosvetljenja
Gajiću altruističku nameru
Da postanem prosvetljen

Da stvorim sasvim čistu misao
I napustim koncept 'ja' i 'moje'

Nisam bila sigurna da mogu to da pratim.

"Martina, šta je to 'sasvim čista misao'?" – upitala sam, nadajući se dubokoj darma diskusiji.

"To nema veze. Dobićemo to putem apsorpcije. Šta misliš, da li da uzmem drapirane pelene?"

"Definitivno", rekla sam, vraćajući se na neshvatljivi tekst.

Ujutro smo čekale u koloni koja je zavijala iza bloka, dok nismo došle na red da uzmemo tri zalogaja vode blagoslovene šafranom i ispljunemo svoje mentalne i emocionalne toksine u ogromnu belu plastičnu kofu.

"Povratiću", stenjala je Martina, pokrivajući oči da ne bi gledala u penušavu pljuvačku boje urina.

Tri puta smo pale ničice na ulasku u salu – jednom za Budu, jednom za učenje i jednom za zajednicu tragača. Dok smo tražile svoja mesta u prepunom auditorijumu, pokušavala sam da ne zurnim u slavne ličnosti. Smestile smo se u ljubičasta sedišta, izvadile knjige i počele s pažnjom da posmatramo pozornicu gde su kaluđeri sa odorama boje vina i kapama žutim kao maslačak pevali višeoktavnu dubokogrlenu pojalicu, dok je Dalaj Lama recitovao detaljna uputstva na tibetanskom.

"Na kojoj si stranici?" – upitala sam Martinu.

"To nije bitno", rekla je budeći se iz dremeža. "Samo diši. Meditiraj."

"Ali trebalo bi da vizualizujemo neko božanstvo sa zelenim rukama i cvetom na čelu."

"Opusti se", reče ona, ponovo zatvori oči, i ispruživši noge nasloni glavu nazad na sedišta.

Ali ja nisam mogla da se opustim. Ovo je bila moja prilika da dobijem važnu transmisiju. Borila sam se da pratim tekst:

Unutar velikog pečata čistog svetla lišenog
Elaboracija nasleđenog postojanja,
U centru okeana izdašnih oblaka
Samantabadre
Kao duga sa pet boja izdašno ukrašena...

Na pauzi su ljudi pohrlili u hodnik, gde su vijugave linije poput meduzine kose izvirale iz telefonskih aparata. Ljudi u tek-sas pantalonama i "Izod" majicama su šetali na suncu Santa Monike, razgovarajući preko mobilnih telefona.

"Da li imaš neke informacije o žurci koju pravi Ričard Gir povodom dolaska Dalaj Lame?"

"Da li je zvao moj agent?"

"Otkazi ono u 2:30. Ovo je naporno, ali mislim da ću pregu-rati. Kaži da je nešto iskrslilo ili šta bilo."

"Rekao je da će da potpiše? Fantastično. Možda će ta stvar da proradi."

"Čuo sam da su večeras tri žurke plus čaj negde. Zar nije i Bar-bara Strejsend uključena? Ispitaj to."

Na zvuk gonga, ljudi su pohrlili natrag u salu. Oznojeni letnjom vrućinom, uvalili smo se u svoja plišana sedišta i zaklinjali se da ćemo da budemo istinoljubivi, ljubazni, milosrdni. Nas dve hiljade se zaklelo da ćemo svoje živote posvetiti blagostanju dru-gih.

Dok smo se vraćale u hotel, Martina mi je konspirativno šapnula u uvo da će njen prijatelj Karlos Kastaneda doći da nam se pridruži na čaju.

"Nemoj nikome da kažeš. To je samo za nas. On je pomalo sitničav kada je u pitanju to s kim provodi vreme."

Imale smo samo pola sata da se pripremimo. Kao cimerke sa koledža koje se spremaju za dupli sudar, na smenu smo odlazile pod tuš, stajale rame uz rame ispred ogledala u kupatilu sa fenovima za kosu i šminkom u ruci, i na kraju ispravljale jedna drugoj sitne nedostatke na odeći. Martinin francuski parfem nam se još nije osušio na člancima na ruci, kada smo čuli kucanje. Martina je preletela preko sobe i sa uvežbanim manirom otvorila vrata. Mali, sedokosi čovek u izgužvanom odelu od poliestera i prašnjava-vim kaubojskim čizmama ju je zagrlio u predsoblju.

To nikako ne može biti on, pomislila sam. Zamišljala sam nekog visokog, sa širokim ramenima i perjanicom guste crne kose – šmek nečega meksikanskog natopljenog šamanizmom i pustinjским klisurama. Na koledžu sam pročitala sve Kastane-

dine knjige, i one su uticale na mene više od svega što sam studirala. Kastanedin izveštaji o njegovim susretima u Meksiku sa Jaki čarobnjakom don Huan Matusom su inspirisali čitavu moju generaciju. Moji prijatelji i ja smo citirali don Huana jedni drugima. "Sledi put srca", govorili bismo jedni drugima. "Budi svestan svoje smrti pored levog ramena." Uzimali smo psihodelična sredstva i pokušavali da pretvorimo svet u mesto koje više ceni ljubav od materijalizma i magiju od nauke. Kastaneda i don Huan bili su naši vodiči kroz oblast koja se nalazila van zakona – oblast koju su naši roditelji bili suviše konzervativni i suviše preplašeni da istražuju. Kastaneda je bio naš drugi otac, don Huan naš duhovni vodič, naš prorok.

"Karlose, ovo je Nina", rekla je Martina, smešeći se sa bes-prekornom umiljatošću. "Nina, Karlos Kastaneda."

Kao kada se zemlja otvori plugom, Karlosovo lice se pretvorilo u široki osmeh dok mi je stiskao ruku. Njegova ruka bila je topla kao gnezdo sa pilićima. Seo je u stolicu sa biljnim dezenom i zamolio za čašu vode. Nisam mogla da poverujem da sam u sobi sa tim čovekom.

Martina je zacvrkutala. "Već godinama čekam trenutak da te pitam: šta se zaista desilo sa don Huanom? Da li je on umro?"

"Ne, ne", Karlos je rekao kikoćući se, "on nije umro. On je nestao. Otišao je na drugo mesto. Ja, takođe, to učim: da postanem besmrtn. Na tome sada radim. Većina ljudi misli da je njih-ov posao ono što rade preko dana, ali pravi posao je kada padne mrak. Većina ljudi traći svoje živote zato što zaboravljaju da će da umru. Noću, u snovima, ja vežbam. Kada naučite kako da umrete, naučite i kako da živite zauvek."

"Nakon što je don Huan otišao, La Gorda je postala moj do-brotvor", nastavio je, naginjući se napred i gledajući nas obe di-rektno u oči. "Ona je bila debela i ružna, sa kosom crnom kao ugalj i tamnim očima. Bio sam potpuno opčinjen njome."

Do tada sam bila potpuno opčinjena njime. Njegov glas, nje-gov pevušeći španski akcenat koji je prožimao besprekorni engleski me je hipnotisao. Njegove oči su zadovoljno sijale zbog toga što smo mu se predale.

"I sve što je La Gorda želela da uradim, morao sam da uradim. Jednog dana, dok sam se pripremao da napustim Meksiko i da se vratim u Los Angeles, ona mi je rekla da umesto toga odem u Tuson. Rekla je da treba da radim u kafeu kao kuvar."

"Ne", rekao sam joj, 'svida mi se moj život u Los Angelesu. Volim svoje prijatelje. Neću da idem u Tuson. Ne znam da kuvam."

"Seo sam u kamionet i odvezao se. Šest sati nakon Najarita, mislio sam, 'moj život u Los Angelesu nije baš tako sjajan'. Dvanaest sati posle Najarita, mislio sam, 'moj život u Los Angelesu ima svoje uspone i padove'. Osamnaest sati posle Najarita, na granici Arizone, došao sam do saznanja, 'moj život u Los Angelesu je potpuno bedan'. I odvezao sam se u Tuson, zaustavio se ispred prvog otrcanog kafea na koji sam naišao, ušao i zatražio posao."

U tom trenutku svoje priče, Karlos je prekrstio ruke, napumpao grudi i spustio glas.

"Da li znate jaja?" upitao je gazda. 'Vidite, hamburgeri i prženo meso su laki, ali mi služimo doručak celog dana i morate da znate jaja'."

"Nisam znao jaja, tako da sam našao jednosoban apartman i dve nedelje vežbao pravljenje jaja – na oko, tvrdo kuvana, meko kuvana, rovita, kajganu, omlet. Onda sam se vratio u kafanu."

"Da li znate jaja?" ponovo me je pitao gazda."

"Jea, znam jaja", rekao sam ja."

"Tako sam dobio posao. Posle mesec dana su me unapredili, postao sam šef za zapošljavanje i otpuštanje. Jednog dana, mlada devojka po imenu Linda je došla i zatražila posao kelnerice. Devovala je bistro, tako da sam je zaposlio. Postali smo prijatelji, i ona mi je rekla da je ljubitelj Karlosa Kastanede. Dala mi je nekoliko njegovih knjiga da čitam. Nisam znao šta da kažem. Uzeo sam knjige, i posle nekoliko dana sam ih vratio. Rekao sam joj da ih zaista ne razumem."

Karlos se zakikotao, uživajući u priči. Sedela sam sa podignutim nogama na pastelnom hotelskom kauču i studirala njegovo lice. Kritičari u novinama nedavno su pokušali da diskredituju

njegove tvrdnje da ga je obučavao brujo iz Meksika. Saosećajni kritičari su izrazili mišljenje da je to pesnička sloboda. Oni grublji su ga optužili za prevaru. Slušala sam Karlosa kao detektiv, tražeći greške u njegovoj priči. Proučavala sam njegovo tamno i izabrano lice, njegove oči, tražeći dokaze prevare. Ali, zaveo me je njegov entuzijazam, njegov veseli smeh, njegova inteligencija, i uletela sam u priču kao da me nosi vodena bujica.

"Jednog jutra", nastavio je on, "Linda je došla u kafe i bila je vrlo uzbuđena."

"On je ovde", rekla je. 'Karlos Kastaneda. Na ulici.' Tamo je visoki, tamni Meksikanac sedeo u beloj limuzini sa podignutim prozorima, i nešto je pisao u žutu sveščicu. 'Sigurna sam da je to on – postoje glasine da je Kastaneda u Tusonu. Šta da radim?'"

"Nisam znao šta da kažem. Rekao sam joj da ode tamo i da se predstavi. Ona je mislila da je suviše debela, i da se Kastaneda nikada ne bi mogao zaljubiti u kelnericu iz jeftinog kafea. Gledao sam je kako stoji tamo u keclji i sa kapićom. Meni je ona izgledala veoma lepo, blistavo. Bila je mlada, inteligentna i puna života."

"Izgledaš savršeno baš takva kakva si", rekao sam joj."

"Stavila je ruž, uredila kosu i izašla na ulicu. Dva minuta kasnije, vratila se sa suzama na licu."

"Šta se desilo?", upitao sam. Ona je jedva mogla da govori."

"Pokucala sam na njegov prozor... i on ga je spustio... i ja sam rekla, zdravo... i rekla da se zovem Linda... ali on je samo podigao prozor... nije čak hteo ni da govori sa mnom!'"

"Osećao sam se stvarno loše", rekao je Karlos, a tuga mu je zatamnila oči. "Naravno da sam znao da to nije bio Kastaneda, ali sam mislio da bi mogla da sretne nekog tipa i da izađe sa njim na večeru. Nisam znao šta da radim. Zagrlio sam je i držao je tako." Napravio je pauzu gledajući kroz prozor na siluete palmi koje su ovičavale ulicu.

"Počeo sam i ja da plačem. Vidite, stvarno sam zavoleo tu devojkicu. Skoro godinu dana bili smo najbolji prijatelji. Želeo sam da joj kažem ko sam ja, ali znao sam da mi nikada ne bi poverovala. Mislila bi da sam to izmislio da bi se ona osećala bolje. Vidite, sve to vreme ona me je poznavala kao Džoa Gomeza."

Karlos Kastaneda, čovek koga je sanjala da sretne, drži je u rukama, plačući zbog ljubavi prema njoj. Ali ona ga ne prepoznaje. Izgubljena ljubav. Ja sam kao Linda, shvatila sam, misleći da je ono za čime žudim nešto drugo od ovog životnog trenutka koji može da se razvije u nešto što nikada ne bih mogla da isplaniram ili čak zamislim.

Karlos je napravio pauzu i pogledao u mene. Napolju su se čuli krici galebova, sunce je zalazilo, pretvarajući nebo u mermer. Sedeli smo u mutnom crvenilu sunčevog zalaska. Niko se nije pomerio.

"Kada sam se vratio u svoj apartman, La Gorda je sedela tamo, čekajući na mene. Nisam znao kako je ušla, ali ona je to uvek radila, uvek me je nalazila. Rekao sam joj šta se dogodilo i upitao je šta da radim."

"'Vamanos', rekla je."

"'Ali ne mogu tek tako da odem', rekao sam joj. 'Moram da dam otkaz, pripremim zamenu, kažem zbogom svojim prijateljima.'"

"'Kakve to ima veze?' – rekla je. 'Plašiš se da niko neće moći da kuva jaja tako dobro kao Karlos Kastaneda? Vamanos.' Seli smo u moj kamionet i odvezli se."

Karlos je ustao da ide, protresao svoje odelo, i raširio ruke. Uletela sam pravo u njegov snažni zagrljaj, i sreća je prošla kroz mene kao mesečeva svetlost na horizontu.

Nekoliko dana kasnije, dok se Kalačakra inicijacija približavala kraju, Martina i ja smo sedele na ljubičastim sedištima u mraku, skapavajući od žeđi u velikoj sali Santa Monike. Imali smo crvene poveze preko očiju. Bacali smo čačkalice u vazduh sedam puta. Vizualizovali smo sebe kao Kalačakra božanstvo sa četiri lica, koje sa svoje dvadeset četiri ruke grli svoju, kao šafran žutu suprugu sa četiri lica i osam ruku. Lizali smo slatki jogurt sa desnog dlana. Zamišljali smo crvene tačke kako se penju uz naše kičme i mešaju sa belim tačkama koje se spuštaju niz naše kičme. Tibetanski kaluđeri su pevali svoje višetonske jednolične melodije, udarali u bubnjeve i gongove, zveckali cimblima i duvali u

sedam stopa dugačke rogove stvarajući simfoniju koja je vibrirala u našim kostima. Zakleli smo se da ćemo govoriti istinu, biti ljubazni, velikodušni, da ćemo gajiti ljubav, i da ćemo se posvetiti prosvetljenju svih bića.

Dok smo se vraćali u hotel, Martina mi je sa obesnim osmehom na svojim punim usnama rekla da će Karlos večeras ponovo da nas poseti. Iznele smo tanjir sa krekerima i sirom, činiju sa voćem i flaše sa mineralnom vodom. Kada se sunce približilo horizontu, čuli smo njegovo kucanje.

Karlos je nosio isto izgužvano odelo u kome sam ga videla pre nekoliko dana. Stavio je svoje ruke na Martinin ispupčeni stomak i nagnuo se. "Hola, chica. Que tal?" – preo je kao mačka njenom nerođenom detetu. "Tienes una madre muy bonita, muy simpática, y muy especial." Zatvorio je oči i stajao za trenutak u tišini, a onda se okrenuo ka meni i snažno me zagrljio.

Martina je kao potporu iskoristila gomilu jastuka na krevetu, ja sam sela na kauč, a Karlos je seo na stolicu. Pitao je Martinu za njenog muža, decu, zajedničke prijatelje. Pričali smo o vremenu; bio je teatralan čak i kada je komentarisao smog, u sekundi se prebacujući sa preciznog, jasnog jezika na gomilu profanih izraza. Njegova živost je grejala sobu kao vatra u kaminu.

"Pričaj mi još o La Gordi", na kraju je zatražila Martina, naslanjajući se na jastuke kao dete koje čeka svoju omiljenu priču za uspavlivanje.

Karlos je za trenutak zastao dok mu je pogled oklevao na našim licima za jednu sekundu predugo, na način na koji gledate u oči potencijalnog ljubavnika.

"Drugom prilikom, spremao sam se da odem iz Najarita", rekao je, "i La Gorda mi je dala ove instrukcije."

Karlos se nagnuo nazad na stolicu, raširio kolena, isturio stomak i počeo da govori visokim tonom. Mogla sam da vidim La Gordu, debelu i mračnu.

"'Karlos, idi u Eskondido. Nađi motelsku sobu sa maslinasto-zelenim tepisima umrljanim kafom i tragovima cigara, i sa nameštajem koji je upio dim cigara.'"

"'Koliko dugo treba da ostanem tamo?', upitao sam."

" 'Dok ne umreš', rekla je s osmehom od koga su mi kosti zadrhtale."

" 'Neću to da uradim', rekao sam joj. 'Volim svoj život u Los Angelesu. Volim svoje prijatelje. Volim svoj apartman'."

"Ušao sam u svoj stari kamion i odvezao se. Posle nekoliko sati na meksičkom autoputu počeo sam da razmišljam kako moj život u Los Angelesu nije baš tako dobar. Posle još nekoliko sati, počeo sam da mislim o svom životu u Los Angelesu i njegovim neprijatnim aspektima. Dok sam se približavao granici kod Tihuane, moj život je izgledao potpuno bedno. Odvezao sam se u Eskondido, ušao u prvi motel na koji sam naišao, i uzeo sobu. Imala je maslinastozeleni tepih sa mrljama od kafe i izgoritina od cigara, i smrdela je od ustajalog dima. Ostao sam sâm u toj sobi nedeljama. Možda mesecima." Karlos je uzdahnuo.

Nešto pre toga završila sam performans o samoći. Da bih razvila komad, studirala sam svoje lične gestove: način na koji jedem ispred televizora; način na koji stojim u svetlu frižidera, zureći u mleko u tetrapaku, bocu sa sokom od narandže, sojine pahuljice kako plutaju u činiji sa vodom; intonaciju i jezik koji koristim kada govorim sama sa sobom, način na koji se moje telo skupi u krevetu; melodiju mojih suza. Pokušavala sam da razmršim usamljenost da bih mogla da istražujem njenu suštinu. Mislila sam da će onda bol nestati, kao što se delići materije transformišu u talase svetlosti kada se posmatraju pod elektronskim mikroskopima. Rad je dobio odlične kritike, ali me je usamljenost i dalje mučila. Bio mi je potreban savet.

"Šta ste radili?" – upitala sam Karlosa, ne uspevši da suzdržim svoju radoznalost. "Da li ste gledali televiziju, slušali radio, čitali knjige, pričali preko telefona?"

"Ništa", tiho je rekao Kastaneda, za trenutak uhvativši moj pogled a onda ga spuštajući na svoje prekrštene ruke. "Nisam radio... ništa." Polako je govorio. "Studirao sam šare izgoritina od cigara na tepihu. Zurio sam u plafon. Gledao sam kako moljci lete u svetlosti koja je ulazila kroz klizeća staklena vrata. Pio sam kafu. Jeo sam. Pojavio bi se strah i ja bih se skupio ispod pokrivača na krevetu... Ponekad me je žestina straha terala da se to-

liko mnogo znojim da sam bacao čebad na pod. Nekada je strah bio toliko veliki da bih se presavio preko ivice kreveta i pritisnuo dušek na stomak, pokušavajući samo da preživim. Zsigurno sam osećao da mogu da umrem. I onda jednog dana, konačno... Pustio sam se."

Zastao je i pogledao u mene, i ja sam gledala u njega, na način na koji gledate u jelena dok se jedno od vas ne pokrene.

"Odjednom, nešto se pomerilo", nastavio je. "Strah je nestao. I sve o čemu sam ikada mario – bol detinjstva, borbe u svojoj karijeri, slava, novac, ljubav, žene koje su me ostavile, one koje sam još uvek želeo, prošlost, budućnost, 'Da li me voliš? Da li me on voli! Da li me ona voli!' Kako mi već traćimo naše živote... To se sve izgubilo. U jednom trenutku bio sam potpuno slobodan. I nikada se nisam osećao toliko srećan u celom svom životu."

Karlos je popio gutljaj vode i počeo da zuri kroz prozor. Nebo je bilo tamno, i noćni zvuci saobraćaja su ispunili sobu.

"Pozvao sam svoje prijatelje u Los Angelesu", rekao je smešeći se.

" 'Razdelite moje stvari', kazao sam im. 'Ja se ne vraćam.' Oni su mislili da sam pijan. 'Nisam pijan', uveravao sam ih. 'Potpuno sam trezan. Ako vi ne uzmete moje stvari, uzeće ih vlasnica stana'."

"Sledećeg jutra napustio sam motel, seo u kamionet, i odvezao se. Nisam znao kuda idem, i nisam mario. Nikada nisam bio srećniji u životu."

"Vidite", rekao je Karlos, ponovo se nameštajući na stolici, "razlika između mene i većine ljudi je što ljudi uglavnom vide svoje živote kao da stoje na platformi poslednjeg vagona. Vide kako pragovi odlaze od njih i vide da se desilo ovo ili ono i razočarani su. Ali oni se prilagođavaju. I tačno znaju šta će se sledeće desiti zbog onoga što se prethodno desilo. Oni veruju da će njihova budućnost biti ista kao njihova prošlost – ista kutija razočaranja, ista kutija zadovoljstva."

"Međutim, ja gledam ceo svoj život kao da sedim u lokomotivi. Ispred mene pejzaž nestaje u daljini. Ne znam kuda idem, i nemam pojma šta će se sledeće desiti. Nije važno šta se desilo

juče, ja znam da se danas može desiti bilo šta. To je ono što me i dalje čini srećnim. To me drži u životu."

Karlos je blistao od energije i lakoće. Njegovo dobro raspoloženje bilo je zarazno.

"Morate da slušate tihi zov srca", rekao je mirnim i poverljivim glasom. "Ambicija: to je neprijatelj intuicije. Morate da budete tihi. Morate da slušate tihi zov srca i da znate da bilo šta može da se dogodi."

Sedela sam mirno, slušajući. Bilo je to kao da su Karlosove reči progutale demone utučenosti koji su se kao paraziti uselili u zidove mojih grudi. Moram da zapamtim ovu priču, mislila sam za sebe.

"Es muy tarde", rekao je Karlos, ustajući i istežući noge. "Martina, trebalo bi malo da odspavaš. A što se mene tiče, ja radim noću, tako da moram da idem."

"Naravno, vežbaš za besmrtnost. Slušaj, učini mi uslugu i ne-moj da nestaneš iz ovog astralnog plana pre nego što me posetiš u San Francisku", rekla je Martina, osmehujući se.

"Ne brini", Karlos ju je umirivao, ponovo stavljajući svoju ruku na njen stomak.

Ispratila smo Karlosa do vrata i on me je još jednom zagrlio. Zviždukao je dok je išao niz hodnik. Žudela sam da potrčim za njim, da padnem na kolena i da ga molim da me povede sa sobom. Želela sam da uđem u snevanjski svet i putujem svetovima posle smrti sa Karlosom kao vodičem. Želela sam da naučim da umrem bez umiranja.

"Martina, zar ne možemo da odemo sa njim?" – molila sam.

"Da li se šališ? Ja sam iscrpljena", zastenjala je, stropoštala se na krevet i zgrabila telefon. "Hajde da naručimo sladoled, učemo se ispod pokrivača i gledamo Dejvida Letermana."

To je stvarno zvučalo kao dobra ideja.

Talas ovozemaljske sreće me je preplavio. Dok je Martina zvala poslugu, odšetala sam do prozora i videla kako Karlos brzo korača ispod arkade palminog drveća. Niko se nije zaustavio da bulji u njega, da ga fotografiše ili da traži autogram. Bio je potpuno anoniman. Pogledom sam ga pratila kako ide trotoarom dok se nije popeo u svoj kamionet i otišao.

LOS VOLADORES: LETAČI

Predavanje Karlosa Kastanede na temu: Los voladores (Letači)

27. septembar 1996. godine

Don Huan je imao svoje objašnjenje – da je svet, univerzum u kome živimo, podeljen kao i sve drugo. "Postoji drugi univerzum paralelan našem koji ima svest, ali ne i organizme. I energiju koja se kreće brzinom beskonačno manjom od naše. Mi smo putnici. Mi se krećemo. Prvi korak je da odemo u taj drugi univerzum – u univerzum neorganskih bića – "rodaka", kako ih je don Huan zvao. Oni su sposobni da povećaju svoju brzinu kao što mi možemo da smanjimo našu. Problem je što je univerzum, u globalu, predatorski. A tamo su "bića koja nemaju organizme ali imaju neverovatnu svest koja se hrani nama kao pilićima". Oni ne proždiru mišiće ili organe, nego sjaj svesti. Ako čarobnjak vidi čoveka – pošto su čarobnjaci sposobni da vide energiju kako struji u univerzumu – oni vide čoveka kao skup energetske polja. "Pre našeg vremena, ona (svetlosna jaja) su bila izduženija, i ličila su na jaja – ovalna. Danas su kao lopte. Te lopte su pokrivene sjajem koji liči na plastični omotač i koji ih čini još sjajnijim, i to je sjaj koji Letači jedu sve do ovog nivoa (pokazuje na svoja stopala). Ono što mi vidimo sada je neprozirno jaje sa nožnim prstima koji sjaje. Ostalo je mrtvo u poređenju sa tim (sjajnim delom). Tako je sva naša svest od nožnih prstiju – i jedino o čemu se mi brinemo jeste – JA, JA, JA.

Bio sam svojevremeno vajar i studirao sam umetnost. Don Huan je rekao: "Zašto ne napraviš čoveka od papira, skulpturu čoveka u realnoj veličini, prikačiš mu kasetofon koji u pravilnim intervalima kaže: 'JA' (Kastaneda intonira tu reč vrlo nisko u grlu) i nabiješ ga u zadnjicu da te podseća šta si." Dovodio me je

do ludila s tim glupostima o Letačima. Međutim, to je energetska činjenica koja može da se dokaže čak i na našem nivou svesti nožnih prstiju. "Zar ne misliš da je ludilo što su sva ljudska bića na tom nivou? Uprkos starosti, kulturi, orijentaciji – sve je u tome JA. Odakle potiče ta udružena postojanost? Ne možeš to da objasniš ni sociološki ni psihološki. Svi smo pojedeni do tog nivoa." Don Huan je mislio da je to odvratno. On je govorio: "Letači i mi imamo simbiotsku vezu; mi im dajemo hranu, a oni nama naša verovanja." Sledeće što treba da privuče našu pažnju je činjenica da, na primer, jedan inženjer, briljantan savremen čovek, ima ista verovanja koja ljudi imaju vekovima. "Tu nema nikakve misterije – Letači nas drže na tom nivou." Sledeći dokaz jeste da kada čarobnjak počne da se disciplinuje, njegova svest raste, kao drvo koje se stalno orezuje. Čarobnjaci učine svoju svest tako čvrstom da postaje bez ukusa za Letače. Karlos Kastaneda je pitao auditorijum: "Šta je sa engleskim izrazom 'polizan sam' (I've been licked). Odakle to dolazi? Od toga što si polizan!"

"Odakle potiče to insistiranje?" – upitao je don Huan. Rekao sam mu: "Ne znam." Onog dana kada sam to zaista shvatio bio sam šokiran. Postoje stvari koje previdamo, a zašto? Postajete paranoični – vidite da nas nešto zadržava da ne dostignemo ono što nije na nivou svakodnevnog života.

Karlos Kastaneda je imao običaj da sedi na jednoj klupi na UCLA univerzitetu – svi su znali da je to njegova klupa – da bi gledao devojke. "Tada sam voleo devojke. Sada ne. Ja sam čist. Sada letim, u večnost." Jednog dana dok je sedeo na klupi odjednom mu se zamračilo i postao je svestan energije, kao i da ga nešto sprečava da je vidi. "Tih dana sam radio sa vrhunskim psihijatrom. Rekao sam mu: 'Postoji nešto što me sprečava da vidim svest.' On je rekao: 'Uzimaš ta halucinogena sredstva. Postoji nešto što se zove posthalucinogeni nered.'" I tako mu je taj tip prepisao lek, rekao mu da uzme dve tablete i da ostane kod kuće nekoliko dana.

Šta ga je iznenada učinilo svesnim kada ranije to nije mogao da vidi? Don Huan mu je rekao da je to prosto: "Pomerio si svest iznad 'ja' na mesto odakle možeš da vidiš. Ili si uz moju pomoć

postao zaštićen od Letača tako da je tvoja svest viša". Wow! Ufa! Mamma mia! Ja sam došao sa univerziteta, a ne iz kafane. (Nastavio je da imitira pijanduru mrmljajući: "Life... is life.")

UNIVERZALNA ISTRAJNOST LJUDSKOG UMA

Sposobni smo za zapanjujuća dostignuća. Don Huan kaže da nije naša greška što se odričemo tih svojih uspeha. Postoje okolnosti koje to diktiraju. Sada smo jedino sposobni da gledamo sami sebe. Niko nikog ne sluša – samo sačekamo da neko kaže šta ima, a onda počnemo da pričamo o sebi. Don Huan je rekao da mislim o istrajnosti i univerzalnosti tog gledanja samog sebe.

Don Huan je upitao: "Zar te to ne intrigira, ta istrajnost. Zar to nije materijal za razmišljanje?" Don Huan je to objasnio i to objašnjenje bilo je veoma uznemirujuće za Kastanedu. Stari čarobnjaci bili su sposobni da vide da, dok ljudi spavaju, dok sanjaju, dolazi do pomeranja skupne tačke. Što se dalje pomeri od uobičajene pozicije, san je bizarniji. Oni su koristili biljke, druge materije, sve što su mogli da nađu, da pomere skupnu tačku. Naučili su različite položaje koje telo može da zauzme da bi dobili prijatno osećanje, i tako su naučili magične prelaze. Čuvali su ih u najvećoj tajnosti. Dok su nalazili ili sakupljali pokrete, takode su pronašli i prisustvo nečega. Na kraju su to prisustvo nazvali Letači – posednike svesti, ali ne i organizme – koji se nama hrane.

Svest je sjaj, kao plastični omotač, koji čini svetlosno jaje još sjajnijim. Taj sjaj se prostire od vrha do dna jajeta. Sada čovečanstvo ima sjaj samo od poda do gležnjeva. Tako da je posmatranje samoga sebe jedino što možemo da radimo. To nije naša greška. Don Huanova revolucija je to što je odbio da učestvuje u dogovoru koji nije bio njegov izbor – da ga Letači pojedu. Brige o političkoj moći, novcu, hrani, itd. minorni su problemi u poređenju sa ovim. Kastaneda je pitao don Huana da li bi i on mogao da vidi Letače. "U to vreme sam imao veliki stomak, jer sam jeo 17 sendviča sa buterom ili slaninom dnevno. Tako da od stomaka nisam mogao da vidim svoje gležnjeve i Letače. Pomoću magičnih prelaza sam doterao liniju." Kastaneda nije znao da li će nešto što

je imalo efekta u njegovom slučaju koristiti i drugima. Stari čarobnjaci su ih držali u velikoj tajnosti, ali don Huan je rekao da je prirodno se svaki poredak u jednom trenutku završi. Kastaneda se dugo pitao šta da radi sa tim materijalom – znao je da je njemu pomoglo i da je on OK, ali da li to da zadrži za sebe?

Don Huan je rekao da je mlađi od Kastanede. Bio je pun energije, agilniji i živahiji od njega. Don Huan je odveo Kastanedu u Čihuahuu, rekavši mu da odlaze na deset dana. Rekao mu je da ponese dosta cigareta, i Karlos koji je bio veliki pušač u to vreme zapakovao je 50 pakli da ih ponese. Prvog dana je pušio kao đavo. "Možda sam znao da će se nešto desiti." Sledećeg dana je paket sa zalihama cigareta nestao. Kastaneda je odlepio. Don Huan mu je rekao da kojot koji ih je ukrao sigurno nije mogao da ode daleko sa tim, tako da su veći deo dana proveli prateći trag kojota. Taj trag je vodio do strašne klisure. Karlos Kastaneda bio je spreman da spusti u klisuru zbog tih cigara, ali nije više bilo traga. Na kraju je proveo noć u toj klisuri. Don Huan ga je pitao sledećeg jutra da li bi mu smetalo da puši domaće cigare. Kastaneda mu je na to odgovorio: "Zašto bi mi smetalo? Popušio bih i tebe." I tako su krenuli ka gradu gde bi mogli da kupe domaće proizvode. U jednom trenutku don Huan mu je rekao da su se izgubili. Kastaneda ga je mrzeo. Prošli bi pored istog mesta i Kastaneda bi to primetio i rekao mu, a don Huan se ponašao kao da nema pojma. Bili su "izgubljeni" deset dana. Na kraju je don Huan rekao: "Idemo kući", i put je bio tačno pored njih. Od tada Kastaneda više ne nosi košulje se džepom (što je i pokazao na košulji koju je nosio) jer ne želi da ima prostor za cigarete.

"Prelazi su način da promenite vaše telo na magičan način. Kao Mlečni put, sa svim njegovim zvezdama, u kome misle da postoji crna rupa koju još nisu u stanju da pronađu. Nešto drži energiju zajedno, tako da je sila koja želi da se odvoji formirala spiralne ruke, ali se galaksija nije nekontrolisano razletela. Mi smo isti. Da nema neke kohezivne sile, naša energija bi se razletela u večnost. Tu silu čarobnjaci pokušavaju da dodirnu pokretima. Naša namera ne pripada magičnim prelazima. Mi im se pridružujemo. Oni imaju sopstvenu nameru, da se povežu sa tom kohezivnom silom."

IDEALI LETAČA

"Jedina oblast koja je iole istraživačka danas je teologija. A ipak, njena glavna briga je devičanstvo Marije. To je način da eliminišemo naš sistem percepcije.

Moj otac je bio besmrtn. Moj deda je bio besmrtn. A ipak su umrli. Oni su bili besmrtnici preokupirani idealima koje nam daju Letači. Letači nam kažu da budemo mirni, da se ne pome-ramo, i da ih pustimo da nas pojedu. Jedina svest koju nisu pojedel Letači je ona koja je stvorena pod teškim uslovima discipline. Oni to ne diraju."

SINDROM 'JADNE BEBE'

"Mi nismo gurui, mi smo navigatori. Kao i don Huan, pokušavamo da odemo u večnost. Moramo da budemo precizni da bismo to postigli, da ispitamo sve mogućnosti. Don Huan je rekao da ćemo otići u večnost u danu kada umremo – bez kormila, 'a la arriba', kao čamac bez jedra. Pa pošto ćemo otići tamo u svakom slučaju, zašto da ne odemo sa kormilom – sa svojom životnom silom?" Karlos Kastaneda nije znao šta da kaže na to. "Moj otac je bio besmrtn. Živeo je svoj život opkoljen problemima tipa – 'Oni me ne vole!' Šta su 'problemi' kada ćete da umrete? To je ono što nam Letači daju u zamenu za energiju – JA – i mi smo svi jadne bebe."

Karlos Kastaneda imitira plakanje: "Niko me ne razume!" Don Huan je imao običaj da pita: "Šta da razume?" Drugim rečima: "Niko ne obraća pažnju na mene onako kako bih ja to voleo. Niko me ne grli i ne govori: 'Ti jadna, jadna bebo'." Jedan čovek je svojevremeno ispričao Kastanedi svoju fantaziju o odlasku na ostrvo u Južnom moru i gomili žena koje će da ga maze i da mu govore: "Ti jedno stvorenje. Ti jadni, jadni čoveče". Kastaneda ga je upitao zar nije imao fantaziju o seksu sa tim ženama? Ne, on je samo želeo da ga one maze na taj način. To je naša kvazisimbiotička veza sa Letačima – oni nam daju 'jadnu bebu'.

Ideja o jednoj bebi bila je don Huanova omiljena. "Odgojio me je moj deda koji mi je rekao da sam suviše nizak. Rekao je: 'Ne

možeš da uđeš kroz vrata, moraćeš kroz prozor." Njegov lepi rođak Gregoriti je imao rimski nos, svaka bi otvorila svoja vrata za njega. Međutim, deda je rekao Kastanedi: "Moraćeš da koristiš trikove". Rekao mu je da je najbolje da bude siroče. "Tako sam razvio svoje velike tehnike", govoreći ljudima da nema oca, i (ridajući) da je izgubio i svoju majku. Zezaju ga da je još uvek takav i danas, ali on insistira da nije. "Ko nam je dao tu univerzalnost 'jadne bebe'? Ljudi koji udobno žive su najveće 'jadne bebe'."

NAŠ DOGOVOR SA LETAČIMA

"Mi dobijemo 'male viruse' i zaraženi smo njima za ceo život. Don Huan je smatrao da možete da prevazidete te stvari. Tajna je da ih pozdravite, da pustite da uđe. Ne postoji telo znanja – morate da ga napravite."

Za Kastanedu je bilo nemoguće u prošlosti, sa njegovim besplatnim predavanjima, da postigne koncentrisanu pažnju koja je za to potrebna. "Posle izvesnog vremena te premise će imati smisla za telo. One će zaobići razum i stvarno će imati smisla za nešto što se zove energetsko telo. To je naše stanje – nesposobni smo da vidimo energiju kako protiče. Zašto? To je samo dogovor koji miroljubivo sklapamo sa Letačima." Oni nam kažu: "Nemoj da se žališ (u vezi sa tim dogovorom). Žali se na svoju ženu ili svog muža."

Ovo je navelo Kastanedu da ispriča šalu o vrlo ćutljivom tipu na žurci. Jedna žena, verovatno domaćica, pita tog čoveka nešto i on nekulturno odgovara. Onda ga ona pita: "Da li ste oženjeni?" On odgovara: "Da, ali me moja žena ne razume."

"Samo u terminima don Huana i njegovog čarobnjaštva možemo da razumemo dubinu naše situacije koja nas stvarno vodi ka tome da budemo pojedeni. Mi dobijamo ogromnu količinu ideja da nas 'podese'. Letači su nam dali sve naše ideje i ideale." Don Huan je rekao: "Da je to prepušteno čoveku, mi ne bismo bili tako glupi." Kastaneda je objasnio: "Uporedite naše fantastične mašine sa našim ograničenim ideologijama i sistemima verovanja. Možda je don Huan bio u pravu."

NAUKA PROTIV PRAGMATIZMA

"Ko je onda pragmatičar? Sigurno ne ja – ja sam čovek zapadnjak. Pragmatičar je čarobnjak – jedini čovek koji ispituje sve mogućnosti. Mi smo govornari. Mi mislimo da smo tako učenici, ali ne primenjujemo te iste metode na svakodnevni život. Ta aktivnost (nauka) neće nas izlečiti od naše opsesije gledanja samoga sebe. Neće nam dozvoliti ništa drugo osim razmišljanja o sebi. Čak ni to, jer da stvarno marimo za sebe ne bismo radili ono što radimo našim telima."

Ponovo je opisao sebe kao veoma debelog i sklonog prekomernom jedenju. "Don Huan mi je rekao: 'Ti nećeš proći kroz iglene uši. Suviše si debeo.' Zašto postajemo tako izobličeni? A volimo sebe. Kakva strašna kontradikcija. Mi branimo svoju čast kao lavovi – samo čekamo da nam neko kaže nešto uvredljivo."

Tako je čarobnjačka prva linija napada razmišljanje o samome sebi. To je najopasnija stvar koju mi imamo. To mora da se zaustavi, da se ugasi. To je obavezno. Pitajte me u vezi sa tim. Ali ne očekujte da otkrijem kako ste vi čudesni. Vaša čudesnost je nevažna u odnosu na putovanje u nezamislivo. Vaša čudesnost je važna samo u svetu svakodnevnog života, kome ja više ne pripadam.

Don Huan to nikada nije dozvoljavao, on je zahtevao moju pažnju, da obratim pažnju na svaki detalj sveta oko mene. Ali na sebe? Ne. Želeo sam da pričam sa njim o umetnosti. On je rekao: "Umetnost je lepa, učini to." Sve što bih učinio u vezi sa umetnošću jeste da se žalim i da kukam zbog gubitka 'goriva' (inspiracije).

Na taj način me je naterao da budem vreća puna priča. Nisam mogao da nađem čoveka, don Huana. Bio je pun beskrajnih priča. To je čarobnjak. Čovek više ne postoji – on je apstraktan. Drugi (čovek, sa svojom 'istorijom' i fiksiranim identitetom) je hrana za Letače."

PSEUDOSIMBIOTIČKA VEZA

Jedan čovek je upitao: "Možete li da kažete nešto više o Letačima?" Karlos Kastaneda odgovara: "Letači su za čarobnjake drevnog Meksika bili entiteti koji nas proždiru. Oni proždiru našu svest. Ovo je predatorski univerzum, a mi smo kao pilići. Letači sistematski jedu našu svest, oni žive od toga. Simbiotički uzimaju našu svest, a daju nam verovanja. To je za mene bio vrlo nezdrav koncept. Ne mogu da ponovim šta je don Huan rekao jer ću da vas uvredim. (Gomila traži da im ipak kaže.) "Čovek koji je tako veliki graditelj i inženjer ne može da bude tako glup da izmisli papu. Da li mislite da bismo bili tako glupi da napravimo boga od device? Sa svojim preciznim umom, zar mislite da bi čovek bio opsednut vaginama i devičanstvom? Kako to može da bude? Mi nismo toliko glupi!"

"To je zastrašujuća misao. Kako ja mogu tome da se suprotstavim? Mi smo osedlani verovanjima koja su protivrečna i ne objašnjavaju ništa o našem životu i našoj smrti. Don Huan je rekao: 'Da li si razmišljao o miru na nebu? Na nebu ne možeš da žuriš. Moraš da hodaš polako, nogu ispred noge. (Demonstrira.) I nema buke. Bog ne voli buku.' Don Huan je takođe rekao: 'Najgora stvar je – da li shvataš da je nebo velika jevrejska robna kuća. Bog sedi u mezaninu i ima dva sina: jedan se brine o knjigama, a drugi je advokat. Jedan je Sveti Petar, a drugi Lucifer'.

U toj pseudosimbiotičkoj vezi, Letači uzimaju ono najbolje, a nama daju to sranje. Kako istinito! Kako uništavajuće! Išao sam da govorim u Meksiko, i Meksikanci su vrlo čudni. Simpatični, ali čudni. Imaju taj beskrajni govor tipa: 'Kastaneda dolazi, on je vampir; dolazi da nas isisa. On postaje sve mlađi a mi sve stariji.' Vi postajete sve stariji zato što ste glupi!

Glavno interesovanje čarobnjaka je da prevaziđu te energetske barijere koje nas tako potpuno definišu i ne dozvoljavaju nam bilo kakav energetski pomak. Psihološki, pošto nije bilo saradnje dok sam govorio toj grupi Meksikanaca na španskom, oslabio sam tog dana. To nije bilo zato što su mi oni uzimali energiju. Da

nisam uključen u tu kenjažu koja mi oduzima 99% energije, normalno da bih imao više energije. Kako Kastaneda može da im oduzima energiju dok im govori?"

"ŠTA BIH TIME DOBIO?"

Jedan čovek je upitao: "Šta čarobnjaci kažu o rođenju?" Karlos Kastaneda je odgovorio: "Naš biološki mandat je da se množimo. Oni kažu da je možda došlo vreme da promenimo taj biološki mandat razmnožavanja u nešto isto tako moćno – u mandat da evoluiramo. Na neki način smo zaustavljeni kao vrsta. Don Huan je rekao da preispitamo društveni poredak. Rekao je da ako društveni poredak više nije zainteresovan za to da nas zaštiti kao vrstu, tu onda nešto nije u redu. Pogledajte na kakve svireposti nas navodi. Pa kakav je to 'poredak'?"

Mi smo opsednuti našim inventarom – 'Šta ja time dobijam?' Od svesti naših nožnih prstiju dolazi taj pojam 'dobitka', skupljanje stvari je apsurdno. A zakon – on nije loš. Letači su zakon, i oni nas time hrane."

UNUTRAŠNJI DIJALOG I INTERNET

Karlos Kastaneda je rekao: "Postoji novi nagual među vama. On je ovde i gleda i prenosi na Internet. On kaže: 'Pitajte Kajli ako nisam novi nagual. Videćete da li će ona to da porekne.' Novi nagual gleda i presuđuje. Zašto? To me ne dotiče. Don Huan kaže da stvarno nije važno da li neko priča o vama dobro ili loše. Vaš sastanak je sa beskonačnošću. I ja mogu da ubrzam i da postignem da se susret desi sada. Voleo bih da utičem na vas, ali pomoć dolazi od vas. Sve je u našim životima postala obmana.

'Kako da zaustavim unutrašnji dijalog?' upitao sam don Huan. On je rekao: 'Umri'."

NEKO KO IM SE "PRIDRUŽIO"

Karlos Kastaneda je počeo sa pričom o vrlo visokoj manekenki koju je dovela Kajli i koja se nakratko pridružila grupi. Žena

je bila uzbuđena što radi sa Kakmulima u početku, ali posle tri dana, njeno lice bilo je potpuno crveno, krvni pritisak joj je porastao i nije ličila ni na šta. Rekla je da su Kakmuli "životinje". Oni rade od jutra do mraka, sa pauzom za ručak. Žena je bila vrlo "produhovljena", i ponašala se neprijatno materinski prema Karlosu Kastanedi. Imala je veliki problem sa telefonima, a pošto je patila od disleksije, stalno je pritiskala pogrešno dugme da aktivira telefon. To je bio projekat za nju da razvije potrebnu disciplinu da se zaštiti od Letača.

FORMULA ZA BEKSTVO

"Molim vas da pritisnete dugme i da se isključite. To je u okviru vaših mogućnosti. Don Huan je rekao da nema šanse da se promeni poredak jer postoje Letači koji prelaze sve granice percepcije. Zbog toga moramo da radimo isto što bi radilo pile da bi izbeglo da ga ne pojedemo. Moramo da pobegnemo – da izađemo. To je čarobnjaštvo. To je to. Moramo da budemo begunci. A iz te ćelije ne nosite ništa sa sobom.

Šta nam je to tako važno ovde – samo priznanica u našoj tajnoj ćeliji koja nam kaže: 'Karlos Kastaneda je najveći', potpisana sa 'Karlos Kastaneda'? I zašto da nas zalude u ovom ogromnom univerzumu? Da li stvarno mislite da smo mi napravljeni kao slika i prilika Božija? To su Letači (koji nam to govore)."

Don Huan mi je dao sjajnu formulu – "Da, oni su ti svašta radili. Ali to je bilo tada a sada je sada!" Podsetio nas je na priču o čoveku koji je bio "seksualno zlopotrebljen" u sedamnaestoj godini. Rekao je da je takode poznavao ženu koja je prvo bila zlopotrebljena od strane starijeg brata kada je imala šest godina. Onda je to saznao drugi brat pa je i on počeo da je zlopotrebljava. Zatim je saznao i otac pa ju je i on maltretirao. To je trajalo godinama. To je 'šest miliona funti' traume.

"Šta da kažete osobi poput nje? Don Huan bi rekao: 'To je bilo tada, a sada je sada.' Ne postoji terapija koja može da pomogne da se prevaziđe takva koncentracija negativne energije. Terapija je deo letačkog repertoara. 'Budi srećan, idi kod psihijatra.' Mislim da ne bih mogao da je ubedim u don Huanovu filozofiju. Ali dao bih sve, međutim, da mogu da to učinim.

Za Letače, disciplinovani ljudi imaju kiseo ukus. Oni kažu: 'Bljak', i ispljunu nas. Onda kažu: 'Meni treba jedan sladoled od čoveka!'

O MISLIMA I ZAŠTO MOŽEMO DA DISKUTUJEMO O LETAČIMA

Jedna žena je upitala: "Zašto vam Letači dozvoljavaju da nam ovo pričate?" Karlos Kastaneda je odgovorio da oni imaju "dovoljno drugih". Ako pojedemo loše voće, i odemo do drugog drveta koje ima dobro voće, mi ne kažemo: 'Oh, idem da kaznim ono loše drvo tamo.'

O LETAČIMA I SANJANJU

"Snevanjska pažnja je drugi izvor discipline koji nas čini nejestivim za Letače. Jednom kada prođete kroz 'vrata u podu', nešto dolazi da vas povede do drugog sloja glavice crnog luka ili do dvojnog univerzuma neorganskih bića. Vi kontrolišete kojim pravcem idete, tako što izrazite vašu nameru – u suštini izdate naređenje, kao što je: "Povedi me u svoj svet." Jedina stvar koju oni slušaju je direktna komanda; uopšte nije dobro da molite, cvilite ili delujete pomirljivo. Vi im ne naređujete arogantno, nego na snažan, silovit i ubedljiv način. Ako ste lepo vaspitani, možete da kažete i 'molim vas' ili 'hvala', ali to nije obavezno."

O LETAČIMA I NEORGANSKIM BIĆIMA

Neorganska bića su isto tako pojedena od strane Letača i ona, takode, žele da ujedine svoju malu brzinu sa našom velikom brzinom. Glas je jednom odveo Karlosa Kastanedu u svet neorganskih bića i rekao mu da je 'naseljen sa tri vrste' – jedna liči na lelu-jave sveće, druga je okrugla, a treća je u obliku zvona. Glas mu je rekao i da tamo postoje i drugi entiteti koje ne mogu da mu pokažu, izuzev ako ne obeća da će ostati. "Svi muški sanjači (uključujući don Huana) imaju isto to iskustvo."

Letači ili Skakači su isto tako neorganska bića, koja se hrane svim organskim bićima. Mada čarobnjaci nisu bili sposobni da

razlikuju detalje na svetlosnim jajima ne-ljudskih organskih bića da bi to mogli da otkriju, snevanjski izaslanik je rekao "da" na pitanje da li se Letači hrane životinjama i drugim organskim bićima u našem svetu.

O LETAČIMA I ORLU

Čovek je upitao o vezi između Orla i Letača. Karlos Kastaneda je rekao da don Huan nije znao. Nije mogao da odgovori kada mu je Karlos Kastaneda postavio isto to pitanje.

FOTOGRAFIJA LETAČA

"Toni, tibetanski budista koji je napravio slike Letača na piramidama će biti sa nama sledeće nedelje. On je simpatičan tip. Ima velike oči koje stalno gledaju unaokolo. On je, takođe, simultani prevodilac." (Žena koja je prevodila tog dana za ljude koji govore španski mu je rekla da je tako dobra da pravi istu grlenu buku kao i on.)

Neko je pitao kako je Toni napravio sliku. Kastaneda je rekao: "Bilo je 90.000 meksičkih katoličkih budista tamo, i Dalaj Lama. Toni je i svetac. Zovu ga Toni Lama. On je organizovao događaj, i napravio je mnogo slika, brza paljba. Jedna je imala tu mrlju koju je on uveličao."

Odneo je fotografiju Kerol Tigs. Kada ju je ona pokazala Karlosu Kastanedi, oni su to shvatili kao omen da je došlo vreme da pričaju o Letačima. Don Huan im je rekao da nikada ne pričaju o njima, jer će ih Letači "sigurno spržiti".

ARGENTINA

Argentina je dom Letača. Nešto u nagibu zemlje ili blizini južnog pola, ili nešto treće ih tamo koncentriše. To je vrlo "egoistično mesto".

"URADI NEŠTO ZLO SVAKOG DANA" – Niče

Oko 20.30 časova prikazana je slika Letača na platnu pored glavne platforme. Tri uvećana prozirna lika su se mnogo jasnije

videla nego mali slajdovi prikazani na Omegi. Karlos Kastaneda je objasnio da su Letači "veliki kao zgrade".

Kao odgovor na seriju pitanja, rekao je da Letači "vole tamu"; da "više vole muškarce", što ženama olakšava da sačuvaju svoju svest; da "mi svi znamo (na određenom nivou) da su oni tu"; i da, "naravno, možete potencijalno to da osetite – to izgleda kao da vas neko liže".

Pričao je o Ničeovoj misli "Učinite nešto zlo svakog dana", i komentarisao kako su egoistični i ludi gotovo svi filozofi.

O DISCIPLINI

"Neko me je prošle večeri pitao kakva je disciplina potrebna da bismo se zaštitili od Letača. To je ono čemu vas ja učim: Tensegri. Samo vežbajte Tensegri i disciplinujte sebe dok se ne uveća vaša svest. Onda ćete videti energiju. Letači će vas i dalje jesti kada povećate svoju svest. Ješće vas čak i više, ali vi ćete imati više resursa."

VIŠE O FOTOGRAFIJI LETAČA

Ekran je konačno bio spreman i Kajli je ponovo prikazala sliku Letača. U početku su čekali da neko priča. Neji je konačno izašla da bi počela da objašnjava šta vidimo, a onda je Karlos Kastaneda preuzeo stvar, noseći mikrofona. Rekao je da čarobnjaci vide Letače kada počnu da percipiraju energiju kako protiče. Kada se vidi energija, te figure izgledaju kao senke u pozadini. Slika je mogla da bude rezultat prašine na blendi, ali "vrlo je zanimljivo" da se "formirala upravo onako kako čarobnjaci vide Letače".

Ponovo je objasnio da je tamo bilo 90.000 "katoličkih budista" prisutno u trenutku kada je fotografija nastala, i da fotograf, Huan Antonio C. (koji je bio prisutan, i koji je poznat kao "Toni Lama") ima psihičke sposobnosti koje rezultiraju u "raznovrsnim čudnim stvarima koje mu se dešavaju". On je osnivač i direktor Kasa Tibeta u Meksiku. Kastaneda je rekao da je od svih stvari koje su se desile Toniju ta slika "njegova omiljena, mada sam siguran da postoje druge koje on više voli".

Između Tule i Meksiko Sitija postoji planina. Čarobnjaci su imali običaj da gledaju kako Letači u tri skoka odu od planine do piramida, a zatim do crkve. Onda se u tri skoka vrata na planinu, a četvrtim odu u 'beskonačnost'. Postoji magični pokret koji su stari čarobnjaci zvali 'Tri skoka u beskonačnost'. Karlos Kastaneda je brzo demonstrirao ovaj pokret koji se sastoji od guranja daha ispred tela jednom rukom koja se pomera nagore ispred tela tri puta. Četvrti pokret ruke (ili imitacija skoka) ispred tela vodi ga u beskonačnost.

Kastaneda je rekao da sledeća T-majica treba da bude 'Neka vaša svest raste sa Tensegritijem'. Mislio je da mu je ta dobra i da zaslužuje bonus. Rekao je: "Časna reč, kada vidim da se vaša svest podiže sa nivoa nožnih prstiju, zaurlaću." Podsetio je auditorijum kako se on lako uzbuđuje, zbog uslova pod kojima je rođen. Šalio se da će toliko da se uzbuđi kada vidi kako svest učesnika raste da će da ga odvuče u kola hitne pomoći dok on bude nesuvislo mrmrljao: "Podižu se sa nožnih prstiju."

"Don Huan je rekao da Letači dolaze preko 'mora svesti'." Karlos Kastaneda je imitirao sebe kako pita don Huana cvilećim glasom: "Šta je to more svesti?" "Kako da verujem u to more?" Napomenuo je da bi voleo da uradi sve što može da liči na don Huana. "Bio bih mali don Huan, kada bi to bilo moguće."

Kao odgovor na pitanja, Karlos Kastaneda je rekao da Letači nisu svesni šta mi mislimo, isto kao što mi nismo svesni šta pilići misle. Ako neko neotesano pile pobegne, Letač će rezonovati: "Neću da ga jurim. Imam mnogo drugih."

Čovek je upitao da li Letači imaju lice ili karakteristično raspoloženje. Karlos Kastaneda je odgovorio: "Ne, oni su vrlo apstraktni." Pokazao je na istaknuti stomak Letača na ekranu i našalio se da se ovaj "dobro najeo". Onda je rekao da mesto koje je pokazao, donji deo figurinog prividnog stomaka, "može da bude njegovo srce".

Neko je pitao da li Letači vole emocije. Karlos Kastaneda je odgovorio: "Da. Oni vole probleme, naročito velike lične probleme." Naveo je kao primer nekoga ko brine da li ga neko drugi voli. Svoju privlačnost za Letače možemo da smanjimo jedino disciplinom.

Čovek je upitao da li je viđenje Letača ili energije samo drugi način kategorizacije percepcije koju u nekim drugim disciplinama vide kao auru ili NLO. Karlos Kastaneda je rekao da su te druge kategorije "varljive slike" ('glosovi').

"Postoji samo jedan način viđenja, kao što postoji samo jedan način hodanja – na dve noge." Objasnio je da čarobnjaci vide kompletnim telom. "Videti energiju kako protiče u univerzumu je specifična sposobnost ljudskog tela. Svi mi možemo da vidimo strujanje energije, bez interpretacije, ali mi blokiramo tu percepciju." Kastaneda je spomenuo fenomenologiju kao način objašnjavanja onoga što percipiramo, i dekonstrukciju kao primer "klasifikacije koja je poludela". Rekao je: "Čitajte Master Faulkoltu sutra, za vežbu." Onda je dao druge primere klasifikacije. "Kako mi našim umovima stvaramo sobu? Onda od toga pravimo zgradu, pa grad, državu, univerzum. Autistične osobe to ne rade. Oni se zaglave u pukotini u podu – nemaju ništa što bi ih zaustavilo da se ne izgube u detalju. Oni ne stvaraju 'glosove' kao mi."

O ZNANJU, PERCEPCIJI I SISTEMU INTERPRETACIJE

Kastaneda je imao učitelja koga je smatrao svojom pokretačkom silom. Don Huan mu je rekao da obrati pažnju na njega. Čovek je pratio najnovija dostignuća i pričao o praksi i praktičnim akcijama. Don Huan je pitao Kastanedu da li je bilo šta o čemu je taj čovek pričao u učionici uticalo na način na koji on živi svoj život. Kastaneda nije pronašao ništa. Van svojih predavanja, čovek je bio isti kao i svi drugi. Don Huan je, nasuprot tome, bio pod uticajem svega što je otkrio. Bio je pravi pragmatičar, pravi naučnik. Bio je navigator u nepoznato.

"Kako su čarobnjaci pronašli i pronalaze načine da vide energiju kako struji u univerzumu, mi to ne znamo. Za to su verovatno bili potrebni vekovi. Oni su bili sposobni da eliminišu interpretaciju tako što nisu unapred mislili kako stvari treba da izgledaju. Mi smo u našoj kulturi naučili kako da konstruišemo jedinice interpretacije – stolicu, sto, drveće. 'Soba' je kada uđemo u zatvoren

prostor, i izuzev ako nešto krupno ne nedostaje, kao na primer plafon, mi nastavljamo kao da znamo gde se nalazimo." Kastaneda je morao da prizna da je don Huan bio u pravu. Umetnost čarobnjaka prema don Huanu je namerno dolaženje do eliminisanja sistema interpretacije da bi se videlo strujanje energije.

Prema Kastanedi, Letači su odgovorni za strašnu 'instalaciju', koja je poznata kao letački um. "Oni su veliki, tamni, spljošteni, odvrtni govornari sa likom aligatora koji žele da obezbede da ostanete lepi i mekani i njam-njam, tako da mogu da nastavite da vas jedu do nivoa nožnih prstiju dok ne umrete. Oni jedu sjaj vaše svesti, svetlost koja okružuje vaše energetsko telo. Oni vas pojedju do nivoa nožnih prstiju tako da vama ne ostaje ništa drugo, osim razmišljanja o samome sebi. Ja, Ja, Ja! Ali strogom disciplinom, životom ratnika, vaša svest postaje čvršća i manje privlačna za Letače i, na kraju, ako uspete da postanete ratnik, oni prestaju da vas jedu. Postajete neprijatni kao hrana. Postajete veliki ružni kvarilac dobrog raspoloženja. Što je, što se vas tiče, mnogo dobra stvar!"

Um Letača je druga priča, i on zahteva zasebno predavanje. Kastaneda je opisao um Letača kao petu kolonu, nakon što je ispričao istinitu priču o tome kako je mala armija zauzela veliki grad unajmivši grupu branilaca. "Ja sam sada veoma umoran, pošto sam putovao cele noći, tako da ću izostaviti detalje i daću vam samo kratak izvod:

Postojao je veliki grad koji je imao velikog kralja (ili tako nešto) i bila je mala armija sa velikim komandantom koja je želela da ga zauzme. On je postavio četiri kolone vojnika ispred grada, a veliki kralj je na to rekao: "Ha! On misli da će da zauzme moj veliki grad sa tom malom armijom!?" Ali, vidite, komandant je zauzeo grad zato što je imao tajno oružje: imao je petu kolonu. On je unapred tajno rasporedio petu kolonu vojnika koji su živeli unutar grada sve vreme, oni su bili saboteri i ubice koji su već radili unutar kraljevog grada." Karlos je podigao opominjući prst u tom trenutku i rekao: "Um: to je peta kolona! Tajno ubačen od strane Letača da nas sabotira, da spreči naše putovanje, našu navigaciju u nepoznato i da nas nasuče ovde. Mi više nismo navigatori. Postali smo plen Letača."

KASTANEDIN KLAN

Intervju sa tri ženska ratnika Kastanedine grupe, Florindom Doner-Grau, Taišom Abelar i Kerol Tigs

Razgovor vodio Kit Nikols

Prošlo je više od dvadeset godina otkako je Karlos Kastaneda počeo da uvodi svoje čitaoce u mogućnost drugačijeg viđenja stvarnosti. Američki tragači su danas uključeni u magijski spektar koji se prostire od zen budizma i joge do lekovitih trava, "Wicca" i spiritualizma. Ipak, ostaju pitanja, uprkos intenzivnim istraživanjima proteklih nekoliko decenija, kako da se oslobodimo? I kako da objasnimo neobjašnjivo?

Ta pitanja sam imao u glavi dok sam putovao duž obale ka Los Anđelesu, gde me je očekivao susret sa tri žene iz Kastanedine čarobnjačke loze: Florindom Doner-Grau, Taišom Abelar i Kerol Tigs.

Kada smo se Florinda Doner-Grau i ja prvi put sreli, ispričala mi je o susretu koji može da posluži kao dobar primer za objašnjenje fenomena koji su videli mnogi ljudi. Dok je šetala ulicom u Los Anđelesu, videla je ploveći mehur energije. Ona ga je posmatrala kako skakuće ulicom i bila je pomalo nesigurna po pitanju svojih čula. Povukla je za ruku čoveka koji je stajao u blizini i čija su usta bila otvorena u neverici – ili, možda, zbunjenosti. Videla je da i on gleda isti mehur.

Pošto je čarobnjak, Doner-Grau je svesna da je stvarnost u najvećoj meri percepcija i da je ono što mi izaberemo da percipiramo uglavnom zasnovano na našoj obuci. Moguće je da je čovek u Los Anđelesu bio predstavnik nove škole sa većim mogućnošću, predstavnik generacije koja je pripremljena od strane Kastanede i drugih za percepciju suptilnijih energija.

Posle nedavnog objavljivanja Kastanedin devete knjige, kao i knjiga Florinde Doner-Grau i Taiše Abelar, čarobnjaci iz grupe Karlosa Kastanede su se razvili u svetionik koji treba da pokaže da ne postoji samo jedna stvarnost, postoje i druge i u njih čovek može da ode.

PITANJE: Zašto su žene iz ove loze tek sada počele da se pojavljuju i da govore o svojim praksama?

FLORINDA DONER: Pa, postoji fundamentalna razlika u načinu na koji muškarci i žene percipiraju stvarnost, kao i u načinu kako reaguju. Žene, kao što su Taiša, Kerol i ja, nisu ni o čemu pisale dvadeset godina. To je suštinska razlika – ženama je potrebno otelovljenje sistema verovanja pre nego što mogu da počnu da pišu o tome. Dok muškarci grade svoje mostove razumevanja pomoću reči, žene grade svoje razumevanje životom.

Oba načina su podjednako valjana, ali reč je o veoma različitim procesima.

U terminima energije, muškarac se uspinje ka znanju; gradi ga korak po korak. U fizici, taj proces može da se opiše kao kupa, i u njemu se muškarci uvek kreću ka izvoru, ali ga nikada ne dosežu. Kod žena je stvar drugačija, zato što je kupa okrenuta naopačke. Zahvaljujući materici, žene imaju sposobnost da direktno percipiraju znanje. Za njih nema razloga da se nešto objašnjava, jer one već znaju. I tom znanju, tom iskustvu povezanosti sa izvorom – koji mi zovemo namera – čarobnjaci žele da se vrate. Žene imaju urođenu prednost zbog toga što mogu da znaju nameru direktno, dok muškarci uvek moraju da idu ka njoj.

Kakva je svrha povezanosti sa tim izvorom, namerom?

FLORINDA DONER: Ispričaću vam priču. Ja volim knjige, mnogo volim da čitam. A Karlos nije pročitao ni jednu knjigu dvadeset godina. Znam to, jer je sve svoje knjige dao meni. Ja sam veoma zainteresovana za fenomenologiju zato što se ona, kao intelektualno istraživanje, najviše približava čarobnjaštvu. I ja pročitam nešto, i onda postavim Kastanedi pitanje. On čuti desetak minuta i onda mi da objašnjenje tačno onoga što sam ja pročitala.

U toj situaciji, ja znam da je on zgrabio to znanje sa nekog drugog mesta. Ta sposobnost nema granica; mogu da ga pitam nešto vezano za fiziku i on će mi odmah dati *bona fide* odgovor.

Kako biste opisali ono što on radi?

KEROL TIGS: Rekla bih da on to radi u sanjanju, što je način da se kaže da on koristi svoje energetske telo da bi ščepao liniju energije i direktno pristupio informaciji iz izvora univerzuma.

FLORINDA DONER: A Karlos tačno zna koju liniju da zgrabi. Vidovnjaci znaju da je sve to ionako napolju. Ali sposoban čarobnjak može da pristupi tim linijama informacija sa kontrolom i po želji. Nedavno je Karlos poveo grupu od dvadeset ljudi u malu crkvu u Meksiku (o njoj je pisao u nekoliko knjiga). Dok su bili u crkvi, on je celu grupu uveo u stanje sanjanja i otputovali su u drugi svet.

Kako čovek može da nauči da radi tako nešto?

FLORINDA DONER: To je posedovanje dovoljne količine energije da bi čovek mogao da vidi. Mi smo toliko preokupirani svakodnevnim životom da nam jednostavno ne preostaje nimalo energije da vidimo.

Kako ljudi koriste svakodnevni život da bi počeli da pronalaze gde se energetski troše?

KEROL TIGS: Kada posmatrate svoj radni dan unazad, jedan od pokazatelja gde ste izgubili svoju energiju je mesto gde ste počeli da se osećate iscrpljeno i energetski ne baš sasvim svoji. Na takvim mestima naći ćete vaše odgovore i odatle ćete moći da razvijete neku perspektivu – bićete u mogućnosti da vratite svoju energiju iz tih događaja i da počnete da preispitujete šablone koji su vas držali zaglibljenima u igri ega zvanoj "heroj i žrtva".

Da li je taj proces različit kod muškaraca i žena?

FLORINDA DONER: Proces je isti. Kada rekapitulirate, posmatrate sebe unazad i ponovo kreirate svaki događaj onako kako se on dogodio. U trenutku kada steknete dovoljno energije,

to se dešava automatski i nisu vam potrebna nikakva šamanska sredstva kao, na primer, post ili nešto slično. Možete da počnete bilo kog dana i, počevši od tog dana, da posmatrate stvari unazad. Ja sam do danas uradila četiri rekapitulacije čitavog svog života i svaki put sam nalazila nešto novo. Otkrila sam da mi, ne direktno nego indirektno, stalno pokušavamo da budemo heroji. Na neka od predavanja koja smo držali ljudi su dolazili da hvataju beleške i ja sam im stalno govorila: "Ne, nemojte da hvatate beleške, jer su te stvari besmislene. Samo slušajte." Sva njihova energija odlazi na hvatanje beleški, i oni propuštaju pola onoga što se zaista dešava.

TAIŠA ABELAR: Mi konstantno slušamo kako ljudi govore – kada bih samo mogao da budem član vaše grupe, onda bih mogao da uradim ovo ili ono. Ali ono što oni ne razumeju jeste da je to, ma gde se nalazili, mesto na kome počinjete.

KEROL TIGS: Čarobnjaštvo je zapravo samo percepcija. Tu nema rituala, nema igranja, nema ničega. Samo percepcija i neke tehnike da se poboljša ta percepcija kroz energetsko prikupljanje samoga sebe, kao što su tehnike ne-rada.

TAIŠA ABELAR: Ili samo osluškivanje sopstvenih misli i zapažanje šta stvarno mislite. Radeći to, mnogo toga možete da naučite.

KEROL TIGS: Pronašla sam da se ljudi uopšteno ubrajaju u jednu od dve kategorije: ili moraju da imaju kontrolu ili su kontrolisani od strane nečega drugog. Kada ste deo tih scenarija, vi generalno nemate čistu percepciju svog života. Rekapitulacijom osvetljavate u svojoj svesti upravo one energije (ili stvarnost) koje su deo scenarija, tako da vam je omogućeno viđenje šablona i programa koji vas kontrolišu.

TAIŠA ABELAR: Kada počnete jasno da vidite društvene šablone koji vas kontrolišu, vi počnete da se prikradate samima sebi. Tada postajete aktivni učesnik u životu. Iznenada vaš šef nije više zao, užasan kontrolor kakav je ranije bio. Umesto toga, on postaje ogledalo pomoću koga vi počinjete da vidite kako ste

zarobljeni u igrama ove stvarnosti. Te igre su ono što konzumira ili veže energiju ljudi i sprečava ih da vide pravu energetsku prirodu ove stvarnosti. Kada se udaljite od tog konsenzusa svakodnevnog života, možete da prepustite nameri ili snu koji je bio podešen od strane namere da bude vodeća sila, ili vodič.

FLORINDA DONER: Da biste to radili, morate da se odreknete osećanja ili potrebe da imate kontrolu. Ali, verujte mi, čak i nakon što ste rekapitulirali, još uvek imate osećanje da imate tu malu oblast tu negde i da ćete vi, kada dođete do nje, biti taj koji je glavni.

Hujde da se vratimo na načine na koji muškarci i žene percipiraju. Ako žene percipiraju direktno, zašto onda većina žena nije puna razumevanja ili poznavanja namere?

FLORINDA DONER: Muškarci imaju jednu energetsku prednost u fizičkom svetu. Iako je konfiguracija energije muškarca nalik na kupu, što mu otežava percepciju izvora namere, ona je idealna za bolje radne sposobnosti u fizičkom svetu. Nema načina za žene da se takmiče sa tom energetskom prednošću sve dok imitiraju uloge koje su kreirali muškarci. Umesto toga, mi kao žene moramo da pronađemo sopstvene resurse i da prekinemo taj krug imitacije da bismo zaista bile sposobne da se razvijemo u nešto drugo.

Šta predstavlja taj razvoj?

KEROL TIGS: Iskreno rečeno, zaista ne znam. Kakva je naša namera ako se razvijemo i šta taj razvoj donosi? Za ženske čarobnjake, deo toga je poboljšavanje sekundarnih funkcija naših materica, koje su snevanjski organi u ženskom telu. A mi to radimo rekapitulacijom, rušenjem starih šablona, skupljanjem svoje energije, sa ciljem da počnemo da sanjamo novi san.

TAIŠA ABELAR: Šta god nam se to dogodilo – a nešto nam se dogodilo – mi se nadamo da možemo preneti mladim ljudima činjenicu da postoji mogućnost promene. Ali mora da postoji neka vrsta kritične mase koja bi učinila tu promenu mogućom.

FLORINDA DONER: Kada napadnete ogromni konsenzus koji konstituise svakodnevnu stvarnost, vi udarate u betonski zid. Kada čarobnjaci uđu u *sanjanje*, prva stvar sa kojom se obično sretnu je zid od magle. Kada vidite tu maglu, vi zapravo gurate u nešto drugo, energetski. Na neki način, čarobnjaštvo je kao kineska medicina, u smislu da se odnosi prema telu kao prema polju energije. Zapadna medicina tretira telo kao objekat, i ne može da koristi prednosti mnogo moćnije energetske stvarnosti. Kao posledicu, imate lekare koji isecaju materiju umesto da koriste energiju da je promene. Medicina, kao i savremeni čovek, može dramatično da se izmeni ako počne da koristi prednosti tih energetskih principa kao pomoć pri metamorfozi naših trenutnih ograničenja i bolesti.

KEROL TIGS: Ono za čim čarobnjak traga je taj razvoj unutar svoje svesti ili svog energetskog polja; traži taj trenutak ili mogućnost transformacije u stanje bića u kome se čovek bolje oseća.

FLORINDA DONER: Danas se toliko mnogo investira u institucije kao što je A. M. A. da nema šanse da će oni tako da promene stvari. Ali to što oni rade telu je užasno. Oni nas uče da je medicina napredovala, ali to jednostavno nije istina. Mi sada imamo sidu i rak, i stvarno ne znamo šta to, do đavola, radimo.

Imala sam mladu prijateljicu koja je umrla od raka na debelom crevu pre nekoliko meseci. Spolja je vodila savršen život, ali iznutra je bila živa pojedena. Vidite, njen muž bio je predsednik jedne od tih velikih korporacija i ne biste verovali kroz kakve bolove je ona prošla da bi impresionirala ljude. Ona se ubijala da impresionira druge ljude. Ja sam je upitala: "Ako su stvari tako loše, zašto ne potražiš neku pomoć?" Ali ona je rekla da jedino brine o tome šta će ljudi da misle. Ja sam joj odgovorila: "Šta će da misle kada budeš mrtva?" Sada, ona je mrtva, a oni ne misle ništa.

Ako je to cena koju želite da platite, onda platite. To je ono što mi radimo. Vidite, mi smo još uvek, na neki način, majmuni. Don Huan nas je provocirao govoreći da smo mi kao majmun koji ne može da izvuče svoju ruku iz tikve u kojoj je zgrabio semenje. Majmun ne može da izvuče ruku sve dok ne pusti semenje. Ljudi

su veoma slični tom majmunu. Naša društvena očekivanja su semenje koje uništava našu svest. Sve što majmun treba da uradi jeste da pusti to prokleta semenje, ali on neće to da uradi. Mi ne želimo da pustimo semenje i da izađemo iz klopke. Mi jednostavno ne možemo da pustimo.

Gari Larson je nacrtao karikaturu koja pokazuje majmuna koji je pao sa drveta i leži nepomičan na zemlji. Ispod crteža je pisalo: *Zora čoveka*. Jedino što je zaboravio je da prikaže da je majmun pao na gomilu semenja; i da je zgrabio to semenje; i da je to stvarni *Pad čoveka*.

NAVIGACIJA U NEPOZNATO

Intervju sa Karlosom Kastanedom za časopis "Uno Mismo", Čile i Argentina

Februar 1997. godine

Intervju vodio Daniel Truhilo Rivas

PITANJE: Gospodine Kastaneda, godinama ste bili u apsolutnoj anonimnosti. Šta vas je navelo da to promenite i da javno govorite o učenju koje ste vi i vaše tri saradnice primili od naguala Huan Matusa?

KARLOS KASTANEDA: Ono što nas navodi da širimo ideje don Huan Matusa je potreba da razjasnimo ono čemu nas je on naučio. Za nas, to je zadatak koji ne može više da se odlaže. Njegova preostala tri učenika i ja došli smo do jednoglasnog zaključka da je svet u koji nas je uveo don Huan Matus unutar perceptualnih mogućnosti svih ljudskih bića. Mi smo diskutovali među sobom kojim putem da krenemo. Da li da ostanemo anonimni, kao što nam je predložio don Huan? Ta opcija nije prihvatljiva. Drugi moguć put je bio da širimo don Huanove ideje: jedan beskonačno opasniji i teži izbor, ali jedini koji, verujemo, ima dostojanstvo kojim su prožeta sva don Huanova učenja.

Uzimajući u obzir ono što ste rekli o nepredvidivosti ratnikovih akcija, što ste potvrdili u protekle tri decenije, možemo li da očekujemo da će ova javna faza da potraje, i koliko dugo?

Nema načina da mi postavimo vremenski kriterijum. Mi živimo u skladu sa premisama koje nam je predložio don Huan i

nikada od njih ne odstupamo. Don Huan Matus nam je dao moćan primer čoveka koji je živio u skladu sa onim što priča. I ja kažem da je to moćan primer jer je to najteža stvar za podražavanje: da budete monolitni i istovremeno da imate fleksibilnost da se suočite sa bilo čim. Bio je to način na koji je don Huan živio svoj život.

Unutar tih premisa, čovek može da postoji jedino tako što će biti besprekoran posrednik. Čovek nije igrač u ovoj kosmičkoj šahovskoj partiji, on je samo pion na šahovskoj tabli. Ono što odlučuje o svemu je svesna bezlična energija koju čarobnjaci zovu *namera* ili *Duh*.

U onoj meri u kojoj sam ja u stanju da to vidim, klasična antropologija, kao i navodni čuvari prekolumbijskog kulturnog nasleđa Amerike, potkopavaju vrednost vašeg dela. Verovanje da je vaš rad samo rezultat vašeg literarnog talenta, koji je, uzgred rečeno, izuzetan, postoji i danas. Postoje i drugi sektori koji vas optužuju za duple standarde, zato što, navodno, vaš stil života i vaše aktivnosti predstavljaju kontradikciju u odnosu na ono što većina ljudi očekuje od šamana. Kako možete da otklonite te sumnje?

Sistem shvatanja zapadnog čoveka nas tera da se oslanjamo na unapred stvorene ideje. Mi zasnivamo svoja uverenja uvek "a priori", na primer, uverenje o tome šta je "klasično". Šta je klasična antropologija? Ono što učimo na univerzitetu u učionicama? Šta je šamansko ponašanje? Da nosi perje na glavi i da igra duhovima?

U proteklih trideset godina ljudi su optuživali Karlosa Kastaneda da je stvorio književni lik jednostavno zbog toga što se ono o čemu je pisao nije slagalo sa antropološkim "a priori", sa idejama uspostavljenim u učionicama ili antropološkim terenskim radom. Međutim, ono što mi je predstavio don Huan može jedino da se primeni u situaciji koja zahteva totalnu akciju i, pod takvim uslovima, vrlo malo ili skoro ništa od unapred stvorenih pojmova ne postoji.

Nikada nisam bio u stanju da donosim zaključke o šamanizmu; da bi to uradio, čovek mora da bude član šamanskog sveta.

Za društvenog naučnika, na primer, sociologa, vrlo je lako da dođe do socioloških zaključaka o bilo kom elementu zapadnog sveta, jer je sociolog aktivan član tog sveta. Ali kako može jedan antropolog, koji provede najviše dve godine studirajući druge kulture, da dođe do pouzdanih zaključaka o njima? Čoveku je potreban čitav život da postigne članstvo u kulturnom svetu. Ja sam radio više od trideset godina u pojmovnom svetu šamana drevnog Meksika i, iskreno, ne verujem da sam postigao članstvo koje bi mi dozvolilo da donosim zaključke, čak ni da ih predlažem.

Razgovarao sam sa ljudima iz različitih grana nauke i uvek je izgledalo kao da se oni slažu sa premisama koje iznosim. Ali onda se oni okrenu i zaborave sve sa čim su se složili i nastavljaju da se drže "klasičnih" akademskih principa, ne mareći za mogućnost apsurdne greške u svojim zaključcima. Izgleda da je naš pojmovni sistem neprobojan.

Koji je cilj toga što ne dozvoljavate da se objave vaši biografski podaci, da budete fotografisani ili snimljeni na traku? Da li to može da utiče na ono što ste postigli u svom spiritualnom radu i, ako može, kako? Zar ne mislite da bi bilo korisno za neke iskrene tragače za istinom da znaju ko ste vi zaista, da bi mogli da potvrde da je zaista moguće slediti put koji vi predlažete?

Što se tiče fotografija i ličnih podataka, ostala tri učenika don Huana i ja sledimo njegove instrukcije. Za šamana kao što je don Huan, osnovna ideja koja se krije iza uzdržavanja od davanja ličnih podataka je vrlo jednostavna. To je imperativ napuštanja onoga što se zove "lična istorija". Da se ode od svoga "ja" izuzetno je uznemirujuće i teško. Ono što šamani kao don Huan traže je stanje fluidnosti gde se lično "ja" ne računa. On je verovao da odsustvo fotografija i biografskih podataka utiče na svakoga ko ulazi u ovu oblast delovanja na pozitivan, mada gotovo neosetan način. Mi smo naviknuti na neprekidno fotografisanje, zapisivanje biografskih podataka, a sve to potiče od ideje o ličnoj važnosti. Don Huan je rekao da je bolje ništa ne znati o šamanu; na taj način, umesto da se srećete sa osobom, srećete se sa idejom koju možete da potkrepite; suprotno od onoga što se dešava u

svakodnevnom svetu gde se srećemo samo sa ljudima koji imaju mnogobrojne psihološke probleme, ali koji su bez ideja, svi do vrha napunjeni sa tim "ja, ja, ja".

Kako vaši sledbenici treba da interpretiraju publicitet i komercijalnu infrastrukturu, pored vašeg literarnog rada, koja okružuje znanje koje vi i vaše saradnice širite? Kakva je vaša stvarna veza sa Klirgrin korporacijom i drugim kompanijama (Logan Prodakšn, Toltek Artists)? Govorim o komercijalnoj vezi.

Na ovoj tački bio mi je potreban neko da me predstavlja u vezi sa širenjem ideja don Huan Matusa. Klirgrin je korporacija koja gaji veliku naklonost prema našem radu, a isto tako i Logan Prodakšn i Toltek Artists. Ideja o širenju don Huanovih učenja u modernom svetu uključuje komercijalne i umetničke medije koji su van mog individualnog domašaja. Kao korporacije koje imaju sklonost ka don Huanovim idejama, Klirgrin, Logan Prodakšn i Toltek Artists su sposobne da obezbede sredstva da objave ono što ja hoću da objave.

Uvek postoji tendencija bezličnih korporacija da dominiraju i da izobličie sve što im je dato da predstavljaju, prilagođavajući to svojoj sopstvenoj ideologiji. Da nije reč o iskrenom interesovanju korporacija Klirgrin, Logan Prodakšn i Toltek Artists, do sada bi sve što je don Huan rekao bilo transformisano u nešto drugo.

Postoji veliki broj ljudi koji se drži vas, na ovaj ili onaj način, sa ciljem da steknu popularnost. Kakvo je vaše mišljenje o delima Viktora Sančeza, koji je interpretirao i reorganizovao vaša učenja da bi elaborirao svoju teoriju. I o Ken Igl Federovim izjavama da je on izabran od don Huana da bude njegov učenik, i da se don Huan vratio samo zbog njega?

Zaista postoji veliki broj ljudi koji sebe nazivaju mojim učenicima ili učenicima don Huana, ljudi koje ja nikada nisam sreo i koje, mogu da garantujem, don Huan nikada nije sreo. Don Huan Matus bio je zainteresovan isključivo za održavanje svoje loze šamana. On je imao četiri učenika koji su ostali do današnjeg dana. Imao je druge koji su otišli sa njim. Don Huan nije bio

zainteresovan za širenje svog znanja; on ga je prenosio svojim učenicima kako bi produžio svoju lozu. Zbog činjenice da oni ne mogu da nastave don Huanovu lozu, njegova četiri učenika bila su prinuđena da objave njegove ideje.

Koncept učitelja koji drži predavanja deo je našeg pojmovnog sistema, ali to nije deo pojmovnog sistema šamana drevnog Meksika. Da održavaju predavanja, bilo je za njih apsurdno. Ali da prenose svoje znanje onima koji treba da nastave njihovu lozu je sasvim druga stvar. Činjenica da postoji priličan broj osoba koji insistiraju na tome da koriste moje ime ili ime don Huana je samo lak manevar da imaju koristi bez mnogo napora.

Hajde da razmotrimo značenje reči "spiritualnost", što bi trebalo da bude stanje svesti u kome su ljudska bića sasvim sposobna da kontrolišu potencijale različitih vrsta, nešto što se postiže transcendentacijom jednostavnog životinjskog stanja putem teškog psihičkog, moralnog i intelektualnog treninga. Da li se vi slažete sa tom tvrdnjom? Kako se don Huanov svet uklapa u taj kontekst?

Za don Huana, pragmatičnog i ekstremno trezvenog šamana, "spiritualnost" je prazan ideal, jedna izjava bez osnove za koju mi mislimo da je veoma lepa, jer je okorela u literarnim konceptima i poetskim izrazima, ali koja nikada ne ide iza toga.

Šamani kao don Huan su, u suštini, praktični. Za njih jedino postoji predatorski univerzum u kome je inteligencija ili svest rezultat izazova koji su pitanje života ili smrti. On je sebe smatrao navigatorom beskonačnosti i rekao je da ako čovek želi da plovi u nepoznato kao što to šaman radi, potrebni su mu beskrajni pragmatizam, bezgranična trezvenost i muda od čelika.

S obzirom na sve to, don Huan je verovao da "spiritualnost" predstavlja samo opis nečega što je nemoguće dostići unutar šablona svakodnevnog života, i da to nije stvaran način delovanja.

Istakli ste da je vaša književna aktivnost kao i Taiše Abelar i Florinde Doner-Grau rezultat don Huanovih instrukcija. Kakav je cilj svega toga?

Cilj pisanja tih knjiga je dat od strane don Huana. On je izjavio da čovek i ako nije pisac, ipak, može da piše, ali je u tom

slučaju pisanje transformisano od literarne akcije u šamansku akciju. Ono što odlučuje o predmetu i razvoju knjige nije um pisca već sila koju šamani smatraju osnovom univerzuma, i koju zovu namera. Namera odlučuje o šamanskom stvaralaštvu, bilo da je ono literarno ili neko drugo.

Prema don Huanu, praktikant šamanizma ima dužnost i obavezu da se zasiti svim dostupnim informacijama. Rad šamana je da se temeljno informiše o svemu što bi eventualno moglo da bude povezano sa njegovom sferom interesovanja. Šamanska akcija se sastoji od napuštanja svih interesa u upravljanju daljim tokom koji informacija može da preuzme. Don Huan je imao običaj da kaže: "Onaj ko uređuje ideje koje dolaze iz takvog izvora informacija nije šaman, to je Duh. Šaman je samo besprekuran provodnik." Za don Huana je pisanje bilo šamanski izazov, a ne literarni zadatak.

Da li bih mogao da izjavim sledeće: vaše književno delo predstavlja koncepte koji su blisko povezani sa orijentalnim filozofskim učenjima, ali je u kontradikciji sa onim što obično zovemo meksička izvorna kultura. Koje su sličnosti i razlike između jednog i drugog?

Nemam pojma. Ne posedujem znanje da pričam o tome. Moj rad je fenomenološki izveštaj o svesnom svetu u koji me je uveo don Huan. Sa tačke gledišta fenomenologije kao filozofskog metoda, nemoguće je taj fenomen staviti u neke tačno određene kontekste. Svet don Huana Matusa je tako ogroman, misteriozan i kontradiktoran, da nije pogodan za vežbe linearnog objašnjavanja; najviše što čovek može da učini jeste da ga opisuje, a i to je, samo po sebi, vrhunski napor.

Ako pretpostavimo da su don Huanova učenja postala deo okultne literature, kakvo je vaše mišljenje o drugim učenjima iz te kategorije, na primer o masonskoj filozofiji, Rozenkrojerima, hermetizmu i disciplinama kao što su Kabala, Tarot i astrologija kada ih uporedimo sa nagualizmom? Da li ste ikada imali i da li održavate bilo kakve kontakte sa nekom od tih ideja ili sa njihovim sledbenicima?

Još jednom, nemam pojma kakve su premise, tačke gledišta i oblasti kojima se bave te discipline. Don Huan nam je predstavio problem navigacije u nepoznato, i to konzumira svu našu raspoloživu energiju.

Da li neki koncepti vašeg rada, kao što je skupna tačka, energetska vlakna koja grade univerzum, svet neorganskih bića, namera, prikradanje i sanjanje, imaju ekvivalente u zapadnjačkom znanju? Na primer, ima ljudi koji misle da je čovek viđen kao svetlosno jaje zapravo drugi naziv za auru.

Koliko znam, ništa čemu nas je don Huan naučio nema kopiju u znanju Zapada. Jednom, dok je don Huan još bio ovde, proveo sam čitavu godinu u potrazi za guruima, učiteljima i mudracima da bih dobio neke nagoveštaje šta to oni rade. Želeo sam da znam da li postoji u svetu tog vremena nešto slično onome što je don Huan govorio i radio. Moji resursi su bili vrlo ograničeni i uspeo sam da sretнем samo priznate učitelje koji su imali milione sledbenika i, nažalost, nisam uspeo da nađem nikakve sličnosti.

Ako se sada koncentrišemo samo na vaš literarni rad, vaši čitaoci nalaze različite Karlose Kastanede. Prvo nalazimo donekle nekompetentnog zapadnog učenika, permanentno zbunjenog, prepuštenog na milost i nemilost starim Indijancima, kao što su don Huan i don Henaro (uglavnom u "Učenju don Huana", "Odvojenoj stvarnosti", "Putovanju u Ikstlan", "Pričama o moći" i "Drugom prstenu moći"). Kasnije nalazimo učenika upućenog u šamanizam (u "Orlovom daru", "Unutrašnjem ognju", "Moći tišine" i, naročito, u "Umetnosti sanjanja"). Ako se slažete sa tim, kada ste prestali da budete jedno i postali drugo?

Ja sebe ne smatram šamanom, ili učiteljem, ili naprednim studentom šamanizma; niti se smatram antropologom ili društvenim naučnikom zapadnog sveta. Sve moje knjige bile su opisi fenomena koji je nemoguće primetiti u uslovima linearnog znanja zapadnog sveta. Nikada nisam mogao da objasnim čemu me je don Huan učio u terminima uzroka i posledice. Nije bilo načina

da se predvidi šta će on da kaže ili šta će da se dogodi. Pod tim okolnostima, prelazak iz jednog stanja u drugo je subjektivna činjenica, a ne nešto stvoreno, ili unapred smišljeno, niti je to rezultat mudrosti.

Čovek u vašim knjigama može da nade epizode koje su zaista neverovatne za zapadnjački um. Kako neko ko nije inicijal može da se uveri da su sve te "odvojene stvarnosti" zaista stvarne, kao što vi tvrdite?

To može veoma lako da se utvrdi korišćenjem celog tela umesto samo intelekta. Čovek ne može da uđe u don Huanov svet intelektualno, kao diletant koji traži brzo i prolazno znanje. Niti se u don Huanovom svetu bilo šta može apsolutno utvrditi. Jedina stvar koju mi možemo da uradimo jeste da postignemo stanje povišene svesti koja nam dozvoljava da percipiramo svet oko nas na sadržajnijem način.

Drugim rečima, cilj don Huanovog šamanizma je da se probiju parametri istorijske i dnevne percepcije i da se percipira nepoznato. Zbog toga je on sebe zvao *navigатором nepoznatog*. On je utvrdio da nepoznato leži iza parametara dnevne percepcije. Probiti te parametre bio je cilj njegovog života. Pošto je bio izuzetan šaman, preneo je svim svojim učenicima istu želju. Naterao nas je da prevaziđemo intelekt i da usvojimo koncept probijanja granica istorijske percepcije.

Vi kažete da je osnovna karakteristika ljudskih bića percepcija energije. Smatrate da je pokretanje skupne tačke glavni uslov za direktnu percepciju energije. Kako to može da koristi čoveku 21. veka? Uzimajući u obzir prethodno definisani koncept, kako postizanje tog cilja može da potpomogne nečiji duhovni napredak?

Šamani kao don Huan kažu da sva ljudska bića imaju sposobnost da direktno vide energiju kako struji univerzumom. Oni veruju da je skupna tačka, kako je oni zovu, tačka koja postoji u čovekovoј potpunoј sferi energije. Drugim rečima, kada šaman vidi čoveka kao energiju koja struji u univerzumu, on vidi svetlosnu loptu. U toј svetlosnoј lopti šaman može da vidi sjajnu

tačku smeštenu u visini lopatica, na rastojanju dužine ruke iza njega. Šamani smatraju da je percepcija smeštena na toj tački; da se energija koja protiče univerzumom u toj tački transformiše u čulne podatke, i da se ti podaci kasnije interpretiraju, dajući kao rezultat svet svakodnevnog života. Šamani tvrde da smo mi naučeni da interpretiramo, i da smo zbog toga naučeni da percipiramo.

Praktična vrednost direktne percepcije energije za čoveka 21. veka ili za čoveka 1. veka je ista. To mu omogućuje da proširi granice percepcije i da iskoristi to poboljšanje unutar svog sveta. Don Huan je rekao da je čuđenje usled direktnog viđenja reda i haosa univerzuma izuzetno.

Vi ste nedavno predstavili fizičku disciplinu zvanu Tensegriti. Da li možete da tačno objasnite šta je to? Šta je njen cilj? Kakve duhovne koristi može da ima osoba koja to vežba?

Prema učenju koje nam je prenosio don Huan Matus, šamani koji su živeli u drevnom Meksiku su otkrili serije pokreta koji, kada se izvedu, dovode telo do takve fizičke i mentalne siline da su rešili da te pokrete nazovu *magični pokreti*.

Don Huan nam je rekao da su, svojim magičnim pokretima, ti šamani postigli povećan nivo svesti koji im je omogućio da izvedu neopisive podvige percepcije.

Tokom generacija, te magične pokrete su učili samo praktikanti šamanizma. Pokreti su bili okruženi izuzetnom tajnošću i kompleksnim ritualima. To je bio način na koji ih je naučio don Huan, i to je način na koji ih je preneo svojim učenicima.

Mi smo se potrudili da proširimo učenje tih magičnih pokreta i da ih učinimo pristupačnima svakome ko želi da ih nauči. Nazvali smo ih *Tensegriti*, i pretvorili smo ih iz specifičnih pokreta koji su odgovarali svakom od don Huanovih učenika ponaosob u opšte pokrete koji odgovaraju svakome.

Vežbanje Tensegritija, pojedinačno ili u grupama, donosi zdravlje, vitalnost, mladost i, uopšte, osećanje telesnog blaženstva. Don Huan je rekao da vežbanje magičnih pokreta pomaže da se akumulira energija potrebna da se poveća svest i prošire parametri percepcije.

Pored vaše tri saradnice, ljudi koji su pohađali vaše seminare su sreli i druge ljude, kao što su Kakmuli, energetske tragače, elemente, Pluvog Skauta... Ko su oni? Da li su oni deo nove generacije vidovnjaka kojima vi upravljate? Ako je to slučaj, kako neko može da postane član te grupe učenika?

Svaka od tih osoba je unapred određeno biće i don Huan Matus, kao vođa svoje loze, rekao nam je da ih čekamo. On je predviđeo dolazak svakog od njih kao integralni deo vizije. Pošto don Huanova loza ne može da se nastavi, zbog energetske konfiguracije njegovih četvoro učenika, naša misija se transformisala od očuvanja loze u njeno zatvaranje, ako je moguće, zlatnom kopčom.

Mi nismo u položaju da menjamo te instrukcije. Mi niti možemo da tražimo niti da prihvatamo učenike ili aktivne članove don Huanove vizije. Jedina stvar koja nama preostaje jeste da prihvatimo planove namere.

Činjenica da se magični prelazi, koji su bili čuvani sa takvom ljubomorom generacijama, sada javno predaju je dokaz da čovek zaista može, na indirektan način, da bude deo nove vizije kroz vežbanje Tensegritija i sledeći premise ratnikovog puta.

U časopisu "Čitaoci beskonačnosti" (Readers of Infinity), koristite termin "navigacija" da biste definisali ono što čarobnjaci rade. Da li uskoro nameravate da razvijete jedra i da krenete na konačno putovanje? Da li će se loza toltečkih ratnika, čuvara ovog znanja završiti zajedno sa vama?

Da, to je tačno, don Huanova loza se završava sa nama.

Evo jednog pitanja koje sam često postavljao sebi: Da li ratnikov put uključuje, kao što to rade druge discipline, duhovni rad za parove?

Ratnikov put uključuje sve i svakoga. Čitava porodica može da bude tim besperkornih ratnika. Teškoće leže u strašnoj činjenici da su individualne veze zasnovane na emocionalnim investicijama, i kada praktikant zaista počne da radi ono što on/ona uči, veza se ruši. U svakodnevnom svetu, emocionalne investicije se u običnim okolnostima ne preispituju, i mi provedemo ceo svoj

život čekajući da nam se investicija isplati. Don Huan mi je rekao da sam ja 'umri muški' investitor i da se moj način života i osećanja može jednostavno opisati: "Dajem samo ono što meni drugi daju."

Kakve težnje ka mogućem unapređenju može da ima čovek koji želi da spiritualno radi u skladu sa znanjem objavljenim u vašim knjigama? Šta biste mogli da preporučite onima koji žele lično da primene don Huanova učenja?

Nema granica onome što čovek može individualno da postigne ako je njegova namera besprekorna. Don Huanova učenja nisu spiritualna. Ponavljam to zato što to pitanje stalno dolazi na površinu. Ideja spiritualnosti se ne uklapa u čeličnu disciplinu ratnika. Najvažnija stvar za šamana kao što je don Huan je ideja pragmatizma. Kada sam ga sreo, mislio sam da sam praktičan čovek, društveni naučnik pun objektivnosti i pragmatizma. On je uništio moje pretenzije i učinio da vidim da ja nisam, kao pravi zapadnjak, ni praktičan, ni duhovan. Došao sam do saznanja da je moje neprekidno korišćenje reči "duhovnost" samo kontrast trgovačkom aspektu sveta svakodnevnog života. Želeo sam da izadem iz koristoljubivosti svakodnevnog života i želju da to učinim zvao sam duhovnost. Shvatio sam da je don Huan u pravu kada je od mene zatražio da donesem zaključak, da definišem šta smatram duhovnošću. Nisam znao o čemu pričam.

Ono što pričam može da zvuči uobraženo, ali nema drugog načina da se to kaže. Ono što šaman kao don Huan želi je da poveća svest, to jest, da bude sposoban da percipira sa svim ljudskim mogućnostima percepcije; to uključuje kolosalan posao i nesalomivu nameru, koja se ne može zameniti spiritualnošću zapadnog sveta.

Ima li nešto što biste želeli da objasnite narodu Južne Amerike, naročito Čileancima? Da li biste imali još nešto da izjavite pored odgovora na naša pitanja?

Nemam ništa da dodam. Sva ljudska bića su na istom nivou. Na početku mog učenja don Huan Matus je pokušao da mi pokaže kakva je uobičajena čovekova situacija. Ja sam, kao

Južnoamerikanac, bio veoma zainteresovan, intelektualno, za ideje socijalne reforme. Jednog dana sam don Huanu postavio jedno, po mom mišljenju, smrtonosno pitanje: "Kako možeš da budeš nezainteresovan za užasnu situaciju u kojoj se nalaze tvoji sunarodnici, Jaki Indijanci iz Sonore?"

Znao sam da određen procenat Jaki populacije boluje od tuberkuloze i da se to, s obzirom na njihovu ekonomsku situaciju, može izlečiti.

"Da", rekao je don Huan, "to je veoma tužna stvar ali, vidiš, tvoja situacija je takođe veoma tužna, i ako veruješ da si u boljem stanju nego Jaki Indijanci, grešiš. Uopšteno govoreći, ljudsko stanje je užasno stanje haosa. Niko nije u boljoj situaciji od nekog drugog. Svi smo mi bića koja će umreti i, ukoliko to ne shvatimo, nema leka za nas."

Ima još jedna poenta u šamanskom pragmatizmu: postati svestan da smo mi bića koja će da umru. Oni kažu da kada to uradite, sve dolazi na svoje mesto i dobija transcendentni smisao.

POSLEDNJA POŠTA ČAROBNJAKU

Majkl Ventura

Austin Hronikl, jul 1998. godine

Čarobnjak je umro pre tri meseca. Rak jetre, kažu, ali detalji su neodređeni. Takođe je nejasno zašto je toliko vremena trebalo da se objavi ta vest. Kruže čudne glasine. Nema veze. Sve je to onako kako mora da bude kada je u pitanju čarobnjak. Najčudnije od svega su, na neki način, objave smrti u velikim časopisima, mutna fotografija u "Njujork Tajmsu", odavanje pošte sa distanciranjem i suzdržanom dozom poštovanja. Sumnjam da je "Njujork Tajms" ikada ranije imao potrebu da odaje poštu čarobnjaku. Ali to je magija Karlosa Kastanede. Mnogi koji su izjavljivali da ga ne uzimaju za ozbiljno ipak su ga čitali, sećali se i bili pogođeni. Neka se pitaju da li je rođen 1931, kao što je to on rekao, ili 1925, kao što govore imigracioni podaci. Neka se pitaju da li je bio Peruanac ili Meksikanac. Pitanja, čak i tako malog opsega, činiće im dobro.

Karlos Kastaneda je umro. Nema mnogo svedoka koji su bili u kontaktu sa njim, zato što nije dozvoljavao prisustvo svedoka. Čovek se mogao sresti sa njim uglavnom putem poziva, a i to je najčešće bila varka. Oni koji su pozvani bili su veoma različiti. Meni se desilo da budem jedan od njih, iz razloga koji (meni) nisu bili jasni i verovatno nisu ni važni. Možda sam bio pozvan kao svedok?

Pre otprilike dvanaest godina pozvao me je prijatelj koji je radio u knjižari u Santa Moniki: Karlos Kastaneda drži predavanje u podrumu knjižare (to je zaista bilo u podrumu!), ulazi se samo na pozivnicu, da li bih želeo da dođem? "Ko zna da li je to zaista on?" – upitao sam. Moj prijatelj, kome imam razloga da verujem, rekao je: "To je Karlos, budi siguran."

On je bio mali čovek. Nemoguće je bilo odrediti mu godine. Nije izgledao kao da ima mnogo više od četrdeset, ali njegove oči

su bile starije, smešće oči produbljene neodređenim osećanjem tuge. Često se smejao, nije insistirao da ga uzimamo za ozbiljno, stajao je pred nama u stavu dobrodošlice. Želeo je da mu postavljamo pitanja. Rekao je da postoji nešto što je zaboravio, i da ponekad izlazi iz izolacije i razgovara sa neznancima nadajući se da će pitanje aktivirati sećanje na zaboravljenu stvar. Nije to rekao tužno. Bio je otvoren i direktan. To veče niko nije postavio pitanje koje je on tražio, ali svako pitanje je aktiviralo priču o don Huanu, a svaka priča je sadržavala smeh. Kao i u svojim knjigama, kada je Kastaneda pričao o don Huanu, starom Jaki čarobnjaku, pozivao nas je da mu se pridružimo u avanturi. Taj Kastanedin smeh, više nego njegove pripovedačke sposobnosti, ubedio me je u njegovu iskrenost i autentičnost. Govorio je besplatno, nije imao ništa da dobije od nas, nije koristio pomoćna sredstva. Ljudi se retko smeju kada lažu. U najmanju ruku, koliko ja imam iskustva u tome, ne smeju se slatko. A ovaj čovek se neodoljivo slatko smejao.

Opisivao je najfantastičnija iskustva kao da su šale, s tim što je on bio predmet tih šala. Stekao sam utisak o njemu kao o očajnom čoveku, ali čoveku koji zna kako da živi sa očajanjem pretvarajući ga u nešto drugo. On je transformisao svoje očajanje, što čarobnjak mora da učini, u traganje. (Da li sam u njemu video čoveka kakav bih ja voleo da budem, koji, iako predodređen da bude očajan, može da bude očajan na mudar i zanimljiv i nežan način? Možda.) Bio je, u isto vreme, ranjiv i neranjiv: ranjiv u smislu da je izgledao malo izgubljen; neranjiv zato što je bio na svom putu, putu srca. Ako se izgubio, bilo je to zato što ga je put odveo na nepoznatu i neočekivanu teritoriju. Njemu bi bilo lakše da se suoči sa fizičkom opasnošću nego da se suoči sa nečim značajnim o don Huanu, što je zaboravio. Ali on se sa tim suočavao, i to javno. Osim magičnih trikova i čarobnjakovog Puta, don Huan ga je naučio da bude hrabar.

Kada je završio govor, dok se dvadesetak ljudi u tom podrumu muvalo unaokolo, pozdravio se sa nekoliko starih prijatelja. Nisam želeo da se mešam, nisam se predstavio, i inače nisam znao šta bih rekao. Tako sam, u stvari, ja sreo njega, ali on nije sreo mene.

duhovnog puta, ma kakav on mogao da bude. To je odlika pravog učitelja.

Kasnije, tokom razgovora, ta žena je upitala kako da se disciplinuje da bi mogla da sledi njegov savet, da ga zaista sledi, tako da to ne bude samo vežba. Karlos je rekao: "Dajte sebi komandu."

Na papiru ne može da se prenese način na koji je on to rekao. Govorio je tiho, ali to je izgledalo kao da je iznenada zabio nož u sto.

"Šta to znači?" upitao je jedan od nas.

"To znači da date sebi komandu." I to je bilo to.

Komanda nije obećanje. Komanda nije "pokušavanje". Komanda je nešto što mora da se posluša. Njegov ton je prizvao nešto dublje od ideje o volji. To je bio poziv na akciju. On nije pričao o promišljanju ili meditaciji, ili analiziranju ili želji. Da biste stupili na put, treba da stupite na put. Nema zamene za to.

Posle pauze dugačke kao "devet trudnih meseci", konverzacija je opet krenula. Pričao je o žurci na kojoj je vrlo visoki i lepi američki Indijanac govorio, vrlo dostojanstveno, da je on Karlos Kastaneda, i otkrivao raznorazne don Huanove "tajne". Da li ga je Karlos razotkirio?

"Ne!", smejao se. "On je izgledao onako kako ljudi očekuju da izgleda Karlos Kastaneda! Ne neki mali tamni čovek sa okruglim licem. I tako se dobro provodio! Zašto to pokvariti? Neka bude Karlos za jedno veče!"

Godinu dana kasnije, žena koja je postavljala ona pitanja za vreme ručka mi je poslala knjižicu koju je Karlos privatno odštampao. On je zahtevao da mi se to pošalje. Jedan deo izgleda ovako:

"Čarobnjaci razumeju disciplinu kao sposobnost da se sa radnim mirom suoče sa okolnostima koje nisu unapred uzete u obzir njihovim očekivanjima. Za njih, disciplina je voljni akt koji im omogućuje da se prema svemu sa čime se susretnu ophode bez žaljenja ili očekivanja. Za čarobnjake, disciplina je jedna umetnost: umetnost suočavanja sa beskonačnošću bez uzmicanja, ne zato što su ispunjeni čvrstinom, nego zato što su ispunjeni strahopoštovanjem... Disciplina je umetnost osećanja strahopoštovanja.

Onda, pre otprilike tri godine, pozvao me je drugi prijatelj. Da li bih želeo da odem na ručak sa Karlosom Kastanedom? Nikada mi nije rečeno zašto sam dobio tu pozivnicu. Ispostavilo se da je bilo nas četvoro i Karlos. Sreli smo se u restoranu "Pacifik Dajning Kar", jednom od najboljih (i najskupljih) na Zapadnoj obali. (Karlos je platio račun.) On se promenio, kao i ja. Obojica smo živeli dalje i ušli dublje u naša vrlo različita očajanja, i nosili smo ih sa mnogo više samouverenja. On je bio mnogo mršaviji, stariji – očigledno bolestan. Dok je u podrumu knjižare bio neobavezno obučen, ovog puta je nosio elegantno odelo. Ali uprkos svoj krhkosti, izledao je mnogo živahniji, srećniji i čak smešniji. Hrana je bila veoma ukusna, ali mi smo se zapravo hranili smehom. Čak i najtužnije priče o don Huanu su bile, opet, kao šale; ali ovoga puta predmet šale nije bio Karlos, bili smo to mi – šala je bila između čarobnjaka i Boga, i bila je to divna šala.

Neću da ponavljam te priče. Nisam bio tamo da bih ih beležio. One su bile njegove da ih ispriča ili ne. Najbolje od onoga što je on izabrao da ne napiše treba da umre zajedno sa njim.

Ali dva momenta su izazvala ne smeh nego tišinu. Žena za stolom je rekla da voli svoj posao, svog muža i svoje dete, ali da ipak oseća da joj nešto nedostaje – nedostajao joj je duhovni život. Kako da postigne duhovni život?

Odgovarajući toj ženi, Karlos nije promenio lakoću ili veličanost svog pristupa; ipak, čelična nijansa se pojavila u njegovom glasu, ton koji je učinio da nas njegove reči probodu. Rekao joj je da kada uveče dođe kući, treba da sedne u svoju stolicu i da se priseti da će njeno dete, njen muž, svako koga je volela, kao i ona sama, jednog dana da umru – i da će umreti bez nekog reda, nepredvidivo. "Prisetite se toga svake večeri, i uskoro ćete imati duhovni život."

Treba obratiti pažnju da on nije rekao kakvu vrstu duhovnog života, niti da će se to slagati sa njegovim životom. Nije predložio da ona pažljivije pročita njegove knjige, ili da počne da pohađa časove pokreta koje on predaje. Dao joj je praktičnu instrukciju, nešto što je mogla da postigne unutar parametara svog života, i onda ju je ubedio da će to omogućiti postavljanje njenog ličnog

Svaka manifestacija univerzuma, svaki način na koji se on ponaša prema nama, nije samo o nama, nije samo psihološki, nego je pokret univerzuma, i kao takav ono što nam se dešava, bez obzira šta je to, povezuje nas sa svim drugim, i u takvoj vezi šta može da se oseća osim strahopoštovanja? "Živi svet je", pisao je, "neprekidni tok. On se kreće; on se menja; on se obrće. Mi pokušavamo da se odbranimo od toga, ali ne možemo. Jedini oslobađajući odgovor je strahopoštovanje."

Kada sam ga pre mnogo godina video u tom podrumu, jednog nesrećnijeg čoveka od umirućeg čoveka za ručkom, napisao sam: Njegovo prisustvo je priznanje da je svaka istina lomljiva, da se svako znanje mora učiti uvek iznova, svake noći, da se mi razvijamo ne u pravoj liniji nego u uspinjućim i silazećim krugovima i da ono što nam u jednom trenutku daje moć, u drugom trenutku nam je oduzima, jer ništa nije određeno i utvrđeno, nikada, ni za koga od nas.

Sada bih mogao da dodam: Ono što čini to podnošljivim je strahopoštovanje.

Zbogom, don Karlose